

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Munk, Poul.; af Poul Munk.
Titel Title:	<u>Firehundrede Aar : Billeder</u>
Alternativ titel Alternative title:	400 Aar.
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Fjeldsøe & Gandrup's Bogtrykkeri, 1867
Fysiske størrelse Physical extent:	585 s.

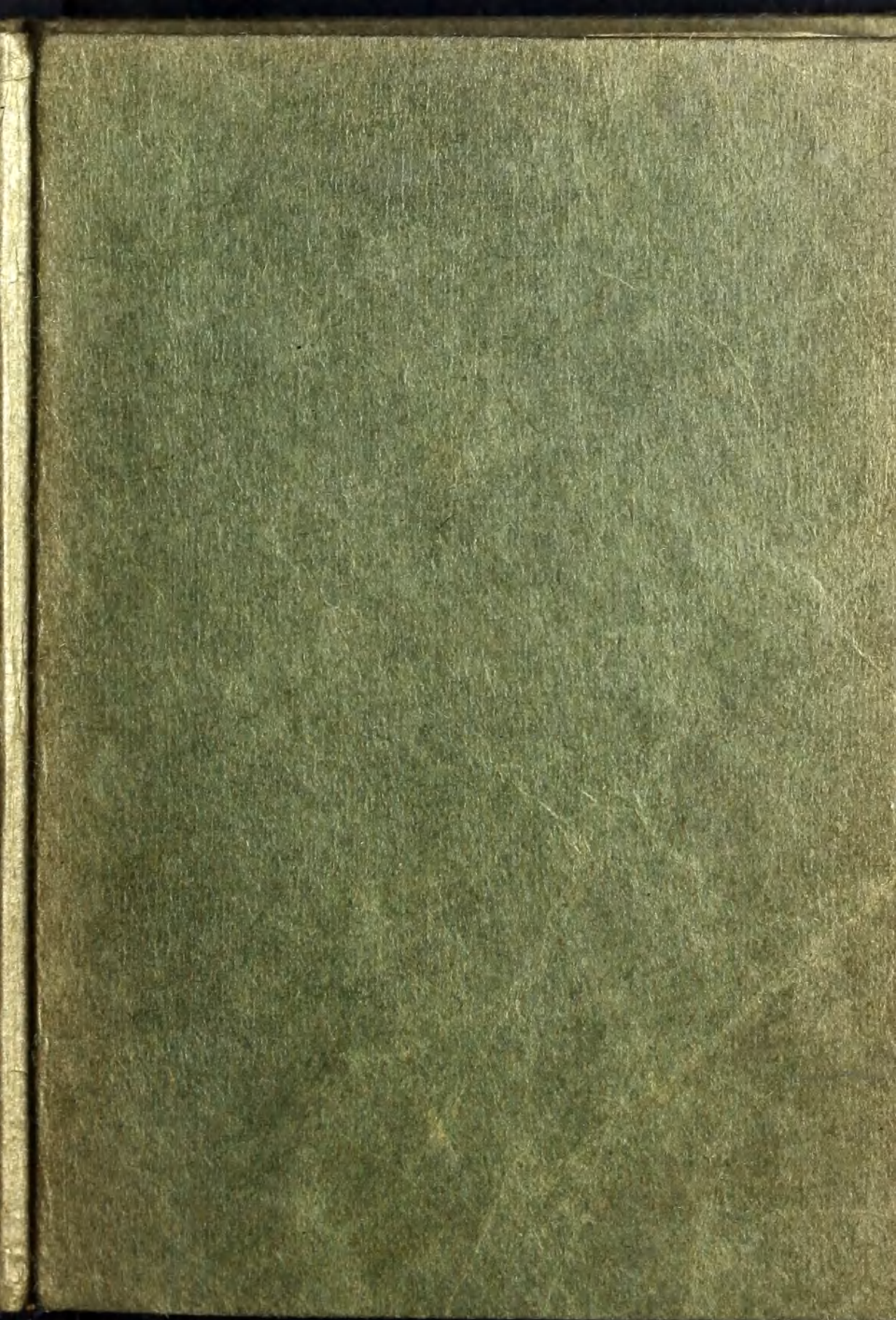
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57, - 101

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021032167

Firhundrede Aar.

Billeder

af

Poul Munk.

(Fenilseton til „Folkets Avis“.)

1750. H. 21.

Kjøbenhavn.

Fjeldsøe & Sandrup's Bogtrykkeri.

1867.

X

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
KØBENHAVN

Firehundrede Aar.

Billeder af Poul Munk.

Første Bog.

I.

Hvorfor Ridder Casper ikke vil en
Synder hængt i Aalborg Galge.

Sankt Olonhji Dag 1522 skinnede Efteraars-
solen ned over Aalborg By, spillede sig i Fjor-
den og kastede et skarpt og rødtligt Lys hen over
Kirkerne og Klostrene, som hævede deres Taarne
og Steentage op over Borgernes smaa og staa-
tatte Huse. Mod Ost saae man Sankta Ma-
rias gamle Kirke, hvori Sigurd Slemmedegn
ligger begravet, lidt derfra Graabrødreloster og
midt for Algaden den store Sankt Budolfs
Kirke, som Aaret iforveien havde faaet sig to
nye Kloster. Længer mod Vest laa Helligaands-
klostret, og lidt udenfor Byen, som dengang
endte ved Vesteraa, laa Sankt Pederskirke, alle

synes de mægtige og overmodige at stirre ned paa Slottet, det gamle Aalborghuus, som graa af Elde, forfaldent og ødelagt, reiste sig mod Sønder, omkredset af udtørrede, græsbevroede Voldgrave, hvoraf en tjente til Reverbane, medens Borgerlønnerne blegede deres spundne Hørgarn oppe paa Strænten af den anden, og Drengene legede og Grisene soled sig nede i Dybet.

Omtrent midt i Aagaden, lidt Vest for Kirken, laa dengang Mester Offe Pylkes Huus, bygget af Leer og haffet Halm og Bindingsværk og tækket med Rør eller Lyng som alle Naboernes, blot lidt friskere kalket og forsynet med en stor rød og straagul Fane, som stak ud af et Kvistvindue ovenover Porten. Paa Fanen var der afbildet en Hammer, en Tang og en Nagle i to Laurbærgrene. Sidst i forrige Uge havde der været Fest i Byen, da flyttede Haandværkerne eller „Embedsmændene“ som de kaldte sig, deres Lader, og valgte Hr. Offe Pylke til Oiddermand for Grovsmedene. Derfor hang Fanen endnu over Porten, Offe meente, den kunde altid tages ind, det skædede ikke, at Folk fik Tid til at see, hvad der var sket. Og dog var det hans mindste Fortjeneste at være Oiddermand. Næret iforveien havde Laugsmesterne

og Raadmændene valgt ham til Byfoged i Aalborg og det var han vdbbleven at være. Efter den Tid leiede Offe Pylle en af Brødrene fra St. Jørgens til at gaae ham tilhaande ved Bogføring, for han kunde ikke selv skrive. Fra samme Tid lod hans Hustru, hbergang hun gik i Kirke eller til Skrifte, to af Bæredrengene i deres Søndagsdragt og med nye Skjodstind for følge efter sig. Den Ene bar Bønnebogen, den Anden en Skammel til at knæle paa. Saadan gjorde ogsaa Garveren Palle Hphofs Hustru, da han var Byfoged, og man maa holde paa sin Bærdighed, meente hun.

Det var altsaa Sankt Dionysii Dag, som er den 9de Oktober, da stod Hr. Offe Pylle ude i Gaarden i en ulden Nattroie, med en rød skrullet Hue paa Hovedet og et stort Skjodstind for sig, ifærd med at male sin Bogn lyseblaa og brunrød. Foruden ham var der En til beskæftiget med dette Arbejde, det var Munken fra Sankt Jørgens; han hed Biffert Bendelbo, en høj firflaaren Person med et tykt sort Stæg og forresten bekjendt overalt i Byen som en lystig Broder, men kort for Hovedet og af noget stridbart Sind. Byfogden havde deelt Arbejdet saaledes, at han selv forrettede det grove, Biffert derimod satte de fine Streger til, det var ogsaa

ham, som malede de tre store Paastellier paa Bagsmaalken med Byfogdens fulde Navn under. Naar han havde arbejdet lidt, hvilede han sig og stod imidlertid og betragtede de smukke Blomster med stor Selvtillfredshed. Byfogden manglede nogen Dvælselse i at haandle Penselen, derom vidnede alle de Streger og Pletter, han af Bannere var kommen til at overstaa sig med.

Hans Hustru sad paa en Bankestammel noget borte og strællede mørste Ebler, som hun deelte i fire Dele og trak paa en Snor, derefter skulde de bringes hen til Bageren, for at tørres til Vinterbrug. Døre paa den anden Side Gaarden lyfte Ilden ud fra Smedeisen, og regelmæssige Hammerslag tilkjendegav den Travlhed som fandt Sted.

Konen sad og sang til sit Arbejde, Ofte Pylle stemmede i med, og af og til indblandede Biffert Vendelbo en hæs og dyb Bas, som i høj Grad forøgede Miskyden.

"Nu sang Du igjen falsk, Fatter", udbrød Fru Pylle.

"Gjorde jeg det, saa synge vi om igjen", sagde Ofte Pylle godmodig, og sat sit Ansigt frem under Bognen, hvor han laa. "Denne gang var det forresten ikke mig, men Biffert, som tog den falske Tone".

„Var det mig?“ raabte Biffert, hvem Bledet strax foer til Hovedet, og han kastede Penslen ned paa Jorden og tilfoiede: „nu vil jeg ikke male mere“.

„Dit var det ikke Biffert“,yttrede Konen formildende, „det var Fatter, bliv nu bare ved“. Saa sang de igjen:

Hans Lønborg red fra Hove i Mulm og i Blæst,
Han løstede stien Valborg bag op paa sin Fæst.

Saa red de ud for Norden og over Heden hen,
Hans Lønborg kom aldrig meer til Hove igen.

Saa red de ud i Mosen for Jauerholdt Bro,
Hans Lønborg og hans Kjæreste, de rede der endnu.

Da de vare komne saa vidt, standsede Offe Bylle pludseligt og lyttede. „Jeg synes det bankede; der er Nogen derude, som vil ind.“

I det Samme høstes tydeligt tre stærke Slag af Hammeren, som var fastnaglet paa Porten. Biffert krøb op paa en Sabbul og strakte Hovedet ud over Planteværket, kom tilbage igjen og sagde, at der holdt en Rytter ude paa Gaden, og at det var en af Hr. Casper Gylbings Folk nede fra Tranders. Offe Bylle lagde Penselen fra sig, tørrede Hænderne i sit Forklæde og smilede tilfreds hen til sin Hustru.

„Nu vil der blive Noget at tage fat paa i Værkstedet,“ sagde han, „gjætter jeg ret, saa bringer den Mand mig en Bestilling paa det store Kælværk til den gamle Bro. Han kunde ligesaa godt være redden op til Stoffers i Bodemeistergheden, men alle ville de helst have med mig at bestille“.

„Kom og toe dit Ansigt først, saadan som Du seer ud,“ sagde Konen og satte en Spand Vand hen for ham. Bysfogden dullede Hovedet ned i Vandet og tørrede sig i Fruens Forklæde.

„Det var bradt,“ sagde han. „Gaa nu hen og lut op for Hans Naades Rytter, lille Biffert, imens tapper Møller os den store Solvlande fuld af gammel Brunsviger Mumme.“

„Nu skal Du ikke være for rast med at slaae til,“ hvistede Konen, idet hun gik op. „Hren kan være god nok, men man lever daarligt af den alene. Pas paa, hvad Du siger. Jeg staaer og lytter ved Døren.“

Den fremmede Rytter trak sin Hest ind ad Porten og bandt den ved en Ring i Stolpen. Han var klædt i en blaa Kofte, med et bredt bruunt Bælte om Livet, hvori der hang et langt Sværd med blanktpoleret Jernfæste. Paa Hovedet havde han en opkrampet Hat med Høge-

fjær paa Siden. Broder Biffert gif foran ham op ad Trappen.

Da Gendehudet kom ind i Gluen, traf han Byfogden med det vaade Haar læmmet glat ned i Panden, iført en ny lysebrun Kofte, kantet med Odderskind og prydet med blanke Knapper. Han sad ved et Bord, hvorpaa der laa nogle store Bøger og en Mængde Brevskaber, som han ivrigt syntes at gennemlæse. En Solblænde og et Bæger stod ved Enden af Bordet, og Døren til det næste Værelse blev holdt paa Klem.

„Gudsfred og Goddag Mester Offe“, raabte Svenden. „Er det ikke Eder, som er Byfoged eller saadan Noget her i Halsborg?“

„Det er mig, som er Byfoged paa fjerde Aar,“ svarede Offe med Selvfølelse, og han syntes at vore, idet han talte. „Kom og sid ned.“ Med disse Ord stænkede han i Bægeret.

„Hvor det er varmt idag,“ sagde Svenden, idet han satte sig ned paa Bænken hos Byfogden og saae hen til Bægeret. „Uvagtligt som det var Sommer endnu.“

„Det er det,“ svarede Offe. „Hvad Godt har I ellers at bringe?“

„Mit sender Hans Naade, Ridder Gylbing, for at bede Eder gjøre ham en lille Tilfrehundredede Aar, af Poul Munk.

lighed, det I som Bysfoged har Raad og Formue til."

"En Villighed?" gjentog Offe Pylle, og tog betænksomt Haanden bort fra Bageret, som han just vilde sætte hen til Svenden. Hvad mener I med det?"

"Hans Raade lader spørge, om I vil tilstede os at nytte Bygalgen til en Slynner, som vi skulle see at faae hængt imorgen tidlig om Gud vil."

"Hvad for Noget!" udbrød Bysfogden, synlig stuppet i sit glade Haab. "Er det Jeres Erinde?" Og nu tænkte han selv Bageret uden at byde Svenden det Ringeste.

"Sagen hænger saadan sammen", vedblev den Anden, "at vor egen Galge, som vi havde reist ude paa Bolden, er falden ned af Elde, og nu meente Ridder Casper, at Bygalgen for den Gags Skyld kunde gjøre samme Nytte. Hans Raade skal nok selv besørge den grove Misbæder hængt og ligesaa lade ham tage ned igjen, naar han først er afkjolet og den Tid kommer."

"Hvad er det for en Misbæder, I taler om?" spurgte Offe Pylle.

"Det er den slemme Henning Graabul fra Tranders, som I vel nok har hørt nævne. I Vinter gif han og fældede Dyr nede i vor

Stov, og nu forleden har han fergrebet sig paa Raadigherrens egen Person da han tog ham fangen." Med disse Ord reiste Svenden sig op og saae ned i Randen. Offe Pylle syntes ikke at lægge Mærke hertil, han sad stille og grunde. Af og til støttede han hen mod Døren, som Svenden vendte Ryggen til, som om han ventede Hjælp derfra.

"Ja!" udbrod han endelig, „jeg seer da egentlig tatet Ondt i at I hænge Eders Misdæder, hvor I finde en Galge, jeg tænker nok, at vores kan bære ham, og jeg holder ikke af at gjøre megen Snak af det, naar man kan vise en Mand, som Eders Herre en ringe Tjeneste."

I det Samme blev Døren sagte aabnet, Fru Pylle kom tilsyne og rystede heftigt paa Hovedet. Offe var en Mand, som besad megen Landsnærværelse. Da han saae Tegnet fra Døren, vedblev han i samme Tone: „Forresten bliver det min Sjæl ikke i Bygalgen, I faaer Eders Misdæder hængt, den er bekostet til vores egne Syndere, og jeg kan ikke gaae hen og gibe mit Minde til Noget, uden først at have samtalen med Borgemeister og Raadmænd, og det kan vare længe. Maa jeg bede om Deres Begjæring skriftlig."

Svenden betragtede Byfogden med den dy-

beste Forbauselse. Han fattede ikke Grunden til dette pludselige Omflag. „Hvad Fanden skal dette betyde?“ yttrede han leende. „I siger mig jo Ja og Nei tillige. Forresten vil jeg lade Jer vide, at Ridder Casper er den Mand, som kan gjengjælde al den Villighed, I viser ham, men I maa give mig reen Hæstet at ride med, min Tid er knap. Jeg har ogsaa Grinde med til Mester Stoffer i Podemesterens Gyde. Han skal hjem til os og tage Maal af et nyt Kælværk til vor Bro.“

Bed denne sidste Ytring var Bysfogdens Taalmodighed tilende, han soer op fra Bænken, blødd i Ansigtet, og udbød med en Stemme, som skjælvede af Hestighed:

„Hvad er det for et Sprog, I vover at føre til mig? Troer I, jeg er den Mand, der lækker Dinene for Ret og Skjel, og seer paa Gunst eller Gave? Hvor kan det falde Ederes Herre ind, at vi skulde give ham Løn til at hænge sine Kjæltringer i vor Galge, paa vor Grund? Halsborg Bymænd have aldrig hørt Andet end Bryderi og Ufred af hans Naboskab. Vorgangen Aar lod han sine Kreaturer græsse hele Efteraaret nede paa vore Enge, og pryglede Markfogden, som vilde forbyde det. Kan I huske i Sommer, da han og hans Kammerater ovre fra Klarupgaard og Egense gjorde

Gang midt over vor Bymarkt og trampede Kornet ned, fordi de vilde ikke fare sondenom og sælge Landeveien. Og ham skulde Stadens høie Dyrighed være til Behag og Tjeneste! laane Galge til hans Misdædere! Det skal aldrig skee!"

"Ikke det!" sagde Svenden og støttede sig leende paa sit Sværd. "Han laaner Eders Galge alligevel. Det skal I faae at see."

Offe Pylke glemte i dette Øieblik aldeles sin Bærbighed, det var ikke længer Byfogden, men Smeden, der forberedte sit Svar. Tillykke aabnedes i det Samme Døren, og Broder Bisfært viste sig i den. Han gik hen til Svenden, lagde sin Haand paa hans Skulder og sagde:

"Hvad er det for en høirostet Snaa, Du staar her og fører i Byfogdens Huus. Har Du ikke faaet Bested paa dit Verinde?"

Svenden traadte et Skridt tilbage for denne kæmpestore Skikkelse, som, indhyllet i en opklittet Munkeskutte og med opsmagede Hænder, havde stillet sig stridslysten og med rhynde Bryn foran ham.

"Jeg har vel faaet Bested", svarede han og traadte forsigtig et Skridt tilbage, "men jeg tror knap, at Ridder Casper vil lade sig nøie dermed."

"Ja hvad bryde vi os derom? Det maa

Ridder Casper om," svarede Bysfogden, som modig havde stillet sig bag ved Biffert med kneisende Hoved og begge Hænder i Koftelommen. „Gaa nu din Vej, hvis Du ønsker at fare i Fred.“

Eviden gik, men da han kom til Døren vendte han sig om og sagde:

„Hvis Casper Gylding kommer ridende imorgen tidlig med ti væbnede Ryttere og dog gjør, hvad han synes bedst om, hvad vil Bysfogden saa sige?“

„Det skal Casper Gylding faae at høre imorgen," svarede Biffert Bendelbo. Dermed gik Eviden. Fru Pylle kom ind og tog Plads hos Bysfogden og Biffert paa Bænken, de tomte Randen med den gode Brunsviger Mumme, og samtalede imedens om det foregaaende Optrin.

II.

Hvad der skete under Galgen.

Næste Formiddag, lidt før Middag, red en Skare Ryttere op over Engene fra Tranders ud mod Pjnten, som Vilmsfjorden danner, for den bugter sig imod Nordost forbi Aalborg. Yderst paa denne Pjnt laa en Høi, og paa Høien viste sig en gammel saldefærdig Galge sammentømret af to opretstaaende Stolper, hvor-

over der var lagt en Tværbjælle. I Spidsen
 af Skaren, der var væbnet med Spyd og dragne
 Sværd, red en lang og mager Mand med rød-
 ligt Haar og Slæg iført en Halbrustning, under
 hvilken hans gulbrune Læderkøllert kom tilsynne.
 Det var Hr. Casper Gylding og hans Mand,
 som kom for at hængte deres Snyder i Byens
 Galge. Den Uhyggelige gik imellem to af de
 sidste Ryttere i Skaren, hans Fodder vare blot-
 tede, Hænderne bundne bag paa Ryggen, og fra
 Armene gik et Reb til hver af de to Ryttere,
 som førte ham. Et tykt Haar faldt ned over
 det øverste af Panden, bagtil ført afslippet, da
 kun de Fribaarne dengang havde Ret til at bære
 langt Haar. Hans Ansigt bar Præg af Klogt
 og Snildhed, som ellers ikke var hans Stand
 egen, dets meest paafaldende Udtryk i dette Die-
 blik var sorgmodigt og lidende. Han kastede sit
 Blik op i den blå Luft, Støre og Krager fløt
 omkring i store Flokke langs med Fjorden.
 Græsjet var endnu grønt og frodigt paa En-
 gene, Solen skinnede, Lærken kvæddrede, det var
 en altfor smuk Dag til at døe paa, men Sny-
 deren saae intet Tegn til Frelse, hans strenge
 Dommer red taus og ubønhørlig foran ham,
 ude paa Pjinten kom allerede Høien tilsynne,
 og over dens Top reiste Galgen sig mørk og
 truende.

Firehundrede Aar, af Paul Munt.

Sidst i Skaren, et Stykke borte fra de Dørige, ved en lille, krumboiet Skikkelse paa en gammel Hest. Han var klædt i et Par Slindbuser og en graa Badmelskøfte. Omkring Skulderen havde han et langt Stykke Reb og paa Hovedet en laaden Hue af Rattestind. Det var Mestermanden.

Af og til vendte Henning Hovedet tilbage mod den Vel, de kom fra, da mødte hans Blik en Kvinde, som med fremstrakte Arme og i hurtigt Løb søgte at indhente Skaren. Det var Bildithvends Hustru, hun havde nylig knælet foran Toget med sine to smaa Børn ved Siden og anraabt Hr. Casper Gylding om Naade. Ridderen rystede paa Hovedet, svarede ikke og red bort i en saa hurtig Trav, som hans Hytterer kunde slæbe deres Offer efter sig. Konen stod lidt og saae efter dem; hun slog sit Blik mod Himlen, som om hun derfra søgte den Naade, hun ikke kunde finde paa Jorden. Derefter lod hun det ældste Barn blive staaende paa Veien, tog det hugste paa Armen, og løb efter Skaren, der var kun saa kort en Vel tilbage før hendes Haab, hun vilde endnu engang forsøge at bede om Naade, men Hytterne rebe hurtigt til, Afstanden mellem dem og hende blev bestandig større. Da hun mærkede dette, lagde hun sit lille Barn ned i Græsset paa Grøftkanten, tog

fine Træsko af, og løb nu ned over Engen med glæpende Bryst og med udslagene Haar, idet hun af og til udstødte høje Raab om Raabe. Men Ingen gav Agt paa hende undtagen Manden, ethvert af disse hønlige Strig gav Gjenlyd i hans Ører, han saae tilbage efter hende, hans Læber mumlede nogle uforstaaelige Ord, han prøvede paa at gaae lidt langsommere, men Rhytterne rullede i Rebene og drog ham med sig, han maatte følge efter de Andre.

Da de kom nærmere til Høien, saae Casper Gylbling til stor Forbauselse, at der var reist en lang Stige op til den ene af Galgens Stolper, paa Stigen stod en Mand ifærd med at drive Naglerne ud af Tværbjælken. Da han saae Rhytterne holde stille nedenfor Høien, standsede han med sit Arbeide, saae lidt ned paa dem og smilede, derpaa begyndte han at hamre løs igjen. Casper Gylbling steg af Hesten. Høien var for steil, til at man kunde ride op ad den, han kaldte paa Manden og sagde:

„Hvad Djæblen er det, Du bestiller der?“

„Ja, det maa Raadigherren nok spørge om“, sagde Manden med et spottende Smil. „Jeg er saamænd ellers ved at brække Tværbjælken ned af vor Bygalge.“

„Hvad skal det bethyde?“

„Jeg skal ikke sige det for vist,“ svarede

Tommermanden, „men imerges tidlig, da det
 ringede til første Bøn, kom Byfogden, Mester
 Offe Pylke, hjem til mig og tilfagde mig i
 Borgemeesterens Navn, at jeg skulde gaae ud og
 staffe ham den Bjælke ned, saa betimeligt, det
 stee kunde. Jeg er nu Gudsteelev ikke den Mand,
 som selv behøver at tage fat med; jeg har Folt
 nok til at arbejde for mig, jeg har havt Older-
 mandsfaxen over min Dør to Gange, og jeg
 kunde for den Tids Skyld være ligesaa god en
 Byfoged som Mester Pylke, om jeg vilde have
 spenderet ligesaa meget for at blive det, men
 da jeg saa ved Arbejdstid giver mine Svende
 Bæsteb om at gaae herud, saa var der Ingen,
 der turde tage den Gjerning paa sig, formodtst
 det at arbejde paa en Galge gjør en Mand uer-
 lig, indtil den høie Dyrighed først har lagt
 Haand og Værktøi paa den. Saa maatte jeg
 selv afsted, for det var min Bedstefader, som
 reiste Galgen, og dengang gjorde Halsborg Bor-
 gemeester det første Slag med Bindeøen der, saa
 jeg tænker, Sigt ikke har Noget at sige.“

„Det tænker jeg ikke heller,“ svarede Casper
 Gyllding, „og naar jeg nu giver Dig otte Skil-
 ling løbst, saa tager Du din Øre paa Nalken
 og lader være med at rive den Tværbjælke ned,
 til jeg saaer hængt min Gavthv, som Du seer
 i Baand og Bæst derne mellem Rytterne.“

„Nei, det gaaer ikke, Raadigherre,“ sagde Tømmermannen, „for jeg har faaet min Befaling, og den maa jeg lyftrre.“

„Men hvis jeg nu jager Dig herfra med Magt,“ sagde Gylbing, „hvad saa?“

„Saa gaaer det alligevel ikke,“ sagde Tømmermannen med et listigt Smil, „for da jeg nok tænkte mig, at saadan Noget kunde stee, saavede jeg strax Tværbjælken over paa tre Steder, for I kom, saa Eders Gavth vil dratte ned, inden Belret gaaer fra ham. See blot selv efter! Mit Arbeide er fuldbragt for længe siden, jeg stod bare og hamrede Naglerne ud deroppe for at have noget at bestille, mens jeg ventede at see, hvad I havde isinde.“

„Godt!“ sagde Gylbing, „hænges skal han nu alligevel. Kan det ikke stee paa Tværbjælken, saa hæng vi ham op paa en af Stolperne.“

„Det er heller ikke saa vel betænkt, som det kunde være,“ svarede Tømmermannen med uforstyrret Ro, „for naar Eders Raade gaaer hen og seer nøiere efter, vil I finde et Stykke skrevet Papir slaget op paa den ene Stolpe, jeg har ikke selv læst det, for det er sært uthdeligt skrevet, men Raadstuetjeneren, som kom løbende herud ved Frokosttid og slog det op, sagde, at det var fra Lehnsmanden inde i Aalborg, Hr. Axel Gjo,

og det var et Forbud mod, at Nogen maatte
vove at nytte Byens Galge."

Casper Gylbing læste Skriften og over-
beviste sig om, at det forholdt sig som Manden
sagde. Han stod lidt og grundede herover. Ofte
Pulke var kommen ham i Forkjøbet i enhver
Henseende. Imidlertid vedblev den listige Tøm-
mermand:

"Jeg kan see, hvad Eders Naade tænker.
I mener, som jeg, at Panden skulde tigge Aal-
borg Byfoll om Lov til at laane Galge af dem,
det maa jeg i alle Maader give saa mægtig en
Herre Ret i. Iager det med at faae den stal-
tels Gynder aflivet, saa lad en af Eders Mænd
slaa ham for Panden, kan det derimod vente
lidt, saa løber jeg Eder en Galge, nok saa strunt
og saa god som denne, og den skal være tømret
sammen og reist og staae paa Pletten nede paa
Naadigherrens Grændsestjæl ved Tranders, naar
Solen imorgen tidlig lyser over Stedet."

"Er det et Ord?" sagde Casper Gylbing.
"Jeg tænkte virkelig noget nær paa det Samme."

"Bidske jeg det ikke nok," vedblev Tøm-
mermanden. "Hvad jeg har sagt, staaer jeg
ved, Galgen skal være paa Pletten imorgen
tidlig."

"Nede ved Utterup Mose, hvor den store
Hedningssteen ligger."

„Hvor den store Hedningsteen ligger, jeg kender Stebet, den skal blive saa forfærlig og net dannet, at hvor en Gæsthy vil gjøre sig en Fornøielse af at hænge i den. Det kan I lide paa.“

„Saa vil vi vente til imorgen tidlig,“ sagde Casper Gylbling, og gik ned til sine Fødder.

Rytterne vare under denne Samtale stegne af deres Heste, Synderen laa paa Jorden, hans Hustru ved hans Side. Hun havde slængt begge sine Arme om hans Hals og saae ham ind i Øinene, medens de talte sammen saa sagte, at Ingen kunde høre dem. Da Ridderen kom ned fra Høien, ilede hun hen til ham, kastede sig ned for hans Fødder, strakte Armene ibeiret og bad atter om Naade, for Guds Skyld, for Sønfru Marias Skyld, for hans Børns Skyld, den Ulykkelige havde dog ikke gjort Andet end sælvet et Skyldt Bilde, og det var Nød og Hunger, som fristede ham dertil. Men Ridderen stodte hende bort med Foden og rykkede paa Hovedet. I dette Dieblil fandt hendes Bønner endnu mindre Indgang hos ham, fordi han var opbragt over at maatte boie sig for Dyfogens Villie. Der var ingen Frelse, ingen Naade at finde.

„Han skal faae Lov til at trække Beiret til imorgen tidlig,“ sagde Hr. Casper Gylbling.

Tirehundrede Aar, af Poul Munk.]

„Saa ikke mere.“ Dermed rebe de tilbage over Engene hjem til Tranders.

III.

Brøder og Søster.

Casper Gylbing boede en halv Mil Sydbest fra Aalborg, i Nærheden af den gamle Tilsted Lade, som dengang hørte til Slottet. Det var en temmelig uanseelig Gaard, som man nu for-gjæves vil søge efter, den er forsvunden og en Landsby af samme Navn har reist sig paa dens Ruiner. Baaningshuset var bygget af Rampe- og Graasteen, med smaa uregelmæssige Vinduer og omgivet med en bred Grav, paa hvis modsatte Side en Række forvorne Billetræer strakte sig. Mod Sønder ragede et firkantet Taarn op over den øvrige Bygning, dannet af Bindingsværk og forsynet med en Vægtergang, som gik langs med Gæsimsen, hvor Taget begyndte. Her havde Casper Gylbing og hans Slægt boet i mange Aar, Stedet var gaaet i Arv fra Fader til Søn, uden at Noget af dem havde efterladt sig andet Blinde, end en stor udhugget Vigsleem oppe i Kirken, hvorpaa deres Navne, Fødselsdag og Dødsaar med stor Nøiagtighed var indhugget; om dem alle nævne man endnu to Egenskaber, som ikke stod at læse paa Stenen:

de vare ansete for de vældigste Nævejagere og de strengeste og meest ubøielige Herrer mod deres Undergivne i hele Himmerisøssel. Casper var det næstsidste mandlige Aftom af Stammen, han havde arvet sine Fædres Slægtregister og deres Synder.

I lang Tid havde Herflabet paa Tranders kun bestaaet af to Personer, Ribderen og hans Søster, Fru Mette. Den Sidste var en ældre Dame, næsten lige saa høj som Broderen, med et skarpt, gulblegt Ansigt, som aldrig kom tilshue udenfor Gaarden, undtagen de fire Gange om Aaret, hun red op til vor Frue Kirke i Aalborg for at skrifte. Nogle Aar før denne Historie begynder, var der kommen endnu en tredje Person til Gaarden, en ung Pige ved Navn Gerda. „En Slægtning af os,” sagde Hr. Gylbing, „som vi ville gjøre det Gode vi kunne, siden der ikke er givet hende bedre Bilskaar“. Bidere udlod han sig sjældent, men dermed lod den almindelige Bidelyst sig ikke nøie. Gerdas Ophold bevirkede efterhaanden en fuldkommen Forandring i de fleste Forhold paa Tranders. Hun vedblev ogsaa at være en Gjenstand for Naboernes særdeles Opmærksomhed. Belunderrettede fortalte omfærdig Følgende: Casper Gylbings ældre Søster havde været gift med den uhyggelige Poul Barmann, hvis Historie

Alverden Kjender. Han var Rigshofmester under
 Kong Hans, og gik paa de hellige titusinde
 Ridderes Dag 1502 fra Kjøbenhavns Slot
 ned over Høibro. Midt paa Broen kom to
 Adelsmænd ham imøde, den ene var Hr. Ebbe
 Strangesen, den anden Bjørn Anderson. De
 havde sidet og ventet længe efter ham, under
 et Visslag i Høibrostræde. Da de mødtes, tog
 Hr. Ebbe Baretten af, og idet Rigshofmesteren
 vilde gjengjælde hans Hilsen, stak Ebbe ham sin
 Daggert i Brystet, Bjørn Anderson gennem-
 borede ham i samme Dieblil med sin Naarde.
 Derefter kastede de den endnu levende Rigshof-
 mester ned fra Broen i Stranden og sagde:
 „Du hebbet Larmmand, løb nu i Vandet, som
 din Art er.“ Mordet vakte megen Opsigt, men
 troede overalt, at Kong Hans ikke havde været
 ubidende herom, at han maatte endogsaa havde
 nogen Skyld deri, en Paastand, som idetmindste
 aldrig senere er bleven gjendreven, og Kongen
 levarede ogsaa Larmmand længe i sin Erindring.
 Han døde med hans Navn paa Læberne. Mand-
 bræderne gik længe uantastede omkring i Byen,
 der blev anlagt Sag ikke mod dem, men mod
 den Dræbte. Kammerretten domte ham for at
 have staaet i Forbund med Landets Fjender og
 lod hans uhyre Rigdomme indbringe under Kro-
 nen. Hans Hustru flygtede og skjulte sig paa

Sandholt, en af de konfiskerede Gaarde i Thyen, som senere blev givet den uheldige Familie tilbage.

Laxmand havde fort for sin Død skilket Bud til Tranders efter Svogeren; hvad han vilde ham, fik aldrig Nogen at vide, men Dagen efter Mordet fragtede Casper Gylbing et Skib og forlod skyndsomt Kjøbenhavn. Han bragte en tung og hemmelighedsfuld lille Kasse med sig, som ved Nattetid, da Skibet naaede op i Fjorden udenfor Klærupgaard, blev landset tilligemed Ridderen og bragt hjem til Tranders.

Nogle Aar efter kom Gerda til Gaarden, hun var Poul Laxmands Datter, det fortalte idetmindste et almindeligt Rygte, skjøndt hun ikke lod sig kalde ved Faderens Navn. Hendes Nærværelse øvede en mægtig Virkning paa Broder og Søster, skjøndt i forskjellig Retning. Det var, som om hun bragte nyt Blod i deres gamle Aarer. Især var denne Virkning skellig paa Ridder Casper; han afslagde sine gamle Vaner, drak ikke mere, spiste ikke mere, flødte sig med større Omhu, sølte ikke mere Tilboelighed til Jagten, red sjelden til Marked eller til sine Venners Forsamlinger, sad hjemme paa Tranders i Gerdas Selskab, bestjæftigede sig mere med hende end med nogen Anden, og om-

gav hende med flere og større Opmærksomheder, end hun egentlig selv syntes at sætte Pris paa. Hun havde sin egen Ridehest, hendes Bærelse var det smukkeste paa Gaarden, ombygget efter hendes egen Smag, betrukket med et nyt Læder-
tapet med forgyldte Snirkler, som Casper med stor Beføstning havde forskrevet fra Holland, det var desuden smykket med et hadigt lille Billede af Glas, der engang havde tjent som Kirkerude og forestillede den hellige Jomfru med en lyseblaa Due paa den ene Side og en uhyre lang Viskerbaast paa den anden. Hvad skulde hun vel kunne ønske mere?

Men Ridderen lod det ikke beroe derved. Forgangen Aar, da Kongen reiste til Viborg for at lade sig hylde, og Casper Gylding ogsaa drog til Tinge, havde han kjøbt en ny Bro-lades Klædning til hende og en Barret af mørkerødt Fløiel med en lang Fjer af samme Farve, der ligesom Hektors Hjelmhuff vældigt nikkede foroven. Barretten gjorde en udmærket Virkning til hendes følgende blaaagfarte Haar, til dette fine, ungdommelige Ansigt, hvorfra der lyste to store, straalende Øine, og et Smil fredeligt og mildt, som fortryllede og syntes at fortælle Enhver, hvor herlig hun fandt hele Verden omkring sig. Der var kun een Mening om hende, hun blev nævnet som den smukkeste

Abelsbame paa hele Tinget. Fru Mette rystede paa Hovedet til hendes Broders Besynderlighed, hun forestillede ham det Urigtige i den overbrene Pragt og Pynt, hvormed han omgav den unge Pige, en Dørbaadighed, som dannede en saa paafaldende Modsaetning til deres tidligere tarvelige Liv og til den Sparommelighed, Fruen efterhaanden havde vidst at indføre i deres øvrige Udgifter. Casper smilede og taug, han havde kun Sands for den unge Piges Ønsker, dem, hun ikke udtalte, gjættede han sig til, han udstrøede sine Bellsignelser med rund Hoand, og Erkjendelsen heraf kunde saameget mindre tabe sig hos Gerda, som Fru Mette ikke undlod jevnlig at hufte hende paa Broderens mange Gaver.

Aftenen efter Ridderens Forsøg paa at faae Henning Graabul hængt, sad han og Fru Mette i Borgstuen paa Tranders. Gerda havde læst Aftenbønnen og var gaaet til Ro. Fru Mette sad med en Række Tal foran sig paa Bordet og havde stort Hovedbrud med at regne dem sammen. Casper sad henne paa en Bænk foran Kaminen, i hvis Åbning der brændte et veldigt Stille Bogetræ; Ridderens Sams var knappet op, hans Hoved bøiet ned mod Brøstet, hans dybe og langtrukne Aandedrag tilkjendegav en tryk og rolig Sovn. Efterat Fru Mette

Firehundrede Aar, af Poul Munk.

havde siddet en Stund, slukkede hun først det ene af de to Lys, som stode foran hende, og saae hen til Broderen, om han lagde Mærke dertil. Da Casper vedblev at sove, tog hun en Lyspind op af Lommen, tændte den og slukkede dernæst ogsaa det andet; nu sad hun længe og regnede ibrigt og skrev op og talte paa Fingrene under Skinnets af Lyspinden.

„Sover Du, Casper?“ udbrød hun endelig.

„Nei, jeg sidder og tænker,“ svarede Nidbergt.

„Naar man trækker to Snees Æg og fem fra halvellevede Snees, hvormange skal jeg saa have tilbage? Kan Du regne det ud?“

Casper sad lidt og betænkte sig, før han nævnede Summen. Fru Mette læste Aribtet hen ad Bordet.

„Saa har hun bedraget mig. Den stændige Møllertone!“ raabte hun heftig. „Jeg tænkte det nok, jeg sagde det. Jeg mangler tre Æg. Det er anden Gang, det skeer.“

Casper mumlede nogle uforstaaelige Ord, han var allerede begyndt at sove ind igjen, da han var færdig med Regnestykket, Søsterens Hefstighed vakte ham.

„Hvorfor har Du slukket Lysene?“ spurgte han.

„Du kommer jo ikke mere her ned i aften,

og jeg kan nok hltte ud af mit Regnskab ved den Lyspind."

"Hvem kommer ikke mere herved?"

"Naturligviis Gerda!"

"Jeg mener, vi have brændt Lys paa Vordet, før Gerda kom til Gaarden, og jeg holder ikke af at sidde i Mørke."

Fru Mette tænkte atter Lysene, Casper vedblev, idet han reiste sig fra Bænken og gik op og ned ad Gulvet: "Jeg vil sige Dig Noget, Søster! Du skal lade fare bestandig at stille paa Gerda. Hun er god som hun er, og Du kan leve den Dag, hvor Du seer hende som Huusfrue paa Tranders."

"Hvad vil Du sige dermed?"

"At jeg gifter mig med hende."

"Du gifter Dig!" gjentog Søsteren, og brast i en spottende Latter.

"Ja, hvorfor ikke?" spurgte Casper og stillede sig foran Mette med begge Hænder i Kofte-lommen. "Er hendes Øhrd ikke god nok, er hendes Sind ikke mildt nok, er hun ikke rig nok?" tilføiede han hvistende og med et betydningsfuldt Blik. "Hun er tyve Aar, jeg er otteogfyrrre."

"Ja, det var Du for fem Aar siden?"

"Det kan være, jeg husker det ikke saa nøie, jeg ved blot, at jeg holder af hende, som da jeg

var tyve Aar gammel, det er vist, det maa dog siges engang, for at Du kan rette Dig derefter. Jeg tænker kun paa hende."

"Den Snal har jeg hørt for," svarede Fru Mette og henseant derefter i dyb Tausched. Bludselig hævede hun sit Hoved og gik hen til Broderen, som atter havde sat sig. Hun lagde sin Haand paa hans Skulder og udbroød heftigt: "Du er en Tøsse! Hvorfor behøver Du at gifte Dig? Har Du ikke hendes Penge, raader Du ikke over dem, hvad vil Du mere?"

"Men jeg siger Dig jo, det er ikke for Pengenes Skyld, jeg holder af hende. Jeg har været Enkemand i elleve Aar, der groede Mors paa mig, hun har fyldt mit Huus med Sang og mit Hjerte med Lykke, hun er kommen som Svalen til Huset med Foraar og Solskin, jeg bliver ung igjen, naar jeg seer paa hende, jeg drømmer om hendes Smil hver Nat. Groger Laxmand gav mig sine Penge, ja vist! Ingen saae det, men han sagde: Det bæres mig for, at det vil gaae mig galt, bring dem saa til min lille Datter. Der kan komme en Regnskabsdag, Mette! Hvordan gif det Jens Thomassen paa Mors? Han gjorde heller ikke rigtig Regning i den Sag med hans Bønder. I Sommer lod Kongen hans Lig grave op og hængte ham i Rigtigheden op i Galgen paa Aarhus Gade ved

Byens Brønd nedenfor Borgporten. Han hænger der den Dag idag; men om Gerda er det tidnok at tale, naar det først kommer saavidt. Der staae strenge Tider for Døren. Kongen vil holde Herredag i Raskumborg og presse Benge af os, to Gylben af hver Herremands Bonde, Tredieparten af alle Gæstliges Indkomster. Eg-bøkkerne seibe paa Kyften. De have taget Vornholm, brændt Helsingør, det Kong Christjern lo til, forbi Byændene vilde ikke unde hans Holændere Plads at bygge paa. Imorgen kunne vi have Fjenden heroppe i Elmsfjorden, det er derpaa, vi skulle tænke."

"Hvad har da Adelen besluttet at gøre, hvorfor handle I ikke? Hvad fremmede det, at I mødtes forgangen nede i Viborg, naar I dog Intet bestemte? Og hvis nu Bybøkkerne kom for Nalborg, det Himmeriges Gud forbyde, siden der kun er et Hanesjød fra Byen og ud til Tranders, hvis De kom hertil, Casper, hvad saa?"

"Saa tænker jeg, vi drøge Vindebroen op og værgede os, som vi kunne bedst."

"Det skulde godt forslaae," sagde Fru Mette og gik urolig frem og tilbage med Hænderne under Forflædet. "Vi have ti Mand liggende her paa Gaarden i Rustning og Plade, de æde og drikke deres Maal hver Dag, de lange Slug-halse! De styde Krager og Møller med deres

Laasbuer, men holde Tjenden ude, det kan de ikke. Og vore Penge, Du! — Skatten!" hvilede hun og boiede sig ned mod Broderens Dre, "tænker Du ikke paa den?"

"Jeg har tænkt paa den," svarede Casper med et overlegent Nis. "Lad Lybællerne komme, de kunne lette Steen fra Stien paa Tranders, Pengene skulle de dog lade blive."

"Hvordan det?"

"Du skal ret strax faae det at see. Derfor fik jeg Gerda til at gaae til Ro, saasnart hun havde læst op Betsignelsen efter Madsen. Jakob har ringet med Aftenklokken, Svendene ere ovre i deres Sovesteder. Gaae ud efter Lygten og følg saa med mig."

Madens Mette forlød Stuen, gik Casper hen til et Skab, der var saa omhyggelig skjult i Væggen, at man først opdagede det efterat have draget et Stykke af det lave Panel tilside, som løb rundt om Muren. Skabet var ligesaa forsigtig tilslaaet, der behøvedes to Nøgler (for at aabne Døren. Indenfor viste der sig et aabent Rum, indhugget i Muren, i dette kom et Jernfriin tilsyne, ikke synderlig stort, men meget vægtigt. Casper løstede det ud af Hullet, Skabet blev atter tilsluttet og Panelet draget tilbage, idet Fru Mette kom ind med en stor Lygte, hvis Ruder bestode af hvidt og tyndtstrøbet Horn.

Da hun havde lændt Bygten og saae Sern-
skrinet, tindrede hendes Dine med et eget Ud-
tryk af Liv og Begjærlighed. Casper gik hen
til Vinduet og spejdede over mod den modsatte
Fløi, hvor Huusfolkene havde deres Sovesteder;
Lykene vare slukkede, Alt var stille i Nær-
heden.

Da han havde overbeblift sig herom, tog
han fat i det ene af det lille Sernskrins Haand-
greb, Fru Mette i det andet, og nu saae man
Broder og Søster med forsigtige og dæmpede
Skridt forlade Værelset og følge sig hen over
Gangen til en Trappe, som førte ned i Kjel-
deren. Fru Mettes Dine forlød ikke det dyre-
bare Skrin. Bygtens matte Glim belyste dette
hemmelighedsfulde Optog.

IV.

Hvad Vilddithyen tænkte paa i Fængslet.

Samme Eftermiddag sad Henning Graa-
bul atter nebe i det Fængsel, han havde for-
ladt om Morgenens. Det var et sævert Rum
med hvælvet Loft, saa lavt, at han i al Mag
kunde naae op til det, Steen og tykke Mure
overalt, graalige Mure, som syntes at spoile
ethvert Forsøg paa Flugt; Tid og Alverdom
havde betegnet dem med deres Mærker og dannet
Firehundrede Aar, af Poul Munk.

et lyst Bøg af Salpeter, der saldt ned som Støv ved Berørelsen. Midt paa den ene Bøg var fastgjort en Ring, hvorfra der gik en nogle Alen lang Jernlænke, forsynet med en vældig Laas. Til denne Lænke havde Henning tidligere været bunden; men i Betragtning af, at det var hans sidste Dag, havde Fangevogteren lukket ham ned i Hælvningen uden at slutte ham i Lænken. Der var ogsaa lagt et Rnippe frist Rughalm ind til ham istedfor det forrige, som næsten var smuldret bort.

Det eneste Lys, som trængte ind i Hælvningen, kom fra et lille, aflangt Hul oppe ved Loftet, saa smalt, at en voksen Mand neppe kunde faae Armen derigjennem. Ind ad dette Hul skimtede en Solstraale rødlig og varm, et Gudsstøb fra den Verden udenfor, som han saa snart skulde forlade. Solstraalen viste ham det fugtige Steengulv, de lydelige Dæmris af de store Granitsteene i Bæggen og den løsnede Kalk imellem disse; Fængslet, Dødet, Gensomheden forekom ham endnu sørgeligere i dette Lys, og dog stirrede han uafbrudt op mod Vinduet, til hans Dine bleve vaade, han sendte Bøn og Hilfen med den spindende Sol til dem, der endnu bandt hans Lyst og hans Tanker til Livet. Lidt efter aftog Lysoningen over paa Bæggen,

det blevatter stummelt derinde. Henning Grads
bukt sad i Halmen og spillede paa Straacen.

Der lod Skridt udenfor, det raslede i Vaas-
sen ved Døren, den gik op, og en Mand viste
sig i Indgangen. Han var klædt i en Vad-
mels Kofte, kantet med afsnabet Rattessind, og
bar om Livet et Bælte, hvori der var sættet en
Madkain paa den ene Side og et Knippe Nag-
ler paa den anden.

„Naa! hvordan gaaer det?“ spurgte han
godmodig.

„For hurtigt“, svarede Henning. „Altfor
hurtigt.“

„Na hvad! Du har da saavel sexten Ti-
mer tilbage endnu. Forst er der jo den hele
Nat, saa imorgen indtil Dabretid, for Naadig-
herren sagde for lidt siden, at vi ikke skulde
trække af med Dig før Klokken ti slagen. Jeg
kommer ellers herved for at see, om der er
Noget, Du trænger til. En Staal varme Gr-
ter med et Stykke Kjød i kunde vel ikke gjøre
ilde. Hvad Du?“

„Jeg siger ikke Nei“, svarede Henning,
„skjøndt jeg har ligget og tænkt paa Andet end
Grter.“

„Jeg skal bringe Dig en Balle herved,
men seer Du, Graabst, den ene Billighed er
den anden værd. Du ligger der med en næsten

nu Koste paa, den har Du da ingen Brüg for, Hvad om vi byttede? Min er kun gammel og tynd, det er vist; men jeg tænker nok, den holder Dig ud alligevel." Denne sidste Bemærkning ledsagede Fangesogden med en selvtilfreds Latier, medens han gik hen og satte paa Hennings Koste, om den ogsaa var rigtig god.

"Ja, tag den kun", sagde Arghsflykten, og nu byttede de.

"Saa er der ogsaa det lille, brune Hals-tørklæde med de hvide Striber i, som Jomfru Gerda gav Dig. Det har min Hustru faaet saadan bandsat Lyst til, Hvad om Du overlod mig det for en rigtig god Kande Most? Jeg har nu gjort min Beregning saadan: Saaer Du hen og lader Dig aflive med det Tørklæde, saa stikker Mestermanden det til sig, og lader han Dig beholde det, kommer der nok en anden Hallunk, naar det bliver mørkt, og løser det af Dig, for Du maa vide, Du skal blive hængende i Galgen, til Du falder ned af Dig selv, andre Elgesindede til Stræt og Formaning. Det sad Raadigherren og talte om, da vi spiste til Middag."

"Du maa ogsaa gjerne faae mit Tørklæde", sagde Henning Graabul; "men derfor skal Du gjøre mig den Villighed at lade Lykten blive staaende hernede. Du begriber ikke,

hvor det 'er forfærdeligt at sidde] saalænge i Muls og Mørke."

"Lygten!" gjentog Fangevogteren betænksomt, "gaaer det ogsaa an? Du kunde gjøre Ulykke — stille Ild paa."

"Seer Dig 'om", sagde Henning, "her er kun Steen og Muur og en jernbeslagen Dør, det sænger ikke."

"Det er ogsaa sandt", svarede den Anden, medens han løste Halskæddet af Fangen. "Jeg veed ikke, hvordan jeg er faren med Dig, Graabul, Fanden staaer stinbarlig i det, men jeg kan slet ikke nægte Dig Noget. Du skal faae Lov at beholde Lygten. Nu gaaer jeg op og henter Væterne og Vøsten."

Fangefogden gik og kom lidt efter Gæstsbage med begge Dele, lukkede derpaa og stængede omhyggelig Døren Indenfra. Fangen var alene.

Han spiste, han drak, tænkte Randen til den sidste Draabe. Det var, som om den gjærende Dril valte fornyet Livsløst hos ham og stærkede Bevidstheden om Alt, hvad han efter saa kort en Frist skulde miste. Blodet strømmede til hans Hjerte, hans Tindinger bankede, hans Tænder klapprede, han kastede et forbitret Blik om i Høvelvigen, som Lygtens Glans faldt hen over.

Udsefra trængte den svage Lyd af en Skotte nedstil ham, det var Madsloffen, imorgen ved denne Tid vilde den atter lyde, hvor var han saa? Og hans Hustru og de to smaa Børn — han havde seet dem idag. Det Mindste, som Moderen havde lagt paa Grøftkanten, medens hun løb efter Toget, laae og legede med en Steen, da han kom forbi paa Tilbageveien, det smilede til ham, det strakte Hænderne imod ham, han brast i Graad, medens Erindringer om Hjemmet løste ned i hans Tankers Nat. Folkene sang og loe oppe i Gaarden, Heste bleve trukne forbi Vindhullet, Livet og Friheden lød omkring ham i tusinde forskjellige Stemmer, han selo sad og talte Timerne til Døden. Han spurgte sig selv, hvad Brøde han havde begaaet, som fortjente en saadan Straf. Han led Nød, hans Hustru taug dertil, men de to smaa Børns Kinder bleve magre, saa kom Friistelsen, saa stød han et Dyr i Herremændens Hegn, det første gik det heldigt med, da han gik hjem med det næste over Ryggen, blev han greben; han værge sig saa godt, han kunde, imod Claus Gylding som imod enhver Anden. Det var Alt.

Han luskede Vinene for at blive bløse Erindringer tvit. Han lastede sig tilbage i Halmen for at sove, men Sønnen kom ikke,

Billede paa Billede manede sig frem for hans Blik, imellem dem alle stod Galgen, mørk og truende, som han havde seet den idag. Han tænkte paa Gud, knugede sine Hænder sammen og knælede, hans Læber hvistede ydmyge og inderlige Ord, medens Taarerne løb ned ad hans Kinder. Efterhaanden blev det roligere, hans Sjæleangest veg for en eneste Tanke: Fjagt! Det god nyt Liv i ham, jog Blødet til hans Hjerte. Han kjendte Egnen udenfor Stoven, Mosen tilbød tusinde Skjulesteder, hvor Ingen kunde finde ham, blot igjennem Muren, over den, udenfor den, det var Livet, det var Alt.

Han reiste sig, tog Lygten og lod den lyse hen over Stenene, idet han gik langs med de fire Vægge. Vanddraaberne glinsede imellem Ralkfugerne, lykke, sorte Spindelvæv hang ned fra Loftet, Døren var saa velforsynet med Jern og Stænger, at man neppe kunde skimte Træet derimellem. Det var ikke muligt at bane sig Vej igjennem saamange trodsende Hindringer. Hans Hoved brændte, han vandrede atter omkring fra Side til Side, undersøgte Fugerne i Stenene, og bankede paa Muren. Et Sted faldt Ralken ned, indenfor kom en Murbue tilsynne, hvis Form antydede et gammelt Ildsted, som sidenestor var blevet tilmuret.

Henning begreb strax, at dette Sted maatte Firehundrede Aar, af Poul Munk.

være lettest at gjennebrude, forbi de sidst indsatte Steen ikke kunde staae i Forbindelse med den øvrige Muur, han pillede først Kalken ud imellem en af Stenene saa langt han kunde naae; ved Hjælp af nogle velrettede Stød med Voilen af Jernlænken, løsuede han dernæst Stenen. Det var et majsommeligt Arbeide og kostede Tid, men efterat den første Steen var tagen ud, gik det lettere med den næste. Held giver desuden Kræfter, og Henning havde saa kort en Frist at vente i. Efter omtrent en Times Forløb havde han gjort saa stor Aabning, at Ildstedet kom tilsyne, han lyfte med Dygten ind i Hullet. Ovenover hans Hoved sad en tyk Jernstang, hvorpaa Seboerne engang havde ophængt deres Rjedler, naar der skulde toges. Henning gav sig til at bryde Stenene løs paany, til Jernstangen lod sig rolke, han tryllede den nedad med hele sit Legemes Vægt, et Muurstykke løsuede sig, bedækkede ham med Steen, med Sand og Kalk, men han holdt triumferende Jernstangen i sine Hænder.

Sidtil havde han blot adlydt Olekillets Sidskyldelse, nu begyndte hans Begreber at ordne sig, han lagde en Plan. Han vidste, at det Rum han kom ind i, efterat have gjennebrudt Fængelsmuren, endnu ikke vilde føre til Frihed, og at han derfra maatte arbejde videre paa Bylle

og Fromme, han kunde maaskee bryde igjennem et af de smaa Vindueshuller i Kjælderne, men ikke uden at volde Stoi, i saa Fald var der aarvaagne Hunde nede i Gaarden, som vilde vække de Sovende.

Disse vare hans Tanker, medens han hvilede sig lidt, og derefter igjen tog fat paa Arbeidet. Nu gik det langt hurtigere fra Haanden, siden han kunde benytte sig af Jernstangen, Ralken sad rigtignok fast imellem Stenene, den havde haart Aarhundreder til at hærdes, men hvad vilde det vel sige med en Villie som hans, i en Kamp for Livet, der gjør den Svage stærk og den Stærke til en Ræmpe. Svøden perlede paa hans Bænde, hans Dine vare haloblandede af Støv, hans Læber tørre, men det gik dog bestandigt fremad, han traf Veiret og tog saa fat igjen.

„Enhver Steen jeg bryder ud, lukker et Stykke af min Grav,” tænkte han.

Dansider følte han en kold Luft trænge ind i Hullet, hvor han arbejdede, Stenene gave efter, en af dem faldt ud paa den anden Side, Fængselsmuren var gjennebrudt; at udvide Abnningen kostede mindre Møie. Henning stak Hovedet ind i Hullet. Ved Lygtens Skin saae han et Rum indenfor, dobbelt saa stort som Fængslet, opfyldt med Pallasser, gamle Slæbe og

tomme Tønder. Han tog Jernstangen og Egh-
ten og krøb igjennem Muren.

Han gav sig til at undersøge Stedet med stor Omhyggelighed. Der var kun een Udgang, lukket med en svær Egetræs Dør, forsynet med et tørt Jernkryds. Ved nærmere Eftersyn viste det sig, at Laasen til Døren sad udbændig. Han søgte at forestille sig, i hvilken Retning dette Rum laa og hvor hans Arbejde vilde føre ham hen. Da faldt det ham ind, at han en Dag i forrige Sommer havde været i Tjeneste paa Gaarden og hjulpet Badstuepigerne med at bære Vand fra Brønden ned i et Afslukke, hvorfra en Laage gik ud til Gaarden. Saavidt han kunde skimte, laa dette Rum i Retning med Hængslet, altsaa i Nærheden af Stedet, hvor han nu befandt sig. Han besluttede at bryde ind deri. Men det var endnu vanskeligere, end hvad han hidtil havde udført. Muren viste ingen Kibning, gav ikke efter paa noget Sted. Han prøvede Døren, Hængslerne, Planterne, alt forgjæves. Endelig prøvede han paa at bryde et Hul i Muren lige nedenfor Rarmen, paa det Sted, som var Laasen nærmest. Nu indtraf et andet Uheld: Egheten, som hidtil havde hjulpet ham saa væsenlig Nytte, trueede med at gaae ud. Eghet var brændt ned i Piben. Henning stræbte omhyggeligt Tællen sammen og omgav

Bægen dermed; det hjalp for et Dieblit, men Lysen blev bestandig svagere, det gik over til en mat, rødlig Flamme, som steg og sank, indtil den omsider forsvandt i en hvidlig Røg. Blødt-heden stød i Mærke; fra nu af maatte han føle sig fremad med Haanden.

V.

En velforvaret Skat.

Hemming havde just fundet en lille Abning mellem Karmen og Muren, hvor han kunde bære Jernstangen ind. Han hvilede og støttede sin Bænde til Bæggen. Idet han lukkede Døren, stød Høien fra imorges for ham; han saae Galgen med Stigen paa dens Top, greb atter sit Jern og søgte at gjøre Abningen større.

Pludselig forekom det ham, at der lød dæmpe, langsomme Skridt udenfor. Han tog Jernstangen og skjulte sig hurtigt bag en af de store Tønder.

I det Samme blev der stukken en Nøgle i Laasen, efter nogle forgjæves Forsøg gik Døren op, pibende paa sine gamle Hængsler. Et stærkt Lys faldt hen over Galvet, to Personer traadte ind, en Mand og en Kvinde, den Første havde en Lygte i den ene Haand, i den anden et lille jernbeslagent Skrin, som hans Ledsagerste hjalp

ham at høre. Det var Casper Gylding og hans Søster.

De satte Skrinet paa Jorden og saae dem om. Ridderen stod i Halvmørke, Lygtens Stin faldt derimod hen over Fru Mettes Ansigt, hvis Rykker i dette Øjs viste sig skarpe og dybe, som ridsede med en Kniv, og hvis Blegthed blev endnu mere paaafaldende under den tætsluttende sorte Hætte, som omgav hendes Haar og Kinder.

„Seed Du, hvad der er gaaet for sig i denne Kjælder?“ spurgte Casper. „Det var her, vor Stammefaders Skytte blev bragt ned, han, som vilde være Kjæreste med Herremandens Søster. Der ved den smalle Pille blev han bunden og saa sloge de ham tilbøde med Kjæppe.“

„Uh! var det her?“ sagde Mette ligegyldig. „Hvad nu?“ hviskede hun lidt efter, saa sagte, som om hun frygtede for at høre Lyden af sin egen Stemme.

„See Dig om,“ sagde Casper. „Steen paa Steen, en Dør af Eg og Jernbolte. Troer Du, at Lykhækkerne finde herved?“

„Det skal knibe for dem,“ svarede Mette.

„Gandt de ogsaa herved, saa har de derfor ikke funden Skrinet, det skal jeg sørge for.“ Ridderen lod med disse Ord Lygtens Stin falde hen paa Bæggen, som om han søgte efter et Mærke, dernæst løftede han en af Fliserne i

Gulvet. „Dette Gjæmmefted holder jeg for nok
 faa godt som hele Rjalderen“, vedblev han.
 „Den der har dannet det, ligger og kleges
 elsteds nede i Ditmarsken, Du og jeg ere ene
 om Hemmeligheden. Hjælp mig nu Stri-
 net ned.“

Mette adlød, skjondt modstræbende, det lo-
 stede hende sønlig Møde at give Slip paa Han-
 len, hun holdt i Haanden.

„Er de der ogsaa allesammen?“ spurgte hun
 i samme hvissende Tone som før.

„Der er hvad der skal være,“ svarede Casper,
 „kom nu blot“.

„Lad mig see dem blot en eneste Gang.“

„Hvor falder Du paa det? Er der nu
 Tid dertil? Jeg har desuden ikke Nøglen
 hos mig.“

„Den hænger Nat og Dag i en Snor
 om din Hals. Jeg veed det bedre. Blot et
 eneste Blik paa dem. Det er da ligesaavel mit
 Guld som dit.“

„Naa! saa see da, men lad det stee i en
 Hast,“ sagde Ridderen, og drog en lille Nøgle
 frem, som hang i et Baaud under Bamsen.
 Med denne aabnede han Laaget. Fru Mette
 holdt Lygten, dens Skin faldt ned i det aabne
 Skrin, der var fyldt til Randen med smaa
 Poser af brunt Læder. Hun satte Lygten ved

Firehundrede Aar, af Poul Munk.

Siden af Skrinet, stak begge Hænder ned imellem Poserne, løstede paa dem, knugede dem, lagde dem ned igjen, hendes Dine syntes at blive større, de lyse med en uhyggelig Glæde.

„Du er en stor Tøse“, hvisttede hun, „at Du tænker paa at give dem fra Dig igjen, nu ere de engang Dine, de ere ogsaa mine, lad os beholde dem, gjemme dem for os selv, hører Du Broder Casper, aldrig dele med Nogen.“

„Reis Dig!“ sagde Ridderen, „lad det faae Ende. Tag dine Hænder til Dig.“

Men Mettes Hænder syntes at være voxede fast til Pengeposerne, hun kunde ikke give Slip paa dem. Casper drog hende tilbage og lukkede Laaget. Mette prøvede, om der ogsaa var rigtig laaset, for hun hjalp med at sænke Skrinet ned i det lille murede Hul i Gulvet. Derefter blev Glisen lagt over igjen, og Abningen imellem den og Gulvet udfyldt med Støv og Sand. Ridderen anvendte endnu den Forsigtighed at drage en stor tom Kasse hen over Stedet.

„Nu er den gjemt,“ sagde han. „Herved vover sig aldrig Nogen. De se den døde Skytte gaaer igjen.“

„Dermed forlode Begge Røvderen og laasede Døren udenfra.

Henning Graabul havde været Bivne til Alt. Flere Gange kom Ridder Casper saa nær,

at Blodthoven maatte holde sin Aande tilbage af Frygt for at røbe sig. Nu stod han op, nu var han atter Herre dermede. En lykkelig Stjerne hvilede over ham. Hullet, han nylig havde brudt igjennem Muren, var saa nær Jorden, at de opstablede Tønder fuldkomment skjulte det. Ingen havde tænkt paa ham. Han tog sin Jernstang, støtte sig frem til Døren, og begyndte igjen at bryde løs paa Muren.

„Træffe de mig her“, sagde han til sig selv, „saa maae de slaae mig ihjel, blot for at bevare Hemmeligheden med deres Penge.“

Arbejdet gik kun langsomt fra Haanden, Mørket hindrede ham i at see de Banfeligheder, der stillede sig imod ham, Jernstangen frummede sig, hans Hænder vare blodige, det bruste for hans Øren, af og til lød det, som om Nogen talte udenfor. Han syntes at høre den dræbte Skjattes Gul. Omfider følte han Lusttræf igjennem Muren, strax efter fandt han Stedet, hvor Slaaen gik ind i Karmen, han sprængte den, Døren vedblev endnu at være lukket, han strakte Armen ud af Hullet og drog en Slaa tilbage, derefter gik Døren op.

Det næste Kælderrum var opfyldt med Væller og Kar, det var hertil, han havde bragt Band til Pigerne. Der maatte alisaa gaac en Laage ud til Gaarden. Og Laagen fandtes.

Han stød den op. Natluften strømmede ind til ham, han indaandede den i fulde Drag, han lyttede, Alt sov eller syntes at sove. Matten var stille, over hans Hoved kom Maanen tilsynne, omgivet af en gul Ring, imellem de gråblaa Skyer, nede fra Engene lød en Sumpfugls Skrig.

Henning Graabul stod lidt og saae sig om. Pludselig syntes en bestemt Tanke at gribe ham, han smilede og gik tilbage til Kjælderen. Hans famlende Hænder søgte efter Siedet, hvor Rassen stod over den gjemte Stak; han stød den tilside, fandt Klisen, hævde den og løstede Jernskrinet op af Hullet.

"Den dræbte Skytte gaar igjen. Han har taget det," hviskede han spottende, idet han løstede tilbage til Kjælberlaagen.

Han kastede endnu et speidende Blik omkring sig efter Hundene; ogsaa de syntes at sove. Derefter trøb han ud og sneg sig over Gaarden. En Hane galede, længere borte svarede en anden, ellers vedblev Alt at være roligt. Et gammelt grenet Elmetræ stod i det ene Hjørne af Gaarden og strakte sig ud over Muren. Bildthøven trøb op i det. Den Stoi, han gjorde, vækede Hundene, de begyndte at gjø, men Henning sad allerede i god Behold med Skrinet foran sig paa Randen af Muren.

Nedenfor løb en rørbegroet Grav, Jorden
 kraanedes ud imod den, bevoxet med Hyldebuste,
 Piil og Slaaen. Han svøbte Koften sammen
 over Skrinet og lod det glide ud imellem Bu-
 stene, derefter sprang han selv ned og naaede
 lyffelig Jorden. Nu var han fri, han var frelst,
 thi det kostede kun ringe Møie at komme over
 den tilvoxede Grav. Med Skrinet paa Hove-
 det vadede han ud mellem Rørene, sank i, fik
 Fodfæste igjen og krøb endelig op paa den mod-
 satte Bred. Her stod han stille, lo og sagde:

„Jeg gjorde kun et daarligt Bytte iafies
 med Fangesogdens gamle Koste. Kanstee dog
 jeg lever, til jeg faaer den opslidt.“

Efter disse Ord løb han sin Vej ned mod
 Klarupgaard, drivende af Vand og Mudder.
 Skovene skjulte ham. Hundene gjorde paa
 Tranders.

V.

En Mand i Fristelse.

Fra Halsberg Enge gik dengang Skoven langs
 med Fjorden ned mod Klarup og Egense Kloster, hvor
 der endnu i vor Tid er bleven en lille Strækning
 tilbage. Tørke, høistammede Egetræer, bevoxede
 med et høidligt Mos, bredte deres knudrede
 Grene udover Gletten. Paa enkelte Steder var

Egen allerede fortrængt af Bøgen, der dannede en tæt og frodig Understov omkring sig, afværlende med Hindbærriis og Slaaenbruste, hvor igjennem der ikke fandtes andre Veie, end de smalle og bugtede Stier, Hornbøget og Bildsvinene havde dannet. Mod Vest stode Træerne mere enkeltvis i smaa Grupper, og frembragte derved dybe og vekslede Udsigter.

Om Vinteren gik Vandet fra Elmsfjorden op over Engene og skjulede store Stykker Jord bort fra Trærødderne, saa kom Foraarsstormen og blæste dem om. Træerne bleve da liggende paa Stedet og skjultes i Karenes Løb af Mos og nedfaldne Blade, eller Brombærrankerne bredte deres Løb over dem. Paa andre Steder, især i Ublanten, havde Ejerne af disse Stove frembragt store Nabninger ved at fælde Træerne. Dette skete dengang saaledes, at man rundt om Træstammerne ophobede en Mængde visent Løv og tørre Grene, sat Ild deri og blev ved, til Stammen forkulledes og faldt. Det var vel ikke den hurtigste, eller meest besparende Maade at fælde Træer paa, men det kostede mindst Umage. Træstubbene, som findes i vore gamle Løvemojer, bære Vidnesbyrd om denne Fremgangsmaade.

I en af de Løsninger, som opstod, efterat Træerne vare forsvundne, havde Henning Graa-

buft bygget sin Hytte. Det var dertil, han rettede sin Flugt. Det begyndte at dages. Klosterklokkerne inde i Aalborg ringede til første Bøn. Rimefrost bedækkede Jorden, en blaalig Taage laa over Skoven, Vinden kom ind fra Havet og hvirvlede det gulige Løv op i høje Soiler, men Henning tænkte paa Andet end Løvet, han mærkede ikke Vinden, han løb med Skrinet under Armen, indaankede den friske Morgenluft, hilste som en gammel Bekjendt paa alle disse Træer og Buske, han troede at have sagt sit sidste Farvel. Veien forsvandt, Træerne flygtede for hans ilende Skridt, tusinde tilloflende Gøglebilledeer svævede for hans Dine, overmødige Planer kedsede sig i hans Hoved, der var en Stemme, som hvisttede ham i Øret, at denne Flugt ikke blot bragte Frihed, men at hans Nød tillige var endt. Fremtiden viste sig for ham i Skikkelse af et lykkeligt Hjem, hans Hustrus Smil, hans Børns Læbel.

Omfrider stod han stille ved en gammel, hentørret Eg, der strakte sine bladløse Grene iveiret. Henning saae sig forsigtig om og gjemte Skrinet i den hule Stamme, hols Aabning han omhyggelig skjulte med Løv.

„Vær den godt, gamle Træ!“ hvisttede han, „Du skal gjøre en Tjeneste til en ærlig Mand“. Efter denne Bemærkning forlod han Stedet og begyndte

Firehundrede Aar, af Poul Munk.

atter sit Løb langs med Udkanten af Stoven.

Bildthyens Hustru tog sig i nogen Frastand ud som en stor Vordbunte, nærmere beseet vare Væggene af Græstørn og flet sammenslede Træstammer, Taget af Halm og Grene. En lille, stærk Dør lukkede for Indgangen, langs med hvilken der hang en Række Fisk, trukne paa en Snor for at tørres. Der var ingen Skorsteen at opbage. Røgen gik ud gjennem et Hul paa Taget. Den første levende Slabning, Henning mødte udenfor sit Hjem, var en lille Gris, der laa midt paa Stien foran Huset. Da han kom, reiste den sig, grøntede og løb i smaat Trav ind ad Stoven til, efterfulgt af den klingende Lyd af en Jernhjelde, som var bunden om dens Hals. Strax efter begyndte en Hund at gjøe. Henning saae ind ad en lille Hornrude, der tjente til Bindue.

En Lampe hang ned fra en af Loftsbjælkerne. Rybskyltens Hustru havde tilbragt Natten med at vaage. Paa Bldstedet glimtede en haleflukt Brand, Lyset kastede sit Skin over den forgelige Armød, som Alt bar Præg af. Konen sad ved et Bord foran Skorstenen. De Billeder, der viste sig for hende i det tomme Rum, hun stirrede ud i, vare mørke og træstesløse. Hendes Haar var omvillet med et grovt hvidt Klæde, hvorpaa man endnu kunde kjende de

friske Døg efter Manglebrædtet. Børnene sad ved hendes Side, hørt med et lille sort Tørklæde om sig. Den Yngste havde lagt Armene paa Bordet og var falden i Søvn, den Ældste læste en Bøn, og græd, naar hun ophørte at læse. Det var Altskens Hensigt at tage dem med sig, saasnart det blev Dag, og vente udenfor Herregaardens Port, til Casper Gylding og hans Mand viste sig, hun vilde bønfsalde engang endnu, see sin Mand og vise Faderen sine Børn. Derfor havde hun redet og pyntet dem efter bedste Evne.

„Stal jeg læse for Dig igjen?“ udbød den lille Pige efter lang Tausked.

„Ja, læs! læs!“ hvistede Moderen.

Barnet foldede Hænderne og begyndte at opramse Fadervor, eenslydende og uden at fatte, hvad hun sagde. Moderen hørte hende ikke, Smerten har sin egen Religion, og Bønnens vidunderlige Magt drager os kun til sig, saalænge Hjertet endnu har Rum tilbage for Haabet. Vi vente, taale, lide, saalænge dette Haab endnu lyser for os, men naar Tilnietsgjørelsen breder sin Haand over Alt, hvad Hjertet har flunget sig til, kommer der Diebliske, hvori Bønnen forstummer, Diebliske værre end Døden, siden de ikke tillige bringe Glemsel med sig om det, vi mistede. Barnet læste og saldt lidt efter

i Søvn, Moderen knugede Hænderne sammen i Skjødets. Dagningen faldt ind i Stuen.

Da Krybstyrtten forsigtig aabnede Døren og listede sig ind, kom en gammel, mørkhaaret Hund springende imod ham. Konen udstødte et Skrig, hun troede i Begyndelsen ikke sine egne Dine, derefter ilede hun hen til ham, slyngebe begge Arme om hans Hals og brast i Graad. Først fra inat af havde hun ret begrebet, hvormeget hun holdt af denne Mand. Hunden lagrede, stat Hovedet isæret, hylede, sliklede hans Hænder og Fødder og hylede igjen. Mand, Hustru og Dyrret bannede en tæt sammenslynget Gruppe.

Med saa Ord haard: Henning fortalt Alt. „Jeg er paa Flugt,“ sagde han og holdt hende tilbage, da hun vilde vække Børnene. „Først maatte jeg dog see Dig. Om lidt mærke de, at jeg er løben min Vej, saa pile de afsted med Skytter og Hunde og komme vift hertil. Børnene sove, Du veed af Intet, og jeg maa afsted. Farvel, Kirsten. Vorherre veed, naar vi sees igjen!“

„Det kan være det Samme,“ sagde hun freldigt og med denne inderlige og dybe Hengivenheds Røst, som kun tilhører Koiden. „Drag, Du hvorhen Du vil, vi To mødes vift paa alle Veie. Men ikke sandt, Henning! nu aldrig mere

tilføjs om Natten. Da Du begyndte paa det, kom de onde Dage."

"Hvad skulde vi gøre," sagde han, "Du glemmer de To derhenne, de tiggede om Brød."

"Vi skulde have arbejdet," sagde Kirsten, "det kan vi endnu, see mine Arme, jeg er stor og stærk, Du ogsaa, det skal være langt fra Dig at tage mere fra Andre. Ikke sandt, Du! Verden er jo stor nok for at finde det, vi Fire have behov."

"Ja, det skal være langt fra mig at tage fra Andre," gjentog Henning leende. "Det gøres heller ikke mere nødig. Jeg er rig nu, jeg har nok til os alle være Dage." Dermed bojede han sig ned mod hendes Dre og betroede hende, hvorledes det var gaaet med Casper Gyldings Stat.

"Det Strik vil Du da ikke beholde," sagde Kirsten forfærdet. "Hvis det stier, fik jeg aldrig mere en rolig Time. De domte Dig til Død og Galge, fordi Du tog en Raabul, nu Du slipper fri, da Strikken alt var lagt om din Hals, begaaer Du en ny Synd, langt større end den første. Det er for din Skyld og for min Skyld og for de to smaa Børns Skyld, jeg beder Dig om at give dem Deres tilbage. Hører Du! — Da Du kom indad Døren, syntes jeg, der var ei mere Sorg for mig i denne Verden, vil Du nu lægge en ny paa mig igjen?"

"Men om jeg ogsaa tænkte at give dem

Skrinet tilbage, saa kunde det jo ikke engang lade sig gøre. Vil Du have, jeg skal bære mig op paa Tranders igjen?"

"Slig mig, hvor Du har forvaret det, saa skal jeg gaae til ham."

"Det vil volde Dig Ulykke."

"Beholder Du Skatten, vil Du volde os Allesammen Ulykke."

"Du maa ikke græde," sagde han og betænkte sig et Øieblik. "Siden Du endelig vil det, saa tager jeg Skrinet med mig igjen og bringer det ned til Munk Hageberth i Egense Kloster, han kan da stille det op til Casper Herremand."

"Det lover Du mig?" sagde hun og lagde begge sine Arme paa hans Skulder og saae ham ind i Øinene med et bønligt Blik.

"Det lover jeg for vist og sandt," sagde han. "Guds Fred lyse over Jer Alle. Farvel, Farvel! Dagen gik, nu maa jeg afsted."

Han omfavnede sin Hustru, gjorde Korsets Tegn henover de sovende Børn, klappede Hundene og forlod Huset.

Hun aabnede Døren paa Klem, blev staaende og saae ud, indtil Daagen skjulte ham.

"Det skal skee nølsgtigt, som hun sagde," tænkte Henning underveis. "Lad dem kun saae deres Penge tilbage, der klæber Blod og Taarer

ved dem, jeg behøver dem ikke. Jeg er fri, jeg er min egen Herre, jeg har Solen over mig, den grønne Skov om mig. Kom og tag mig, om I kan!" Ethvert af disse Udbrud ledsagede han med Spring i veitret, slog ud med Arme og Been og løb ad samme Vej tilbage, som han nylig var kommen.

Det var imidlertid blevet fuldkommen Dag, Solen kastede sit klare Lys hen over Trætoppene, hvis Løv prangede i Efteraarets rigeste Farvepragt. Hennings Skridt sagtnedes, medens han gjenkalde i sin Erindring alle de lykkelige Maaned, han nylig paa den samme Vej havde knyttet til Skatten.

"Jeg er Mand for selv at skaffe mig, hvad jeg har behov", sagde han, og hævede Hovedet. "Hun bad mig desuden saa fromt og mindeligt derom. For hendes Skyld skal de faae dem."

Da han kom hen til Egetræet, saae han ned i Hullet og begyndte at rydde Løvet tilside. Bludselig standsede han, lo og sagde:

"De ligge saa godt, det er bedst, vi vente til en anden Gang."

Efter disse Ord løb han bort, uden at kaste et Blik tilbage paa det gamle Egetræ.

Dybere inde i Skoven blev Stien mere ubaanet, paa enkelte Steder var den saa tilgroet, at det kostede Møie at trænge igjennem, paa Firehundrede Aar, af Poul Munk.

andre Steder kom smaa Rabninger tilshyne, hvor Flokke af Raadilbt og Kronhjorte havde leiret sig. Hunnerne laa paa Jorden halvskjulte af Græsset, Hannerne stode paa Bagt, de strakte Hovederne ud mod ham og brølede.

„Gjør bare ingen Stol“, sagde han, „af mig har I ikke mere at frygte. Nu ikke videre for denne Gang“, vedblev han lidt efter, og udsøgte sig en magelig Hvileplads. Her lagde han sig ned, støttede Hovedet mod et Træ og ragede Løvet sammen over sig, indtil han havde dannet en høj Dunge, hvoraf kun Hovedet stak frem. „Nu vaagne de vist oppe paa Tranders,“ mumlede han og lo. „Om lidt kommer Fangesogden ind for at hente mig, saa ligger han efter mig og tumler om mellem Kalk og Steen, saa raaber han og kalder paa de Andre, saa slaaede Hænderne sammen og bande og gale ovenpaa den Forstrækkelse, mens jeg ligger her og min Hals er udenfor deres Række! God rolig Nat, I Kjærlinger tilsammen!“

Dermed vendte Henning sig om paa Siden og faldt i Sovn.

VII.

Hvad Henning Graabuts Hustru spaaede.

Paa Tranders begyndte Dagen som sædvanligt. Da Casper Gylding havde spist sin

Øllebrød, som han ned i Gaarden i en gul Hjortestinds Trøje, rød, strikket Hue, en stor Bidst i Haanden og saae til Hundene. Heste bleve vandede, og da Veiret tegnebe til at blive smukt, bestemte Ridderen, at han og Gerda vilde ride over til Røstrup, naar Bildtithøns Dom var fuldbjrdet. Lidt før Frokosttid kom Tommermanden fra Aalborg med to Svende gaende ind over Brøen. Hver af Svendene bar et Vinkelmaal og en Vindøye paa Skulderen, Mesteren havde et brunt Læderflødsstind for sig og en Tommestok under Armen. Han vilde melde den naadige Herre, at den nye Galge stod færdig, nu kunde de for hans Skyld komme med Synderen, naar de vilde.

Casper var veltilfreds hermed, han stod just og tingede med Tommermanden om Prisen, da der pludselig løb et Skrig nede fra Kjælderen. Raagen, som Henning var krøben ud af, blev skodt op, og Fangevægteren kom tilsynne i den med et Ansigt, der udtrykte den koldeste Forbauselse.

„Aa, naadige Herre!“ raabte han, „Gud bedre det! Han er løben sin Vej, brudt igjennem begge Kamre, det flamme, det nedrige Stærn!“

Dette Skrig, som blev fortsat i bestandig lideligere Klager, talte alle Gaardens Foll

sammen. Ridder Casper ilede ned i Kjælderen. Fru Mette kom halvpaaklædt tilsyne i den aabne Gaardbør. Fangefogden maatte gjentage sin Beretning til hende. Alle trængte ned til Stuepladsen for Henning Graabuls Bedrifter.

Casper Gylding standsede inde i den første Hvalving foran den borttagne Kasse, han stirrede ned i det tomme Rum under Gulvet med en maalløs Harm. Lidt efter kom Fru Mette til, saae, at Skrinet var borte, og brast i Graad. I den almindelige Forvirring tilbrog Herflabets Udsæd sig en Opmærksomhed, som før et Dieblif bragte Bildthønen i Glemme. Ingen satte Harsagen til Ridderens sammentrunkne Bryn eller til Fru Mettes lydelige Klage.

„Efter ham!“ raabte Casper pludselig. „Til Hest, alle Mand! Slaa Hundene løs! En Flok af Jer over ad Svenstrup til, en anden ned mod Nøvling, jeg selv rider til Egense Kloster. Den, som bringer ham, skal faae tyve Solddaler.“

Nu kom der Larm i Gaarden; tyve Solddaler var en uhort Belønning. Folkene sadlede deres Heste, Hundene gjoede. Tømmermannen og hans Svende havde foretaget en Vandring gennem Kjælderhvalvingerne og nysgjerrig tagtaget Alt, hvad der var at see; da de kom op,

stod Ridder Casper allerede i Begreb med at bestige sin Hest.

„Mester maa see herind en anden Gang!“ raabte Gylbing. „Idag har jeg min Sjæl Andet at tage vare paa.“

Dermed red han og hans Mand over Broen nedad mod Klarupgaard og Egense, fulgt af Fangefogden med tre af Gaardens bedste Støverhunde, som han havde sammenkøbt i en Klem.

Fru Mette stød oppe paa Trappen og saae Toget ride bort. Hun havde skjult sin Mergendragt under en stor ulden Halslaabe og sthyggede med Haanden over sine vaade Dine, medens hun paaskaldte Himlens Bistand til at faae den skjændige Misdaeder i deres Vold igjen.

Rytterstaven red i et skarpt Trav igjennem Engene ned til Skoven. Her bødte den af fra Hovedveien og fulgte en Sti, som førte ind til Hennings Hytte. Kirsten stode ude ved Brønden isærd med at bryde Hør. Ridderen steg af Hesten, stillede sig tæt foran hende og betragtede hende skarpt og forstende, medens han spurgte:

„Hvor er din Mand?“

„Min Mand!“ gjentog hun skjælvende, „Al, naadige Herre! hvor skulde jeg vide det? Da jeg saae ham sidst, laa jeg for Deres Fodder,

mens han gik i Gæst og [Baand] mellem Rytterne".

"Du lyver!" raabte Casper og hans stirrende Blik syntes at trænge tilbunds i hendes Hjerte. "Du har seet ham siden. Han har været her imorges".

Kirsten vedblev at nægte, men bag den Frygt, som Ridderens Komme fremkaldte, laa der i hendes Ansigt et freidigt Udtryk af Ro og Tillid.

"Han har været her idag", gentog Casper, "tilfåa det, eller det gjælder dit Liv".

"Han har ikke været her", stammede hun.

"Havde ikke Henning bare Been, da han igaar løb over Halsborg Enge?" spurgte Fangefogden, der stod med Hundene ved Sjørødet.

"Det havde havde han vel igaar som altid", svarede Ronen.

"Hvem kommer saa de Spor fra, som gaar her langs med Diget over mod Hytten?" Med disse Ord viste Fogden Ridderen et fortsat og tydeligt Fodspor, der var nedtrykt i den hvide Kilm, Matteskulden havde spredt over Græsset. Sporet kom ud fra Stoven, gik langsmed Diget og tabte sig paa den aabne Plads foran Hytten, hvor Solens Skin havde optøet Jorden.

Casper Gylbing udstødte en Ed. Hans Formodning fandt i dette Spor en sikker Be-

kræftelse, han truede ad Kirsten, idet han vendte sig om mod Rhytterne.

„Afsked med Jer!“ raabte han, „blis Hundene Sporet og slip dem løs, gjennefsøg enhver Plet i Skoven, to af Jer ind i Høtten, bryd ned, hvor I ikke kan komme frem, stik Ild og ryg ham ud som en Brod, hvis han gemmer sig derinde.“

En af Rhytterne blev tilbage hos Hestene, de Øvrige spredte sig efter Ridderens Befaling til alle Sider, Casper stod endnu foran Kirsten. Han begyndte at udspørge hende paant, og blandede sine Spørgsmaal med de heftigste Trusler. Da løb et gjenneutrængende Angeststrøg inde fra Høtten. Strax efter kom begge Arkebyskens Børn løbende ud af Døren. Den gamle Hund fulgte efter dem under en heftig Gjæen.

„Se nu har jeg Dig,“ sagde Ridderen triumferende, „siger Du mig ikke Alt, hvad Du veed om Henning, saa tager jeg dine Unger med mig, og Du kan bande paa, at det skal være en Stund, før Solen kommer til at skinne over dem igjen.“

„Og det vil I gøre imod dem, der aldrig har forbrudt sig mod Jer?“ sagde Kirsten. „At I løb Henning undgjælde, det maatte saa være, han havde gjort Uret imod Jer, men hvad har Firehundrede Aar, af Poul Munk.

de smaa Børn gjort, og hvad har jeg gjort, siden I tager Alt fra mig? — Kan I mindes en Dag for mange Aar siden, at I laa hilst-henne under den Hasselbust der, med brækket Spyd og i Dødsens Angst for Bildebørnen, som anfaldt Jer? Da kom der en fattig Mand og bakkede Jer med sit eget Legeme. Ja, han blev revet halvt ihjel, det er vist, men I slap fri. Da svor I ved Himmerigs Gud og alle Helgene, at I aldrig skulde glemme det, han havde gjort for Jer, men I glemte det dog Herre! Det var min Fader, der hjalp Jer, idag kommer I til Stedet igjen og tager Børnene fra hans Datter."

"Hvor er Henning Graabul?"

"Jeg veed det ikke."

"Løst de to Børn op paa din Hest og bring dem hjem til Tranders," sagde Casper til en af Rytterne, som kom tilbage fra Stoven.

Manden tog Børnene, et af dem under hver Arm, og red hørt med dem. Kirsten udstødte et Skrig og vilde løbe efter Hesten, men Caspers stærke Haand greb hende i Skulderen og holdt hende tilbage.

"Naar Du siger, hvor han er, skal Du faae dem igjen," sagde han.

"Jeg veed det ikke, jeg veed det ikke," gjentog hun grædende.

„Sværg paa det. Rald Gud Fader, Guds Søn og Mutter Maria til Vidne paa, at han ikke har været her idag, saa troer jeg Dig.“

„Ja, det vil jeg,“ raabte Kirsten.

„Lad den Sværgen fare,“ sagde en dyb og kraftig Stemme noget borte, og i det Samme saae Casper Gylding en høj Mand krybe over Gjærdet og komme hen til dem. Han var iført en opklædt Munkeskutte, og bar et Fuglesængerbur og en Stab med Vimpelinde under Armen. Hætten paa Rutten var slaaet tilbage, og et smukt, mandigt Ansigt med sort Slæg og to skarpe, gjenneimtrængende Dine kom tilsyne. Det var Munken fra Sankt Jørgens, Biffert Bendelbo. Ridderen kjendte ham godt, Biffert var en jævnlig Gæst paa Tranders.

„Hvad vil I her?“ spurgte Casper.

„Det Samme idag som igaar,“ svarede Biffert. „Jeg er en Fuglesænger, som I veed, forresten vil jeg ogsaa give Jer et godt Raad, Hr. Casper Gylding! — Lad den stakkels Kone der fare i Fred. I spiller Eders Tid ved at staae og snakke med hende. Stig tilheft med alle Eders Mænd, rid til Eleshøi og de store Stove ved Rold, der vil I faae mere at vide om den, I søger, end her. Troer I da, at saa snu og listig en Karl som Graabullen skalde løbe hjem

og skifte for sin Hustru, hvor han vilde
gjemme sig?"

Ridderen betænkte sig. „Hvorfor mener I,
at han er draget ad Kold til?"

„Hvorfor er Sloven tættest ved Kold?"
svarede Bliffert Wendelbo.

„Har I maaffte mærket Noget til ham ad
den Kant?" spurgte Ridderen. „Hurtig! fortæl
mig Alt, hvad I veed."

Munken satte sig paa Kælbærket af Brøn-
den og suøbte sine Limpiinde sammen; hans
smukke Ansigt viste et uendelig spottende Smil,
idet han saae op og svarede:

„Gud hjælpe Jer! hvis I fik at høre Alt,
hvad jeg veed! — Jeg mødte en Aftenstund en
Mand med bare Been og en Raabul paa Nak-
ken; tidlig imorges mødte jeg den samme Mand
igjen, da løb han sonderpaa, men jeg stod derinde
og passede paa Dompappen og Sidenhvandsen
og lod ham løbe."

I dette Øjeblik kom de to Ryttere tilbage
fra Høtten. Da de ikke fandt Henning derinde,
havde de sammenhobet Bohavet og flukket Ild
derpaa, enten det nu stete af Glødeskyd eller af
Iver for at opfylde Ridder Caspers Befaling.
En tgl Røg slog ud af alle Røbringer, fulgt
af bleggule Flammer, som næsten vare ufsjende-
lige i Solskinnet. De tørre Grene og Halmen

i Taget fængebe strax, og lidt efter sank Alt sammen i en rygende Bunk.

Kirsten stod maalløs ved Grausbunken og stirrede ind i Ilden. Noget Isalmede omkring hende; længere horte, hvor Skoven begyndte, red Casper Gylbings Ryttere bort med de to Børn, der strakte deres Arme tilbage mod hende og skree om Hjælp. Da greb Fortvivlelse og Trods dette ydmyge Sind, som hidtil bestandig havde tiet og fundet sig i Alt, hvad Ulykken gav hende at bære. Idet Casper Gylbling steg tilhest, pegede han ned mod Børnene og sagde:

„Folk troe, at Du kan see ind i Fremtiden, spaa da nu, hvad der venter de To der, hvis Du bliver ved at nægte.“

Hun reiste sit hvide Hoved, strakte de knyttede Hænder frem mod Røderen og raabte:

„Nu skal jeg spaae Dig, Du Herremand, mærk det nøt. Jeg veed ikke, hvor Henning Graabul er, det høre Gud! Men om jeg vidste det, saa sagde jeg Dig det dog ikke. Hvergang Du og Dine kom til det lille Huns her, som nu ligger og rhyer i Gruset, bragte I Ulykken med Jer. Først tog Du vor eneste Ko, saa vore Saar, saa min Mand, da Røden fristede ham til Uret; idag har dine Folk fullet Ib paa det Eldeste, vi eiede, idag har Du taget

mine to smaa Børn fra mig, nu har jeg ikke mere tilbage. Fordi Du gjorde det og aldrig havde Dre for den, som bad, eller Hjerter for den, som led, skal Du være forbandet selv, forbandet i dit Hjem og i Alt, hvad Du bøler dit Hjerter imod. Ditt Guds skal veires bort som Anner i Blæst, dine Børn skal Du miste, din Ere skal blive til Hvermands Spot, Du skal komme til at lide og græde, som dem Du lagde din tunge Haand paa, og saadan skal det være ved fra Slægt til Slægt, til den Sidste af Jer ligger ligesaa lavt med Hovedet som jeg, og gaaer og søger med bolet Kng paa Marken efter Fode. — Er der en Gud over mig, vil han høre mine Ord og fuldbyrde dem. Rid kun nu din Vel, min Forbandelse riber med Dig. Du røde Ræv fra Tranders!"

Der var Roget i hendes Ansigt, i hendes Røst, i hendes hele Skikkelse, som synligt greb Ridder Casper. Han sad nogle Dieblille taus paa Hæsten. Rhyterne stode i en Rhyng ved hans Side. Biffert Wendelbo sad paa Rælværk af Brønden og svingrede frem og tilbage med Benene, hans Blid dølede ufravendt paa Ridderen.

"Afted til Tranders!" sagde Casper Ohl- ding til sine Mænd. De rede hjem til Gaarden, men underveis talede Herremanden ikke til Rogen.

VIII.

Skormed Bliffert forflog Tiden, naar han ikke fangede Fugle.

Der blev stor Sorg paa Tranders, da Casper Gylbing og hans Ryttere om Middagen vendte tilbage med usorrettet Sag. Fru Mette lod især til at være greben af deres Uheld, til stor Forundring for hendes Dørgisæller, som ikke fattede, i hvor høj Grad Blidthjens Flugt kunde angaae hende.

Om Eftermiddagen blev der foretaget en ny Undersøgelse, da drog de i en samlet Skare ned mod Elleshøj og Kold, i den Retning Graabødemunken havde antydet. Undervejs forenede Herremændene fra de nærmeste Gaarde sig med Casper. De store Skove gjenløde af Raab og Hundeglam, men det blev Aften, uden at Henning Graabøl kom tilsyne, han laa endnu i god Ro under sin Løvbunke, som om det gjaldt om at indhente al den Sovn, han saalænge havde havt tilgode.

Casper Gylbing henvandt i en mørk Tausshed, Fru Mette gik og sukede og vred sine Hænder. Dagen efter tog hun med Sædvane ind til Aalborg, besøgte med et talrigt Følge forskjellige Kirker og Klostre, og gjorde den hel-
lige Somfru og Martyrerne de meest fristende
Firehundrede Aar, af Poul Munk.

Løfter, naar de blot vilde flaffe hende Skrinet tilbage. Hvad enten nu disse Løfter ikke havde været indholdsrige nok, eller de Hellige maaskee havde fundet Noget at udsætte paa den Form, hvori de fremkom, vist er det, de modstode Fritstelsen og lyttede ikke til hendes Bønner. Da Fru Mette begreb dette, red hun igjen ind til Aalborg, denne Gang indhyllet i en mørk Raabe og en nedslaaet Kyse, som gjorde hendes Person ukjendelig. Hun var kun fulgt af en Tjener, og drog et Stykke udenom Byen, før hun boiede ind i Gaderne.

Nede ved Fjorden i et lille Stræde, som hed Maren Poppes Gyde, boede der en bekjendt Sandsigerste, ved Navn Ane Jost. Hende gjaldt Fru Mettes Kelse. Det var hen paa Eftermiddagen, da de kom til Stedet. Ane Jost var heldigvils hjemme. En ung Tjenestepige modtog Fru Mette og førte hende ind i en lille Stue, hvor hun bad hende vente lidt. Ane Jost var i Arbejde, hun læste Koldfeberen bort fra et sygt Barn, og det taalte ingen Afbrudelse. Fru Mette forsløg Tiden med at bese de mange forunderlige Billeder og ubekjendte Kunstsager, som vare ophængte omkring paa Væggene. Tjeneren stod imidlertid udenfor paa Gaden, og holdt de to Heste. Den unge Pige kom ud til ham og begyndte en Samtale, hvori hun

søgte at udfritte ham, saa godt hun kunde. Hvad han vidste var ikke meget, men han bulgte Intet, han fortalte hende om Henning Graabøks Flugt, om det tomme Hul i Kjelderen, som Ridder Casper og hans Søster havde standset ved, og hvorfra deres Sorg syntes at udspringe. Der var vist gjemt en eller anden kostbar Gjenstand i dette Hul, som Henning maatte have taget med sig, da han løb sin Vej, det sluttede han sig til, det fortalte Rygtet.

Lidt efter gik en Mand ud fra Spaakvinden med det syge Barn; Fru Mette blev siddende ind til hende.

Ane Jost var en lille krumbøjet Kone, rynket og indfalden, hun gik med en Krylle under den ene Arm og stlede i høj Grad, derfor kaldte Gadebørgene i Aalborg hende Ane Seesorbi. Da Fru Mette kom ind, fik hun Plads paa en Bænk, Ane satte sig ligeoverfor hende, støttende Hagen paa Grebet af sin Krylle, medens Udelssdamen i saa Ord betroeede hende Grunden til sit Komme, og forlangte, at hun skulde vise igjen, det vil sige, angive hende, hvor den sjaalme Slat var at finde.

„Det er sku en slem Sag,“ sagde Ane. „Jeg kan nok skaffe Der det at vide, men ikke under tre Mark, har I lyst til at give saa meget ud?“

Tre Mark var rigtignok en uhyre Sum i Fru Mettes Mening, men hun besluttede sig dog til denne Udgift, naar Ane blot gjorde sin Kunst forføarlig.

„Saa maa jeg ud og snakke lidt med Mis,“ sagde Spaakbinden. „Sib bare stille imedens“. Med bløse Ord gik hun ud i Forstuen og underholdt sig nogle Dieblkke med den unge Pige. „Mis giver Jer godt Haab,“ sagde hun, da hun kom tilbage. „Eders Skjæbne maa staae at lase i Kortene, hvad staaer der ikke i dem, men skal jeg lægge rigtigt op for Jer, saadan at det kan forslaae, saa koster det tolv Skilling til, foruden de tre Mark.“

„Lad mig blot saae Alting at vide,“ sagde Fru Mette utaalmodig, „saa spenderer jeg ogsaa den halve Ort, skjøndt det er en ublu Betaling.“

Spaakbinden tog nu et gammelt Spil Kort frem og lagde dem under dyb Tausshed op paa Bordet. Hun sad længe og gruede paa deres Indhold. Hendes Milner syntes imidlertid at opklares, hun nikkede tilfreds, smilede og udbrød:

„Jeg kan see, at Eders Raade er Fru Mette fra Tranders, bekjendt for sin Gudsfrøgt og Gavnildhed mod alle Trængende.“

„Jo, det er vist nok,“ sagde Fruen.

„J har nylig høvt med en Snyder at be-
stille, han hed Henning Graabul, eller saadan
Noget.“

„Det er min Tro ogsaa sandt,“ yttrede
Fru Mette, yderst forbauset over den Gamles
Blødsom. „Videre, videre!“

„Henning maa være brudt ud af Fange-
hullet en Torsdagmorgen, lidt før han skulde
hænges, det kan ogsaa være, det var en Fredag.
Saa var der et muret Hul i Gulvet af den
anden Kjælder, som han har taget Noget ud af.
Er det ikke saa?“

„Jo vist, jo vist! Men hvor er Skrinet
b'evet af?“

„Rigtigt! Det var et Skrin. Da han gik
bort, havde han det under den venstre Arm, nei,
under den høire, og saa løb han over Marken
med det og gjemte det.“

Her sang Ane Tost lidt, og saae over paa
Juen. Mettes Dine lyfte af Glæde. Det var
det lykkeligste Dieblif, hun havde oplevet siden
Henning's Fingst. Hun foldede Hænderne og
bøiede sig forover, før at intet Ord skulde und-
gaae hende. Epaafoinden maatte jo være al-
vidende før at kunne fortælle alt dette saa om-
stændeligt.

„Hvor gjemte han saa Skrinet?“ spurgte hun.

„I et Hul paa den vilde Mark,“ svarede

Ane, „men det vil komme frem igjen, I kan stole derpaa. Der ligger en Mand med rødt Hue, han bringer godt Nytt, for han er lys. Hvad han siger, kan I lide paa.“

„Er I ogsaa vis paa det, I fortæller?“

„Det er jeg rigtig nok. Alt spaae efter Tuglene kan lyve, af Vandet og af Haanden er ogsaa Stavn, og det giver jeg mig ikke af med, men hvad der staaer at læse i Kortene, slaaer min Sjæl til, det er ligesaa vist som Alt, hvad der staaer at læse i Bønebogen.“

„Naar vil jeg faae min Stak igjen?“

„Det kan jeg ikke sige for vist, komme frem vil den, drag I bare hjem og vær ved godt Mod, naar I slagter i næste Maaned, saa send mig et godt Stykke Flæsk, jeg skal da kogle Noget for Eder, som I ikke skal bande mig for, det, jeg har sagt idag, koster tre Mark og en halv Oct, med mindre I vil unde Tøsen derude fire Skilling i Skjænt, for saa bliver det lige fire Mark, I har at betale.“

„Det er i Grunden altfor lidt, I har sagt mig for saamange Penge,“ hirtede Fru Mette. „Jeg finder, at to Mark kunde være meer end nok.“

„Som I vil,“ svarede Spaakvinden, „men det bliver dog mig, der narrer Der alligevel.“

Der staaer endnu Noget i Kortene, som jeg ikke har fortalt Jer."

"Staaer der mere, saa sig mig det strax. I skal faae hver Skilling af de fire Mark."

"Ja, betal mig først," sagde Ane.

Fru Mette drog et dybt Suf og lagde de fire Mark paa Bordet. Ane gjemte dem i sin Kjøletomme.

"Hvad staaer der saa mere?"

Spaaskvinden støttede Hagen paa Grebet af sin Kystle, tilkøstede Adelsdamen et barsk og hadefuldt Blik, idet hun hævede sin Kæst og udbrød: „Jeg læser, at I skalde stee Rast og Stam, I fornemme Fruer, som har faaet baade i Pose og Sæl og dog nægter en gammel Kone det, hun behøver til sit daglige Brød. Og om jeg vilde, saa vendte jeg nu Kortene og skalde da læse Jer Ulykke og Hælsot til og mane Jer Skatten ned i den sorte Jord, saa at den aldrig kom for Dagen mere. Nu kan I gaac med den Bæst."

Fru Mette gav gode Ord; lidt efter drog hun bort med den forsonede Spaaskvindes Forsikring om, at Skatten allertid skalde komme tilbage.

Ogsaa for Gerda vedblev Marsagen til de to Godskendes Sorg at være en Gaade, hvis Løsning hun forresten ikke skjønkede en Tanke.

Trehundredte Aar, af Poul Munk.

Overhovedet maatte Enhver, som i den sidste Tid ret gav Agt paa den unge Pige, have bemærket en paaafaldende Forandring hos hende. Hun sang ikke mere som før, hendes lettsatte og hjertelige Latter syntes ogsaa at være forsvunden, hun var bleven blegere, mere taus, mere tilbøielig til at søge Ensamhed. Ridder Casper var den Første, som blev opmærksom herpaa, men hvergang han søgte at udfriite hende, rystede hun paa Hovedet og gav ham et Smil, fuldt af Sorgmodighed, tilbage.

„Du kan troe, hun har hørt Noget om Skrinet“, sagde Mette. „Det er derover, hun gaaer og søger.“

„Du kan troe nei“, sagde Casper, „det behøvede, da vi kom hjem fra sidste Viborg Snapsting; der maa være En, som har gjort hende Noget imod der, men hun vil Ingenting sige.“

Hvad skulde hun vel sige, det stakkels Barn? Hvorledes turde hun betroe Nogen, at hun i Sommer, da Eske Dyreborgs Bryllup blev holdt i Viborg havde truffet Jørgen Gram til Havbro, bandset med ham, lyttet til de Fortællinger, den Beundring, hans Ord udsøbede, og som blomstrede under Solhøjet af hendes Dine? Det var en lykkelig Tid, hver Dag mødtes de, undertiden endogsaa flere Gange, hver Dag opfyldte han Lysten omkring hende med For-

fikringer om den Lykke, han søgte derover. Tor-
 gen Gram var hendes Helt, det var paa ham,
 hun havde tænkt længe før de første Gang
 mødtes. Han havde dette mandige og indta-
 gende Væsen, som dengang var den ægte Aels-
 mands Særkjende, hans Slægt havde i to hun-
 drede Aar været de gode Sæders Bærere. De
 soandt som en Drøm bløse tre Uger. Da de
 skiltes og han red hjem til Hæbro, rakte han
 hende Haanden, smilede og sagde: „Vi mødes
 vist snart igjen vi To, til det steer, vil jeg ikke
 tænke paa Andet“. Hun stod oppe paa Svalen
 i Blytællerens Hus, hvor Ridder Gjelling
 boede, hun saae efter ham og foldede sine Hæn-
 der over Brystet, som om hun vilde fængsle og
 indeslutte alle hans Ord derinde. At de maatte
 mødes igjen, derom var hun ligesaa overbevist
 som han, men siden den Tid var der gaaet
 Uger, Maaneder, hvorfor kom han ikke? Var
 det da ikke for ham som for hende en Trang
 at mødes igjen, eller var hans Erindring om
 hende saa kort. at hun havde ophørt at være
 den hemmelighedsfulde Aand, der bragte hans
 Tilbærelse Lykke? Havde han maaskee haft de
 samme Ord, det samme rørende Blik, og det
 samme Smil før Andre, ellers, hvorledes kunde
 hun vel have en Plads i hans Hjerte, uden
 tillige at bære i hans Længsel? Det forstod hun

ikke. Casper Gylbing havde advaret hende engang, da han hørte Jørgen Grams Røvtaler. „Trø ham ikke,” sagde han; men Gerda troede ham, det Vds, han stod i hos hende, straaledes for klart og for høit til at kunne beslygges af Tvivl.

Hun søgte at forjage sin Frygt, men hvorledes skulde det vel lykkes hende? Med hvilken Magt skulde hun være istand til at fortrænge det Elskede, der havde fæstet sig saa dybt i hendes Hjerte? At vente og tvivle, at veksle mellem Haab og Frygt, at paakalde Grindringen om hvert et oplevet lykkelig Minut, Troen paa at see det vende tilbage igjen, at udmale sig dette Gjensyns Øylke var fra nu af hendes Arbeide.

Denne Frygt var tillige hendes Hjertes Skriftemaal, igjennem den sølte hun først ret, hvad Jørgen var for hende. I Savnets Smerte laa der i Begyndelsen desuden ogsaa en vis Øylke forborgen, det er først, naar Haabløsheden træder til Smerten, at Fortvivlelsen begynder.

Dernæst sagde hun til sig selv, naar hun om Aftenen sad og stirrede ud gjennem de smaa grønne Ruder over mod Vest, hvor Havbrogaard laa: „Maaskee forlanger jeg for meget, maaskee kan Kjærligheden ikke hos en Mand, som hos Kvinden, udfylde den hele Tilværelse, Verden er

jo hans store Kirke, foruden Eftov har han andre Altare at knæle for, han har Magt uedig, han har Hæder at erhverve sig, han har et Navn at frede om. Jeg vil bede for ham, naar jeg lægger mig til at sove; jeg vil vente paa ham, til han kommer."

Med denne en reen og karnlig Sjæls Næmghed sankede hun sit Hoved og tørrede Taa-
rerne af sine Kinder. Livet havde hidtil kun været et Væld af Glæde for hende; hun naatte nu til Smerten for at lære sine Følelsers Styrke at kjende. Saaledes gaar det os Alle. Livets Nædbør følger Alt, ihyller Slagsjerene af vore Sinner, giver os et Bind for Øinene.

Biffert Wendelbo, Graabrødremunken, var Gerdas gode Ven, det var ham, der bragte hende de smukkeste Fugle, han fangede, det var ogsaa ham, der forshuede hendes Hæde med sjældne Blomsterløg og siden efter hjalp med at passe dem. Biffert holdt i det Hele taget ikke meget af Klosterlivets Censformlighed; han var endnu kun tjenende Broder derinde og flulde først aflægge Ordensløftet til næste Vaar. Han vilde helst være paa Reiser og forrette Gæinder. Et Tilfælde havde fort ham og Gerda sammen, og han var Mand for at benytte Tilfældet.

En Søndag Morgen med Gerda og Munken lidt ovenfor Tranders. G a om ja

Kirke og gik med Hænderne foldede over Pounne-
bogen, medens hun saae ned for sig. Biffert
fulgte hende et langt Stille paa den anden
Side af Beien, inden hun lagde Mærke til ham.
Det var først hans Død, der vakte hende:

„Naar man kommer fra Kirke og har givet
Gud sin Sorg i BOLD, bør man ogsaa sætte
Eld til hans Hjælp,“ sagde han med den bløde
og faderlige Røst, som altid havde fandet Vel
til Gerdas Hjerte.

„Det gjør jeg ogsaa,“ svarede hun og hilste
Munken.

„Alligevel gaaer Du med sænket Hoved,“
bedøled han, „og dine Rinder blive jo hver Dag
blegere. Kjender Du da ikke en eneste Ven, som
Du tør betro din Sorg og sige: Hjælp mig,
hvis Du kan! — Prøv det engang, Gerda; der
var maaskee dog Den, som gjerne hjalp.“

Gerda saae sørgmodig hen til Biffert og
rystede med Hovedet. „Jeg fattes Intet,“ svarede
hun dæmpet.

Munken gik lidt og taug og syntes at
gruble paa Noget. „Jeg reiser bort nu,“ sagde
han, „og kommer ikke igjen før om en Uge.
Jeg vilde just gaae op paa Tranders og sige
Dig Farvel.“

„Hvor drager I hen?“ spurgte hun.

„Blip Stikke til Borglum flækker mig

omkring fra Herregaard til Herregaard her nord-
paa i Grinde for ham og øvrige Sisper og
Adelsmænd, det Casper Gylbing kan forklare
nøiere, hvis han vil. Har Du ikke noget Bud
at give mig med til en eller anden Veljænt
underveis?"

Gerda lyttede til Munkens Ord med større
Opmærksomhed, en Tanke syntes pludselig at
gribe hende, hendes Dine straaede, men hun
vedblev at tie.

"Først drager jeg over til Røstrup, til
Gylbensjerne," hittede Munk. "Skal jeg hilse
Fru Karen, som sendte Dig de smukke Pindse-
tillier ifjor?"

"Ja, gør det," svarede hun ligegyldigt.

"Saa gaar Rejsen til Hr. Mathe paa
Albæk. Har Du noget Bud til dem?"

Gerda rystede paa Hovedet.

"Dernæst tager jeg Øster paa til Sudrup-
holm. Skal jeg hilse Hr. Gylles Søn Carsten,
ham som kunde de mange Gange og dandsede
med Dig ifjor?"

"Ja, hils ham, hvis I seer ham."

"Jeg skal ogsaa Bester paa," vedblev Biffert,
og medens han sagde dette, lod han sine mørke
Dine hulle fast og forslende paa hende. "Over
i Marskerred, — over til Hæbrogaard, og der-
fra videre ned til Hobro."

Firehundrede Mar, af Poul Munk.)

Gerda's Blit sagte atter Jorden, en svag Rødme farvede hendes Kinder.

„Hvem skal I besøge paa Habbrogaard?“ spurgte hun næsten høistende.

„Eieren naturligtvis, den unge Jørgen Gram. Han ligger nok ogsaa derhjemme.“

„Syg?“ gjentog hun med et Udbrud af Frygt og en saa dyb og inderlig Deestagelse, at den vilde have robet hende for en langt mindre klogtig Sagttager end Munken. „Hvor har Du hørt det, Broder Biffert? — Nei! I see er han vist ikke,“ tilføiede hun lidt efter med et vemodigt Smil og et mislykket Forsøg paa at synes fattet og rolig.

Munken taug, medens han ufravendt vedblev at betragte hende, han læste imidlertid Alt, hvad der bevægede sig i dette unge og rene Hjerter, der saa slet forstod sig paa at skjule og dølge. Han greb begge hendes Hænder og udbød:

„Gerda! Mit Barn! Tal til mig, betro mig, hvad der tynger paa Dig, se ret paa mig, ligner jeg vel en Mand, som vil stusse, har jeg nogenfinde gjort det. Det er Jørgen Gram, Du gaaer og tænker paa, jeg ved det nok, det er fra ham al din Sorg er kommen.“

Gerda saae forbauset i Ansigtet, hendes store Dine mødte et Ansigt, saa ædelt, saa ubestri-

og mildt og deeltagende, at hun tryllede hans Hænder til sit Bryst og hvilede: „O, Broder Biffert! Dersom Du vidste — dersom Du lot vidste“ — videre kom hun ikke, hun vendte sit Ansigt til Siden og brast i Graad.

„Hvad skulde jeg vide?“ sagde Biffert, „at Du holder af ham, at Du tænker paa ham iblandt og silde, at det er ham, som gør dine Kinder blege, al mit lille Barn! Alt dette har jeg jo vidst for længe siden. Jeg veed langt mere endnu. Paa sidste Viborg Thing saa jeg en Aftenstund en Mand ride forbi Bløttællerens Huns og hvile sit Færd op til Gvalen, jeg hørte en ung Pige gjentage dette Færd og hvile milde Ord til Svar, mens hun boiede sig ud over Rædskædet, Aftenen var mørk, men jeg har lange Øren, den Enes Hjerter var fuldt af det, den Anden sagde. Jeg saa en Haand viste med et Tørklæde, til Rytteren forsvandt bag Hjørnet, Alt dette veed jeg, fortæl Du mig nu Resten.“

Gerda smilede, hun beholdt hans Haand i sin, en undseelig og brændende Rødme farvede hendes Kinder, det var som til en Moder hun talte, og idet hun skiftede Alt for ham, syntes hendes Tvivl og Frygt at svinde. Ord sit Binger, og hver en lønlig Længsel og hvert et Haab fandt Udtryk.

Munken gik taus ved hendes Side, boiede sig ned mod hende og lyttede og smilede, som den Ældre smiler ad Barnets Særger. Da hun endelig taug og saa op paa ham, saa rede han:

„Du er en reen og adelig Sjæl, og Du skal ikke være bange. Der er i Alt det, Du har sagt mig, Intet at fortvile over; hvad der i Diebliffet er en Velselse, vil Fremtiden gjøre til Lykke for Dig. Du behøver nu ikke heller at give mig noget Grinde med til Habbro, jeg tænker nok, jeg skal forrette det alligevel. Nu reiser jeg først derned, allerførst Gerda, og jeg kommer snart igjen. Er det ikke saaledes, det skal være? Smil saa blot, og sng og hold af dine Tugle, som Du pleier. Jeg bringer vist godt Nyt tilbage. Ved din Vn, og stol paa mig. — Farvel!“

Vffert tryllede hendes Haand, gjorde Korsets Tegn over hendes Hoved, og gik med lange og hurtige Skridt ind over Tværstien, som førte til Alsborg. Hun lyttede efter hans Skridt, saa længe det var muligt at høre ham. Dernæst vedblev hun at see efter ham, indtil han forsvandt paa Stien, der snøede sig igjennem Marken som et bølgende Vaand. Hun stod alene, kun i Selstab med sit Haab.

Døsternes Kapitel.

I den følgende Uge kæmpede de meest mod-
 stridende Følelser i Gerdas Hjerter. De første
 Dage sang hun og jublede, derefter længtes hun
 og ventede paa Munkens, han maatte nu snart
 komme tilbage med et Budskab, der skulde ende
 den pinlige Uvisshed, hvori hun saa længe havde
 levet. Hørledes han egentlig skulde kunne virke
 for hende, det begreb hun ikke ret selv. Ved
 Ugens Slutning stod han ved vinduet, der
 vendte ud mod Habbro, men Biffert kom ikke.
 Efterhaanden som Dagene gik, vaagnede hendes
 tidligere Uro og bange Anelser paany. Under
 denne Vexel af Frygt og Haab, Ebbe og Flob,
 gjenkaldte hun sig Alt, hvad Biffert havde sagt,
 da de stilledes. Hvorfor troede hun ham, denne
 Fremmede, bedre end sig selv? Fordi han be-
 kræftede hendes Haab, og fordi Hjertet som be-
 kjendt vedbliver at haabe, længe efter at For-
 standen har beghadt at tvivle.

En Middag sad Fru Mette og Gerda inde
 i Dagligstuen paa Tranders. Fruen havde sin
 Regnskabsbog foran sig, men denne Gang var
 Ridderen ikke tilstede for at kunne hjælpe hende,
 derfor havde hun strevet en Række Streger paa
 Bordet, og regnede sammen paa diske. Gerda

spandt, Røllehjulet gik kun langsomt, Arbejdet og Lanterne fulgtes ikke.

Hundene glædede, Døren aabnedes, Graabrødbremunken kom ind. Han hilste de to Damer og tog Plads paa Bænken ved Vinduet, medens Fru Mette lagde Regnskabsbogen tilside og begyndte en ligegyldig Samtale med ham.

Bed Synet af Biffert førte en glødende Rødme over Gerdas Kinder, Røllehjulet dreiede sig hurtigere, medens hun saa hen til ham med et ængsteligt og spørgende Blik. Hun mødte kun et Smil og det samme milde Udtryk, han altid havde ligeoverfor hende. Dette Smil, og denne venlige Mine vare en uigjennemtrængelig Befæstning, bag hvilken Intet kom tilsynne. Hvad bragte han, Lykke eller Sorg? Hun maatte tie, og kæmpe for at tvinge sin Længsel og Frygt tilbage. Hun saa denne Kamp, dette svage og frygtfulde Hjertes Tølelser afprægede sig i alle hendes Miner, og medens hans Stemme blev blødere, fortsatte han Samtalen med Fru Mette.

„Jeg har været tilhæst fra Morgen til Aften,“ sagde han, „redet om i Øst og i Vest. I dag kommer jeg fra Habbrogaard, og nu er mit Erinde forrettet.“

„Hvad fandt I paa Habbrogaard?“ spurgte Fru Mette.

„Det jeg søgte,“ vedblev Biffert. „Jeg fandt der en Mand, lige ophøiet ved sin Klogt og sit Hjertes Adel. Jeg bringer mange gode Hilsener fra ham.“

Gerda havde lagt sine Hænder i Sljødets og saae hen paa Biffert, medens han talede. Nu satte hun Høllen tilside og reiste sig. Døse sidste Ord indeholdt Alt det, hun trængte til. Hvad kunde han fortælle Mere? I det han vilde gaae ud af Stuen, reiste Biffert sig og sagde:

„Vi kan følges ad. Jeg har her en lille Pakke Blomsterløg med mig, der vi ville sætte i Urtehaven, at de kunne komme tidlig frem i Foraaret. Inden jeg gaaer hjem, seer jeg lidt herop igjen, for at høre, om Ridder Casper er kommen tilbage.“

Dermed forløb han og Gerda Stuen, og Fru Mette begyndte at regne sammen igjen.

Urtehaven laa udenfor den søndre Voldgrav, omgjærdet med en høj Jordvold, paa Kanten af den groede der en Hælle Tjørn og Berberisler, hvis blodrøde Bær endnu hang i Klaser paa de afbladede Grene. Haven selv var deelt i fire ligestore Bede, indfattede med Lavendeler og Tusindfryd, en hvis Rosenbusk stod i Midten. De grønne Blade vare visnede, Tornene stal frem, og Blomsterne vare blevne til Hyben. Det er Tidens Villedde.

Illustration af Firehumbrede Aar, af Poul Runl.

Gerda gik ved Siden af Biffert og saae op til ham, han smilede kun, men sagde Intet. Da de kom indensfor Havelaagen, greb hun hans Haand.

„Men saa tal dog!“ udbroed hun med en dæmpet og lidenskabelig Stemme, „fortæl mig lidt om det Budskab, I bringer.“

„Jeg har jo alt bragt mit Budskab,“ svarede Biffert. „Hvad vil Du vide mere?“

Hun rystede paa Hovedet og vedblev: „I traf altsaa Hr. Jørgen Gram? I har talt med ham. Fortæl mig Alt, ethvert Ord, han sagde, men læg Intet til. Han var jo ikke syg, vel?“

„Jo mit Barn, syg var han. Da jeg kom, sad han med begge Hænder under Kinden og saae ud ad Vinduet, — mod Ost Gerda, ligesom Du sidder og seer mod Vest. Da jeg bragte Hilsen fra Dig, stod han op, han blev blussende rød, — ligesom nu Du, saa sukkede han og sagde: Gid det maa gaae hende saa vel, som jeg ønsker. Naar venter hun sin Veiler? — Det veed En af os To bedre end hun, svarede jeg. — Sidst jeg mødte Ridder Gylbing paa Tranders Banke, betroede han mig, at Gerda var saa godt som trolovet med en Anden.“

„Jeg, trolovet! Men det er jo affstykt!
Med hvem?“

„Ja, det spurgte jeg ham ikke om.“

„Men hvad svarede Du ham da, kjære Fa-
der Biffert?“

„Hvad skulde jeg svare? Jeg 'er kun en
stakkels Munk. Jeg kender lidt til min Sonne-
bog, endnu mindre til en Kvindes Hjerte. Jeg
sagde, hvad der faldt mig ind. Det lod ogsaa
til, at han hørte mig med Andagt, og da jeg
taug, før han hen, slog begge sine Arme om
min Hals og sprang omkring i Stuen, han,
som neppe kunde reise sig, da jeg kom. Det
var, som om mine Ord havde gjort ham raskere.“

„Men Du kunde nok have sagt ham lidt
om det, jeg betroede Dig sidst“, yttrede hun,
„maaffee han saa var kommen sig aldeles.
Hvorfor gjorde Du ikke det?“

„Det skal jeg sige Dig. Hvad Du be-
troede mig, meente jeg, Du gjorde bedst i selv
at fortælle ham.“

„Jeg — aldrig! Hvorledes skulde det og-
saa kunne stee?“

„Hvis Du vil vide det, saa vend Dig om
og see“, sagde Biffert.

Gerda vendte sig om. Indenfor Havelaagen
stod en ung Mand med blottet Hoved og en
Fjerhat i Haanden. Hans Ansigt røbede en

dhb og levende Bølgelse. Hun udstødte et svagt Skrig og standsede stælvende. Det var ham, Jørgen Gram, som nærmede sig og strakte Haanden ud imod hende, medens hans Dine talte et Sprog, som hans stammende Læber for-
gjæves søgte at give Udtryk i Ord.

„Er det ogsaa sandt?“ sagde han. „Tør jeg vove at komme?“

Hun rakte ham sin lille, hvide Haand, smilede og svarede:

„Har jeg ikke sagt det: Kom, naar I vil, jeg venter og jeg troer.“

„Og jeg kommer som den vantro Apostel for at see, før jeg troer.“ Han bøjede sig ned og kysede Gommen af hendes Kjole.

„O, reis Eder!“ sagde hun rødmenende. „I maa ikke knæle for mig.“

„Jeg har dog længe ønsket mig denne Plads foran Eder. Her er jeg nu, jeg seer Eder igjen, det er de samme Dine, det samme rørende Udtryk. Hvor er I dog henrivende og dellig. O! hvormegen Lykke har jeg tabt, hvor-
mange af disse friske Smil har jeg ikke mistet ved at blive saalænge borte.“

„Trøst Eder!“ sagde hun med et Barns Naturlighed og Ynde. „I har Intet mistet, jeg har gjennt dem alle til Eder; medens I var borte, kunde jeg jo ikke smile.“

Hun lagde sin Haand paa hans Skulder, lænede sig til ham, som om dette fine Legeme, træt af at læmpe, ikke havde Kraft til at holde sig opreist længer.

Biffert stod noget borte, tilspindelende ivrig beflæstiget med at grave en Rende i Jorden til de nye Blomsterløg.

„J maatte komme,“ hviskede hun, „tidlig eller sild, det troede jeg vist. Jeg vilde blot fremskynde denne Time, derfor fik jeg Broder Biffert til at gaae med Gud til Eder.“

„Jeg har været syg,“ sagde han.

„Jeg veed det“, svarede hun med en Stemme, som forraadte at den Deeltagelse, hun søgte. „Jeg har lidt ligesaameget derved som J. Men det var dog ikke Grunden til, at J tøvede saa længe. Lad os tale uforbeholdent. See Eder om, Aftenen er taus og stille, vi have kun vore Hjerter til Vidner for os.“

„Og ham derhenne.“

„Ja, og ham, den meest Trofaste og Hengibneste af Alle, ham, der kom tilhjælp, da Sorgen bødte mig, ham, der altid har bragt mig Raad og Trost og Lykke.“

„Han har alisaa været en bedre Ven end jeg, der kun bragte Sorg, hvor jeg gjerne vilde bringe Glæde. Det skal J dog vide“, vedblev han og greb hendes varme og skjælvende Haand,

„at fra den Dag, jeg helligede Eder mit Liv, har hver en Tanke og hvert et Slag af mit Hjerte kun gjældt Eder.“

Hendes klare og uskyldige Øine brælede paa ham og søgte ikke at følge Glæden over den Beundring, de læste. „Sig det igjen,“ sagde hun med et lykkeligt Smil. „Jeg behøver da aldrig mere at tvivle eller være bange og sørge, naar vi skilles. I vil blive ved at tænke paa mig, som jeg paa Eder. I vil ikke glemme mig for Andre, der maaskee ere bedre og skønnere end jeg. — I at holde af Eder vil Ingen af dem alle være min Overmand, det veed jeg, det føler jeg,“ svarede hun til og lagde Haanden paa sit Hjerte.

I dette Øieblik gik Havebøren op, Ridder Casper og hans Søster viste sig i den. De saae Gerda lænende sig til Jørgen Grams Skulder og ham med Armen slynget om hendes Liv, medens han holdt hendes ene Haand i sin. Begge tav, Gerdas Blik hvilede paa Jørgen. Ingen af dem anede Ridderens Komme, før han traadte frem for dem, og med en Stemme, som skjælvede og et Blik, som sunklede af Harm, udbød:

„Hvad gaaer her for sig?“

Jørgen Gram slap Gerda, han stod et Øieblik ligesom bedøvet, derpaa hævde han sit Hoved,

og hans Skikkelse, som nylig havde været bolet foran hende, blev høiere og mere stolt, idet han vendte sig mod Casper Gylding og sagde: „Jeg elsker Froken Gerda.“

„J elsker hende,“ gjentog Ridderen, „og det veber J at sige mig?“

„Hvorfor skulde jeg ikke vove det?“ svarede Sorgen. „Det er en Adelsmand af god Byrd, som gjør Eder denne Tilstaelsz. Maatte J desuden ikke være forberedt paa, at det vilde skee? J førte mig jo selv i hendes Selvtab sidst i Viborg. Hvilken anden Følelse end Kjærlighed skulde hun vel kunne vække?“

„Og hvad har min Datter svaret Eder?“

„Eders Datter? J mener vist Froken Borgmand. Hun lyttede til min Son, hun smilede til mit Haab, hun lovede at blive mig en naadig Hersteride.“

Den sidste Rest af Selvbeherstelse syntes efter denne Utring at forsvinde hos Ridderen. Farverne i hans rynkede Kinder gik over til en gullig Blegghed, idet han traadte nærmere mod Sorgen Gram og vedblev:

„Nu ja! denne Dame er Froken Borgmand. Jeg tog hende i mit Huus, da der ikke var givet hende bedre Billaar, jeg vaagede og fredebe over hende, hvis jeg ikke har gjort nok, ligger det i Mangel paa Evne, ikke paa Villie;

Tirehundrede Aar, af Poul Munk.

jeg er hendes Formyndere og som saadan spørger jeg Eder, med hvad Ret I vover at benytte min Traværelse til at trænge herind og lokke dette unge, uerfarne Barn med Eders Elfskabsord og Løfter?"

"Hr. Casper Gylding!" sagde Jørgen mild og rolig, "I har Ret til at gøre mig dette Spørgsmaal, og jeg skal svare Eder. Hvad jeg vil, det veed I, men der her ikke hvile nogen Skygge paa Eders Myndling. Jeg kommer her iaften og bærer til den Dre at blive Frøken Dyrmands Egteskælle; jeg lægger en Adelsmands Åkærlighed og Trostskab for Eders Fødder, net for hendes, jeg vil vie hende mit Liv, frede og baage over hende, som I har gjort, jeg vil gøre hende til en lykkelig Hustru; jeg siger vil, fordi jeg ikke troer, at Skæbnen er stærkere end mit Forsæt, større end min Hengivenhed."

Vilfert Wendelbo havde forladt sit Arbejde ved Blomsterbedet og nærmet sig de Talende; han stod og støttede sig til Spaden. Medens Ridderen betænkte sig paa Svaret, udbroød han:

"Hvis jeg maa sige min Mening, synes mig, Hr. Jørgen Gram har valgt en sær ubeløstlig Stund til at fremkomme med sit Erinde."

"Ja, ikke sandt!" sagde Casper, glad over denne Understøttelse. "Det er Tid nu til at

klæde sig i Rustning og Plade, til at gaae sammen i Raad og Daad og værges for sin Ret, men ikke til at helpe."

"Jeg mener ikke det," sagde Munken, "men Ridder Gyldings Sind er forstent i disse Dage. Han har fristet et stort Tab, idet en listig Tyv berøvede ham næsten Alt, hvad han eiede i Klenodier og rene Penge."

"Det har jeg hørt tale om," sagde Sorgen Gram, "og jeg tager megen Deel i Eders Ulykke."

"Ja, dersom det berøbe paa Deeltagelse," svarede Casper, "saa har jeg modtaget mange Forsikringer derom i denne Tid, men der vil mere til. Forstod jeg Eder ellers ret, saa love I mig, at I vilde gjøre Alt, for at kunne kalde Gerda Eders. Ikke sandt?"

"Jeg vil gjøre Alt, hvad der er en Mand muligt," sagde Gram, "endog friste det Umulige. Tvivler I maaskee derom?"

"Paa ingen Maade," svarede Ridder Casper. "Jeg spørger kun og I svarer. Nu vil jeg meddele Eder, at det Tab, den kjære Broder Biffert omtalte, ikke blot berører mig, men ogsaa Gerda, saa handl da for hende, søj og forst, stas os det røvede Skrin tilbage. Det er ikke Umuligheder, jeg forlanger. Vildtthoven, som tog det, holder sig skjult her i Egnen; igaar

har de seet ham nebe mellem Skjorping og Gravelen; hans Rolude boer inde bag Sloven; hendes ene Varn, som jeg holdt fangen heroppe, døde i Fangekullet, det andet har jeg givet hende tilbage igjen. Manden besøger dem af og til i Smug. I er yngre end jeg, I kan taale at spore og søge bedre end jeg, og jeg holder mig til Eders Ord: det er for Gerda, I virker."

Jørgen Gram sattebe ikke strax, at der laa en Fælde i Esper Gylbings Ord, skjøndt dennes tvetydige Smil varslede derom. Hans aabne og ærlige Natur var hæbet over enhver Mistanke; det at Gerda blev nævnet i Forbindelse med Skatten, var nok for ham, og han svarede:

"J har gjort vel i at stole paa mit Ord, Hr. Ridder Gylbing! Jeg vil bringe Eder Manden eller Skatten tilbage, hvis der er nogen Mulighed derfor."

"Det lover I?"

"Det lover jeg; men naar det er fæet, hvad saa?"

"Saa synes mig, det er tidsnok at tale om Resten."

"Nei, det er ikke Ret. Jeg har gjort mit Løfte, I maa ogsaa gjøre Eders. Jeg forlanger Intet for at virke for Froken Gerda. Hun

behøver min Hjælp, har I sagt, og jeg bringer den. Det er, som det skal være. Men Glatten er ogsaa Eders. Hvad vil I give mig til Gjengjæld, naar jeg bringer Eders Akenobier tilbage?"

"Pleier I da at lade Eder betale for de Tjenester, I yder?"

"Nei, men jeg pleier at faae Svar paa mit Spørgsmaal, det har I endnu ikke gjort, lad os altsaa komme tilbage til mit Grunde: Jeg bærer til Frøken Gerda's Haand, jeg bad om Eders Samtykke, vil I give mig det den Dag, jeg bringer Eders Skat tilbage?"

Dette Spørgsmaal var affattet i en saar bestemt Form, at Gylbing ikke længer kunde undslaae sig for at svare, imidlertid syntes han dog at forbyde sig i en tankesuld Overveelse.

"Frøken Laxmand har andre Brønder, hvis Mening ogsaa maa høres. Hendes Moder lever endnu."

"Jørgen Gram har hendes Moders Samtykke," bemærkede Graabrodermunkene.

Gerda saa paa ham, en levende Glæde afspejlede sig i hendes Træk, denne Ytring var det første Bevis, Biffert under Samtalen havde givet paa, at han endnu stod hende bl. Hun begreb ikke, hvad han nylig meente, da han syntes at b. breide Jørgen Gram, at han var

kommen. Det varede noget, inden hun fuldkommen lærte at forstaae Munkens.

„Hvad svarer I mig?“ spurgte Jørgen.

Fru Mette kulede sig over mod sin Broder og hviskede: „Slig kun ja, sliq ja! Du skal siden faae at vide, hvorfor?“

„Hvis I bringer mig Statten, saa har I gjort mit Pleiebarn en stor Tjeneste,“ sagde Casper Gylding. „Det kan ikke nægtes, og jeg vil da gjengjælde Eder saa godt, jeg kan, og fremme Eders Væste.“

„Det er afgjort?“

„Ja, naar I har oplydt Eders Væste.“

„Nu vil jeg ogsaa gjøre et Væste“, sagde Munkens. „Jeg følger med Jørgen Gram og hjælper ham at søge, hvis han synes om det.“

„I!“ udbrød Casper. „Hvad vil de sige til det i Klosteret?“

„Jeg troer, de blive glade over at slippe mig,“ svarede Biffert. Jeg har længe følt, at jeg ikke var ret stillet for det Munkeliv, det meente de Andre ogsaa. De brugte mig kun til at gaae Vænder i By og til at st. i ve i Bog for Byfogden i Aalborg, det er jeg nu Allsammen kjed af. Der staaer strenge Tider for Døren, en Mand kan i disse Dage gjøre mere Nytte paa Ryggen af en Hest og med Bærge i Haand, end ved at sidde og læse Messer.“

„Saameget desbedre“, svarede Casper Gyl-
ding. „Det maa I om. — Efter hvad der nu
er sagt, antager jeg ikke, vi have Mere at for-
handle iaften“, tilføjede han, henvendt mod
Gram.

„Nei! Ikke Mere om denne Sag“, svarede
Jørgen. „Nu kommer jeg som en Fremmed til
Eders Dør og banker paa og siger: Dagen
halder og Solen gaaer i Bjerget*), glo Eders
Gjæst Hushold til imorgen. Naar I kommer
til mig, skal I finde Døren aaben.“

Ridderen maatte gjøre en Dyd af Nød-
vendighed og svarede: „Saa følg med mig op,
paa Tranders have vi ogsaa aabne Døre for
dem, der ønske at gjæste os.“

Jørgen Gram så paa Gerda, hun smi-
lede og viftte heds, hvor lidt det her kom an
paa at gjæste Casper Gylbing. Fru Mette
havde holdt sig taus under denne Samtale.
Hendes Dine vege ikke fra Jørgen, hendes An-
sigt udtrykte en levende Glæde. Begyndte det
nu ikke at oplydes, hvad Spaafolinden hien
Aften havde forudsagt hende? Der skulde komme
en Fremmed i en rød Hue, Jørgens Barret var
rigtignok sort, men der sad en rød Hjer i den,
det var omtrent det Samme, han skulde være

*) Et gammelt dansk Udtryk for Solsnedgang.
Fireshundrede Aar, af Poul-Munk.

lys, havde Ane Bøst sagt, og Jørgen Gram var mørk, men han havde en lysblaa Kappe paa. Det var afgjort, Jørgen Gram var Frelseren, hun ventede.

Idet de forlode Haven, standsede Casper Gyl-
ding og sagde:

„Men Gerda har endnu ikke vitteret sig, hvad siger Du til alt dette?“

„Jo,“ svarede Gerda og rakte Jørgen Haanden, „jeg har allerede sagt min Mening, Hr. Gram kender den: „Jeg troer og jeg venter.“

Jørgens Tat laa i hans straalende Dine.

X.

Et Blad af Danmarks Historie.

Omtrent paa samme Tid som disse freder-
lige Bøster bleve givne paa Tranders samledes
en Stare Prælater og Adelsmænd i Viborg og
berøede der Bøster af en truende og langt mere
omfattende Natur. Anledningen var denne:

I Slutningen af Aaret 1522 havde Kong
Christian sammenkaldt Adel og Gælskthed til
en Rigsdag i Kallundborg for at raadslaae med
dem om nye Skatter og Paalæg. De Ind-
budne undskyldte sig med den sildige Aartid og
modte ikke. Kongen berammede da en ny Herre-
dag i Aarhus paa Sankt Sebasts Dag, den

20de Januar. Selv reiste han strax efter over til Island. Rhytet fortalte, at hans Bodler fulgte med ham, forklædte som Drabanter, og at han havde ladet smede en Mængde Jernlænker, „af dem, man hænger Folt i“, forisagt, Adel og Geistlighed frygtede for, at Kongen endten forberedte et lignende Herremøde, som det, der to Aar iforveien havde fundet Sted i Stockholm, eller at de ved Omstændighedernes Magt skulde blive tvungne til at gaae ind paa de Villkaar, han foreskrev dem. Nu underkaster man sig vel Magten, naar det ikke kan være anderledes, men er dog altid tilbøielig til at bryde Lænken, naar Løsligheden gives, og denne syntes endelig at være kommen.

Christian den Anden var hadet af Møgle, frygtet af Alle, det var ikke en Faders Regimenter, han førte; den Haand, han strakte over Landet, var lyntet og truende, i Haanden sad et Sværd, som dryppede af Blod, han lænede sig til en Galge. Man frygtede omfider Ugemet hans Gunst og hans Unaade. Ingen kunde vide, naar den første endte, og den sidste begyndte.

I denne Nød gik der hemmelig Bud fra Gaard til Gaard i Island, som vi nylig horte om omtale af Biffert Wendelbo. Bisper og Herremænd stævnede hverandre til at samles i

Biborg. Alle mødte, og efter en stormfuld Raadslagning, opsatte Hr. Stigge til Børglum et Brev, som enhver af de Tilstedeværende maatte underskrive, og hvori de opsagde Kong Christian den Anden deres Trost og Hjælp, i Betragtning af alle de Ulykker, han havde bragt over Landet. Dette Brev blev tilligemed en Afskrift givet til Landsdommer Mogens Munk, Herre til Vølstrup og Palsgaard, for at han skulde drage ned til Husum i Slesvig, hvor Hertug Frederik, Kongens Fætter, opholdt sig, underrette ham om, hvad der var skeet, og tilbage Hertugen Danmarks Krone. Munk reiste.

Medens dette foregik i Biborg, var Kong Christian kommen til Velle med et stort Følge af Drabanter og Soldater. Han tog ind i Borgemeisterens Gaard, ligeoverfor Sortebrøderklosteret, hvor nu Bystorvet er. En Aften meldte Drabanten en Adelsmand, som var kommen nordfra og udkad sig den Ære at hilse paa Hans Raade. Adelsmanden var Mogens Munk. Han blev modtaget med megen Velvilje. Kongen beholdt ham hos sig den hele Aften, spurgte ham om Maalet for hans Reise, og forlangte derefter at høre Munks Mening om Stemningen blandt den ydste Adel. Munks Svar blev givet med al den Sarsomhed, Sagen krævede, han omtalte det Træl, der hvilede paa Herre-

standen, som havde mistet sine Folt og Heste i den lange Svenskefeide, og at Vonderne vare saa høit besatte, at ethvert yderligere Paalæg forekom ham umuligt. I Aftenens Løb faldt Samtalen ogsaa paa Jagten. Det var ved denne Leilighed, at Kongen bad Herremanden om at forære ham en god Rævemhude, det Munk lovede. Først skulde tog han Afsted og gik fra Kongens Gaard ned til Stranden, ombrord i en Baad, der førte ham ud af Fjorden. Fire Dage efter var han i Husum hos Hertug Frederik og røgte sig Etinde for ham.

Næste Morgen gik en af Pagerne ind til Kongen og sagde: „Den Fremmede, som var her lastes, har glemt sin ene Handske, der ligger et forseglet Brev i den.“

Kongen brød Brevet: „Abelens“ Opsigelse, læste alter og alter, boiede sit Hoved og raabte: „Guds Dros!“ Den Herremand har givet mig en Rævemhude, som han lovede!“

Fra nu af var Kong Christians Mod brudt, alle den sidste Tids Ulykker havde omfider boiet ham, gjort ham raadløs og vakkende. Forstemt og syggelig drog han ned til Kolding og raadslog med Oluf Rosenkrands, Mogens Bilde og den trofaste Mogens Gise. Enhver af de tre Herrer gav ham sit Raad. Kongen fulgte ingen af dem, skrev istedet derfor et hemmeligt Brev til

Adelen i Bisborg, hvori han lovede i Fremtiden at føre et bedre Regimente, at kjøbe Afskab i Røm for Blodbadet i Stokholm, at give Guds og Gaver til hellige Steder, og afstøde den Uret, han havde begaaet mod de Dømtes Slægt og Benner. Paa alle disse fromme Bæster svarede Adelen kort og syndigt: at Kongens Misgjærninger vare aabenbare for Alverden, han havde mistet sin Ret til Riget, de havde sæt sig om efter en anden Herre.

Med dette Rudsstab drog Kongen til Tjen, hvor han havde samlet en Hov tydske Veietropper under Grev Eide von der Høye. Her stævne-ede han Adel og Almue til Odense og lod sig hylde paany. En lignende Hylsning fandt kort efter Sted i Sjælland og Skåne. Derefter indesluttede han sig i Kjøbenhavn, og gav en trofast og hæderlig Adelsmand, Henrik Gjøe, Befaling over Slottet.

Saaledes gik en kostbar Tid bort for ham i Uvirkelighed, medens hans Tjender handlede. Han satte Beslutninger og lovede med at udføre dem, han gav Befalinger og brød dem selv, han, der idetmindste altid før havde haft en fast og bestemt Villie, skjøndt han kun sjældent valgte heldige Midler til at sætte den igjennem, var nu raadvild, ubestemt, en Tjær i Vinden, som Tilfældet kastede, hvorhen det vilde. Hols

Raad skulde han desuden følge? Det er det Uheldige for den, der i Livets Medbor ikke har forstaaet at skaffe sig Venner, at Ulykken enten fjerner Alle fra ham, eller at han selv ikke stoler paa dem, der række ham Haanden.

Han havde dog een Ven, eller rettere en Veninde, Moder Sigbrit, hun var hans Selstab, hans Trøsterinde; i ingen af disse Egenskaber mægtede hun dog at tilfredsstille ham. Hendes Person mindede om Fortiden, om Dybeke, og Dybeke laa forgiivet i sin Riste, hendes Trøst har suadet et betegnende Udtryk i det Løfte, hun engang gav ham: „Kan I ikke blive ved at være Konge i Danmark, skal I blive Borgemeester i Amsterdam.“

Han havde oftere lyttet til Lidenstaberens end Fornuftens Raad, det begræd han nu. At han i sin Ulykke bestandig havde haft en Sygtaand ved sin Side: en tro, hengiven Hustru, naar hun blot fik Lov til at være det, begreb han først senere, da Røden blev større; da den var allerstørst, og hun havde udgrædt alle sine Taarer, udtømt alle sit Hjertes Bønner for at skaffe den forladte Konge Hjælp og Understøttelse hos hendes mægtige Frænder, luskede Sorgen hendes Dine i Rød og Savn.

Da var hun tre og tyve Aar gammel.

Medens Christian den Anden sad i Uvirk-
Strehundrede Aar, af Poul Munk.

sonhed paa Kjøbenhavns Slot, fortsatte Adelen i Jylland det begyndte Vært, flere og flere sluttede sig til den. Hertug Frederik drog til Viborg med et glimrende Folge af thvdske Herremænd og lod sig hylde paa Thinget. Der gik Brev og Bud omkring til Kirkestævne og Herredsting, at Hvermand over atten Aar skulde næbne sig og hjælpe til at beirygge den nye Konges Ret, det vil sige, beseire den Deel af Herremænd, Borgere og Almue, som vedblev at holde med Kong Christian. Da kom de frem for Ulfet, disse Ubemærkede, der hidtil bestandig havde arbejdet i Stilhed, det mældrede paa Seie og Gader af Borgere og Bønder, som Myrer fra en Tue. Adelen rustede sig ogsaa. Enhver vilde stille i de oprørte Bænde.

Man kjendte kun dengang Kjærlighed til Kongen, til Fæderen, et Forhold som Barnets til Faderen. Kjærlighed til Fædrelandet vaagnede først senere, den forberedtes nu for Borger og Bønde, til den Manddomsalder, hvori de sølte sig frigjorte for Bælsen, ligeberettiget med alle Andre. Endnu havde den Menige kun Pligter, ingen Rettigheder, der groede kun Svøber for ham i Danmark, ingen Frugter, hvorledes skulde han da kunne elske det? Til Kamp og Feide stod dog Alles Længsel. For den Fattige var Krigen Binding, for den Vrgjerrige Fæder og

for Trællen Frihed. Frihed? — ja eller Forandring, maaskee blot en ny Lønse, men dog Forandring.

Da Foraaret kom og Lærkerne sang, var der allsaa Kamp i Landet.

XI.

Jagten efter Dalby Bjørn.

En Formiddag i Marts Maaned 1523 kom en Stare Rytters, tolv i Tallet, ridende ud fra Skovveien, der fører fra Landsbyen Bluf opad mod Velle. Anføreren, som red foran Toget, bar et Brystharnisk over sin Baabentjose, hans Hjelms med det opslagne Gitter og Jernbussen betegnede ham som Adelsmand. Hans Hest havde et Hovedstykke af flettet Jerntraad, hvorfra der ragede en Pig frem i Panden. Efter ham kom tre andre Herrer, klædte hver i sin Farve og uæbnede omtrent paa samme Maade som Anføreren. Den yngste af dem var Sorgen Gram fra Hæbro, Oluffert Wendelbo red ved hans ene Side.

Staren, der fulgte efter i nogle Skridts Afstand, bar Brystplade, Koste og glatte Jernhatte, som gik et godt Stykke ned over Skuldren og kaldtes Stormhatte, fordi de ved Storm paa Bæstinger beskyttede mod de brændende og lo-

gende Ting, de Beleirede udgjorde over Angriberne. Deres ueensartede og ringere Vaaben bestode af Sphd, Jernspærd eller langskafte Skagxor og en Laasbue over Rhjgen.

Rytternes Heste gik i langsom Skridtgang, Jorden var opblødt af Foraarsregnen og paa flere Steder gjennevstaaren af smaa Vandstrømme, som kom fra Globballerne paa Stederne. Af og til spærrede ogsaa et omfaldent Træ eller de nedblæste Grene Veiens Brede og dannede derved naturlige Forhugninger, som vilde have kommet en Angriber tilgode. Der var en vis mistænksom Forsigtighed synlig i dette Ridt; ingen af Mændene talte, Alles Blikke fulgte Træerne, som stode paa begge Sider af Veien. Enhver spejdede og forstede, som om de ventede at see en hidtil ushyllig Fjende trænge ud af Dykningen. Lidt efter blev Veien lysere, en aaben Mark viste sig foran dem, Solen skinnede ned mellem Træerne, de strammede Toiler slappedes, Faren lod til at være forbi.

Medens Adelsmændene og deres vaabenbygtige Mandskab drog ud for at forene sig med Hertug Friderik, som havde samlet en Hær paa Sletterne ved Rolding under Johan Rantzau Befaling, stode Gaardene tomme eller under utilfrækkelig Bevogtning. Sikkerhed og Ret laa i denne Feides Tid kun i den vabnede

Arm, for eller mod Kong Christian hed det, men dette Feltraab tjente tillige som Skjul for Privathævn, endnu hyppigere benyttedes det af løbløse Starer, der førte Krigen for egen Regning og i Landets almindelige Nød kun tænkte paa den, de selv havde lidt, og paa at benytte det gunstige Dieblif.

I den stovrige Deel af Island mellem Seile og Standerborg havde en af disse Vandrer fundet Tilhold og øvet en Virksomhed, som gjorde den frygtet overalt. Anføreren gik under Navnet Sjernen fra Dalby. Ingen vidste ret, hvem han var, eller hvor han kom fra; selv kaldte han sig Kong Christians Stridsmand og gjorde sig med dette Vesen til Herre over alle Seile, undertiden standsede han ogsaa de Starer, som drog ned til Hæren ved Rolding, og plyndrede dem, til andre Tider gik det ud over de forladte Gaarde, han slog ned som en Hagelbyge, forsvandt igjen, og lod som Hagelbygen bestandig sit Spor tilbage paa Stedet, hvor han havde hærget. Hvad der befæstede hans Magt og gav hans Streiftog et vist Forryktigheds Præg, var, at de enkelte Abelsmand, som endnu holdt med den uhykkelige Konge, ikke forsmædede hans Hjælp til deres egen Beskyttelse, og at Bymændene og Almuen, som ogsaa stode paa Christian den Andens Side, ydede

ham deres Blstand, naar han trængte til et Skjul, eller de forenede sig med ham til fælles Uagreb paa de befæstede Gaarde.

Før saa Uger siden havde han stormet Sællerup Hovgaard, medens Eieren, Hr. Anders Vindenoo, var nede ved Veiren. Den Nat gik det ud over Rusflammet og Blinshjælderen, i det første væbnede Dalby Bjørn sine Mænd, i den sidste drak han dem berusede, derefter sønderflog de Fadene og satte Ribefogden, Hovfolkene Svøbe, op paa Træhesten med store Kobber om Fodderne, og lod ham hænge der til Fald den næste Morgen sandt ham død.

Efterat „Kongens Stridemand“ havde udført denne Bedrift, forlod han Gaarden, og ridsebe ude paa den yderste Port sit Mærke,

en Figur, som man kunde antage for en Galge, hvis ikke Fribytteren selv havde forklaret, at det skulde betyde en Bjørn.

Førstegang denne Rovers Afsejld kom Felt-herren Johan Rankau for Dce, fortrak hans værste Ansigt sig til et uheldvarslende Smil. „Vent blot lidt!“ sagte han, „saa skal vi faae den Bjørn op at dansse.“ Da der kom Gud ned til Veiren om Dørfaldet paa Sællerup

Høbgaard, samlede han atter og sagde: „Nu skulle vi lægge en Mundkur på Bjørnen.“

Morgenens efter udsendte han en Spejder og lod ved dennes Tilbagekomst Trommen røre, for at kundgjøre, at Feltsherren behøvede nogle modige Mænd til at foretage en lille Rejse; hvem der vilde, kunde melde sig. Hele Velren kom i Bevægelse. Da Rangkau traadte ud af det lille Bondehuus, han havde gjort til sin Bolig, saae han en talrig Skare Adelsmænd opstillede i en Række, alle ventende, hvori efter at gjøre sig bemærkede af ham. Feltsherren hilste og udbød:

„Det vidste jeg vel. Jeg behøver fire Mænd og I ere flirfindsthye. Rast nu Lod og se, hvem det træffer.“

Der blev da samlet Navne i en Hjelms, og blandt de Udvalgte traf Lodet ogsaa Sorgen Gram til Haabro. Rangkau gik hen til dem og sagde:

„Den Eldeste af Eder er Hr. Eggert Bugge, en gammel, erfaren Mand, han skal være Anfører, I Andre skulle lyde ham i Alt. Enhver af Eder tager to Mand med sig; naar det imorgen gryder ad Dag, griber I mig den Dalby Bjørn. Min Spejder beretter for vist, at han har sit Tilhold eppe i Grundet Skov. Dermed Gud befale!“

Trehundredte Aar, af Poul Tuml.

Efter blotte Ord hilste Johan Marhan og drog sig tilbage til sin Bolig. Lidt efter saae man Biffert Wendelbo gaae ind til ham. Hvad de talte om, blev en Hemmelighed for Alle, men Biffert vendte tilbage med Feltsherrens Tilfaldelse til at ledsage Toget.

Aftenen og endeel af Natten tilbragte Abelsmændene i et lystigt Drickelag, og næste Morgen i Døgningen drøge de ildvalgte bort fra Velren, tolv i Tallet. Det var dem, der rede ud fra Skoven paa hlin Side Landeshyen Biusf.

Da Eggert Bugge kom ind paa den aabne Mark, holdt han stille paa en lille Høi, hvorfra han kunde oversøe hele Sletten. Foran ham laa i en Graastand af en halv Fjerdingvat et nyt Skovhulst, tilvenstre hævede sig Høien Kirkestaarn med sit blaalige Tegltag, der glindse i Sollyset. Endnu længere tilbage mødte Øiet en mørk Kred, der betegnede de store Skove, som skjulte Velle By og Fjorden, som fører til den. Kloften slog til, endnu havde ingen Hændelse afbrudt Rydernes Aldt, men det var ogsaa først paa den anden Side Byen, de ventede at træffe Frihitteren.

„Lad os kun give os Stunder“, sagde gamle Hr. Bugge. „Vi ride i Skidtgang igjennem Skoven og bruge Dine og Øren paa bedste Maade. Forsigtighed skader Ingen.“

Han vilde atter sætte sin Hest i Særegelse, da der i nogen Graastand hørtes en svag og klynkende Lyd, som om et Menneske vændte sig. En af Rytterne red efter Lyden. Han fandt en Mand, indsvøbt i en Kappe, lænet tilbage mod Gjærbet.

„Hvad fattes Dig?“ spurgte Rytteren.

„Gud bedre det“, svarede Manden. „Jeg er ikke faren. Den Bjørn fra Dalky kom til mit Huus igaar Nat, overfaldt og plyndrede os, og da jeg værgede mig saa godt, jeg kunde, stak han mig igjennem min Arml, saa Kniven kom ud paa den anden Side. Her kan I see hans Mærke.“ Under disse Ord slog han Kappen tilside og pegede paa et blodigt Sår, som han bar over Skuldren og den ene Arm. Idet Kappen gled tilside, kom tilfælde en lang og bred Armbånd tilsynne, som han bar i Bæltet.

„Hvor bor Du hjemme?“ spurgte Eggert Bugge.

„Oppe ved Greis Mølle, paa den anden Side Velle,“ svarede Manden med svag Røst, „men nu borer jeg vist snart hjemme i Himme-rig, før jeg kan ikke mere. Kone og Barn løb deres Vej ud i Heden, dem faaer jeg ikke østere at see i denne Verden; jeg selv vilde ned til Hr. Rankau og klage min Nød for ham, men

saabiødt naaer jeg ikke, jeg maa ligge her paa Marken og døe uden Skrifte og Forladelse."

Der var Roget i Mandens Ansigt, i det ilstige Udtryk af hans smaa og stikkende Øine, som gjorde Eggert Bugge mistroist.

"Du behøver ikke at brøge ned til Felt-herren," sagde han. "Vetro mig dit Erinde, saa skal jeg røgte det for Dig."

"Mitt Erinde er blot, at Nogen vil hjælpe mig til at komme den slemme Dalby Bjørn tilhøjs, saa jeg kan saae ham udelivet før jeg lægger mig til at døe."

"Veed Du, hvor han har sit Tilhold nu?" spurgte Eggert.

"Oppe i Grundet Store. Der staae og sovre de saa lang Dagen er, og nu ligge de vilt og gjøre Nar ad mig, formedelst jeg ikke kunde værges mig bedre."

"Kan Du følge med og vise os Vei til ham?"

"Na Gud hjælpe mig, stakkels Mand! Jeg magter neppe at staae oprist, og mit Saar værter som den slemme Syge, saasnart jeg flytter Foden"

"Prøv paa det," sagde den gamle Ridder, "maaskee det gaaer bedre, end Du troer."

Manden reiste sig, vaskede og faldt tilbage igen, idet han sagde: "Nei! jeg vidste det nok,

det er som alle de smaa Been indeni mig være overfildede, men hvis Naadigherren vil lade mig sidde op hos en af Hysterne, tænker jeg nok, jeg skal kunne holde mig fast, om I ikke ride allfor stærkt."

Eggert blinkede ad en Hyster. „Dad ham sidde op bag Dig," hvisttede han, „din Kammerat holder vaagent Ole med ham. Gjør han Tegn til at smutte fra Jer, så kke I ham ned."

Hysteren rakte Haanden til den Saarede, som trod op bag paa Hesten med mindre Ansættelse end man skulde have troet. Derefter satte Toget sig atter i Bevægelse og red i Skridtgang ned mod Veile.

Et Stykke ovenfor den næste Skovstrækning begyndte den Ubesjænkede pludselig at stønne og raaende sig. Bugge red hen til ham og saae ham sidde vælsende og sammensunken paa Hesten.

„Nu er det vist paa det Yderste," hvisttede han. „Altting bliver fort for mine Øine. Være jeg kunde saae fat paa en god Wunt til at straffe mine Synder for, for jeg gaar til Himmerig."

Deerne Gang troede Eggert paa hans lidende Tilstand, Mandens Ansigt syntes at være blegere end for; imidlertid var det ham af stor Blygsghed at benytte det givne Tilfælde og skaffe sig en Betsliser til Bjørnens Skjulested.

„Prøv at holde lidt ud endnu," sagde han. „Naar vi kommer til Byen, skal Du faae Lov at holle Dig, inden vi drage videre. Kan Du fore os til Dalby Bjørns Smuthal, er der desuden en god Belønning at fortjene."

„Hvad bryder jeg mig om Belønning?" sagde den Saarede. „Jeg tænker kun paa at faae min syndige Sjæl. Det Eneste skulde da være, om Naadigherren vilde belønne mig begravet oppe i Thilsted, jeg har en Møster paa Kirkegaarden der, og jeg vilde gjerne ligge ved hendes Side."

„Du skal blive begravet hos din Møster i Thilsted," sagde Bugge. „Det kan Du stole paa."

„I Guds Navn da!" sagde Manden. „Lad os see, hvad vi kunne gjøre."

Nu rede de op igjennem Bakkerne ved Pedersholm, nedsænkede laa Balle By med dens Humlehave og den lugtende Aa, hvis smaa, krusede Bølger glimrede i det klare Solskin som flydende Ild. Her begyndte Velsigeren atter at staa og bede om at faae Hovedsmanden itale.

„Naadigherren maa endelig ikke tage mig det ilde op", sagde han, „men siden I er saa god imod mig, vilde jeg dog heller begraves oppe i Gladsbrand, der ligger hele min øvrige Familie, under den skønne Vægsteen, som I maa-see har seet lige indenfor Kirkeporten."

„Du skal blive begravet i Fladsstrand,“
sagde Bugge. „Er Du saa fornoiet?“

„Ja, det er jeg, især hvis der kunde blive
Raad til et højt lille Kors over mig med tre
smaa Englehoeder i, men maastee er det loblig
meget at forlange.“

„Du skal ogsaa faae Korset. Lad os nu
blot see til, at vi komme videre.“

Det sidste Løfte lod til at virke i høj Grad
oplivende paa den Saarede, han stannede ikke
mere og taalte ogsaa, at de rede lidt hurtigere til.

Veile Dy endte dengang omtrent ved Midt-
aaen, over hvilken der gik en smal Træbro. De
sidste Huse laa halvtjulte mellem en Række
indhegnede Humlehaver, udenfor disse begyndte
en flid Glette, som Hjørden og Aaen fra Ha-
ralsdalskjærs Enge om Vinteren aldeles oversøm-
mede. Aaen selv var bred og dyb. For at
komme over den havde Borgerne ladet gjøre en
Flådebro af sammensurrede Planter og spændt
et Toug i omtrent to Alens Højde fra Bred til
Bred mellem to Træstubbe. Naar Nogen vilde
over, tog Færgemanden fat i Touget og halede
Færgen langs med dette, fra den ene Side til
den anden.

I Dyen holdt Eggert Bugge og hans Mand
Rast hos Sortebrodrerne paa Torvet, Hestene
bleve fodrede og vandede, imidlertid laa Vel-
færdshundrede Aar, af Poul Munk.

viferen inde i Stalden paa en Dunkle Saln. En af Svendene havde Befaling at holde Vagt over ham. Da Ridderen lidt efter Middag vilde drage bort, kom en Adelsmand med tre heræbne Ryttere ridende op ad Gaden. Det var Hr. Anders Friis fra Haraldshær, som i Begreb med at drage ned til Velren ikke var naaet længere end til Veile, hvor han i de sidste Dage havde gjort sig tilgode i Herberget. Efterat Eggert Bugge havde betrøst ham Rejsens Maal fik Anders Friis Lyft til at drage med, saaledes bleve de nu Serten i Tallet.

Veiviseren havde imidlertid faaet et nyt Blind lagt om den saarede Skulder, han syntes nu at befinde sig langt bedre end før og forfikkrede Svenden, som bevogtede ham, at Eggerts Veste om Korset og de tre Englehoveder næsten havde gjort ham rast igjen. Da han saa Anders Friis og hans Mand slutte sig til Toget, udbrod han:

„Nu blive vi snart lovlig mange.“

„Jo flere desto bedre,“ svarede Bugge.

„Jeg mener kun, at Færgeren kan ikke bære flere end høist sex Mand ad Gangen.“

„Saa sætte vi over i to Hold.“

„Ja, det kan ogsaa gaae, men hvis Naadigherren vilde følge mit Raad, saa lode I Eders Heste blive her i Herberget, til I komme

tilbage. Hvad vilde I gjøre med dem derovre? Beten til Dalby Bjørn gaar igjennem Skov og Krat; man kan krybe til hans Smuthul, men ikke ride til det."

Eggert stod lidt og betænke sig. Alt, hvad den fremmede Mand httrede, var yderst fornuftigt, men han fæstede nu engang ikke ret Lid til ham.

"Tag Sadler og Dalkener af," sagde han, "lad saa En af Follene soomme Hestene over Vandet og vente, til vi komme efter. Hans Befaling blev udført, derpaa gik han ned til Kaen i Spidsen for Toget.

Flydebroen laa bundenovre paa den anden Side. Reviseren stak sine Fingre i Munden og udstødte en gjennemtrængende Piben, som gav Gjenskydovre mellem Skobatterne.

"Hvad skal det bethde?" spurgte Bugge.

"Jeg kalder paa Færgemanden, han ligger bift og sover til Middag inde i sin Bod. Det kan vare til taften, og vi have ingen Tid at spilde."

Færgemanden kom i det Samme ned til Broen og trak den over. Eggert Bugge og syv Mænd stige ned paa den. De Tilbageblevne stulde vente til næste Gang tilligemed Hestenes Toi. Reviseren fulgte med Eggert. Han sad paa Flydebroen med Ryggen vendt

mod Stebet, de nærmede sig, han holdt sin ene Haand ned i Vandet og lod Slumfriberne, som dannedes paa begge Sider af Fartølet, strømme ind imellem de aabnede Fingre. Der var noget saa Sorgløst i hans hele Udsærd, at det maatte indgyde Enhver Tillid, men Bugge vedblev at nære sine Tvivl. Da de naaede den modsatte Bred, kaldte han paa de Andre og sagde:

„Hold Die med Manden der, imens vi løbe efter de Andre.“

Bevisseren hørte ethvert Ord. Han saae op paa Eggert, smilede og sagde:

„Jeg løber ikke bort. I kan stole paa, jeg skal blive her lige saa længe som Nogen af Eder. I glemmer nok, at jeg maa fortjene min Begravelse og det lille Kors med de tre Engle paa“.

„Det lader ikke til, at Du behøver at blive begravet for det Første.“

„Det kan gjerne være; I har Ret, naadige Herre, maastee har jeg lidt endnu at bestille heroppe.“

Rytterne, som sammene over med de sammenkoblede Heste, havde naaet Land endnu før Ridderne steg op fra Flydebroen. Færgemanden trak sit Fartøj tilbage igjen for at hente de Tilbageblevne. Eggert Bugge stødte paa ham. Bevisseren sad paa Jorden og lænede sig op

mod en Træstub, et Skridt fra ham stod hans
Bebogter med Spydet i Armen.

Fra Stedet, hvor de landede, gik Veien op
til Skoven. Den sumptige Bund var forholet
med afhugget Kvas og Lyn, hvorover der var
lagt et Lag Græstov. Idet den fulgte For-
holningerne paa Gletten, snøede den sig gennem
et Krat af Ellebuske, Ranke og Vill, som først
ophørte inde ved Bækkerne, hvor Skoven be-
gyndte.

„Hvor er det saa, han holder sig skjult, den
Dalby Bjørn?“ spurgte Bugge.

„Deroppe!“ svarede Vejviseren og pegede,
uden at vende sig, med Tommelfingeren over
Skulderen mod Bækkerne ved Grundet. „Men
troer nu Naadigherren ogsaa, at han giver sig
fortabt, uden først at værge sig lidt? Jeg kan
nok vise Jer Vej til ham, men jeg kan ikke
gribe ham.“

„Det gøres ikke heller nødigt,“ svarede
Bugge. „Vi ere sexten væbnede Mænd tilstede,
men der skalde behøves flere?“

„Ja, I ere Sexten, men da han kom til
mit Huus forgangen Aften, talte jeg hende to
Snefe, der kaldte ham for Herre.“

„Sammenløbet Pat, som ikke forstaaer at
føre en Klinge!“

„Derfor bruge de den heller ikke. De

hjælpe de sig saa godt, I de kunne, [med Forker og Plette."

"Men vi have vore Landsfer."

"Ja, det er ogsaa sandt," svarede Manden.
 "I have Eders Landsfer."

Efter disse Ord jantes han at henfalde i Betragtning over tre Mænd, som kom tilsyne oppe paa Skovveien. Den ene af dem bar en lang Stang med en Halmstift paa Enden, som han satte til Jorden, medens hans to ledsagere af et Røhorn, de havde i Haanden, udstødte en huul og langtrukken Tone. Effekten deraf var endnu ikke hendørt, før der viste sig tre andre Mænd, som kom ud fra Træerne. Altid løb et Horn, og denne Gang i langt kortere Afstand, men Krattet, som omgav Rabbedden, gjorde det umuligt at opdage, hverfra Lyden kom. Egger Bugge fik heller ikke Tid til at anstille Undersøgelse herover. Han hørte et Skrig fra Vandet og saae Ithdebroen, som allerede var naaet midt ud i Aaen, bludselig standse, derefter bøje til Siden og forandre sit Løb, idet den fulgte med Strømmen udad mod den aabne Fjord.

I det Dieblit, Alles Opmærksomhed var rettet mod de tre Mænd oppe paa Bakken, havde Beibiseren reist sig, draget sin Kniv og overflaaret Tøget, ved Hjælp af hvilket Fargen blev

ført frem og tilbage, og hvis ene Ende var fastgjort til Træstubben, han havde siddet ved.

I samme Nu udstødte han et gennemtrængende Skrig, rev Sværdet fra Bogteren og kørte sig ind paa Bugge. Hans Skrig blev øieblikkelig besvaret af et almindeligt Ror fra Krattet, Duffene stilles, fra alle Sider lode vilde-udseende Mænd sig tilhøre, klæbte i Roster, røbede fornemme Dragter, i Brudstygler af gamle Klædninger, og væbnede med Pileler, Leer og Jorke. De kørte sig ind paa Bugge og hans Mænd, trængte dem sammen, omringede dem, og kastede sig over dem med vilde og jublende Skrig.

Denne Overfald fandt Sted saa heftigt, saa usædvanligt og med en saa stor Overmagt, at der ikke kunde være Tale om Modstand. Eggert Bugge blev afbrækket kastet til Jorden, hans forbiøiede Blod saae de Andre dele samme Skjæbne. Ude i Naen var Fjndehæren fulgt et Skille ned med Strømmen, derefter standsede den omtrent midt i Vandet foran en Deel sammenslyngede Grene, som laa sammenslyngede omkring et gammelt Piletræ, der ragede op over Vandet.

Den saarede Betviser stod med Sværdet i Haanden, slagrende Haar, Kappen kastet tilbage firehundrede Aar, af Poul Munk.

over den venstre Skulder, og en Mine, hvori
Seirens Hylle stod skrevet.

XII.

Hvad Dalby Bjørn gjorde med sine
Fanger.

„Jeg lovede at føre Jer til Dalby Bjørn,“
sagde Betviseren med et spottende Smil, idet
han vendte sig om mod Bugge, „og jeg har
holdt Ord — det er mig. At I ingen Nytte
fl af Rejsen herved, er Eders egen Skyld.
Jeg sagde Jer det: den Bjørn lod sig ikke tage.
Det lader heller ikke til, at jeg for det Første
vil faae nogen Brug for den Begravelse, I lo-
vede mig, men derfor skal I alligevel nok faae
Løb til at betale Pengene. Lad os nu komme
afsted. De har vel ikke bundet Jer strammere,
end at I kan holde ud at gaae med os. Net
betænkt behøver I ikke at være bunden.“

Med disse Ord løste han Snoren om den
gamle Ridders Haandledder.

„Hvad gør Du der?“ spurgte den Mand,
som nylig havde bundet Bugge, „lad Baandet
blive siddende.“

„Lad Baandet være løst,“ sagde Dalby
Bjørn. „Jeg tænker ikke, de løbe fra os.“

Paa den anden Side af Aaen havde imid-

lertid. Oberfaldet vakt Opmærksomhed. En
 Althugge Tilskuere samlede sig ned ved Landings-
 stedet. To Mænd stige i en Baad og røde ud
 til Fjædebroen for at hjælpe Færgemanden med
 at faae den flot igjen. Dalby Bjørn lagde
 Mærke dertil.

„Nu afsted!“ sagde han. „Nogle af Jer
 gaaer hen til de sammenløbbløde Heste og ride
 dem op til Brebal Bj, vi Andre drage ad Leer-
 bæk til og tage Fangerne imellem os.“

„Lad os hellere gjøre det af med dem her,“
 sagde Manden, som nylig havde ivret imod, at
 Ridderen blev løst. „Vil Du følge mit Raad,
 saa hæng vi de naadige Færrer op i Træerne
 lige for Vinene af deres Kammerater berne.“

„Jeg vil ikke følge dit Raad,“ sagde Dalby
 Bjørn. „Afsted! Op til Leerbæk!“

Den Anden mumlede nogle Ord og til-
 fæstede Bjørnen et hadefuldt og truende Blik.
 Derefter forløbe de Afstedet.

Længere inde i Krattet havde en Rilde dan-
 net en bred Grøft fra een af Skovbækkerne ned
 mod Fjorden. Paa hin Side Rilden deelte
 Veien sig i to Arme, hvoraf den ene førte opad
 i Grundet Skove. Ad denne drog Skaren.
 Ridderne og deres Følk gik i en Række, To og
 To, omringede af Bønderne, som stundede paa
 dem og undertiden stødte til dem med deres

Baaben. Manden, hvis Naad Dalby Bjørn to Gange havde forkastet, sluttede Toget. Ved hans Side fulgte to Bønder, med hvem han førte en dæmpet Samtale. Jes Kulegraver, saaledes hed han, var en lille bredskulbredt Person med et sort krøllet Haar, thi Hals og krumme Been. Idag var han endnu mere lovselskende end sædvanlig. Han havde nemlig indhyldet sig i en rød-blomstret Damaskæbe, sandshulligvis et Blytte fra et eller andet Streiftog. Baaben mangtede Væner; for at købe herpaa, havde Jes skaaet et Hul i hver af Siderne, hvorigjennem Armene stak ud. Forresten havde denne Mand et stort Paril mellem Bønderne, han var berømt for sin Styrke og sit heftige Sind, og var Dalby Bjørns bestandige Medbeiler. Den Samtale, han i dette Dilemma førte med sine Sidemænd, gjaldt ubestridt Høddingen, thi naar denne under Gangen kom hen til dem, laug de og syntes kun at have deres Opmærksomhed rettet paa Fangerne.

Veien fra Veile op til Herregaarden Grundet var dengang kun en bred Stil, som snoede sig ind imellem to høje og bratte Bakker, paa begge Sider bevægede med Træer, hvis Toppe sin Sommeren dannede et næsten tæt Loft og et næsten bestandigt Halemørke under sig.

Ovenfor Bakkerne viste sig en Øyning i

Skoven, thi Eieren, Jost Vinb, havde fældet Træerne paa dette Sted til Savntømmer, da han forleden Sommer byggede Grundet. Midt i denue Eysning saaes en Mængde smaa Hytter, byggede af Grene, Halm og Græstorb. Noget afslides fra disse hang en uhyg salget Ro paa en Træstamme. En uhyre Rjebel var fastgjort under et tregrenet Sillads, under hølket der brændte et Baal, som nogle Røinder og Børn hjalp til at forøge, men hals Arbeide oieblikkelig ophørte, da Bønderne og deres Fanger kom ind paa Pladsen.

Et almindeligt Velkomsthug modtog dem. Anføreren gik hen til Eggert Rugga og sagde:

„See Jer om naadige Herre! Jeg lovede at føre Jer til Bjornens Smuthul, nu ere vi midt inde i det. Jeg har holdt mit Ord. Nu skal der holdes Døm.“

„Lad os gjøre Sagen kort,“ sagde Jes Rølegraver, og stillede sig frem foran de vaabenløse Fanger med en Fork i Haanden. „Vi skal en lang Vet, før det bliver Aften.“

„Naar jeg trænger til dit Raad, skal jeg forlange det,“ sagde Dalby Bjørn.

„Man kan da vel sig sin Mening,“ yttrede den Anden.

„Det kan man, men man gjør bedst i at

lade det være, naar Ingen støtter om at høre den."

Efter disse Ord vendte han Jes Ryggen og stod op paa en Steen, inde i den Kreds af Stridmænd, Kvinder og Børn, som havde dannet sig om Fangerne. Der var noget Stolt og Overlegent i hans Skikkelse, som han stod der, hæbet over de Dørige, støttende sig til en bredbladet Dre.

"Hvad har jeg gjort Jer?" sagde han, "og hvad ville I mig, siden I drage ud saamange med Rustning og Spær for at tage mig fangen?"

"Hvis der skal holdes Færdhør," sagde Eggert Bugge, "saa er dette Røverbul kun slet valgt dertil, og Du er ikke den Dommer, vi agte at svare."

Et almindeligt Udbrud af Harmes Lød omkring i Kredsene, og endnu inden dette havde lagt sig, sprang Rusegraveren hen mod Bugge og slog ham med Glædet af sin Fok over Hjelmen. Den gamle Ridder sank i Knæ for dette heftige Slag. Dalky Bjørn gik hen til Jes og greb ham i Armen.

"Hold Dig rolig Du!" sagde han, "Hvis Du ikke kan det, saa gaar din Vej og søg Dig en anden Hjemstavn end hos os. Jeg er næsten

ed af Dig. For det Du gjorde her, skal vi
ales ved om lidt."

Kulegraverens Ansigt var blevet meget blegt,
ans Dine flammede, han udstødte et hævnlystent
Skrig og hævede den knyttede Haand truende
mod Stjernen. Denne lod, som om han ikke
agde Mærke dertil, vendte ham Ryggen og gik
tilbage paa Stenen.

"I kalde os Røvere," vedblev han, "hvad
have vi da bedrevet Andet end det Samme som
I? — Jeg og mine Mænd ere blevne ved at
holde med vor kelsede Herre og Konge, I have
gjort Oprør imod Eders. Jeg har taget Baa-
den og Foden, jeg trængte til, fra de befæstede
Gaarde; nede i Roldinghuns Amt toge I hver
Dag Kvæg fra Bonde og Børgere, — jeg har
feidet mod Eders Folk og den nye Konge, I have
solgt Jer, — I led læse Brev paa Kirkestævne,
at I vilde falde med Ild og Sværd over hver
den Mand i Danmark, som blev ved at holde
med Kong Christlan."

"Jeg troer, Du sammenligner Dig med os,"
sagde Sorgen Gram.

"Synes I da, Forskjellen er saa stor i det,
jeg her nævuede?" spurgte Dalby Bjørn spot-
tende. "Hvis I klager over, at jeg har mis-
brugt Magten, hvorfor lod I den da slippe Eder
ud af Hænderne? See Jer om, I Adelsmænd!
Trehundredte Aar, af Poul Munk.

Her i Kredsens er der Ingen tilstede, som ikke bitterlig har klaget over den Uret og Nød, I før lod ham lide. Nu er vor Time kommen. Hvorfor skulde jeg nu ikke kunne være Eders Dommer, siden I lod Eder gøre til mine Fanger?"

Ingen af Herremændene havde svaret Noget paa alle disse Spørgsmaal. Gamle Eggert Bugge sad paa en Træstub med Haanden under Kinden og stirrede stift hen for sig. Biffert Wendelbo stod længstinde i Kredsens, iført en mørk Halbrustning over Kollerken og en lang, graa Kappe, hvis Hætte gav den nogen Lighed med en Munkeskutte. Da Dalby Bjørn taug, og de Dørlige ikke svarede ham, traadte Biffert nærmere imod Bondehøvdingen og spurgte!

"Hvad har Du isinde mod os?"

"I hørte jo, hvad den Mand med det mugne Ansigt derhenne nylig sagde. Han vilde have Jer hængte Allesammen. Jeg vil lade Jer slippe billigere. Jeg forlanger blot Eders Baa-ben, Eders Rustninger og saa, at I hver især løser Jer ud af Fangenstabet med en god Sum Penge. Er det for stor en Pris at sælge paa Eders Liv og Frihed? — Jeg veed det ikke, men da Dalby Bjørn først var i Herremandens Bold, vilde de ikke lade ham slippe for saa godt Kjob."

„Den Dag kaldte Du Dig nok ikke for Dalby Bjørn," sagde Biffert, „men lod Dig nøle med at hedde Henning Graabul, saa vidt jeg veed. — Du stjal et Raadby, for Du kom i Herremandens Fængsel, og Du stjal et Birge-skid, da Du brød ud af det, er det ikke saa?"

„Guds hellige Bunder!" raabte Manden, „hvorfra kender I mig saa nøle?"

„Jeg maa vel kende Dig," svarede Biffert, „siden det var mig, der kom Dig tilhjælp, dengang Du laa halvød af Sult og Tørst i Lørbunken under Egen."

„Var det Jer?" raabte den forvandlede Dalby Bjørn. „Ja vist! Hvor har jeg dog hørt mine Vine? Men dengang var I jo Munk og gik og fangede Fugle paa Lilmpinde. Nu er I bleven Ridder. I har forandret Jer meget i kort Tid."

„Ja, og dengang løb Du fra Galgen, og nu løber Du lige hen imod den igjen. Du har ikke forandret Dig meget."

Henning lod til at overhøre denne Nttring. Han vedblev: „Saa var det ogsaa Jer, min Hustru har fortalt om, som fik vort ene lille Barn reddet ud af Casper Gylbings Fængsel?"

„Det var ogsaa mig," sagde Biffert.

„Efterat han havde plint det andet tilføde."

„Na Snak! Det siger Du kun saa, skjøndt Du ved det bedre. Han plejede det ikke. Dit Barn var slygt fra Fødselen af, Luften i Fængslet gjorde det ikke bedre, men det led ingen Overlast; jeg plejede det, det døde i mine Arme. Lad derfor disse Talemaader fare, nu da Du hører jeg kjender Dig. Det er kun din egen Fordeel, Du har hørt for Ole, idag som igaar. Du kalder Dig Kong Christians Stridsmand før at faae et Baastub til at øve Vold imod dem, der have Noget. Du vilde kalde Dig Kong Frederiks Stridsmand imorgen, hvis Du blot kunde vinde en Rømsenstringle mere derse. Du kalder det at føre Krig som en ærlig Mand, at ligge paa Fur bag Træ og Grøft, til dit værgeløse Offer kommer; Du spørger, hvad Forskjel der er mellem Jer og os, mellem Ret og Vold, mellem Gien og Fornedrelsen, og har uhyg lig staaet og seet paa, at den Ulling derhænge med sin Greb eller Færk, hvad det er, overfaldt og slog en Diding, en fangen og baabenløs Mand. Jeg hader Dig, Henning Graabul!“

Henning fik ikke Leilighed til at svare. Rømsenstringen sprang ind i Kredsen med et rasende Skrig og vilde have kastet sig over Bisfæst, hvis ikke nogle af de Nærmeststaaende havde trængt ham tilbage. Jes hylede og søgte

at slibe sig løs; da det ikke lod sig gøre, fandt han sig omfåder i sin Skjæbne og lod det bero: med at udbryde i Trusler, medens han hørte den knyttede Haand mod Biffert.

Graabrødermunkens var blesen staaende. Han lod ikke til at agte synderligt paa, hvad der foregik omkring ham. Da han hørte Sulegraverens Trusler, vendte han Hovedet til Siden, skællede foragteligt og sagde:

„See, hvor han flaber sig og gjør som en Hund bag en Port; hvis vi vare alene, han og jeg, og stode med lige Baaben imod hinanden, svarer jeg Jer for, han vilde ikke finde noget Mus-hul for lille til at onste sig ned i.“

„Det skal I dog ikke sige,“ svarede Henning Graabul med et listigt Smil. „Samme Mand er bekendt for at have ret gode Kræfter. Har I Dygt til at prøve en Dygt med ham, skal I faae Baaben til det?“

„Der er saa ringe Værd at vinde derved,“ svarede Biffert.

„Hvis I vinder, skal I faae Halbodelen af Ebers Guld med Jer og drage fri og uhindret derhen, hvor I kom fra.“

„Og de, som blive tilbage? —“

„Dem skal jeg give fri, saasnart vi faae Besæpunge for dem.“

„Lad mig komme frem,“ sagde Jes, „og

gib ham Noget at væрге sig med, hvad Tanden
 I vil, saa skal I faae en lystig Dands at see,
 før jeg stiller ham til Helvede."

"Naar, gib mig da et Baaben," sagde Biffert, "og slip saa kun Hunden løs, lad os see, om han kan bide, som han gjør til."

Dette Forslag til en Kamp, som gav den
 listige Henning Graabul Udsigt til at befrie sig
 fra en forhadet Medheiler, faldt i Alles Smag
 og blev modtaget med en bedøvelse Jubel. En
 tæt Kreds af Stridsmand dannede sig om Jes
 og Biffert, Kvinder og Børn trængte sig frem
 mellem Mændene. Enhver vilde være Tilskuer.
 En af Bønderne rakte Biffert en Fork, men han
 nægrede sig ved at modtage den. Henning
 Graabul udsøgte det længste og tungeste Sværd,
 han kunde finde mellem de røvede Baaben, og
 gav ham det. Medens Rudegraveren drog sin
 røde Raabe af og lagde den sammen med stor
 Omhyggelighed, gik Biffert hen til Træstammen,
 hvor den gamle Ridder sad, hilste ham dybt og
 sagde:

"Jeg beder Eder om Lov, Hr. Eggert Bugge,
 til at tugte denne Elhyngel, som vovede at lægge
 Haand paa Eder. Vil I tilstede det, thi
 jeg er den Yngste og mindst Prøvede af Eders
 hæderlige Følge?"

"Gaa med Gud, min Son, og gjør dit

Debsle," sagde gamle Hr. Bugge, idet han rakte ham Haanden.

Biffert traadte tilbage i Kredsken, Aulegraveren ventede ham, han havde taget sin Fork i begge Hænder og foer frem med et vildt Grol. Biffert standsede, hans smalle Ansigt viste et Udttryk, saa freldigt og uforsædret, som om der ikke var den ringeste Fare paa færde. Hvergang Jes sprang ind paa ham og stal efter ham, slog han Forken bort med sit Sværd, eller boiede sig tilside, og ventede dernæst paa et nyt Angreb. Dette gjentog sig tre Gange. Aulegraverens Ansigt var blevet blodrødt, hans purrede Haar syntes at rulse sig, de opmuntrende Tilraab, blandede med Latter og Spot, som lode omkring fra Kredsken, forøgede hans Raseri. Tjerte Gang nærmede han sig med større Tøvsomhed og tabede et Øieblik, da han var kommen Biffert nær paa tre Skridt, derefter havde han sit Baaden og sprang ind paa ham, idet han stødte Forken med al Magt efter Modstanderens Hoved. Denne gang blev Biffert staaende, han havde efter den Lids Stil grebet om det tunge Jernsærd med begge Hænder. I samme Nu Jes stødte til, faldt hans Hug, saa bestemt og sikkert, at det saadesslog Forkens Stæft. Jes styrte sig forever. Et nyt Slag af Sværdet ramte hans Hoved, men paa Hovedet havde han en lodden Airehundrede Aar, af Poul Munk.

Ratistinds Huc og i Huen et lyst Rydd af
 Bernbaand, som ikke lod sig hugge igjennem.
 Det heftige Slag bedøvede ham kun et Dieblit,
 han tumlede tilbage, greb for sig med Hænderne
 i Luften, rælte sig derpaa atter i sin fulde Høide
 og saae sig om efter et andet Baaben.

„Nu har jeg vilst Dig, hvorledes jeg bruger Sværdet“, sagde Biffert, „nu skal Du see, hvorledes jeg forstaaer at undvære det.“ Med disse Ord kastede han sit Baaben hen ad Jorden og sprang ind paa Kulegraveren.

Hvad der nu fulgte efter stete saa hurtigt, at de slixende og aandeløse Tilskuere næsten ikke vare istand til at følge med. De saae to smidige, sammenslyngebe Legemer bugte sig omkring hinanden sem to Slangar, have sig og synke, stilles og atter forenes i Stillinger, som vexlede hvert Sekund, de lyttede til Kulegraverens gispende Aande, hans Stønnen og ræsende Strig, de hørte et dumpt Slag af en knyttet Haand, som gjentoges to Gange, derefter aabnede Biffert sin Favn, og Kulegraveren faldt uden Modstand, uden Bevidsthed, som en tung og livløs Mæsse ned for hans Fødder. Et Dieblit stod Adelsmanden stille og saae ned paa sin faldne Fjende. Kulegraverens Dine lullede sig, hans Hænder røbede frem og tilbage i Sandet, en heftig Skjælden gjennemfører hans Lemmer.

Biffert stødte til ham med Foden, den Anden blev liggende. Da tog Seirherren ham i sine Arme og bar ham hen over Blidsen til Stammen, hvor Eggert Bugge sad. Han lagde Kulegraverens Ligeme ned foran den gamle Adelsmand og sagde:

„Er det nu godt, Hr. Eggert Bugge? Her ligger han for Ederes Fod, som nylig vovede at røre Eder med sin Haand.“

„Det er gaaet til med Ret og Skjel,“ sagde Henning Graabul, da Bønderne trængte sig sammen om deres faldne Kammerat, og han stillede sig foran Biffert og Bugge med den truende Dye over Skulderen. „Det har faaet, hvad han forlangte. Forresten skal I ikke være bange for ham, han kommer sig nok igjen, han har for faste Knogler til at døe af et Mævedslag. Nu kommer jeg saadan, at Hr. Biffert skal have Lov til at drage uantastet bort for at hente os den Sum af halvtredsindstyve gode Solvbalere i Løsepenge. Han kan tage sine Venner med sig paa den gamle Ribder nær, han bliver tilbage hos os som Gidsel, lad os sige den Gamle og saa Herremanden fra Havnbro, de To tæbe her, til han kommer tilbage.“

„Hvorfor foretrakker Du netop at beholde mig fremfor de Andre?“ spurgte Borgen. „Jeg veier dog ingen af dem op, hverken i Mandom eller timeligt Gods.“

„Det kan gjerne være, men I har den kjondeste Rusning. Vi give Jer en Frist af sex Dage; inden den er omme, maae I være her tilbage igjen.“

„Og hvis jeg ikke kommer?“ sagde Biffert.

„Saa hænge vi vore Sidsler paa den syvende Dag.“

„Du kan stole paa, at jeg skal komme,“ svarede Biffert med et tvetydigt Smil.

„Det kan gjerne hendes, at I ikke træffer mig eller Follene her,“ tilføjede Henning. „Vi drage bort endnu inat, men der skal nok være En til at vise Eder Vej til os. Er I fernoiet med den Dom?“

„Siden det ikke kan være anderledes,“ svarede Biffert. Derefter gik han hen til Jørgen Gram og hilsede til ham: „Jeg kommer igjen, det ved Du, skjøndt paa en anden Maade end de andre. Hav blot et Øie paa hver Finger og hold Dig rede til hvad det skal være, naar Du faaer Bud eller Tegn om, at jeg er i Nærheden. — Men nu vore Heste?“ spurgte han Henning, „hvoreledes gaaer det med dem?“

„Dem skal I seae med Jer. Paa de Stæle vi fare, har man ingen Mjete af Heste.“

En halv Time senere gik Solen ned bag Skoven, den lyfte hen over en lille Skare, som onført af to Bønder forlod Leiren og drog op

til Bantebhøgen Bredal, hvor dets Heste ventede dem.

XIII.

Feltsherren holder Tale ved Biffertis Hjemkomst.

Fru Rantau var draget ned til sin Smal i Ekren. Under hans Fraværelse havde deres Gaard to Gange været tust af Bøndernes Overfald. Nu boede hun tilligemed deres yngste Søn, et lille spædt Barn, i det samme Bønderhus som Feltsherren.

Johan Rantau gik en Aften inde i Stuen og bar sit Barn paa Skuldren og legede med det, da tre af de tilbagevendte Adelsmænd bleve meldte. Damen tog Barnet og forlod Bærelset. Faderen, Smilet og Milsheben forsvandt med hende, den barske, ubotellige Feltherre blev tilbage. Havde han maaskee allerede hørt, hvorledes det var gaaet med Toget mod Dalby Bjørn. Hans truende Mine og rynkede Pande syntes at forkynde det.

Det var Biffert, som traadte frem foran de Andre og førte Ordet. Rantau stod ved Bordet med sammenslynge de Arme og hørte paa ham.

„Naa, saa det er Eders Veninde!“ udbrød

han, da Biffert laug. „Har I mistet Hovedet, maage I idelmindste have beholdt Hjertet tilbage Hr. Biffert Wendelbo, eller hvad I kalder Jer, siden I vover at komme for mine Dine med en saadan Bessed. — Af Eder ventede jeg mig ikke Synnerligt, I er en Adelsmand af god Vyr, men I har tilbragt Eders Tid mellem en Flok bovne Munke, hvor skulde I vel forstaae Jer paa at slaaes, at lægge Planer, at udføre dem? — I Andre derimod, ere I blevene udvalgte fremfor de Dørlige i den hele Her, for at give et saa jammerligt Exempel? Er det paa den Vilis, at brave Adelsmænd bør fuldbyrde deres Løfter? — Hvorfor komme I tilbage, hvad ville I her?“ vedblev han, og traadte Biffert saa nær, at han næsten berørte ham. Biffert folte dette sunkende Vilis, der heftede sig paa ham, og syntes at børe sig ind i ham som to Raardespildser, han hørte Rangkens korte og hurtige Aandedrag, men han blev staaende.

„Eders Naade glemmer, at vi vare Otte mod to Hundrede,“ sagde han.

„Nei! Det er Jer der glemmer, at man ikke tæller sine Fjender, men slaaer dem.“

„Og hvis det er umuligt?“

„Hvor ved I, hvad der er umuligt,“ svarede Rangkau haanlig. „Man prøver paa det og gjør det om igjen, man vil, og saa kan man,

men man maa have Hovedet og Hjertet paa det rette Sted for at handle saadan, jeg veed det nok. Istedet derfor vælge I at lade Eder spotte, plundre ud til Skjorten, saa komme I tilbage og sige: Her ere vi, vi kunde ikke mere. — Guds hellige Død! I Herrer! Hvorledes tør I vise Jer imorgen for Frænder og gode Venner, som stode paa Eder? — Hvad troer I de holskeenske Uheldsmænd vilke sige, dem Hertugen sendte herop til os i Ketren? — Der ligge de og betragte os med slinske Dine, Alle brænde de af Begjærslighed efter at komme til at røre Armene, de mumle af Misfornøielse over deres Uvirkelighed, det Eneste, vi hidtil have øvet, er denne Jagt, efter hvem? — En Bonde med en Fork til Baaben, rustet i en Badmelskoste og et Par store Træsko, og ham løbe I for. — I det Kloster, hvorfra I kom, Hr. Biffert, lærte I som sagt hverken at sægte eller at blinde, men jeg troede dog, de havde lært Jer at læse i Krøniken, hvordan Andre have sig ad dermed."

"Jeg har læst meget i Krøniken," sagde Biffert i en usforstyrret, rolig og ærbødig Tone. "Jeg læste om Mød og Manddom, og fandt næsten altid Mankaus Navn knyttet dertil, jeg læste ogsaa om det Højsind og den Glæde-
Hirshundrede Tav, af Poul Munk."

fel, Ulykken kan gjøre Forbring paa, derimellem
 fandt jeg ikke Rangkans Ravn."

"Slaansel!" gjentog Feltsherren haanligt.

"I —

"Tillad mig at tale ud, naadige Herre!
 Vi klæbe overløstede og omringede, for der kunde
 være Tanke om Modstand, det er Allsammen
 sandt. I undrer Eder over, at vi efter dette
 Uheld endda tør vove at komme for Eders Dine,
 men I gav os jo Ridder Bugge til Anfører,
 og sagde, at vi skulde lyde hans Befalinger.
 Jeg kommer her som et Sendebud fra Hr. Bugge,
 for at melde Eder, hvorledes han er stadt, naar
 jeg faaer udført dette, har jeg høvken isinde at
 løbe i Velren for at høre paa mine Benneres
 Beslagelser, eller de dolsteenske Herrers Spot.
 Jeg beger om Lov til at reise min Vej igjen."

"Hvorhen?"

"Ud at handle paa egen Haand, naturlig-
 vis ud for at bringe den Dalby Bjørn med
 mig tilbage."

"Og hvis det saa gaar galt igjen. Man
 har Exemplet for sig."

"I saa Fald vil I Intet have at bebrejde
 mig, saa kommer jeg ikke tilbage, jeg er da død
 under Korsøget."

Rangkau betragtede Biffert med større Op-
 mærksomhed end hidtil. "Ja saa!" mumlede

han. „Det er der da Mening i. — Men hvor-
for beder netop I mig om Tillæbelse til at drage
ud igjen?”

„Eders Naade sagde nylig, at I ikke havde
bentet Noget af mig; jeg trænger allsaa til, at
I lærer mig bedre at kende. I sagde til, at
jeg havde ikke besluttet mig paa Mod og Mand-
dom, der hører jeg kom fra. Jeg maa see at
bringe Eder ud af denne Vildfarelse.”

Ranhan gik op og ned ad Gulvet, Rhyn-
terne glattedes i hans Pande, det lød til, at
Uveiret beghadte at gaae over. Han gjorde
sig Umage for at følge et Smil, medens han
svarede:

„Jeg troer Gud forlade mig, I begynder
at sætte mig i Rette, Junker Biffert.”

„Slik ikke det, naadige Herre! I angreb
mig, jeg maa idetmindste have Ret til at for-
svare mig.”

„Men hvis jeg nu alligevel ikke fæster Vid
til Eders Mandhaftighed, og nægter Der at drage
bort.”

„Det gør ikke det Mindste til Sagen. I
saa Fald melder jeg mig ud af Eders Hær, jeg
er saa ringe og ukyndig, at jeg troer, I tilnød
vil kunne undvære mig, jeg drager da bort
imorgen tidlig og griber den Øjeblik for egen
Regning.”

„I er en resolut Mand, Biffert Wendelbo.“

„Det vil vise sig,“ svarede Biffert.

„I skal have Lov til at drage bort, trænger I til en Hest, kan I laane den hos mig, er der Noget, I mangler i Eders Rustning, saa gaar ind her i Stuen ved Siden af og søg det ud.“

„Ellers Tak, naabige Herre! Jeg blev overbunden i den Rustning, jeg har paa, jeg maa see at vinde Geir i den samme.“

„I kan vælge to Mænd her i Leiren til at drage med Jer.“

„Det har jeg gjort.“

„To af de Modigste og meest Uforsagte, I kender.“

„Dem har jeg fundet.“

„Hvem er det?“

„Den Eine er Christen Steel,“ sagde Biffert, „og han staar der, den Anden er Claus Juul, han staar ved hans Elde.“

Nankou standse foran Biffert, medens hans Blik vandrede fra den Eine til den Anden af de tre Abelsmænd. „Er det Benflabet, der lader Jer træffe dette Valg?“ spurgte han.

„Nei, det er Retfærdigheden.“

„Det kan gjerne være, jeg har gjort Dig Uret, Biffert Wendelbo,“ sagde Nankou med en blød og bevæget Røst.

„Ja, det kan gjerne være," gjentog Biffert.

„I saa Fald tag min Haand og lad det Sægte være glemt."

Men Biffert tog ikke Karthaus fremrakte Haand, han bukkede, smilede og sagde: „Lad det vente, til jeg kommer tilbage, naadige Herre! Der skal mere til."

Da lagde Feltherren begge sine Hænder paa Bifferts Skuldre, saae ham ind i Øjnene og sagde: „Du har Ret, min Søn! Lad det kun vente. Reis og kom vel igjen, saa kan Du troe, vi To skal tales ved om Resten."

Derefter hilste de tre Adelsmænd og forlode Feltherrens Hytte.

XIV.

3 Bjørnens Lei.

Nogle Aftener efter drog et Selstab af fire Personer henad den indgræfede Vel, som førte over Bisping Klosterjord til Rjebfiaden Nhe. To af disse vare tilhest og fuldstændigt rustede. Foran Rytterne gik to Mand, den Ene bar en Fiskhat paa Hovedet, en graa Munkelutte og store Rideskoer syntes at udgjøre Resten af hans Dragt; men af og til, naar Munkelutten gled til side, blide en opmærksom Jagttager have kunnet bemærke en mailanbft Pantferstjorte af

smaa, dobbelt sammenflattede Staalringe under benne.

Den Fjerde af dette Selskab var en Bonde, med blottet Hoved, barbenet og klædt i en lang Baareflindskotte, som Træer og Buske havde mærket med lange Rister. Kofien blev fastholdt om Livet ved Skulder; i en af dem hang en Træsko og en lang Vadsnit.

Manden i Munkeskutten var Biffert Wendelbo, det var ham, som syntes at lede Toget.

Egenen mellem Bissing, Kloster og Rye var dengang bevoxet med en stor Bogestov, hvor talrige Fleske af Kronvildt boede i Nakostab med Blidskinnene, og fra hvis Dyb de Rejsende om Vinteren hørte Ulvene lube og af og til i maanedflere Nætter saae dem vove sig ud paa Strejftog i Omegnen. En bred Gag gik fra Søsten Langsø over til Mønsø, og dannede en Pynting i Skovens Mørke. Paa den søndre Side af Engen laa en Række hale Bække, derimellem det gamle Stelleborg, fra hvis Top man kunde see Rye Korskirke og Øyen nedenfor den.

Da Biffert Wendelbo og hans ledsagere kom op paa Bækken, standsede han og lod Bonden give sig den Forklaring, han onskede. Nyttene bleve imidlertid holdende nedenfor.

„Hjst bag Kirken ligger Vaabenhuset,“ sagde

Bonden i Samtalens Løb. „Der har Dalby Bjørn valgt sin Solig, men i Fogedgaarden ligeoverfor boer Jes Kulegraver og hans Mand. Først vare vi samlede i een Sværm, saa kom Bjørnen og Jes i Lotterne paa hinanden, og nu ligge de og kæbles beroppe og drage ud paa Tog hver for sig, og Nogle holde med Jes, Andre synes bedst om Dalby Bjørn.“

„Hvem holder Du med?“ spurgte Biffert.

„Først drog jeg helst med Dalby Bjørn, for han er dog den vildeste (bedste) af de To, og han sørger for, at vi faae gode Baaben, men en Aften talde han os sammen og sagde, at det gik paa Livet, naar Nogen plyndrede eller tog mere, end han havde behøv til det Nødtørftige. — Hvad skal det blive til, tænkte jeg, saa gik jeg over til Jes Kulegraver. Jes sagde: Tag med Jer Alt hvad I kan, Børn, og høst hvor Kornet grøer, det Meste er det Bedste. Det synes jeg bedre om. Men saa forgangen, da vi skulde stifte det, vi havde bjerget sammen, skræver Jes hen over min Part, og siger: Vil Du helst have Brygl eller helst give mig din Bunk? Nu kan Du selv vælge. Saa lod jeg ham beholde Tøiet og fik Bryglene ovenikjøbet. Hvad synes I om den Maade at stifte paa?“

„Og derfor forraader Du nu dine Kammerater?“

Firehundrede Aar, af Poul Munk.

„Nei, ikke derfor, men for det, I lovede mig en god Fortjeneste, naar jeg vilde sige Jer, hvad jeg vidste. Høst hvor Kornet groer, sagde Jes.“

Efter denne Forklaring fulgte fra Bifferts Side en Række Spørgsmaal, som Bonden besvarede med stor Nolagtighed. Biffert drog dernæst en Pung op fra Rutten og udbetalte ham den lovede Belønning. Bondens graadige Blik fulgte de tilbageblevne Solpenge i Pungen, han smilede og sagde:

„Giv mig fire Mark til, saa skal I faae mere at vide.“

„Jeg troer, at jeg veed nok.“

„Giv mig een Mark til, saa skal I faae et Raad, der er ligesaameget værd, som Alt hvad jeg hidtil har fortalt.“

„Godt!“ sagde Biffert, „Først Raadet, saa Betalingen.“

Bonden saae sig forsigtigt om til Siden, før han traadte Biffert nærmere og hviskede:

„Har I Noget for, saa brug Jer flink. Tjansen ere de kun tre Sneser deroppe, imorgen Aften komme de hjem fra Mattrup og Rast, saa blive de dobbelt saamange.“

„Hvorfor trøser Du, at vi have Noget ifinde?“ spurgte Biffert, „Tre imod tre Sneser, det er dog ikke sandsynligt.“

„Der red i Middags en Flok Ryttere vester-
aa ad Ring og Gradstrup til. Jeg har seet
eres Spor i Sandveien. Komme de til Jer,
aa gjøre de vist Tallet lige.“

„Men hvorfor skulde det just være vore
folk, som red den Vej? Bønderne have jo ogsaa
heste.“

Beibiseren smilede. „De Rytterheste, jeg
taler om, vare beslagne med Jernsko paa deres
frembeen, det er Bøndernes ikke. — Der red
en anden Flok om ad Klostermøllen til, lidt før
jeg traf paa Jer, lad dem skynde sig, hvis De
al komme tidsaot. — Jeg siger ikke mere.“

„Det, Du har sagt, er ogsaa en Mark værd,“
varede Biffert og gav ham Pengene.

Bonden skjulte dem under Kofsen, kysede
paa sin egen Haand og lagde den ovenpaa Bif-
ferts. Derefter gik han ned ad Bakken og for-
vandt inde i Skoven.

Da Biffert var alene, blev han staaende
og le Diebtid i dybe Tanker. Lidt efter gik
han ned til de to Ryttere. Efter en kort Sam-
tale rede Rytterne tilbage mod Skoven, de nylig
vare komne fra, men Biffert bandt Rullen om-
hyggelig sammen over sin Rustning og vandrede
op til Høje.

Her var Alt i Bevægelse. Fra Husene
de Sang og høiroste Stemmer, bevæbnede

Bønder dreve frem og tilbage i Gaderne, over-
gibne Kvinder, smykkede med en latterlig og
isinesalsende Pynt, færdedes imellem dem. Bis-
fert gik med forslagte Arme, nedslagne Dine og
syntes ikke at lægge Mærke til Noget. Han
vakte ikke heller videre Opmærksomhed blandt
Mængden, der kom daglig Munk ind til Byen
fra de nærliggende Boor og Bisfiog og Om-
borg Alostre.

Da han naaede op til Gassen, hvor Kir-
ken laae, omgiben af en høj Mauer, standsede
han og saae sig om. Udenfor et af de nær-
meste Huse stod en Kone, boiet over en stor
Balle og isærd med at vasse Tøi. Paa en
Bantestammel ved hendes Side laa en Bunte
vasket Pinned, en lille Pige sad paa Kanten af
Stammelen, isærd med at spise et stort Stykke
sort Rugbrød. Konen saae ikke op fra sit Ar-
bejde, men Biffert kjendte hende dog. Det var
Henning Graabuts Hustru, Kirsten.

Under alle den sidste Tids Omstiftelser
synes hun at være bleven den Samme. Mel-
lem de Andres fjaalne Pynt bar hun endnu sin
gamle tarvelige Dragt, en blaagraa Lærreds-
Kjole, hvis Ermer hun i dette Dieblis havde
flirket op til Skuldren. Hendes Ansyn lod hel-
ler ikke til at stemme med den almindelige Ju-
bel, det viste et alvorligt, næsten sorgmodigt

Udbrød, idet hun saae op paa Munken og støt-
tede sine Hænder paa Basteballens Kant, medens
han tiltalte hende:

„Godaften, Kirsten! Kjender I mig ikke?“

„Jesus Kors!“ udbrød Konen forstrækket.

„Hvad gjør I her?“

„Jeg vil tale lidt med Eders Mand,“
sagde Biffert. „Hvor kan jeg træffe ham?“

„Ja, hvem veed det? For lidt siden sagde
han, han vilde gaae op i Kirken og raadslaae
med de Andre.“

„Naa, saa de raadslaae deroppe?“

„Jeg veed ikke, om de raadslaae, jeg veed
blot, at de stændes.“

„Ja, Henning er jo bleven en mægtig
Mand, siden vi sidst saaes. Nu trænger I ikke
mere til min Hjælp, som i gamle Dage.“

„Jo, nu mere end nogensinde før,“ svarede
Kirsten, og idet hun saae iveiret, løb Taarerne
ned over hendes Kinder. „Det er kun et daar-
ligt Liv, vi føre her, og det vil tage en slet Ende
dermed.“

„Det troer jeg ogsaa,“ sagde Biffert.

„Jeg har advaret ham, jeg har bedt Hen-
ning paa mine Knæ at være sig itide, men
han leer ad mig. Prøv hvad I kan gjøre.“

„Hvorledes gaaer det med de to Fanger?“
Kirsten saae sig om. „Følg efter mig, det

er ikke Noget at tale om paa aaben Gade. Vas paa vort Tøi, Du lille Sidsel Maria, og sig, jeg kommer strax, hvis Nogen spørger efter mig."

Hun gik ind i Gaarden bag Huset og aabnede Døren til en Lade. Gulvet i denne var næsten fyldt med Halm. Da Biffert kom ind, lukkede Kirsten den nederste Halvdør, satte sig paa et af Knipperne og vedblev:

"Der har været Strid og Klammeri mellem Follene, lige siden vi toge de Herremænd fangne. Henning vil helst fare med Lempe mod dem, det raadede jeg ham til, men Jes siger, at nu er Tiden kommen til at gjøre sig betalt for Alt, hvad vi før maatte lide. Den Snal kjende vi nok, den synes de Alle om. Hver Dag faaer han flere paa sit Parti. Han hader Henning mere end nogensinde siden den Dag, I slog ham til Jorden. Det var ved Hennings Kænter, det skete, paaستاer han. Da Herremændenes Frist var, ude og I ikke kom, vilde Jes have dem afløbde. Henning sagde nei; derover blev der nu Strid, saa traal de Lod om, hvordan det skulde være og Jes vandt. Dagen efter afløbde de Eggert Bugges Ridesfoged, han havde altid været en haard Hals med Bonden, derfor hængte de en død Ulv op i Træet ved hans Side. Igaar Morges blev den gamle Ridder ført til

Galgen. Henning vilde, at han skulde købe sig fri. Hvoormeget koster det? spurgte Hr. Bugge. — Skaar kostede det halvtredsiandsstyve Daler, imorgen koster det hundrede, men tovermorgen tohundrede, sagde Jes. — Du skal faae min Klinge i dit Bihst, for Du faaer mine Penge i din Bung, sagde gamle Hr. Bugge og vendte ham Ryggen. Da stod Hr. Jørgen Gram frem og sagde, at han vilde betale de hundrede Rigsdaler, hvis de staaende Bugge en Dag endnu, og der saa ikke kom Hjælp. — Imorgen, naar Solen staaer op, er Fristen atter omtome. Saaften sidde de og raadslaae, om hvad de skulde gjøre.

„Hvor holde De deres Fanger forvarede?“

„Oppe i Korskirken,“ svarede Kirsten.

„Gamle Hr. Bugge sidder for sig selv, nede i Hr. Barmands Gravlammer, Jørgen Gram i et andet.“

„Kan man ikke faae dem itale?“ spurgte Biffert.

„Det vil have sin Vanskelighed,“ svarede en Røst fra Halmen. I det Samme saae Biffert en væbnet Mand komme frem fra Mørket og træde hen til ham. Efter denne fulgte en Anden, ude fra Gaarden kom endnu en Tredie tilføje, og lænede sig med begge Hænder paa Halvøren. Biffert sprang op, men den ene af firehundrede Aar, af Poul Munk.

Bønderne lagde sin Haand paa hans Arm og sagde:

„Det er ikke værre, I prøver paa Modstand, naar jeg sætter mit Tudehorn for Munden, har vi Gaarden fuld af Foll. Ikke rettere jeg frer, saa er det nok Jer, som forgangen lovede at komme tilbage med Løsning for de to Mænd. I har næsten tøvet forlænge, men det er da tilbørlig endnu, som Kirsten fortalte. Bringer I Pengene med Jer i aften?“

„Nei!“ svarede Biffert.

„Det maa I om,“ sagde Bonden. „Fra nu af er I en fangen Mænd, følg med, saa gaa vi op og fortælle Jes og Henning, at I er komne tilbage.“

Bonden aabnede Døren og lod Biffert gaa ud i Gaarden. Idet de kom udenfor, greb han pludselig om begge Bifferts Arme og Liv, trykkede ham tæt op til sig og sagde:

„Se om han har Baaben hos sig.“

Sans Ledslagere drog Munkeløvten tilfide, og fratoge Biffert et Sværd og en Doll. Derefter førte de ham ud af Gaarden. Idet Fangen forlod Stedet, vendte han sig tilbage mod Læbedøren, hvor Kirsten var bleven staaende.

„Hils Henning Graabul fra mig,“ sagde han, og fulgte Glæden op til Kirken.

Udoveris forøgedes Bøndernes Antal med

en Mængde Vedliggængere, som sluttede sig til
 Toget under Skrig og Blødsraab. Biffert
 var en ny Fange, det vil sige ny Udfigt til
 Binding, ny Løsepenge. Imidlertid behandlede
 de denne Laade, halodrukne Sværm ham med
 et vist Hensyn. „Det var ham, som slog Jes
 Kulgraver," sagde Føreren, mere behøvedes ikke
 at indgyde Afgjelt for Biffert, de betragtede
 ham opmærksomt og lode ham gaa uantastet.

Da de kom til Kirken, blev Biffert lukket
 ind i et lille Rum i en af Sidegangene. En
 Mand blev sat til Vagt, væbnet fra Jese til
 Fod i en tung og gammelbogs Rustning, som
 han plensynlig ikke var vant til at bevæge
 sig i.

Citerat Sværmen havde draget sig tilbage,
 og Biffert var bleven alene med sin Bogter, tog
 denne en Steendunk frem fra en Krog, fyldte
 et Bæger og satte sig til at drikke. Aftensolen
 kastede sit guldgule Skær igjennem Ruderne
 paa de gamle Vgfaner, som hang under
 Loftet. Der gik en Tid bort i Tausked, Bog-
 deren laa lænet tilbage paa Trappeintrinet uden-
 for Kammerets aabne Dør, en tung og rusten
 Stridsøxe stod ved hans Side, Biffert syntes
 afsunken i dybe Tanker.

„Har I Penge hos Jer?" spurgte Strids-
 manden endelig.

„Ikke mange," var Svaret.

„Vil I give en Mark for et godt Glas Brygning?"

„Jeg vil hellere give to for at faae at vide, hvordan de sangne Herremænd have det."

„Jeg tænker godt," svarede den Anden leende. „De sidde nede i Grubhøvelingen, under Alteret. Her næstved holde de Raad over dem; naar det er tilende, skulle de føres frem, saa gjælder det, om Hr. Gram fra Hæbro vil ihlle ud med hundrede Daler til, foruden dem, han lovede igaar. Jo længer det varer, desto dyrere bliver det, og desto flere Folk faaar Jes paa sin Side. Dalby Bjørn kunde kun bringe Løsepengene op til halotreds, Jes har allerede faaet det Dobbelte ud. Kommer han først til at raade ene, saa vil det gaae ud over Jeres Gaarde. Naal — Og han kommer til at raade imorgen den Dag."

„Det er altsaa om Fangerne, de t ge Bestemmelse lasten?"

„Der bliver bestemt mere end det lasten, kjender jeg Jes ret."

„Det skulde vel ikke være muligt at komme til at tale med Hr. Jørgen Gram?" spurgte Biffert.

Bogteren saae paa ham med hvide Dien-

brun og et spottende Smil. „Nei," sagde han, „for Der er det rigtignok ikke muligt."

„Lad mig saa faae det Glas Pibifing, Du lovede. Der har Du alle Pengene, jeg bærer hos mig." Med disse Ord kastede han en Pengepung hen til Bogteren.

Denne holdt Pungen iværet og saae Solpengene igjennem Masserne. „Der er Mere, end jeg forlangte," sagde han.

„Det er der vist," svarede Biffert. „Vil Du gjøre en god Gjerning derfor, saa lad en af Fangerne faae et Bæger med."

„Hvem af dem?"

„Naturligvis ham, der betaler for Ilden Anden."

„Det seer jeg intet Ondt i," svarede Bogteren, efterat have overvejet Sagen.

Han skldte Bægeret og rakte det til Biffert. Derefter gik han hen til en Eidedør og bankede paa med Slaget af sin Stridsøge. To Mænd kom tilsyne.

„Disse To holde Vagt over Der, mens jeg er borte," sagde han.

„Jeg faaer at finde mig deri," svarede Biffert og rakte ham det halvtømte Bæger tilbage. „Men Du lover mig, som en ærlig Mand, at bringe det skldte Bæger til Hr. Gram fra Havnbro. Ikke sandt? Hvem veed,

maaſtee det bliver det ſiſte, han kommer til at komme."

"Det lover jeg Jer ved alle de gode Helgene, ſom hænge paa Bæggen derinde," ſvarede Bøgeren, idet han ſtylte Bøgeret paanh og bar det ind i Kirken.

Da han kom ind i Græbhælvningen, ſad Jørgen Gram paa en af de gamle Kiſter og ſturrede op mod det lille, tilgiktrede Eſhul i Møren. Bøgeren rakte ham Bøgeret og ſagde:

"Jeg bringer Jer en Dril Pryſting fra En, der mener Jer det vel." Gram ſaae forbauſet paa ham. "Ja, I behøver ikke at betænke Jer", vedblev Bønden. "Der er intet Ondt meent med det. Dril, og lad mig komme afſted igjen."

Gram tog Bøgeret. Idet han drak, ſølte han en haard Gjenſtand imellem ſine Læber. Det var en Ring. Han tøvede et Øieblik, lønede Keſten og gav Bøgeret tilbage til Bønden, ſom forlod ham og omhyggeligt lukkede Døren efter ſig.

Medens han nylig ſaldte paa de to Bønder, havde Wiſſert taget ſin Ring af Fingeren og ladet den glide ned i Bøgeret.

Da Jørgen atter var bleven alene, tog han Ringen frem, holdt den op til Eſhullet

gjenkjendte den. Det var hans egen Gave
Biffert. Han udfødte et dæmpet Frydsselig-
heden var en Hilsen fra en trofast Ven. Han
sagde, at Biffert var i Nærheden. Ringen var
Løst om Frelse.

XV.

Bonderementene.

Bonderne og deres Anførere sad i indbyr-
de i Rye Kirke og overlagde med hver-
andre, hvorledes de skulde slaffe sig det største
bøtte af deres Fanger. Ellers var senere
end en ligesaa larmende Raadslagnings Sted i
denne Kirke, det var blot andre Guds-
mænd, der udførte Rødderne: Mogens Sjøer havde sam-
men den største Adel og Guds-
færdig Christian af Højskolen valgt til
Danmarks Røge.

Efterat Raadslagningen var endt, fortæ-
des de Herremænd ud paa den gamle Blads foran
Kirken. En tæt Kreds sluttede sig om dem,
bønder og Børn trængte sig ind mellem Man-
ne, Enhver vilde see og høre. Henning Graa-
ul traadte ind i Kredsen, mørk og alvorlig,
der hørte en spaltig Misstemning over ham.
Han havde ladet sit Stæg og Haar vove i den
Kirkebundede Røge, af Poul Næst.

sibste Tid, det skjulte næsten hans hele Ansigt og forøgede hans barske Udseende.

Jes Rudegraver, som dernæst fremstillede sig, lod til at være særdeles veltilmode. Han havde omstiftet den uheldige Fork med en lang, blankpudset Hellebard og iført sig et indlagt Brystharnisk, et Bytte fra en eller anden Plundering, og dog var det hørken Rustningen eller Hellebarden, som gjorde hans Eljshed saa isnefaldende i dette Dieblis, men over Pantferet bar han en lyseblaa Floielslaabe, kantet med Silberstind, om Halsen en bred Ribefrave, og paa Hovedet en høirød Floiels Barret med en Mængde nedfaldende, krusede Fjer. Derimod var han endnu iført de samme gamle Bernklæder, som han havde baaret før denne livsfalige Fæstid begyndte.

Saaledes klædt, halv Ridder, halv Stodder, heel Strømmehillede, lod han dog til at være ulmodstaaelig i sine Omgivelsers Dine. Han gik ind i Kredsen med lange Skridt, svingende Arme og krumbøiet Ryg, som om Vælken og Herredømmet allerede thngede paa ham.

Da han kom hen til de to Herremænd, stod han Hellebarden i Jorden, stemte begge Arme i Elden og betragtede Fangerne med en overmodig og haanlig Mine. Eggert Bugge brast i Latter ved Synet af ham. Jes blev rasende.

Han hævede sin knyttede Haand foran den gamle Ridders Ansigt og sagde:

„Hvad Djæblen leer I ad? Veed I forvist, hvorlænge det varer, inden jeg faaer Jer til at græde?“

„Det veed jeg forvist,“ svarede Bugge, „at hvad Du har gjort mod os, vil komme til at koste Dig mere Blod end mig Taarer.“ Efter disse Ord vendte han ham ryggen.

Jes laug; ved hans Side stod Henning Graabul, og betragtede ham med et ildevarselende Blik, men sagde Intet. Kulegraveren vendte sig om mod Jørgen Gram, stillede sig foran ham og buggede med Hovedet, saa Baretzens Tjers biftede ned over hans ædle Ansigt, idet han sagde:

„Nu nys forleden gjaalt Eders Frihed halvtredstindstyve Daler, igaar hundrede, hvad troer I vel, den vil komme til at koste Jer imorgen?“

„Det veed jeg ikke.“

„Hvad agter I da at byde os for den?“

„Ikke det Allermindste,“ svarede Jørgen.

Dette skyndige og bestemte Svar gjorde en vis Birkning i Kredsen, hvor Jes havde ventet sig en Tilgift af Afsælse paa Grund af de fordoblede Løsepenge.

„See, berovre i det gamle Afskær ved

Kirkegaardsmuren hænger Ebers Føgeb," sagde han. „Jgaar var hans Ansigt høidt, idag er det blevet blaat; hør, hvor Kragerne strige over hans Hoved, synes I bedre om at hænge ved hans Side end at give en god Sum Besæpense for at slippe? Til imorgen have vi bundet os ved vort Ord, naar Sol staar op igjen, gjælder det ikke mere."

"Det høre I her i Kredsen," raabte Jørgen. „Faaften sthlder jeg den Eyr der hundrede Daler, imorgen ikke en Skilling."

"Ikke en Skilling," gjentog Kulegraveren rasende, „kun Ebers Liv, og I kan være forbandet paa, at jeg tager det."

"Gød os tale derom, naar den Tid kommer."

"Og hvorfor behøve vi vel at vente?" raabte Jørgen og saar sig om i Kredsen, „hvorfor ikke ligesaa godt gjøre det af strax, hvem veed, hvad der kan indtraffe til imorgen."

Enkelte Stemmer tilraabte ham Wijsd, men Hnning stillede sig foran ham og sagde:

"Naar Sol staar op. Det var Afsalen."

Lidt efter bleve de to Konger bragte tilbage til Grædhøvelingen. Biffert hørte Wonderne stole, idet de førte dem igjennem Kirken, men det var ham ikke muligt at faae dem at see.

Senere paa Aftenen kom hans Vagt ind til ham med en tændt Lampe, hængte den op

aa Bæggen og sagde: „Hennings Kirsten har været her med Bæstet fra sin Mand. Dalby jørn vil tale med Jer siden, naar Kloften har noget til Aftensang. Hun bad mig om at gøre et lidt tilgode, med hvad jeg kunde. Er der noget, I ønsker?“

„Et Knippe Rughalm til at ligge paa vilde le være saa galt,“ sagde Biffert.

„Et Knippe Halm kan der blive Raad til,“ svarede Bagten. „Hvad mere? Noget at spise? Noget at drikke?“

„Det kan vente.“

„Hvorlænge? Ved I, at I og Ederes hammerater imorgen staar og banke paa Himmerigs Porte, at der ikke er nogen Mulighed i at slippe fri, ikke noget Middel til at frelse Jer? — I leer! I stoler vist paa Ederes Mand, om I have kaldt sammen her i Nærheden. — Dogle af dem red i Eftermiddag ad Gredstrup I, Andre om ad Klostermøllen, jo! vi have vore Dine og Dren med os; men for Daggrh kunne de ikke angribe, og hvad hjælper det saa Jer, naar I ere hængte forinden? Og hvad vilde Rytterne kunne gøre os, naar vi løbe ind i de store Skove? — I stoler paa, hvad der kan ske imorgen, I stude blot vide, hvad der vil ske for sig endnu inat.“

Det var imidlertid blevet Aften, Solen gik

ned, en flin og kold Regn begyndte med Mørket. Rundtomkring Byen og Kirken blev den opstillet Bagter, forspænde med lange Rohorn, hvori de skulde blæse, saasnart noget Mistænkeligt viste sig. Den øvrige Deel af Banden drev omkring nede i Byen eller søgte Leie paa Loftter og Logulve, hvor det tilhød sig.

Jes havde valgt sin Residens i Fogdens Bort, lukket begge Laager, fyldt Jorden med Halm og boret sig ned i dette tilligemed nogle gode Vanner. Efterhaanden gik Samtalen mellem dem over til en dyb og langtrukken Pusten, som tilkjendegav, at de sov. Jes alene vaagede, han lagde Planer og smilede til den forgyldte Storhed, hans Haab foregylede ham.

„Sover Du?“ sagde han til en Mand, som laa yderst ved Porten.

„Endnu ikke.“

„Ligger Du godt?“

„Deilig!“

„Trækker det ikke ind paa Dig?“

„Ikke det Mindste.“

„Saa lad mig faae din Plads.“

Manden betænkte sig lidt, stod op og byttede stiltiende Plads med Rullegraveren. Jes laa atter en Tidlang fordybet i sine Betragtninger. En Klokke ringede øvre i Korskirken. Dens Eyd tilkjendegav Midnat, der skulde læses

en Messe berøbre. Lidt efter reiste Jes sig op, rundt om ham syntes Alt at sove. Han tog sin Hellebard og aabnede Porten.

„Hvor vil Du hen?“ spurgte hans Sidermand, „Det er jo saa mørkt derude, at man ikke kan see en Haand for sig.“

„Det er lyst nok til det, jeg gaar efter,“ svarede Jes. „Jeg vil ud at see, hvem der fra nu af skal lyfste, og hvem der skal befale. Væg Dig ned iagen, og væk ikke dem, som sove.“ Dermed listede han sig ud ad Porten, henimod Waabenhuset, hvor Henning Graabul havde sin Vælg.

I Mørkningen blev Biffert fort ud af Kirken, for at tages i Forhør af Henning Graabul. Waabenhuset, hvortil Fangevogteren bragte ham, var et stort, firkantet Rum, indesluttet af falkede Vægge og et lavt Bjælkeloft, hvori der hang en lille, tændt Lampe. Den ene Væg havde et Vindue ud til Kirkegaarden, rundt om dette hang en Mængde smaa Botstæbter, Bogbilleder og et lidligere bemaltet Helgenbillede, forestillende den hellige Søren, Kirkens Skytspatron, udskaaret i Træ, hols Farver Ald og langvarig Tilbedelse havde bragt til at falme. Paa Steengulvet stod en Ughaare, der for Dieblisset gjorde Tjeneste som Sengestod og var bedækket med Klædningsstykker og Puder.

Hirshunderde Aar, af Poul Aul.

Da Biffert kom ind i dette Rum, havde Henning stillet et Stykke tændt Lys op imellem Buderne, han selv sad midt imellem dem og spillede sig i Vandet af et blanktpoleret Messingskab, medens han med en stor Udsjæ afklippede sit lange Haar og Stjæg. Han var næsten bleven færdig med denne Forretning, som gjorde ham i høj Grad ufsendelig, og sagde, idet han vendte sig smilende om mod Fungen:

„Jeg pynter mig til Eders Komme, kan I saa forlange mere?“

„Du har ønsket at tale med mig,“ sagde Biffert, da Fangevagtiren havde forladt dem.

„Jeg troede ellers, det var Jer, som vilde tale med mig, siden I kommer rejsende saa langvejs fra. Bringer I Løsepengene med Jer?“

„Nei! men jeg kan føre Dig til et Sted, hvor de ville blive Dig udbetalte!“

„Det er løslig jilde taget. I harle vel, hvad vi bestemte ude paa Stævnnet, de Herremænd ere blebne dhrere siden sidst. Hvorfor tøvede I saa længe? Hvad vil I heroppe taften? Overliste os, fange os, dræbe os? — lad os tale ærlig med hinanden.“

„Gødt! lad os tale ærlig med hinanden. — Jeg kommer ikke for Løsepengenes Skyld, ikke heller for de fangne Herremænd, de ville blive frelske endda.“

„Saa maa I skynde Jer,“ sagde Henning, „imorgen vil det være farsilde.“

„De vilke blive frelst, Du kan stole der-
paa.“

„Men naar I ikke bringer Penge med Jer og heller ikke bryder Jer om at frelse Eders Bønder, for hvis Skyld kommer I da?“

„Jeg kommer for at frelse Dig,“ sagde Biffert.

Henning brast i Latter og sprang op fra Baaren. „Nig!“ gjentog han spottende. „Mon det ogsaa gjøres nedig?“

„Sæt Dig ned,“ sagde Biffert rolig og by-
ende, „og hør mig tilende, for Du afbryder mig med din Snak. — Hvem tog dit Varn fra Halper Gylding, da han havde bragt det i Fæng-
sel? Hvem hjalp D g selv, da Du laa og gis-
tede under Løsbunken ude i Stoven, og de søgte efter Dig med Deres Stykker og Hunde? — Siden jeg frelst Dig for, kan det jo gjerne falde mig ind at gøre det igjen. — Der er ikke Stort ved Dig Henning. Du stjer, hvad der efter Arbejde og lader Dig drive fra Ost til Vest, ligesom Tilfældet fører det med sig. Du gaar helst udenom Vilgten, naar Du seer din Fardeel derved, Møster og Hare vil Da spille, kjendt Du kun søttes til Træl. — Jeg kjender blot een god Egenstak hos Dig, for den har

jeg glemt alle dine Feil: Du er trofast og hengiven mod dem, der veed at kigge: Dig til sig. For endeel Aar tilbage tjente Du et Herstabovre i Kjøbenhavn, kan Du mindes det?"

„Det mindes jeg godt," sagde Henning. „Det var jo hans Naade, Rigshofmester Poul Barmand, „som de stal ihjel paa Holbroen."

„Det kan være det Samme, hvem det var," svarede Biffert, „jeg har blot hørt fortælle, at Du var den Stofte af Folkene, som blev i hans Huns, at det var Dig, som hjalp Fruen og hendes to Døttre paa Flugt, at Du fulgte med dem, skjulte dem, led Nød og holdt ud med dem, til Du fik Moderen bragt i Gillerhed paa Iben, den ene Datter hos hendes Fæstemand, Abraham Gyldestjerne, og den Anden hos Casper Gjolding paa Tranders."

Henning sad paa Kanten af Baaren og klippede sit Skjæg; da Biffert toug, saae han op og sagde:

„Men har I nu ogsaa hørt, hvorfor jeg gjorde Alt dette?"

„Nei!" svarede Biffert.

„Jeg tænkte det nok, nu skal I seae det at vide. Samme Aar den store Ulykke ramte Rigshofmesteren, havde Fruen holdt mit og Kirstens B. yllup. Om Aftenen kom hun ned med Hr. Barmand og den unge Fruen Else, og saae paa,

et vi bandfede i Borgstuen. „Er Du nu ogsaa rigtig glad, lille Henning?“ sagde Fruen, da vi gik hen og bukkede for hende. Jeg svarede, hvad der faldt mig ind, jeg var saa glad den Aften, som det lykkeligste Menneske kunde være, jeg holdt af Kirsten, hun har vel fortjent det siden. Det følede jeg til, at hvis der negensinde kom den Stund, hvor Naadigfruen trængte til en Andens Hjælp, om det saa gik til Liv eller Død, skulde jeg gjengjælde hende, hvad hun havde gjort for os i aften. Da lo Fruen og lagde sit Hoved op til Værmands Skulder og sagde: „Hører Du det, Poul! Hvad Nød har jeg saa, naar Henning lover at hjælpe mig?“ — „Jeg tager imod din gode Billie“ sagde Rigshofmesteren, „men hvordan skulde det gaae til i Verden, om dit stakkels Skind kunde blive os til Hjælp?“ — Den Dag kom alligevel, før de tænkte det. Da jeg havde bragt Enhver af dem til det Sted, hvor de skulde være, trykkede Fruen min Haand og sagde: „Du alene har i Sandhed gjort mere for mig i min Nød, end alle de Andre tilsammen.“ Jeg tog min Hue af og sagde: „Saa slog det dog til hvad jeg lovede den Aften, Eder Naade lo ad mig i Borgstuen: Jeg stakkels Skind har dog kunnet være Eder noget tilgode.“

„For det Du gjorde dengang, kommer jeg til Dig i aften,“ sagde Biffert. „Opgiv det Liv,

Du fører her, mens det endnu er Tid. Svaret hænger over dit Hoved, seer Du det ikke? Det er en slet Sag, Du kæmper for, Du tager af Andres Kommer for at fylde din egen, Du samler Kammerater til Galgen, ikke for din Konge; kast dine sjælske Vaaben bort, drag din gamle Kofte paa og følg med mig ned til Rantau, saa skal jeg stæffe Dig hans Raade og Tilgivelse."

"Kan I love det?" spurgte Henning.

"Det lover jeg."

"Og hvad saa? Naar jeg kommer derned, skal jeg till at gjøre Kostjeneste, bære Trældyrsgjængen og slæbe de Andres Sække, mens jeg her kun fylder min egen, og jeg har allerede fyldt den, jeg eier saameget velforvaret Gods, som behøves til at ende al Rød for mig og Mine."

"Har Blyndringerne givet saameget af sig? Det troede jeg dog ikke."

"Jeg har Intet blyndret, jeg var rig, før Krigen begyndte."

"Hvis din Rigdom skulde stamme fra det Hengestein, Du tog fra Casper Guldving, saa skal vi tales ved herom en anden Gang. For Diebliffet ejes her det kun om at vælge: skyd paa til Rantau, eller nordpaa til Galgen, er det Valg saa svært, Henning?"

"Dernede skal jeg sætte, mens jeg her lever

Overslod, der skal jeg lystre, mens jeg her er Herre, det er endda ikke saa fristende Vilkaar, I byder mig."

"Er Du da Herre her?" spurgte Biffert spottende.

"Det skal I faae at see imorgen," svarede Henning heftig, "maaskee I ikke engang behøver at vente saalange."

"Jeg troer ogsaa, at det vil vise sig før imorgen," sagde Biffert.

"Og naar det er skeet, og det skulde gaa Dig saadan, at Du ikke veed det Sted før Dig og Dine, som Du kan hælde dit Hoved til, vil Du da ikke fortryde, hvad Du har afflaaet inat?"

Dette Spørgsmaal blev udtalt af en dæmpet og sørgmodig Røst i den ene Side af Bærelset. Biffert saae Hennings Hustru sidde henne paa Dørtrinet, hvorfra hun havde lyttet til Alt, hvad der blev sagt. Henning lod derimod ikke til at have hørt Kirstens Ord. Under deres sidste Deel af Samtalen syntes han at være noget adspredt, han bøjede sig flere Gange tilbage mod Vinduet, som om han lyttede efter Noget udefra.

I det Samme blev Døren stødt op. To Mænd traadte ind. Den ene var en Bonde, væbnet med en rødmalet og kunstigt udffaaeren Firehundredes Aar, af Poul Munk.

Rølle, den Anden lod til nyhlig at være stegen af Hesten, han havde en lang Rytterkappe om Skuldrene, store Kravestøvler og en Ridepidst i Haanden. Da han tog sin sorte, opkrampede Hat af Hovedet, gjenkjendte Biffert Hr. Offe Pylke, Bysfogden fra Aalborg.

„Den Mand der har et Budskab til Dig,“ sagde Bonden. „Han kom i fuld Fiirspring ridende sønderfra, og vilde ikke tøve, da vi raabte til ham.“

„Det er godt,“ sagde Henning. „Gaa kun Du, og lad Manden sige mig sit Erinde. Jeg kjender ham.“

Bonden gik. Bysfogden slog sin Kappe tilside og satte sig paa Vaaren ved Siden af Henning.

„Hvor kommer I fra saa silde?“ spurgte Bondehøvdingen.

„Naturligviis fra Horsens, som jeg forklarede Dig forleden, da Du gav mig dit Sikkerhedstegn med. Jeg har nu forrettet det Erinde, jeg havde til Bymændene fra Raadet i Aalborg. Paa Hjemveien kom jeg over Matrup, og det jeg der fik at see gav mig lyst til at hviste et Par Ord til Dig under fire Dine.“

„Tal I kun frit Bysfoged, her er Ingen, som vil røbe, hvad I siger.“

Offe Pylke saae sig om, boiede sig nærmere mod Henning og udbrød: „Det er galt fat med Jer. I Wiiddags drog en Rytterstare ned til Matstrup. Dine Folk ere blevne nedhuggede eller adsplittede i den vildeste Flugt. Jeg har selv været Vidne dertil, jeg har talt med Nogle af dem; takket være min Nabo, som laante mig sin gode Hest, det var dens Skyld, at jeg selv slap vel ud af al den Glendighed. — Da jeg red herop, mødte jeg en anden Flok af dine Mænd, de standsede mig og vilde til at udplyndre mig. Jeg viste dem dit Tegn, men de lo deraf. „Hvad kommer Dalby Bjørn os ved?“ sagde de. „Han har regjeret sin Tid, fra nu af er det Jes Kulegraver, som befaler.“ Min stakels Hest maatte atter holde for, jeg satte Sporerne i dens Sider og red de Bønder overende.“

Henning sad paa Sengen og lyttede til Byfogdens Beretning med uforstyrret Ro. Da Pylke taug, gled et Smil over hans Ansigt.

„Naa, saa nu ville de kun lystre Jes?“ gjentog han langsomt.

„Og dog er det Dig, der kalder Dig Herre!“ giktrede Biffert smilende.

Det lod til, at Offe Pylke først ved at høre denne Røst gjenkjendte sin gamle Medhjælper, han vendte sig om mod Biffert, saae paa ham,

og rakte ham begge Hænder med et Udbrud af Overraskelse.

„Hvad gjør I her Broder Munk?“ spurgte han.

„Jeg er en fangen Mand,“ svarede Biffert.

„Det kunde jeg næsten slutte mig til. Hvad vilde I ogsaa gjøre imellem Krigsfolk, vi Andre have Ondt nok ved at bjerge os i denne Tid, endfige en stakkels Munk som I. Jeg sagde Jer det nok, da vi skiltes i Aalborg: I skulde hellere være blevet ved at gaae mig tilhaande i min Skriverstue, end løbe om og stifte og sægte paa Landeveiene.“

„Na, hvad Krigshaandværket angaaer,“ sagde Henning, „saa lader det dog til, at Hr. Biffert har lært lidt, siden I To skiltes.“

Pylke syntes at betænke sig, før han vendte sig til Henning og udbød dæmpet: „Jeg er ikke rig, og har heller ikke meget hos mig, men hvis en rimelig Sum kunde gjøre det stakkels Menneſke fri, saa er jeg villig til at betale den for ham.“

Biffert havde hørt Alt. Han lagde sin Haand paa Smedens Skulder og sagde: „I er en brav Mand, Vhfoged. Jeg ſkal aldrig glemme det, I nu sagde.“

„Tal ikke derom,“ svarede Pylke. „Hvad vil det ſige mellem To, der kjende hinanden, som

vi. I er kommen paa en gal Vej, Broder Biffert, jeg vil redde Jer ud af den. Jeg betaler den Pengefum, Henning med Rimelighed kan fordrø, hvis han skulde foretrække et godt Stykke Smedearbejde, saasom en blankpoleret Stridsøxe af det pure Staal, eller en Stormhat saa fast, at ikke den lede Satan selv kan bide igjennem den, er det mig desto kjærere. I følger da med hjem i min Skriverstue og tager fat paa Pen og Regnskabsbog igjen. Der skal Ingen gjøre Jer Fortrød, og I kan faae magelike Dage; vi have næsten Ingenting at bestille i denne Tid. Hvad synes I om det Forslag?"

"Overmaade godt," svarede Biffert smilende, "men jeg har maattet sidde saalænge i Kloster og Skriverstue, at jeg trænger til lidt frisk Luft nu, derved faaer det at blive for det Første."

"Hr. Biffert er heller ikke saa slet faren, som I troer," httrede Henning. "Han paastod, ligesom I kom, at han kunde løse sig selv, hvis han vilde."

"Saameget destobedre," svarede Pylke, "jeg kan da drage min Vej igjen."

"Vil I reise videre inat?" spurgte Henning.

"Ja, helst strax," svarede Byfogden, "jeg har en lang Vej for mig, og de langes vist efter mig hjemme."

"Ad I med Gud, Hr. Pylke, og hvis

Nogen prøver paa at standse Jer, saa viis dem mit Mærke, her i Byen tænker jeg idetmindste, de lade det gjælde."

Phlke bad Biffert Farvel og var allerede kommen hen til Døren, da han gik tilbage igjen og hviskede til Henning: „Vil Du følge mit Raad, Graabul, saa see at komme bort, det hurtigste Du kan, der er Ugler i Mosen, jeg troer ikke, Du er sikker her."

„Jeg vil betænke mig paa det," sagde Henning med sin tidligere Sorgløshed.

„Hvad siger Du saa til mit Forslag?" spurgte Biffert.

„Det skal jeg ogsaa gruble over," svarede han. „Derfor vil jeg være lidt alene. Kirsten kan føre Jer over i Kirken.

„Det er allerede over Midnat," sagde Biffert. „Hust vel paa det."

„Der kan skee Meget fra Midnat til imorgen," svarede Henning.

Kirsten gik med Biffert, Phlke fulgte dem, Henning blev alene.

XVI.

Hvorledes Dommen blev fuldbhørt.

I samme Dieblis Hennings Hustru aabnede Døren fra Baabenhuset, forekom det hende, at

en mørk Skikkelse gled forbi Muren under Vinduet. Hun standsede og bøiede sig ned for bedre at see, men Skikkelsen var forsvunden. En forvoren Hyldebærbusk stod noget fra Muren, og op til Vinduet var der stillet et Brudestykke af en gammel Stige, det var Alt, hvad hun opdagede, da de kom hen til Stedet.

Nede i Byen brandte der endnu Iys i flere Huse, af og til hørtes Lyd af Skrig og Sange ovre fra Herberget. I Nærheden af Kirken derimod vedblev Alt at være roligt og stille.

Flere Timer forløb, et svagt, dæmrende Skjær af Morgenrøden begyndte at lyse over de store Skove, som dannede Landskabets Baggrund. Foraarets Herolde, Værterne og Stærne, sang, smaa Flokke af Krager søgte ned for at ligge paa Søbredden. Da blev Stilheden, som saa længe havde hvilet omkring Sankt Jørgens Kirke, pludselig afbrudt. En Skare Mænd kom frem fra Mørket indenfor Kirkegaardsmuren, og listede sig op til Vaabenhuset. Alle bare de Vaaben, hvis Raslen forraadte dem, Alltrods for den Tausshed, hvormed de bevagede sig. Efterat have standsjet nogle Diebliske nedenfor Trappen, som til en sidste Raadslagning, traadte to Mænd frem og gik op til Døren. I det Samme saaes i Morgenslyset en mørk Skikkelse hundrede Al, af Poul Munk.

læsse, som hidtil havde siddet i en Krog af Dørkarmen reise sig iveiret, og strække en Partisan frem mod de to Mænd, med det Spørgemaal:

„Hvad vil I?“

Stemmen lød bekjendt, det var Kirsten, som talede, det var hende, der havde siddet sammenknugtet paa Dørrinnet med sit Barn paa Skjødets, begge To indsvøbte i et gammelt Hestebæddet.

„Hvad vil I?“ gjentog hun barskt, da Ingen svarede.

„Er det Jer, Kirsten!“ sagde den ene af Mændene. „Hvorfor sidder I her?“

„Det seer I jo. Jeg vaager.“

„Over Henning?“

„Hvem skulde vel vaage over Henning, naar ikke jeg gjorde det?“

„Vi skal tale lidt med ham,“ sagde den anden af Mændene.

„I kan komme igjen, naar det bliver lyst, nu er det Tid til at sove, ikke til at snakke,“ sagde Kirsten.

„Lad de Mænd kun komme ind,“ sagde en bhjende og alvorlig Stemme bag Kirsten, og da Døren blev aabnet, og Staren sthyrte ind i Baabehuset, saae de Henning staaende midt paa Gulvet, rustet i Brystharnisk og Storm-

og støttende sig til en langstafet Dæ.
 en var forfærdelig bleg, men der var tillige
 get Bildt og udfordrende i hans Ansigt, i
 ns hele Stilling, som paatrængte sig Enhver
 de Kommende.

„Hvad vil I Dalby Bjørn?“ spurgte han
 dt og haanligt.

Ingen svarede, de havde ventet en Sovende,
 e en kampberedt Mand.

„Jeg skal sige Jer, hvad I vilde,“ vedblev
 nning. „I komme for at oversalde og dræbe
 g, det har I aftalt iafes med Jes Kulegra-
 e; naar det er bestilt, skal Jes være Herre
 føre Jer til Rob og Plyndring. Ikke sandt,
 adan lod Ordene? Og siden I manglede
 od til at vove Jer herop, naar jeg vaagede,
 a gif I Røve ud i Mørket, og siden Ingen
 Jer turde vove sig alene mod mig, saa rotte
 feige Uslinger Jer sammen, vel en Snees
 Tallet. — Men hvor er da Jes, Eders
 and, som er bedre end jeg, hvorfor gaaer
 n ikke i Eders Spidsse, siden det dog er ham,
 r hvem I virke? — Ja, I see paa mig.
 veed ikke, hvor han er. — Kom! Saa skal
 g hjælpe Jer at søge.“

Med disse Ord gif Henning et Skridt til-
 e og drog et Tæppe op fra Jorden. Under
 tte laae Jes Kulegraver, udstrakt og uberøge-

lig, en Kniv var boret lige til Skafstet ind imellem Brystpandsferet og Skulderskinnen. Bønderne vege tilbage for dette Syn, deres truende Holdning var forsvunden, et almindeligt Udbrud af Forsærdelse var den eneste Lyd, der hørtes, da Henning taug. Lampelystet fra Loftet faldt ned paa den Dødes stive og fordreiede Træk og gjorde hans Ansigts Blegghed endnu mere paa-faldende.

„Han vovede dog at liste sig ene herind,“ sagde Henning og pegede over Skuldren paa det aabentstaaende Vindue. „Saadan modtog jeg ham.“ Da han sagde dette, stødte han haanlig til Riget med Foden, kastede sit Hoved tilbage og raabte: „Nu have I seet, hvad her er at see. Der ligger den, I valgte, her staaer den, I forkastede. Hvad vil I mere?“

Endnu medens disse Ord lode hen over den tause og raadvilde Skare, hørtes Baaben-larm og Skrig udenfor, fra en længere Afstand trangte Lyden af langtrukne Horn-toner sig til Baabenhuset, Alle lyttede, selv Henning lod til at være forbauset. Døren blev stødt op, en Bønde viste sig i Aabningen, han lænede sig vakkende og gispende til Rarmen, idet han raabte:

„Til Baaben, alle Mand! der komme Ryttere vesterfra og flaae ihjel for Dode. Fra

under tude de ogsaa i Hornene. Det er galt rundt om os."

Bonderne styrkede ud af Baabehuset. Henning blev alene. Gjennem den aabne Dør hørtes Kohornenes Toner bestandig nærmere, mere langtrukne og klagende. Paa Kirkegaarden henfor stimlede en talrig Skare sammen og gik med en forbausende Hurtighed. „Hvor Jes?" raabte Nogle. „Han skal føre os!" svarede Andre. „Hent Fangerne, drab dem, og afsted til Skoven." Nye Skarer gientog disse Raab, stedse lydeligere. Forvirringen var ubeskrivelig. Henning stod taus i den aabne Dør og saa ud over Mængden saa ligegyldig, som om hans Bine kun mødte Kirkegaardens udmærkede Grave. Solen skinnede ned over dem. Da Raabene syntes at forene sig i et enkelt Spørgsmaal efter Jes, traadte han et øieblik tilbage, viste sig atter og raabte med en Kraft, der skarp og bestemt naaede lige til den sidste i Skaren:

„Det er altsaa Jes, der skal frelse Jer. Lad ham gjøre det. I har forlangt en Hund eller en Bjørn. Der har I den, I valgte." Med disse Ord løftede han Anlegraverens Lig op i sine Arme og kastede det ned blandt Mængden.

Den Forbauselse og raadsløse Forvirring,

som nu opstod, lader sig vanskeligt beskrive. Kirkegaarden gjenlød af Rødselskrig, af Trusler, af Bønner om Hjælp. I Nærheden af Rullegraverens Lig var Trængslen størst, Enhver vilde see denne paakaldte Frelser, som laa for deres Fodder, med Dødens graalige Bleg-
hed i sit Ansigt, med blaalige Læber, med Spor af Blod i Mundvigen og hvis brystne, glasagtige Dine endnu ikke havde lukket sig. Fra den Døde vendte Alles Blikke sig til den Levende. Han stod endnu oppe paa Trappen, ventende, trodsende, støttet til Skæftet af sin Dye.

Imidlertid tiltog Mængden hvert Dieblis nede paa Kirkegaarden. Gjennem de sprængte Porte trængte sig en Hob skrigende Kvinder, med udslagne Haar, store Byldter af Klædningsstykker under Armene, og Fortvivlelse i alle Miner; de fulgtes af Børn, der grebe fat i deres Kjoler for ikke at blive revne bort i Trængslen.

Nede fra Byen lød Klageskrig af Saarede, Hestenes Brinsten og hule, skrattende Toner af Røhornene, imellem hvilke der nu blandede sig Seirsråb og Trompetklang.

Blodselig skiltes Mængden nede foran Trappen. En høj, bredskuldret Mand kom tilsynne med graaligt Haar, en Pigkolbe paa Skulderen og et bredt Slagsværd, hængende i en

nor paa Brystet. Kolben og Sværdet lagde
 n fra sig paa det nederste Trin af Trappen,
 stred derefter vaabenløs op til Henning. En
 mindelig Tausshed og Forventning fulgte Man-
 n. Henning lod ham komme, lod ham gribe
 Haand, og man hørte den Gamle sige:

„Hjælp os! Hvorlænge skal det vare? Seer
 du ikke, at vi have Dig nødig?“

Henning rystede paa Hovedet. „J have solgt
 dig, J vilde slaae mig ihjel, Jeg gider ikke have
 seer med Jer at gjøre.“

„Skal da Alle bøde for den Enes Skyld?“
 burgte Manden. „Jeg har været Dig tro, det
 ved Du. Hvad brød jeg mig om Jes med
 hans stielende Dine? Det var min Dreng, som
 k til Kirsten iastes og bad hende vogte sig for
 tatten. Hjælp os Du!“

Henning stod og saae ned for sig i Taus-
 shed. Han folte sig bevæget af denne bønliche
 Stemme.

„Imorgen vil det hedde, at Dalby Bjørn
 ob sin Bei, da det kneb for hans Brødre,“ til-
 riede den Anden.

Disse Ord syntes at forvandle Henning.
 Hans Bryst rystede sig, hans spottende Mine
 orsvandt, han syntes at blive større, idet han
 inkede til Mængden, strakte sig ud over Trap-
 pen og raabte:

Strebændrede Nar, af Poul Munk.

„Gør efter bernelde, og lad hver Mand see til, at han lystre mig paa en Pril. — I stiller Jer ad i to Hobe, den ene gaaer ovenom Fogedgaarden, vad over Aaen, der kan Rytterne ikke naae Jer; — den anden gaaer imod Øst. Bring Kvinder og Børn ind i Skoven, ingen Snak mere. Den, som tøver, er fortabt!“

Altter verplede Scenen. Efterat de sidste af Hennings Ord havde lydt hen over Mængden, lignede Kirkegaarden et oprørt Hav, hvis Bølger samlede trængte sig hen mod Udgangen, for derefter at stilles i to brede Strømme, som hver søgte sin Wei. Lidt efter var Kirkegaarden forladt, dens nedtraadte Kors og Grave viste sig, midt imellem disse laa Jes Kulegravers Legeme, befinnet af Morgensolen, forladt og glemt af alle sine Venner. Henning smilede over den Iver, hvormed hans Befalinger bleve fulgte, det var en Triumf, han i dette Dieblis feirede. Den gamle Mand sad paa Trinet ved hans Fodder, støttende Hovedet mellem begge Hænder.

„Hvorfor gaaer Du ikke med?“ spurgte Henning.

„Det sagde jeg Dig jo før,“ svarede Manden. „Jeg bliver ved at være Dig tro; Du skal snart faae det at see.“

Henning lagde sin Haand paa hans Skulder: „Al nei, Alums!“ sagde han bevæget,

det, som her vil gaae for sig om lidt, lader sig ikke regte ud med Sværd. Følg med de Andre, de have Dig mere nødig end jeg."

Den Gamle saae op paa Henning, svarede ikke, men tog sine Vaaben nede paa Trappen, vængte dem op paa Skuldren og gik med lange og hurtige Skridt, uden at vende sig om.

I det Samme greb en Haand om Hennings. Han vendte sig og saae Kirsten, som under Alst, hvad der hidtil var foregaaet, havde beholdt sin Plads ved Døren, med Hellebarden i den ene Haand og sin lille Datter i den anden. Hun var blot lidt blegere end sædvanlig, den gennemvægede Nats Uro stod malet i hendes Træk.

"Tag Barnet," sagde han, "løb saa hurtig, Du kan, langs med Huulveien, østerpaa ind i Stoven. Der har Du alle de Penge, jeg eier. Med disse Ord rakte han hende en lille Erreredspose.

"Hvad gjør Du selv?" spurgte hun.

"Jeg løser Fangerne."

Hun nikkede og adlød, blindt og taust, om hun pleiede. Idet hun gik, greb Henning hendes Haand og standsede hende.

"Farvel Du!" sagde han. "Du har fundet Dig i Meget sammen med mig, fra nu af

er det Onde forbi, det troer jeg; naar vi sees igjen, bringer jeg de gode Dage med mig."

Han slængede sine Arme om hendes Skulder og kysede hende. Kirsten saae op paa ham, smilede, som de gode Engle smile, Taa-
rerne løb ned ad hendes Kinder, idet hun kysede hans Haand, derefter løftede hun Barnet op i sine Arme og gik til Skoven, som han havde sagt.

Nede i Byen løb Varmen og Strigene stedse høiere. Bønderne sloges med hele det Kaseri, Fortvibelsen gav dem, og som Bisheden om, at der ikke fandtes Naade eller Skaansel, forøgede. En Afdeling Ryttere holdt i den brede Gade, som fører op til Kirken, en anden var stegen af Hestene og kæmpede med de Fjender, som havde søgt Tilhold bag Gårder og Huse, hvorfra de skjode med Buer, eller stak efter Rytterne med deres lange Spyd.

Fra Vaabenhuset gik Henning over i Kirken. Da han kom til Bifferts Fangsel, fandt han Døren staaende paaklem, indenfor laa Fangevogteren udstrakt paa Gulvet, Biffert selv var forsvunden. Henning kunde see, at der havde fundet en Ramp Sted, som var gaaet ubemærket hen, under den almindelige Forvirring udenfor. Rampen var væltet, Halmen spredt omkring paa Gulvet, Steendunken sønderslagen. Fangevög-

ren vaagnede ikke heller, da der blev kaldt paa ham, det var Dødens Sovn, han sov. Henning traf paa Skulderen og gik ind i Kirken, hvor Gram og Bugge sad indespærrede. Et øieblik iforveien vare Vønderne, som holdt Vagt oppe i Koret, fulgte med deres flygtende Kammerater. Biffert stod ved Alteret og søgte efter Ledgangen. Da han hørte Trin gjentyde paa Altegulvet, vendte han sig om og studsede ved at see Henning, uden Vaaben, med blottet Hoved og iført en gammel, snever blaastrøbet Hverars Kofte med en brun Læderrem om Livet.

„Kommer Du endelig?“ udbrod han. „Det er nærved, Du havde tøvet for længe.“

„Det lader dog til, jeg kommer tidsnok,“ svarede Biffert, siden I ikke uden min Hjælp kan finde Veie til de to Herremænd.“

„Hvor ere de gjemte?“

„Hernede,“ sagde Henning og aabnede en Dør i Trælem paa Altergulvet. Under denne viste der sig en Trappe og ved Enden af Trappen en smuk, ubeslagen Dør, stænget udvendig. „Fr. Børger Gram sidder i det første Kammer, Ridder Bugge i Rummet næstved,“ tilføjede Henning.

„Tøv lidt, til jeg kommer tilbage,“ sagde Biffert, og gik ned i Hvælvingen.

Et svagt Dagslys trængte ind igjennem det lille tilgittrede Vindue i Jørgens Fængsel. Da

Døren blev lukket op, og Biffert viste sig i Aabningen, udstødte Jørgen Gram et Glædesstrig, styrtede hen imod ham og trykkede ham til sit Bryst.

„Jeg vidste nok, Du vilde komme,“ sagde han.

„Det varede lidt længer, end det skulde,“ svarede Biffert. — „Gaa ind her ved Siden af og luk op for gamle Hr. Bugge, han trænger vist ogsaa til frisk Luft. Jeg venter Eder oppe i Kirken.“

Medens Jørgen aabnede Bugges Fængsel, gik Biffert op igjen i Kirken. Henning sad paa Rækværket omkring Altaret, og saae op paa Helgenbillederne.

„Et Ord Du! og svar mig hurtigt og bestemt. Hvad har Du nu besluttet Dig til?“

Henning saae hen paa Biffert med en Mine, der skulde udtrykke Forundring.

„Nu vil jeg følge Eder,“ sagde han. „Var det ikke det, I raadede mig til for lidt siden? Jeg vil prøve paa, om jeg kan blive en ærlig Mand, kanskee det er tidsnok endnu.“

„Det er ogsaa paa høie Tid, Du tager den Beslutning.“

„Ja, besluttet var det da egentlig, før vi taltes ved inat.“

„Du vægrede Dig dog ved at følge mig.“

„Ja, men jeg sad alligevel og klippede mit

aar og Skjæg af for at gaae med Der," svarede Henning med sit pødeste Smil. "Jeg maatte tale, som jeg gjorde, for jeg vidste, at der var En udenfor Vinduet og lyttede efter mine Ord. Der var mere at forrette, end I bilder Dem ind, for vi kunde drage bort. Det har jeg nu bragt tilende."

"Hvad har Du bragt tilende?"

"Jeg maatte først gjøre Pladsen ryddelig for Eder. Havde mine Folk ført Fangerne ind i Skovene, vilde I være komne forsilde til at finde dem. — Bønderne ere borte. Jeg maatte finde Haanden paa Des Kulegraver og alle hans Hammerater. Hvad vilde det nytte, at Eders Menner angreb os, hvis Des, forinden I kom, havde dræbt de to fangne Herremænd? — Jeg har slaaet Des ihjel, han ligger derude paa Kirkegaarden."

Vissert lyttede til denne Forklaring med en dybeste Overrættelse. Henning sad og svinede frem og tilbage med Benene paa Ræstestolen, medens han talede, havde ikke sin Stemme, gaae ikke op, det var som om Alt det, han sagde, var en ligefrem Sag, der fulgte af sig selv.

I dette Dieblis kom Sorgen Gram med sig og Bugge op fra Hvalvingen.

"Hvad er dog det, som her gaaer for sig?"
 firehundrede Aar, af Poul Munk.

spurgte den gamle Ridder med straalende Blikke, idet han rakte Biffert begge Hænder.

„Vi slaaes,“ sagde Biffert, „og vi fresse Eder. Er det ikke, som det skal være?“

„Og hvem er det, som slaaes, og hvem er det, som fresser mig? Jeg maa dog vide det,“ sagde Bugge.

„Christen Skeel og Claus Juul have sat sig i Spidsen for alle de Rosknægte og det øvrige Mandskab, Hr. Offe Stub fra Tirsbæk samlede til Rangaus Hær, og som endnu ikke var sendt til Kolding, Hr. Anders Friis fra Haraldsfjær har sluttet sig til dem med sine Ryttere, de angrebe ved Daggrø Bønderne fra to Eider, jeg troer, at det Hele vil snart være tilende.“

„Og hvem befaler I over alle disse Mand?“ spurgte Bugge.

„Befalingen lagde Rangaan jo i Eders Hænder, da vi drog ud fra Leiren; det var derfor, vi stundte os at faae Eder fri. Naar I viser Der, vil Enhver kun adlyde Eder.“

Henning var gaaet ind i Baabenhuset, idet Jørgen og Bugge kom, strax efter vendte han tilbage igjen med et Sværd. Han stod og lyttede til Samtalen. Da Biffert taug, sagde han:

„Her bringer jeg Eder det Sværd, de toge fra Der forgangen. Jeg har forvaret det siden.“

Bugge gjenkjendte ikke Dalby Bjørn i den ribede Kofte, endnu mindre efter den Foraring, det afklippede Haar og Skjæg havde fremragt. „Hvem er Du?“ spurgte han.

„Min Følgesvend,“ svarede Biffert, idet han tog sin Kappe og lagde den over Hennings skulder.

„Ja, det er jeg om lidt,“ sagde Henning, men siden jeg hører, at det er Eder, som befinder her, saa er jeg nu en stakkels Bonde, som Eder Eder saa mindeligt om Raade og Forarmelse for dem derude. Giv Eders Folk et tegn, at de holde op med at slaae ihjel, de naaes ikke mere, de slagte.“

„Men hvem er Du da?“ spurgte Bugge. Din Røst forekommer mig bekendt, skøndt jeg ikke mindes at have seet Dig før, hvor den Dalby Bjørn huserer.“

„Har I da saameget at klage over den Dalby Bjørn, mens I sad fangen her?“ spurgte Henning. „Var han Eder for streng? Ved han der savne Noget? Raadede han ikke bestaaende til det Gode for Eder? — Nu rende de vnder ad Skoven til, ind i det dybeste Skjul, de kunne finde; de samles aldrig mere, det lo-
r jeg for.“

„Hvorfor skulde de ikke samles igjen, saange de have Dalby Bjørn til deres Fører?“

„Men ham har de ikke mere,” sagde Henning.

„Hvoraf veed Du det?”

„Fordi Dalby Bjørn ligger her for Eders Fodder og tigger om Naade for sine Brødre.” Med disse Ord knælede Henning ned for Bugge og bøjede sit Hoved til Jorden.

I det Samme Løb der høirøstede Stemmer udenfor Kirken, en Trompet gav Gjenlyd inde i de høie Hvalvinger. Christen Skeel og Claus Suul viste sig i Indgangen. Henning strakte Hænderne op mod Bugge og hvisttede: „Er der slet ingen Naade for dem? — blot en Times Frist til at komme bort — en eneste Time. I skal aldrig see dem mere for Eders Dine.”

„Jeg vil gjøre, hvad jeg kan,” sagde Bugge med et godmodigt Smil og lagde sin Haand paa Hennings Hoved. „Rejs Dig op Du — Væbner hos Hr. Biffert Vendelbo.”

Strax efter kaldte Trompeterne Herremændenes Stridsfolk sammen omkring Kirken. Forsølgelsen ophørte.

XVII.

Hvad Biffert forlangte til Lon.

Otte Dage senere skinnede Eftermiddagssolen ned over Sletterne ved Kolding og sprei-

de sig i Gjorden, hvis skovbeksædte Bredder
egyndte at antage en svag Isegrøn Farve af
et unge spirende Løv. Kolding By frem-
ad i den sidste Maaned et broget og livligt
Billede, idet Krigsfolkene fra Leiren kom ind
i Byen i store Skarer for at kjøbslaae i Boder
og Dikuse, hvorfra de først imød Aften vendte
ungende og halvberusede tilbage, for at kunne
være hjemme inden Tappensfreg. Ude i Leiren
endede Sengen, de Berusede syntes at faae
eres Bevidsthed tilbage; Kantsau havde givet
reng Befaling om Orden og Odruelighed, og
alle vidste, at han var Mand for at haand-
æve sine Bud.

Der var dengang en bred, indgroftet Vei
ra Kolding langs med Skoven nordpaa. Oven-
for Dyrehaven skiltes den i to Arme, den ene
gik forbi Eltang Kirke, den anden vesterpaa over
Moerne ved Nebel. Leiren laa lige udenfor
Kolding, omtrent for Enden af denne Vei, og som
Følge deraf var den daglig opfyldt af Vaaben-
mede, Bissefræmmere, Boder og Prangere. De
Sidste bragte Kvæg til det daglige Forbrug
blandt Krigsfolkene, Boderne gik og ventede paa
at afskjøbe Soldaterne det Bytte, Krigen mulig
kunde bringe, hos Bissefræmmterne kunde man
foruden mange andre nyttige Gjenstande, skaffe
sig en særdeles billig Underbalsom, der diebliske-

lig lægede ethvert Saar, eller hvis man heller vilde have en lille, indviet Pose til at hænge paa Brystet, saa var Enhver, som bar den, aldeles sikket mod Hug og Stik. Det var et Middel til at vinde Hader uden at vove Noget, derfor fandt denne Handelsgjenstand en rivende Af sætning. Af og til kom ogsaa en Munk ridende paa et langøret Æsel, og salbod Afsladsbreve til dem, der foretrak Sjælens Frelse for Legemets, men denne Handel gav ikke længer et saa godt Udbytte som tidligere, Luthers Være begyndte allerede at svække Tilliden til disse Breves Virkning.

Det var altsaa otte Dage efter Kampen ved Rye, da der henimod Aften red en pøntelig Skare Adelsmænd over den ene af de omtalte Veie fra Vesternebel Moser, hvor de havde tilbragt Dagen med Jagt. To af disse Herrer saae ud til at være Mænd af meget høi Rang, de Øvrige, som fulgte dem i nogle Skridts Afstand, lode til at være deres Følge.

Den ene af Anførerne bar en mørkeblaa Floils Vaabentjole, over hvilken der gik et blanktpoleret Brystharnisk med ophævede Udsmykninger og et Indlæg af fine, snirklede Guldtraade i Kanterne. Over dette Harnisk slyngede sig et bredt Skjærf af gult og mørkerødt Silke. Paa Hovedet bar han en let Hjelm

den gylden Kam og Kant, hvorfra en hvid og
 en Djerbusk faldt ned mod Skuldrene. Hans
 sigt var langt, og noget massivt i Formerne,
 hans Udtryk røbede Klogt og Godmodighed.
 Det var Hertug Frederik af Holsteen, som nylig
 var bleven kaaret til Konge i Danmark. Hans
 fælgere var den mandhaftige Johan Rankau,
 Amtmarskalk over Leiren, iført en prunkløs,
 saahardt Rustning, over hvis Brystplade et
 rødt brunrødt Skjæg faldt ned. Ansigtet, som
 var sig under det opslagne Visir, var alvorligt
 og strengt, brunet af Solen, det tydede paa
 store og hestige Videnskaber, lette at vække,
 og usædvanlige at forsonse.

Lidt ovenfor Bramdrupdam ligger der en
 engstrakt Bakke, ved hvis Fod Adelsmændene
 havde holdt foran et vældigt Egetræ, under
 hvilket Evendene lidt iforveien havde udbredt
 Dug paa Græsset og opstillet Fodevarer,
 Bindunker og Bægere. Rytterne steg af deres
 heste, Kong Frederik tog Plads paa et Sæde
 i Græstørv under Egetræet, Rankau og det
 rige Følge lagde sig ned i Græsset og dan-
 dede en Kreds om Dugen. Lidt borte stode
 Jægerne og Falkonererne med deres Fugle paa
 Armen eller paa en tvegrenet Stok. To Stov-
 ernister blæste en munter Melodi, og medens
 adelsmændene spiste og drak, bleve de efter-
 fulgte af firehundrede Kar, af Poul Munk.

haanden omringede af nysgjerrige Bønder, Kvinder og Børn, som havde ventet i nogen Fraastand, nede under Vassen, for at see den nye Konge.

Støvhornene blandede sig med Patter, Bægerklang og høirostede Samtaler, da der pludselig i lang Fraastand lød et andet Horn, som i bløde og dæmpede Toner gjengav en af disse gamle, veemodige Melodier, der dengang vare Folkets velbetjendte Eiendom, medens de nu, fortrængte eller glemte, paa faa Brudstykke nær, nøies med en besteden Plads i et Bibliothek eller i en Samlers Gjemmer. Hornet syntes at komme nærmere, dets Toner gav Ekko under Vassen. Rangkau lagde Kniven fra sig og lyttede, hans Bryn trak sig sammen, en tiltagende Uveirsrhytke blev synlig imellem Dinene.

„Hvad Djæveln er det for en Skarl, som vover at trompete her, uden at bede om Forløb?“ spurgte han, idet han stod op og saae tilbage.

Nede paa Veien kom en Skare Myttere i et hurtigt Trav. I den Støvsky, som omgav dem, viste sig af og til en blankpoleret Hjelms eller et blaaligt Bernkrads, belyst af Aften-solens rødlig Skjær. Hele Jagtselskabet stirrede paa Rangkau, og Rangkau stirrede paa de Kommende. Da glattedes efterhaanden den dybe

Nynte i Heltherrens Bænde, Breden gav Plads for Overraskelse, hans barske Mine forvandlede sig til et fornøiet Smil, idet han vendte sig om mod Kongen og sagde:

„Nu troer jeg vist, at Eders Majestæt vil faae godt Nyt at høre. Hvis jeg seer ret, faa kommer der Eggert Bugge med samt hans Mænd, dem jeg skikkede den Dalby Bjørn paa Nakken.“

Han tog ikke feil i sin Formodning. Det var Ridder Bugge, som vendte tilbage fra Rye, ledsaget af en anseelig Styrke, Alle med blussende Ansigt, under det heftige Ridt og den tunge Vægt af Vaaben og Rustning, Alle støvede og medtagne af Reisen, men i den muntre og tilfredse Stemning, som en veludført Bedrift pleier at fremkalde.

Da Jagtselskabet laa nedenfor Bækken, fik Bugge og hans Mænd først Die paa Forsamlingen, idet de kom i faa Skridts Afstand. Den gamle Ridder gjenkjendte Kongen, steg af Hesten og hilste. Adelsmændene i hans Følge gjorde det Samme. Endnu inden dette skete, havde Rantzau gjort Kong Frederik bekjendt med Bugges Sendelse. Nu vendte han sig mod Ridderen og udbød:

„Goddag Hr. Eggert Bugge! I kommer ridende med en Mine, hvori der staaer et vundet Slag skrevet. Er det ikke saa?“

„Nei, dertil var Tjenden for ringe,“ svarede Bugge. „I mit Ansigt skulde der ikke staae Andet at lase, end Dnsket om at have opfyldt Eders Forventning. Det er Alt.“

„Ingen Rosbaaren maa lade blæse for sig i Horn paa Adelsvei, medens Hans Naade Kongen færdes paa den,“ sagde Ranyau. „Veed I ikke det?“

„Hydffe Adelsmand satte Kong Frederik den Første paa Danmarks Kongethrone; jeg ventede ikke, at finde Hans Majestæt paa et saa beskædent Stæde, som det han her har valgt sig,“ svarede Bugge.

„Veien er lang herfra til Danmarks Throne,“ yttrede Kongen smilende, „jeg hviler mig lidt underveis.“

„Vi have nu gjort Eders Majestæt den Bei en Smule kortere i disse Dage,“ vedblev Bugge, „det var det, mit Horn skulde fortælle Feltmarskalken.“

„Og Dalby Bjørn?“ spurgte Kongen.

„Eders Majestæt vil aldrig oftere blive mindet om dette Navn. Vi have slettet det ud.“

„Men hans Bænde?“

„Den er ikke mere til.“

„I har slaaet den?“

„Ja, det har vi,“ svarede Bugge.

„Dnsker Eders Majestæt ikke at vide lidt

„nøstændeligere Besked om den Sag?“ spurgte
 antau.

„Jo, fortæl, fortæl! Jeg vilde just bede
 der derom.“

„I saa Fald er det ikke mig, der skal have
 en Gre, at aflægge Eders Majestæt Beretning,“
 svarede Bugge.

„Hvem da?“

„Hr. Biffert Bendelbo veed Mere at sige
 derom. Jeg var en fangen Mand, da det Big-
 gste hændtes.“

Bifferts smukke Ansigt smilede, idet han
 gik paa Hovedet til disse Ord. Medens
 hans Blikke vare rettede paa ham, boiede han
 sig for Kongen og svarede:

„Det jeg veed, er for Lidt til at trætte
 Ederes Majestæts Opmærksomhed med, det jeg
 havde Leilighed til at udføre, er endnu mindre.
 Hr. Christen Skeel og Claus Juul, som staae
 her, anførte hver sin Hob af vore Sphddragere,
 de overfaldt Bønderne, de toge deres forstand-
 de By, de gjorde Alt, hvad der var at bestille.
 Dem tilkommer det at tale.“

„Da ganske vist var det os,“ sagde Chri-
 sten Skeel, „men baade Juul og jeg høre til en
 Slægt, som ikke pleier at sætte sit Mærke under
 andenmands Bedrift, derfor have vi at tilføie,
 det var Biffert, som skaffede os Folk, Bis-

f. rt, som viste os, hvor vi skulde søge Fjenden, som udspedede ham, som lagde Planen, Biffert, som virkede tidlig og sild, og da saa Alt var forberedet og bragt i Gang, sagde han: See, der er Veien, gaae nu! — Saa gik vi, og saa slog vi dem. Det er Forskjellen mellem ham og os."

"Ja," svarede Biffert frimodig, "Eders Majestæt har uden Tvivl allerede opfattet denne Forskjel, det er den mellem det dragne Sværd og Armen, der fører det."

"Det var tillige Biffert, som frelst Ridder Bugge," udbrød Jørgen Gram, som ogsaa syntes, at han burde sige Noget.

"Jeg er ilde faren," sagde Biffert. "Enhver overdriver min Deel. Hr. Bugge maa da selv bedst vide, hvem der aabnede hans Fængsel."

"Det gjorde Jørgen Gram," svarede Bugge.

"Der hører Eders Majestæt Sandheden," sagde Biffert med sit lykkelige Smil.

I dette Dieblis gik Ranzau, som havde staaet i et Par Skridts Afstand og lyttet til Samtalen, hen mod Biffert og lagde sine Hænder paa hans Skulder. "Jeg troer Gudforlade mig, at Du Munk staaer her og har alle dine Venner tilbedste," sagde han og rystede ham. "Nu lade vi den Snak fare for at komme til

sandheden. Kort og godt, hvad har Du da selv bestilt, medens det hidtil kun var de Andre, der handlede?"

"Jeg sad inde i et Afslukke som en stakkels sange," svarede Biffert. "Jeg havde en Mand med et langt Skjæg og et langt Spyd til Bogen foran mig."

"Tro ham ikke, Hr. Feltmarskalk," sagde Skeel, "Biffert har været paasædte overalt, men han ligner Pilen, man mærker den først, et den naaer Maalet."

"Hvorfor skulde jeg ikke troe ham, siden han selv siger det?" svarede Ranzau. "Du ved altsaa fangen? Og det kalder Du at holde et Løfte til mig?"

"Hvad har jeg lovet?" spurgte Biffert, "Ikke at vise mig for Eders Dine, for Hr. Bugge var fri. Ridder Bugge har den Ære at hilse Eder. I gav mig Lov til at vælge de bedste Adelsmænd, jeg kjendte i Hæren. Jeg valgte efter sluttig Overlæg og bedste Formue. Christen Skeel slog Bønderne, Claus Juul gjorde det Samme, hver paa sin Maade, saa mange til den sidste Klo slap Pleil og Fork, og det sidste Par Træssø maalte Veien til Flugt, saa hurtigt, som om de havde Ild i Hælene. Kan I forlange mere? — Da vi forrige Gang taltes ved, stode jeg paa, at I kjendte mig firehundrede Aar, af Poul Munk."

ikke ret, det Samme mener jeg idag, dengang tiltroede I mig forlidt, tro blot nu om mig, at jeg har stræbt at gjøre mig værdig til at tjene under en saa stor og mægtig Feltherre som I, for at Eders Geni kunde lyse over mig og gjøre mig til en dygtig Stridsmand for min Herre og Konge, — saa troer I Sandheden."

"Men Du glemmer alligevel Noget, listige Træring," sagde Ranzau, "Du lovede at bringe mig gamle Hr. Bugge fri og frelst tilbage. Han er her. Du valgte sikkert og godt i de to brave Adelsmænd, det er beviist; men Du lovede ogsaa at bringe mig den Dalby Bjørn med hjem. Hvor er han?"

Vissert betænkte sig lidt. "Ham skal jeg føre til Eders Bolig i denne Aften," sagde han.

"Faaften!" gjentog Ranzau studsende. "Hvis det skeer, kan Du bede mig om hvad Du vil."

"Det har jeg ogsaa isinde."

"Jeg venter Dig altsaa i aften, og skulde jeg glemme det, saa spørg mig kun om, hvormed jeg vil belønne din Daad."

"Nei, det spørger jeg ikke om. Jeg venter til I selv siger det, naar I først har sagt det Samme til Hr. Bugge; han er vor Hovidsmand og under hans Vine blev der kæmpet."

"Ja, hvad Hr. Bugge angaaer, saa over-

der jeg hans Belønning til Eders Majestæt,"
sagde Ranzau, for at give Ordet tilbage til
Kongen.

"Sagen er altsaa, at disse modige Adels-
mand, anførte af Hr. Bugge, have udført en
herlig Bedrift," sagde Kongen, "derom er der
betmindste ikke bleven httret nogen Tvivl."

"En herlig Bedrift! — Ja, det skulde jeg
være glad i," svarede Ranzau paa sin ligefremme
Naade. "De have jo seiet Sylland reen for det
øverste, der vovede at spærre Eders Majestæt
Veien til Thronen; de have dertil seiet en gavn-
lig Advarsel for alle Andre, som kunde faae
høst til at prøve paa det Samme."

"Og hvormed skulle vi da vise Eder vor
Tak, Hr. Bugge? Har I noget Ønske, som
staaer i vor Magt at opfylde?"

"Nei!" svarede Bugge, "jeg har intet saa-
ant Ønske. Jeg er en gammel Mand, som
allerede har tilstrækkeligt af Velsærd og time-
lige Goder. Hvis Eders Majestæt kun vil be-
vare mig i Eders Naade, saa forlanger jeg ikke
bedre. For mig er det allerede en tilstrækkelig
lykke at have været en af de Første, som fik
Keilighed til at virke i Eders Majestæts Tje-
neste."

Kongen smilede til dette Svar, men Mag-
ten var endnu saa ry i hans Hænder, han

længtes efter Velighed til at lade dens Straaler lyse, vendte sig mod de Andre og vedblev:

„Siden Hr. Bugge allerede har vidst at skaffe sig saamegen Hæder, at vi ikke mægte at føie Andet end vor Beundring til den, saa lad mig da høre, hvorledes jeg er stædt ligeoverfor Eder, I Herrer. Der blev sagt, at Hr. Skeel og Hr. Juul havde ført vore Mænd mod Bønderne og slaaet dem, det er Krigsbedrifter, og derpaa forstaaer vor Feltmarskalk, Hr. Rantzau, sig bedre end jeg; det vil uden Tvivl være i hans egen Fordeel at benytte disse modige Mænds Tjeneste ved at give dem en passende Befaling i Hæren, det er hans Sag; men I, Hr. Gram, havde jo Deel i Bugges Frelse, hvad kan jeg gjøre for Eder?“

„For mig, min naadige Herre og Konge!“ svarede Jørgen Gram forlegen og saae ned foran sig. „Jeg har ingen Ret til at paakalde Eders Gunst.“

„Han vover ikke at hyltre sin Tanke,“ svarede Biffert, „og dog gjemmer han paa et inderligt og længe næret Dnsse, som det kun beroer paa Eders Majestæt at opfylde.“

„Saa tal da I hans Sag, siden I lader til at kjende ham saa nøie,“ sagde Konge Frederik.

„Det skal jeg,“ sagde Biffert, idet han tog

Hjelmene af sit Hoved. „Og jeg knæler her for Eders Majestæts Fodder i Grams Navn, som det sømmer sig den Bønsfaldende. Jørgen Gram er trolovet med Frøken Laxmand, Datter af Rigshofmesteren, mod hvem hans Naade Kong Hans, Gud gjøre ham salig! foer fremmed større Strengthed end billigt var, det Hr. Laxmands Sviger søn, Abraham Gyldestjern, siden har faaet lovlig beviist. Rigshofmesterens Børn flakke nu vildfarende om i Verden, den rigeste Adelsmands Hustru har ikke det, hun kan helde sit Hoved til. Derfor var det Jørgen Grams Haab, at der maatte tilhøde sig en Leilighed til at vinde Eders Majestæts Gunst, for at den uhyggelige Adelsfrue blot kunde faae Naameget tilbage, som hun behøver til sit Livs Opfold, og at hendes eget Guds Sandholdt atter gives hende tilbage.“

Alle Tilstedeværende lyttede med spændt Forventning til disse Ord, Ingen mere end Jørgen Gram, hans Dine hvilede paa Biffert med et Udtryk, der noksom beviste, hvor fremmed han selv var for det, som her blev fremført. Dette Udtryk varlede med en levende Glæde, da Biffert endelig havde sagt Alt.

„Ja,“ udbrød han med en Røst, der udrykte Ungdommens hele Varme og Begjæring.

„Det er sandt! Min Bøn og mit kjæreste
 Ønske er, at det maa skee, som han siger.“

„Nu vel!“ svarede Kong Frederik med sit
 blide Smil. „Siden Hr. Jørgen Gram nøies
 med kun at forlange som Gunst, hvad der syn-
 nes at tilkomme hans Slægt som Ret, saa skal
 det skee. Fru Laymand kan tage sin Gaard
 tilbage fra denne Time; hvad hun forøvrigt
 har Adkomst til at fordre, skal blive givet, naar
 bedre Tid tilsteder. Jeg hder Eder dertil Begge
 min Tak, fordi I gibe mig Leilighed til i den
 første Bøn, der rettes til mig, at øve en Ret-
 færdighedshandling.“

Jørgen Gram knælede. Biffert greb Kon-
 gens fremrakte Haand og kyskede den. Rangkau
 stod og smilede og støttede sig til sit lange
 Slagsværd.

„Det bliver Aften,“ sagde han, „og Dug-
 gen falder. Hvis det behager Eders Majestæt,
 ville vi stige tilhest, om lidt gaaer Tappen-
 strengen, til den Tid maa jeg være i Leiren.“

Kongens Hest blev ført frem, han besteg
 den, Adelsmændene fulgte hans Exempel. Lidt
 efter jog hele Skaren ned ad Veien til Kol-
 ding. Trompeterne blæste. Bønderne saae efter
 dem, til de forsvandt ved en Bøining af Veien.
 Inde i Skoven sang Solsorten, og Ekkoet gjen-
 tog de forsvindende Toner af Hornene.

XVIII.

Bag den lukkede Dør.

Samme Aften, nogle Timer senere, sad Johan Rantau i den lille Bondestue, hvori vi allerede tidligere have seet ham. Ligesom sidst befandt Fru Rantau sig ved hans Side, og lyttede til det, han fortalte hende om Eggert Bugge og hans Benner's Tog. Deres lille Søn sad paa Feltherrens Kne, omslynget af hans Arme, og legede med hans lange Stæg, som gled henover Drengen, hvergang Rantau bevægede Hovedet.

Da blev Dørforhænget draget tilside, idet Hjeltebarden udenfor stak Hovedet ind og meldte Biffert Vendelbo. Fru Rantau hilste paa den indtrædende Adelsmand og talte nogle Ord til ham, før hun forlod Stuen med sit Barn paa Armen. Felt Herren og Biffert bleve tilbage.

„Festen ere vi alene,“ sagde Rantau, idet han gik op og ned ad Gulvet, „vi kunne nu tale uforbeholdent med hinanden.“

„Uforbeholdent!“ gjentog Biffert, „hvorledes forstaaer jeg det, min naadige Herre?“

„Ingen Udflugter!“ udbrød Rantau smilende, „det behøves ikke, det er dog Eder, som har udført Broderparten af, hvad der er foregaaet oppe i Kye, Jer, der frelst mig gamle Firehundrede Aar, af Poul Munk.“

Bugge og Sorgen Gram, da Strikken allerede laa om deres Hals, Jer, som har været Kap-
tain for at skaffe Mandskab sammen og ledet
hele Overfaldet. — Intet Smil! Ingen Rysten
paa Hovedet. — I begynder godt Biffert, bliv
saadan ved." Med disse Ord traadte Ranzau
hen til ham og lagde sin Haand paa hans
Skulder.

"Jeg maatte jo gjøre Noget, for at afvinde
Eder en bedre Mening, end den, jeg hørte sidst
herinde," svarede Biffert.

"Aa Snak! Det var min Sjæl hverken
med Tanken paa mig eller af Iver for Hr.
Bugge, I handlede. I gaaer Eders egen Vei,
der ligger noget Dybere bagved dette, I har et
bestemt Maal, I tragter efter. — See mig stift
ind i Dinene og nægt det, om I tør. — Men
hvad angaaer det nuig, jeg fritter ikke, jeg veed
blot mere, end I troer. Dermed nok! — Handl
min Son! Læg al din Kraft, hele din Sjæls bedste
Billie til, saa gaaer det for Dig her i Verden,
det er ikke nær saa svært, som man bilder sig
ind, at sige, naar forresten Maalet er Moien
værd. Stol paa Dig selv og paa Gud, men
aldrig paa Andre. Det arter godt Du! hvad
af Stort er kommen."

Biffert svarede ikke, hans Aasyns Udtryk
synes at være indhyllet i et uigjennemtrængeligt

er, som Intet robede, medens Kaugau ved-
 at gaae op og ned ad Gulvet.

„Hvor er saa den Gavtyb, I lovede at
 give mig?“ spurgte han lidt efter.

„Han venter herude.“

„Gent ham ind, lad os see paa ham.“

Biffert forlod Stuen og kaldte paa Henning.
 Han stod noget borte ved det næste Vindue,
 i et en almindelig Bøbners Dragt, og fordrev
 tiden med at kigge lidt ind ad et aabent Vin-
 due til Fru Kaugaus Amme, som bragte den
 lille Dreng iseng. Da Biffert førte ham ind
 i Stuen gik Feltherren hen til ham, greb ham
 i skulderen og udbrod spottende:

„Det er altsaa Dig, Elhyngel, som lader
 sig kalde Dalby Bjørn, saaledes seer Du ud,
 i tanken og hjulbenet, med Trællens Mærke
 i plet paa din Pande. — Jeg synes ellers,
 jeg kunde have gjort det.“

„Maaskee har I Ret,“ sagde Henning, „men
 holdt mig ikke selv over Daaben til det
 navn. Var der noget feilt deri, saa maa de
 det, som kaldte mig saadan. Nu hedder
 kun Henning Graabuk, det andet Navn er
 intet.“

„Nei! Jeg husker det,“ sagde Kaugau,
 „saa det Navnet og din Bedrift. Ved Du nu
 saa, hvad der forestaaer Dig?“

„Ja, naadige Herre! Det eneste Gode jeg har beholdt tilbage af mit forrige Liv er, at det lærte mig at beregne og forudsee.“

„Virkelig!“ udbrod Rangkau med et uheldvarslende Smil.

„Hr. Biffert veed det.“

„Hvad forudseer Du da, der venter Dig her?“

„Først Eders Tilgivelse, dernæst, at jeg slaaer ind paa en heel ny Vej, som fører til noget Bedre, end den forrige.“

Hennings Ro og Trimodighed behagede ikke Rangkau. Biffert saae det paa den dybe Nynke, der begyndte at tegne sig med stærkere og bestemttere Skygge imellem Dinene.

„Hvorvidt den Vej, Du nu gaaer, er bedre, maa Du selv bedømme, lang er den i al Fald ikke, den fører herfra til Fangehuslet, fra Fangehuslet lige op til Galgen.“

„Hvis det skulde gaae mig saa galt, naadige Herre, vil jeg heller hedde Henning Graabuk end Johan Rangkau.“

„Hvad siger Du?“ raabte Rangkau, hvis Selvbeherfskelse efterhaanden forsvandt i samme Grad, som Hennings Ro og Sikkerhed syntes at tiltage. Han foer ind paa Bonden, greb ham i Skulderen og slængede ham ned for sig paa Gulvet. „Paa Ræ, Usling! For min

"Gud! Og tal din Gud, at Du er saa jammerlig, at en arlig Mand føler sig besmittet ved at hæve Haanden mod Dig."

"Saa her ligger jeg, knalende for Eders Gud, naadige Herre! Jeg, som ingenfinde har lagt Haand paa en værgelos Mand, jeg, som aldrig har brudt mit Ord, medens I nu er ligeved at bryde Eders."

"Men er han da gal?" raabte Rantau. "Hvad skal det sige, hvad har jeg lovet den Hund, Andet end en Hampegarns Strikke?"

"Naadige Herre!" udbrod Biffert og traadte hen mellem Rantau og Henning. "Jeg burde have berettet Eder —"

"Ti stille!" sagde Rantau, "lad ham tale. Hvad er det for et Løfte, Du roser Dig af? Hvad mener Du med at bryde sit Ord?"

"I har stiftet Hr. Biffert Vendelbo til mig, da jeg stod med Sværd i Haand, frank og fri, og en god Flok Stridsmand bag mig. Han lovede mig i Eders Navn Naade og Tilgivelse, om jeg vilde lægge mine Vaaben, og jeg lagde dem, og jeg hjalp ham, og havde jeg ikke gjort det, vilde Hr. Bugge og hans Mænd være komne til at betale deres Trompeten idag en heel Deel dyrere, end de gjorde, det kan I stole paa! Her drog jeg ned med Forireftning til, hvad der blev mig

lovet i Eders Navn; er det en Fælde, Hr. Biffert har loffet mig i, eller bethder en Herremands Ord Intet, naar det gives til En, som mig?"

Ranzau vendte sig om mod Biffert. „Er det en Udflugt, han finder paa?"

„Han taler Sandhed," svarede Biffert.

„Sandhed!" gjentog Felttherren rasende.

„I saa Fald har I handlet mærkværdig ubesindigt, Hr. Biffert! Hvor Djævelen tør I understaae Eder at love Noget bort i mit Navn, og det til en saadan Knægt? Giv Eders eget Ord bort, til hvem I lyster, hvad bryder jeg mig derom, men hvem gav Jer Lov til at udstaae Løfter for mig? — Svar mig, med hvad Met er det ffeet?"

I dette Dieblif, medens Narerne i Ranzaus Pande svulmede og hans Ord stedse lode høiere og heftigere, blev Døren fra det næste Værelse langsomt aabnet, en kvindelig Skikkelse viste sig og sagde blidt og dæmpet:

„Johan! kjære Johan! Vor lille Henrik kalder paa Dig, kom lidt ind til ham."

„Lad mig være i Fred," svarede Ranzau. „Jeg kan ikke komme."

Men Fru Ranzau lod sig ikke skræmme af denne barste Røst, eller af den bortvisende Bevægelse, som ledsagede den. Hun gik hen

og lagde sin Haand paa hans Arm og vedblev
nildt og bønligt:

„Barnet vil ikke sove Du, før Du har
sagt Godnat til ham, kom ind Fader, kys din
Søn!“

I denne næsten hvissende og bløde Stemme
saa en forunderlig Magt. Rankau taug og saae
ned paa hende. Da deres Blik mødtes, var
det som om det Milde i hendes straalende Øine,
efterhaanden sankede sig ned i hans Hjerte, han
vilde dette blide Smil gjøre sig til Herfter over
hans Hestighed, men ogsaa, at det gav langt
mere end det tog. Han nikkede til hende, lagde
sin Haand paa hendes Hoved og sagde:

„Ja, ja, Anna Margrethe! Nu kommer
jeg.“ Dermed gik han ind i det næste Værelse,
hvis Dør lukkede sig efter dem.

Da han kom tilbage igjen, taug han noget,
medens han med sammenslynge Armene, ned-
adventet Blik og lange Skridt gik frem og til-
bage paa Gulvet. Bludselig standsede han foran
Biffert og sagde:

„J har gjort mig meget imod, Biffert, ved
paa egen Haand at love mit Ord bort, idet-
mindste havde jeg nok ønsket, at det var blevet
givet til en Anden end ham der.“

„Naadige Herre!“ svarede Biffert. „J
lovede mig, at naar jeg vendte tilbage med
firehundrede Aar, at Poul Munk

Seir, saa maatte jeg forlange af Eder hvad jeg vilde. Nei! I maa ikke vende Eders Blik fra mig i Brede. Jeg kommer nu tilbage med Seir, med alle mine Venner, med Dalbh Bjørn, og han er en bedre Mand end I mener. Et Ord af Eder er nok til at skabe Fremtiden om for ham, hans Hustru og Barn, til Lykke. Siig dette ene Ord, benaad ham, jeg har intet andet Dulle, ingen anden Gunst at udbede mig af Eder."

"Godt!" sagde Rangan, "Saa lad ham da være en fri Mand, jeg skænker Dig Livet, gaar din Bei Du, og kom aldrig mere for mine Dine."

"Vil I ikke unde mig en lille Plads her i Leiren?" spurgte Henning. "Tag mig i Eders Tjeneste, naadige Herre! Brug mig til hvad I vil, maastee der kan komme den Dag, da I selv vil være glad over at I ikke lod mig fare."

Rangan standsede foran Henning, og maalte ham foragteligt fra Hoved til Fod.

"Dig i min Leir, en Tiv mellem skikkelige Folk, aa ja! Hvorfor ikke? — De have bøn-faldt mig om dit Liv, Vissert og — en Anden, jeg skænker dem det, men dermed er ogsaa Alt sagt. Forlad vieblikkelig min Leir, vogt Dig for at vi To nogenstunde mødes igjen, gjem Dig,

g Dig til at døe paa den Mødding, hvor Du
østes, bild Dig blot aldrig ind, at saa udsel
Orm som Du, enten kan blive Johan Rantzau
Gavn eller Skade."

"Er det Eders sidste Ord, naadige Herre?"
urgte Henning.

"Det er mit sidste Ord, men hvis Du tø-
r lidt endnu, skal jeg sige et andet til, som
vil blive Dig saa lysteligt at høre."

Henning gik. Da han kom hen til Dø-
n, vendte han Hovedet tilbage over Skuldren
og sagde:

"J maa ikke tage mig det ilde op, naa-
ge Herre, men jeg troer for vist, at J og
jeg mødes engang endnu." Disse Ord led-
gede han med sit poliske Smil og forlod
stuen.

Rantzau saae efter ham. "Der er allige-
vel Noget ved den Dalby Bjørn, som jeg sh-
es om," sagde han. "Han bærer sit Hoved
preist for en Storm, og saa veed han ogsaa,
hvor høit han vurderer sig selv."

XIX.

En tilhest og En tilføds.

Dagen efter var der Fest i Leiren, Kong
rederik besøgte den for første Gang, og led

fig de forsamlede Adelsmænd forestille af Felt-
herren, hvorefter han indbød dem til at følge
tilbage til Rolding Slot, for der at tilbringe
Aftenen. Fru Ranzau deeltog i denne Fest
tilligemed de øvrige Adelsdamer. Det var
langt ud paa Natten, da hun vendte tilbage
til sit Hjem. Der brændte Lys i alle Værel-
ser. En Hob Soldater havde samlet sig uden-
for Stedet, hvis Døre stode aabne. Ammen
modtog dem med Graad og Beeklager.

„Gud naade mig arme Staffel!“ raabte
hun og vred sine Hænder. Barnet, vor lille
Henrik, er borte!”

Fru Ranzau udstødte et Skrig, foer ind
i Sovestuen, Vinduet stod aabent, Buggen
var tom.

Under den ubeskrivelige Forvirring, som
denne Ulykke vakte, kom Ranzau til Kundskab
om, at Ammen, efterat have bragt Barnet til-
fængs og forvissat sig om dets Sønn, var
gaaet et Dieblisk bort for at høre paa Taffel-
musikken, som lød ned i Leiren fra de oplyste
og aabenstaaende Slotsvinduer oppe paa Ban-
ken. Hun gav de høitideligste Forsikringer om,
at hun kun havde været nogle faa Diebliske borte,
ved sin Tilbagekomst fandt hun Buggen tom
og Vinduet aabnet. Hellebarderen, som stod
Vagt udenfor Døren, havde ikke hørt eller set

Nogen nærme sig Huset, og Matten var dog saa klar og maanelys, at enhver Kommende maatte have vaakt hans Opmærksomhed. Alle Undersøgelser ledede til Intet, alle Oplysninger endte foran den tomme Bugge og det aabne Vindue.

I det første Dieblif kjendte Rankaus Harmen mod den uløselige Amme ingen Grændser, men denne Stemning blev strax efter tilbagetrængt af en dyb og inderlig Smerte, der ledte efter Haab, men intet fandt, der trøstede den fortvivlede Hustru uden selv at troe paa sine Ord.

Efter at have adspurgt alle Tilstedeværende, sendte han Bud paa Bud omkring i forskjellige Retninger, til Forposterne, til enhver af de Bagthavende, jog dernæst Resten bort og lukkede Døren. Han sad paa Kanten af Selsengen med opknappet Vams og støttede Hovedet i begge Hænder, han stirrede stift hen for sig, foer op og satte sig igjen, Gaaden lod sig ikke løse. Foran ham paa Gulvet knælede en ligbleg, grædende Kvinde med Festens halvvisne Blomster i sit Haar, med Hænderne foldede over hans Knæ. Hendes Dine vege ikke fra hans Ansigt, hun søgte en af disse lyse Ideer, der i Nødens Dage altid stode til Døden Rankaus Tjeneste og gjorde ham stor og

mægtig, hun søgte Haab og Trøst og havde altid fundet det før; i denne Time ventede hun forgjæves.

De udsendte Bud kom efterhaanden tilbage, intet af dem bragte nogen Underretning med sig. Tiden gik — hvor er den lang, medens Savnet og Smerten boe under Tag med os! Time efter Time sneg sig bort med en dræbende Tønsformighed, under hvilken det sagte hvissende Haab omsider hendøde og stillede Billedet af Savnet klarere og større for den ulykkelige Mand og Kvindes Bine.

Det blev Morgen. Han sad endnu paa Sengen kanten med Hænderne i det sammenfiltrede Haar, med et blegt Ansigt, gjennemploiet af Smertens dybe Furer. Han saae i denne Nat ud, som om han var bleven ti Aar ældre. Hun laa ved hans Fodder, knugende Hænderne over sit Ansigt, verlende i Bon og Graad, fældende Taarer, der Draabe for Draabe syntes at falde paa hans Hjerter.

Op paa Formiddagen kom en Mand ind i Leiren og forlangte at tale med Feltherren. Kankau var ikke tilstede for Nogen; men dermed lod Manden sig ikke afvise, han blev ved at trænge paa.

„Jeg maa tale med ham — strax paa Ti-
men,“ sagde han frivillig, „gaa bare ind og

sig, at det vil være til hans egen Fordeel, at det
 skeer. Hvem veed, hvad Rigt jeg bringer."

Efter disse Yttringer blev Døren aabnet.
 Manden traadte ind. Det var en lille, nan-
 delig Skikkelse, en Tode, gulbrun og mager,
 klædt i en gammel, spraglet Faareffindspels.

"Hvad vil Du mig?" spurgte Rankau
 barsk. "Tal og fat Dig kort."

Manden smilede, saa sig om i Stuen og
 udbroød med megen Vigtighed: "Jeg hører, at
 naadige Herre har mistet sin lille Søn inat, og
 at I har udlovet Penge, — mange Penge til
 den, som kan give Jer Oplysning om, hvor
 han er bleven af."

"Jeg har ikke lovet Penge til Noget, men
 det kan stee endnu. Hvad veed Du om min
 Søn? Fortæl det, hurtigt!"

"Ja, vi maae først tale os tilrette," sagde
 den Anden. "Hvad vil I give den, som bringer
 Eder Oplysning om Barnet?"

"Du veed altsaa Noget?" raabte Rankau.
 "Det er vist, jeg kan stole derpaa?"

"Gud straffe mig, hvis jeg ikke bringer
 Eder god Bested," svarede Toden, "men I ind-
 seer nok selv, naadige Herre, at saadan en Un-
 derretning maa betales."

"Naturligvis!" sagde Rankau med et fast
 smil, "den maa betales."

Trehundredde Mar, af Poul Munk.

„Jeg har næsten været i Livsfare for den Sags Skyld, men hvad brød jeg mig derom? Hvormeget mener I nu at kunne give den, saa bringer Eder sikker Bæstebød om Barnet?“

„Ja det er ikke let at sige. Hvad synes Du selv?“

Manden betænkte sig, hans Dine funkede af Begjærlighed, medens hans Fingre knugede sig fast i Randen af den sorte Taareskindshue, han stod og dreiede paa.

„Jeg finder, at hundrede Daler ikke vilde være formeget,“ yttrede han og skottede op til Ranzau for at iagttage Virkningen af sine Ord. Ranzau syntes at være ganske fredsommelig og nikkede med Hovedet. — „Jeg mener at hundrede Daler kunde være antageligt,“ vedblev han, „hvis det havde været enhver Andens Barn, siden det tilhører den naadige Herre, og siden det er Eders eneste Søn, synes mig at halvtredsindstyve Daler til er for saa godt som Intet at regne.“

„Det blev halvandethundrede Daler,“ sagde Ranzau. „Er Du ogsaa tilfreds dermed?“

„Fuldkommen tilfreds, men jeg handler med Sild og Drikkevarer, naadige Herre! Fortjænesten er kun ringe; da jeg kom til Kundskab om, hvad I havde mistet, lod jeg min Bod staae og skændte mig Herop, det hurtigste jeg kunde,

plyndre vist Sphdsfolkene mig ud og tage ting fra mig, medens jeg er borte. Det maa ogsaa tænkes paa."

"Det er ikke mere end billigt," svarede Rankau. "Hvad skulle vi nu anslaae dine Gild til?"

"Jeg mener, at halvtredsindsthye Daler de være en rimelig Sum, finder I ikke?"

"Jo, ganske vist. Det bliver altsaa tohundrede Daler."

"Ja, lige tohundrede, med mindre den abige Herre i Betragtning af min Iver vil give en lille Drittestilling til. Jeg har løbet hele Bei herved, jeg tænkte blot paa at komme afsted, blot paa at sige Eder, hvad jeg mente."

"Ja, og saa paa Betalingen," tilføiede Rankau.

"Naturligviis!" gjentog Manden smilende. "Saa paa Betalingen."

"Efterat Du nu har gjort dit Forslag, saa jeg ogsaa gjøre mit," sagde Rankau. "For vel efter, Bøde! For det Første fortæller mig nu strax Alt, hvad Du veed om Bar og det uden at faae en eneste Stilling i Lønning; hvis Du tøver eller glemmer den eneste Omstændighed, lader jeg Dig binde til den og vidste Rjædet fra Benene. — Du har

Tid til at betænke Dig, medens jeg tæller til tre, naar det er skeet, bliver Du pidsket, enten Du taler eller tier."

Men Ranzau fik ikke Tid til at tælle. Jøden styrtede ned for hans Fodder, strakte Hænderne iveiret og raabte:

"Raadige Herre! I vil da ikke være saa streng mod en gammel Mand, som har kjendt Eder fra Eders Barndom og handlet mangfoldige Gange med Eders salige Fader nede i Breitenberg og Volkamp."

"Hvad veed Du om mit Barn?" raabte Ranzau, "fortæl, eller jeg kalder paa Folkene."

"Jeg faaer altsaa de to hundrede Daler, I nylig lovede?" spurgte Jøden med en indsmigrende Stemme.

"Ikke to hundrede Skilling."

"Heller ingen Erstatning for alle de Gilder og det gode Ol, Eders Spydfolk fik og fortære?"

Ranzau tog til Svar en lille Solvpibe frem og udstødte en gennemtrængende Lyd i den. En af Landsknegtene kom tilsynne i Døren.

"Et Ord endnu, og jeg overlader Dig til din Skjæbne. Hvad veed Du?"

Jøden skottede hen til Landsknekten; han vidste, at Ranzau var Mand for at gøre Al-

vor af sin Trusel, og udbød med klynkende Stemme:

„Imorges, da jeg aabnede min Bod uden-
for Leiren, kom en Mand hen til mig og sagde:
Gaa ned til Feltherren, Du Bøde, siig ham,
at han kan finde den, han søger, naar han rider
op til Bramdrupdam, lidt før Sol gaaer ned
i aften.“

Kantzau gav et Tegn til Landskægten,
hvorefter denne trak sig tilbage og lukkede Døren.
„Før Sol gaaer ned, sagde Manden? Føiede
han Mere til?“

„Nei! — Jo, idet han gik, vendte han sig
om og sagde: Læg Feltherren paa Sinde, at han
gør klogest i at ride alene.“

„Kjendte Du den Mand?“

„Jeg har aldrig seet ham før.“

„Hvordan var han klædt?“

„Som en Bønde, paa det nær at han
havde et Par gode Støvler paa Benene og en
bred Daggert ved Siden.“

„Du kan gaae!“ sagde Kantzau.

Bøden bukkede; da han kom hen til Døren,
stod han stille og udbød: „Naadige Herre! jeg
haaber da, at I betænker mig, blot en lille
Smule, i Betragtning af alle de Gild, Ederes
Folk have spist fra mig.“

„Før herop imorgen tidlig,“ svarede Kantzau,

„Saa skulle vi tales ved om dine Silb. — Afsted med Dig.“

Om Eftermiddagen red Rantzau bort fra Veiren opad mod Bramdrup. Han var alene og som sædvanlig klædt i en mørk Jernrustning. Solen stod endnu høit paa Himlen, men der var et godt Stykke til Bramdrupdam, og hans Utaalmødighed lod ham ingen Ro til at vente længer.

Ovenfor Bramdrup laa dengang, ligesom nu, en Skovstrækning paa høire Side, medens nogle Bakker, der strakte sig opad mod Landsbyen Alminde, viste sig tilvenstre. Eggen var eensom og øde, en lille Bæk løb langs med Veien, og rislede imellem Stenene. Droslen og Bogfinken sang inde i Skoven. Paa hele Veien mødte Rantzau Ingen, som svarede til den Beskrivelse, Jøden havde givet. Toilen hvilte paa Hestens Hals; han red i Skridtgang og saae sig om til alle Sider. Da han var kommen et Stykke ovenfor Bramdrup By, holdt han stille. Der var endnu Ingen at see, der kom Ingen tilsynne uden en gammel Kone, og hun skyndte sig ind i Tjeningen af Skoven, da den jernklædte Rytter red hen imod hende. Nu begyndte Solen efterhaanden at synke, dens rødgule Skjær faldt hen over Trætoppene. Rantzau vendte om og red Skridt for Skridt

en samme Veie tilbage, som han nylig var kommen.

Inde i en Udsning mellem Træerne laa et lille sammenfalden Hytte, en tyk Røg steg op af Åbningerne i Taget og tydede paa, at den var beboet. Da han nærmede sig Stedet, saa han pludselig en Mand komme frem over Bjærdet og gaae ud paa Veien nedad mod Rolsing. Rantzau red lidt til, uden dog at Jodangeren syntes at lægge Mærke til ham; han holdt sig borte og gaae med bøiet Hoved, langsomme og sindige Skridt som en Mand, der ingen Gæstgjæster har. Da Rantzau kom hen paa Siden af ham og den Anden pludseligt hævede sit Hoved, standsede han ved at see Henning Braabucks listige Træk under Kostens Hætte, som han havde draget frem over Hovedet.

„Hvad gjør Du her?“ spurgte Rantzau, med en ubestemt Anelse gennemføer ham.

„Jeg gaaer og søger efter en Blodding til at døe paa,“ svarede Henning.

„Det skulde vel aldrig være Dig, som veed Besked om mit Barn?“

„Hvor kan I troe det?“ svarede Henning. „Jeg jog mig jo fra Leiren forgangen Aften og forbad mig oftere at sætte min Fod i den.“

„Og hvis det nu alligevel var Dig,“ hittede Rantzau utaalmodig. „Tall! veed Du Noget?“

Firehundrede Aar, af Poul Munk

„Hvis det nu alligevel var mig, og jeg vilste Roget og ikke vilde sige det, hvad saa? Na, rhul kun Brynet, idag skal der Miere til at gjøre mig bange. I har Ingen at kalde paa, og en Rytter i Jern og Plade er ikke saa hurtig som en Mand i Koste. For I faaer Svar: det fra Siden, jeg gjør blot et lille Hop ind over Gjerdet, saa see, om I kan følge efter. I forbød mig sidst at komme mere for Eders Dine. Hvad sagde jeg? Vi mødtes hist alligevel engang; men idag er det Jer, som søger mig. Hvorfor rider I ikke Eders Bei, naadige Herre, og lader mig fare i Fred?“

Alt, hvad der var heftigt og lidenskabeligt i Ranzau kom i Bevægelse ved disse rolige, spottende Ord, Pile, der alle traf deres Maal; men denne Gang følte han tydeligere end ellers Nødvendigheden af at beherske sig.

„Hvor har Du gjort af mit Barn? Hjælp mig at finde det,“ udbød han med en Røst, der lød huul og skjælvende af undertrykt Heflighed.

„Hvad veed jeg om Eders Barn,“ svarede Henning, „og hvor kan I troe, at saa ussel en Orm som jeg skulde kunne blive Johan Ranzau til Hjælp eller Rytte? Idag beder I mig om Bistand, for to Dage siden nægtede I mig Lov til at indgaade den samme Tugt som I.“

„Men for Djæblen!“ raabte Kantsau.
Du maa da ogsaa tænke paa, hvem Du er
og hvad Du har været.“

„Hvor ved I, hvad jeg har været?“ sagde
Penning trodsig og stod stille paa Veien. „Jeg
er en Mand, som lod Hver støtte sig selv og
vede i Fred med Gud og Mennesker, saa-
enge til en af Eders Stand begyndte at
ulke det fra mig, Stykke for Stykke, som
in Flid havde skrabet sammen. Det er saa
ders Sæd, I store Herrer! at I kun skifte
et og Skjæl, som Eders Fordeel byder. Der-
for vælge I en ny Konge imorgen, naar den, I
ave, ikke giver Der Magt nok idag. Først tage
fra os med BOLD, det I behøve for at svælge
Overslod, naar vi saa følge Eders Exempel
og tage igjen, hvad vi have nødig for at friste
det, saa kommer Fogden med Bøile og Bidst,
og Loven staaer altid paa Eders Side, for det
Der, der have skrevet Loven. Rettighederne
høre Eder, Pligterne os, Lykken, Glæden,
Bollshet det er Eders, selv Lusten vilde I
erne bortforpagte, hvis I kunde. — Jeg gif
I Eders Veir, da det stod klart for mig, at
g var slaaet ind paa en feil Wei og længtes
ter at komme paa en bedre. Ræk mig blot
Haand dertil, bad jeg ydmygt, men I svøbte
er ind i Eders Størhed, ræk paa Skuldren

og nægtede mig Lov til at blive en ærlig Mand. I lo ad mig, da jeg lovede at gjengjælde Eder, saagodt jeg kunde; saa høit iveiret kunde jeg aldrig groe, at jeg naaede op til Eder. I valgte mig en Mødding til at døe paa, og nu kommer I og søger mig op paa den iasten. Behøves der da kun to Dage til at bøie Eders Storhed til Jorden? — Hvad vil I mig? Hvem har kaldt paa Jer?"

"Jeg staaende dog dit Liv," sagde Kankau.

"Staaende jeg da ikke alle Eders Kammeraters, pleiede jeg dem ikke, mens de sad inde-spærrede i Buret? Spørg dem ad! — De vilde nu dingle oppe paa en Green i Rye Skov, hvis jeg ikke havde været, — tre Liv for eet, jeg troer nok, der er betalt for mig."

"Men Du har været en Thy og en Røver," sagde Kankau. "Hvorledes skulde jeg kunne beholde Dig i min Leir?"

"En Thy!" gjentog Henning og brast i Latter. "Deroppe paa Banken staaer min Hustru med sit Barn i Armen. Ingen af de To har det, de kunne putte i deres Mund imorgen. See her mine Lommer!" vedblev han og drog to uhyre lange Lommer ud af Kofsen. "Nei, naadige Herre! hvis jeg er en Thy, saa har jeg ikke brugt mig rigtigt, og jeg kjender dem, der have forstaaet det bedre. Men hvad nytter

vel al den Snak til? — Det er mig, der har taget Eders Barn, ja vist! I skulde dog engang vide, at der ikke er en Mng saa ringe, at den jo har en Braad. I kan tage det tilbage igjen. Derinde i Hytten ligger det. Nu gaaer jeg min Vej. Jeg vil ikke have mere med Jer at bestille."

Rangau sad et Dieblif i Tausshed paa Hesten. Da Henning vendte sig for at gaae, sagde han: „Kom og hjælp mig ned, Du Barnethv!"

„Jeg holder ikke af at være Jer saa nær," svarede Henning smilende.

„Kom og hjælp mig, Du behøver ikke at frygte."

„I saa Fald vil jeg slaae Eid til Eders Ord," sagde Henning og hjælp ham ned af Hesten.

„Nu følger Du med mig hen til Hytten," sagde Rangau.

Henning gik hen og aabnede Døren. Stuen var saa lav, at Adelsmanden ikke kunde staae opreist under Bjælkerne. Vidt paa Gulvet i en Bunke Sø laa den lille Dreng og legede med en langhaaret Hund. Da han saa Faderen, smilede han, strakte ham begge Hænder imøde og krøb ud af Høbunken henimod ham. Rangau drog Drengen op til sig og holdt ham omfingret uden at sige Noget.

„Han har ingen Overlast lidt," bemærkede Henning, som var bleven staaende i Døren, bestandig iagttagende en vis Forsigtighed for ikke at komme Feltsherren nærmere end nødvendig. „Saa kan jeg vel gaae," tilføiede han.

„Endnu ikke," sagde Ranzau, „Du bringer mig først Drengen tilbage til Leiren."

„For at I skal vinde Hampsnoren om min Hals?" sagde Henning spottende. „Nei, ellers Tak."

„Jeg vinder ikke Hampsnoren om din Hals," sagde Ranzau barsk.

Henning tog Barnet, det smilede til ham og slyngeede Armene om hans Hals. „Jeg troer, den lille Sunker kjender mig allerede," sagde han.

„Afsted med Dig!" raabte Ranzau. Derefter forlode de Hytten, Ranzau steg tilhest, Henning gik ved hans Side med Barnet i begge Arme.

„Gud naade Dig, hvis Du ikke bærer ham forsigtigt og seer Dig vel for," hittede Ranzau og stødte til ham med Sabelskeden.

Drengen skjulte sit Hoved ved Hennings Bryst, saae op og lo til ham.

„Ja lee kun, Du rige Herremands Barn," sagde Henning. „Hvem veed, om det Skjold, Du nu har foran dit Bryst, ikke kunde blive

ig bedre, end det, de have smedet din Fader
 hans. "Hvad der banker indenfor, er i alt
 ild bedre," tilføiede han, "for jeg gav din
 Fader Dig tilbage for Intet, men han saltede
 rest sin Gave med Spot og Haan, og saa
 stede han den til mig, som man kaster et af-
 fældet Sildehoved til en Hund."

"Vil Du see, Du tager Benene med Dig",
 sagde Ranzau. "Troer Du, jeg har Lyst til
 at ride her til imorgen tidlig? Du bærer mig
 derhen lige ind i Leiren."

"Ja, men saa lader I mig gaae i Fred
 der, det har I lovet."

"Det har jeg lovet," gjentog Ranzau.
 "Hvor skal Du saa hen?"

"See at tjene Føden til Kone og Børn."

"Vil det sige, at Du begynder at stjæle
 og plyndre igjen?"

"Nei, hvor hun er, bliver der ikke stjaa-
 t, det var hende, som først aabnede min Dine
 for det Urette deri."

"Saa maa det jo være et retskaffent Fruen-
 datter," sagde Ranzau.

"Hvorfor skulde hun ikke kunne være det?
 Der er vel Andre, som have en from Hustru,
 end I."

"Hvis man kunde forlade sig paa, hvad
 Du siger, og hun duer til Noget, saa kunde vi
 firehundrede Mar, af Poul Munk.

maaſtee have Brug for hende hjemme hos os. Hun kunde blive Amme for min Dreng og paſſe paa, at Du ikke ſtjal ham igjen."

"Min Huſtru har ſelv et lille Barn hos fig."

"Det fik man ſaa vel tage med i Kjøbet", ſagde Ranzau.

Henning ſtudsede og ſaae op paa ham med den dybeſte Overraſſeſe.

"Naa! Hvordan Djæblen er det, Du gaaer?" raabte Ranzau. "Vil Du ſee, Du tager forſigtig paa mit Barn." Med denne Advarſel gav han ham atter et Slag med Sabelſteden.

Henning greb hans Haand og kysede den.

"Du er dog ret en jammerlig Karl," ſagde Ridderen lidt efter. "Løbe om paa Landeveien og plundre Gaarde, naar der Ingen er til at vogte dem, det forſtaaer Du. — Hvis jeg nu forbarmede mig over Dig, hvad var det ſaa, Du helſt vilde være?"

"Krigsmand," ſvarede Henning. "Det har jeg nu engang ſaaet Smag paa."

"Naa, det kalder Du at være Krigsmand, at ligge paa Sti og lure de Veifarende op, nei Du, der vil Andet til."

"Naar jeg kom i Tjenefte hos Eder, ſkulde jeg nok lære Noget."

„Na Snak! Der bliver ingen Krig af
 en Gang. Kong Christian drager sig tilbage
 os, det ender med Fred, og saa er Histo-
 en ude. Har Du lyst til at ride bagefter
 ig paa en Hest?“

„Jeg har større lyst at gaae tilskobs og
 hde et Dyr for Eder.“

„Saa kunde man jo maaskee gjøre en
 kytte af Dig,“ sagde Ranzau.

Henning standsede atter og saa op paa
 m. „Mener I ogsaa, hvad I der siger?“
 urgte han med en Røst, der skjælvende af Be-
 egelse.

Ranzau nikkede. Da udstødte Henning et
 blende Skrig, medens han holdt det lille
 arn op i sine Arme og snurrede sig rundt
 a Veien med det.

„Vi kunne idetmindste prøve paa, hvad
 er ved Dig,“ svarede Ranzau til. „Tag
 e saa fast paa min Dreng, og vil Du saa
 e, Du kommer afsted.“

Henning gik med Barnet i begge sine Arme,
 ns Afsyn bar Præg af en ubeskrivelig Lykke.
 rengen sov ind ved hans Bryst, Ranzau sad
 saa ned paa ham og stødte af og til efter
 m med Foden eller med sin lange Sabel.

Saaledes drog de ind i Leiren, just som
 tenen og Mørket begyndte.

I Leiren.

Efter Bugges og hans Benneres Hjemkomst gik Alt igien sin vante Gang i Leiren. Ridderne og Bøbnerne tilrede deres Heste, kæmpede med hverandre i Skinfægtninger, eller øvede Mandskabet i Brug af Vaaben. De fremmede Reietropper, som Frederik den Første førte med sig op fra Holsteen, havde deres egen Leirplads, omgiben med et næsten mandshøit Gjærde. Derfra saae man dem støiende og slyngende drage ud om Morgenen i smaa Hobe for at skaffe sig Levnetsmidler. Henimod Middag vendte de tilbage igien med hvad de havde kjøbt og glemt at betale, thi det kom næsten altid ud paa Et. De tændte Ild bag Diger og Huller i Jorden, kogte og stegte der.

Disse Fremmede dannede den største Deel af Hæren, eftersom Regenterne ifølge Haandfæstningen ikke paa egen Haand kunde samle en Hær af Landets egne Mænd. Under den foregaaende Fejde i Sverrig havde Kong Christian vel befaleet Lehnsmændene at lade „de løse Karle, som ikke sadde ved Gaarde“: Huusfolk, Bebersvende og Sillemænd eller Fiskere lægge i Lægd, og derefter udtage et bestemt Antal til Krigstjeneste, „af dem som ikke vare bange“,

men en ordnet Udskrivning og en fælles Bærne-
 pligt var dog endnu et næsten ukjendt Begreb.
 Klostergodserne vare aldeles fritagne for at stille
 Folk, de største Lehn i Slesvig, Thyen og In-
 land havde i tidligere Tider kun sendt et An-
 tal af fyrgethve til halvtredstindsthye Hjelme.
 Ved Ordet Hjelme forstodes tilforn en Sam-
 ling af fire eller fem Mand under en harnist-
 klædt Rytters Anførsel. Den menige Soldat
 nødte i sin Badmelskoste med en Daggert ved
 Siden, en Dre eller et Spyd paa Skuldren,
 et Skjold over Armen. Hans Pligt var at
 lutte sig til Fanen eller Mærket, slaaes saa
 godt som muligt og vige saa lidt som muligt.
 Enhver Herremand anførte sine Folk og maatte
 sørge for deres Underholdning, saalænge han
 kunde. En af Lehnsmændene var igjen Over-
 anfører for disse og valgtes af Kongen. Som
 sagt kunde Hæren ikke sammenkaldes, selv naar
 det gjaldt Landets Forsvar, endnu mindre føres
 ud over Grændsen uden Rigsraadets Samtykke,
 derfor havde Regenterne, fra Midten af det
 fjortende Aarhundrede, seet sig nødte til at
 drage fremmede Leietropper ind i Landet, No-
 vere, der sloges uden anden Begeistring end
 den, der gjemtes i en fældt Pengepung, Krystere,
 som undertiden drog sig tilbage midt under
 Slaget og forlangte at komme i Kvarteer,

naar de fandt, at det gif for alvorligt til, og som hyppigt modsatte sig at drage videre, naar de meente at have udrettet nok for den modtagne Løn. Udeblev denne Løn, idet Tolden og Montindtægterne, hvorfra Pengene toges, ikke kunde yde mere, adspredte de sig paa Landet, brandskattede og plyndrede, saalænge der var Noget at tage.

Det var Benner og Forbundne, der undertiden bleve frygtede mere end Fjenden.

I Leiren ved Kolding fordrev man altsaa Tiden saa godt som muligt. Det hed sig, at Rangkau havde besluttet at gaae til Fyen for at gjøre sig til Herre over Derne, hvor den affatte Konge havde fremmede Leietropper, og hvor næsten hele den ringe Adels endnu var ham hengiven. Alle længtes efter Befaling til Opbrud, efter en Begivenhed, en Bedrift.

En Aften samledes nogle Adelsmænd til en lille Fest i Leiren. Det var saaledes Skif, at den Sidstkomne, efterat have faaet anvist Blads til sig og de Mænd, der fulgte med ham, skulde gaae om og hilse paa sine Benner og byde dem hjem til sig. Denne gang var det Hr. Osse Stub fra Tirsbæk, som gjorde Selvskab. Han var kommen til Leiren samme Dag, Eggert Bugge og hans Benner vendte tilbage,

havde nu indbudt Saamange, som der kunde
nemes i det lille Bondehuns, han beboede.

Biffert og Jørgen Gram havde en fælles
tte, men Biffert var sjelden hjemme. Fra
første Dage han kom til Leiren, havde han
ttet sig til en gammel tydsk Baabenmester,
Eventyrer, som efter et bevæget Liv under
Maximilian Sforzas Banner i Italien var
get imod Nord for at prøve Krigslykken
. Af ham lærte Biffert alle de Færdigheder
Behændighedskunster i Brug af Kaarde,
olk og Landse, hvori Sydfrankrigs og Ita-
ns Ridderklub dengang overgik alle Andre.

Lidt før Mørket begyndte, gik Biffert og
rgen igjennem Leiren ned til Ofte Stub.

„Jeg har Noget at sige Dig,“ sagde Bif-
t. „Og Du skal mærke Dig mine Ord,
dem veed, hvad der kan følge af dem. Vi
le iaften træffe to Mænd, som jeg ikke holder
aderligt af, den Ene er Ebbe Strangesen,
a Anden Bjørn Andersen. De kom til Lei-
n, mens vi vare oppe i Jylland. Siden deres
storie angaaer Dig, er det bedst, Du lærer
i at kjende. — Du har seet Ebbe, som med
Hsegrønne Fjer og den hvide Hest, gult
læg og skulende Dine, ham aldrig ere at
effe der, hvor man søger dem. Han var
get i Slægt med Oluf Dre, men endnu
Tirehundrede Aar, af Poul Munk.

nærmere med Mandens Bengepung, thi af den har han levet i mange Aar. Oluf Drex solgte sin Gaard Alsferbo i Sjælland til Poul Vaxmand. Over dette Salg kom de siden i langvarig Trætte, som dog faldt ud til Gunst for Rigshofmesteren, da Sagen dømtes. Var det paa Grund af denne Strid, at Oluf Drex lagde Kniven i Ebbes Haand, eller var det en Anden og Mægtigere, han tjente som Rødsfab? Jeg veed det ikke, men Ebbe tog Bjørn med sig, den krumbenede Bjørn, der aldrig har havt nogen anden Mening end den, han laante i Ost og Vest, saa gik de ned paa Høibro, den ene dræbte Vaxmand, den Anden fastede hans Pig ud i Kanalen, og der var Ingen, som gjorde dem noget til Meen for den Bedrift, hvem skulde vel ogsaa kunne det? Kongen sagde det var vel gjort, lod tage Dom over Rigshofmesteren som over en Landsforræder, og inddrog Alt, hvad han eiede. Der var kun en klagende Enke og nogle umyndige Børn tilbage, deres Slægt bovede ikke at vedkjendes dem, deres Tilhængere forlode dem. Vennerne ere som Myggene, der sværme om Hesten, de forsvinde i Stormen og komme kun tilsynne medens Solen skinner. En Ven havde dog, en trofast ærlig Sjæl, der ikke lod sig fræmmes af sin Herre Konges rhykede Bryn,

det var Abraham Gyldestjerne. Aaret før Ulykken skete var han bleven Else Larmands Trolovede, og drog nu om i fremmede Lande. Da han kom hjem, gik han op til hende og sagde: Jeg tænker det bliver mellem os To, som vi bestemte. I kan bygge og lide paa mig i Alt, hvad jeg mægter. Da var det, at Else knælede og svarede de rørende Ord: Jeg skal vist blive Eder en yndig og lydig Hustru, siden min Herre vilde ikke forsmaa mig i min Fattigdom, skjøndt han havde sættet mig, mens jeg var rig. Abraham Gyldestjerne optog derefter Kampen med alle Larmands Fjender, fik Sagen mod ham frem paany; han blev aldrig træt, skjøndt han var alene mod Alle, han veg ikke for Trusler, standsede ikke, før han fik bevist, at den Dræbte laae en ærlig og skyldfri Mand i sin Grav. Det var Larmands Eftermæle og Slægtens Ære, han kæmpede for, at hævne hans Død havde han ingen Stunder til. Nu er Du trolovet med Gerda, Du har en Pligt mod den dræbte Ridder, det raaber om Hævn fra hans Grav, ja vist! jeg veed nok, hvad Du tænker paa, Sorgen, men følg mit Raad og lad de to Slyngler fare for det Første, undgaae enhver Anledning til Strid med dem, bær Dig ad, som om de slet ikke vare tilstede."

Jørgen Gram standsede, medens Biffert talede. Han betragtede ham spørgende og forbauset. Mørket hindrede ham i at see Bifferts Ansigt, men der var Noget i hans Røst, som han ikke forstod, en Betonning af Spot, der syntes at udfordre og ægge paa samme Tid, han talte om Fred. Hvad ham selv angik, da vidste han vel, at Ebbe og Bjørn vare komne til Veiren, han kjendte ogsaa det Rygte, der fulgte dem, men det var hidtil aldrig faldet ham ind at gjøre Laxmands Sag til sin, i den Forstand, Biffert antydede; dertil var hans Natur for mild og fredsommelig. Bifferts Ord bragte noget Nytt og Fremmed til ham og vakte en Række af Tanker, under hvilke han taus og grublende fortsatte sin Gang ved hans Side.

„Hvad mener Du egenlig med din Advarsel?“ spurgte han lidt efter. „Du kjender mig vist for nøie til at holde mig for en Slagsbroder, der skulde søge Strid uden tilstrækkelig Anledning.“

„Det er netop det, jeg frygter, at der vil komme en saadan Anledning,“ sagde Biffert. „Siden vi forleden talte med Kongen, vide Alle, at Du har trolovet Dig med en Datter af Poul Laxmand. Saaften stiller Tilfældet Dig ligeoverfor hans Drabsmænd; at Datterens Bøller hæbner hendes Faders Død, er en Tanke,

om ikke ligger saa fjern; Du vil finde dem, der ansee en saadan Hævn for din Pligt, Du vil læse det i deres Mægh, Du vil høre dem hvilske derom i Krogene. I denne Tid sidder Sværdet løst i Skeden, Blodet bruser, et Ord er en Opfordring, et Smil, et rynket Bryn en Anledning. Det er den, jeg beder Dig om at undgaae."

"Jeg forstaaer Dig vist ikke ret," sagde Borgen. "Dine Ord bringe Fred til mit Dre, min Gift til mit Hjerte. Taler Du ogsaa ærligt og uforbeholdent?"

"Tvivler Du maaskee om mig?"

"Jeg tvivler ikke, men søger forgjæves at blive klog paa Dig. En Stund gaaer Du og tier og dølger og ligner en lukket Port, jeg banker paa, den aabnes ikke, jeg kalder, der kommer intet Svar indenfor. Saa faaer pludselig din Taushed Lyd, Du hvister Ord og Tanker til mig, der falde som en Gnist i en Straa-
dyng, man seer deres Virkning, ikke Ophavet. Mig kjender Du, fra den første Dag vi levede sammen, hvad veed jeg derimod om Dig, din Stand, dit Navn, din Slægt?"

"Jeg hører til de Modiges Slægt," svarede Biffert smilende.

"Ja, det er bekiist; men de Modige have dog et Navn, der skjelner dem fra hverandre;

Du omgiver Dig med Hemmeligheder, som jeg ikke mægter at udgrunde."

"For Exempel?"

"For Exempel, da Toget blev bestemt til Rhe, Du var ikke mellem de Valgte og der var Mange, der beilede til denne Tre. Saa gaaer Du, en ubekjendt Mand, ind til Felt-herren, taler lidt med ham, og vender tilbage med hans Tilladelse til at følge os. Hvad var det for mægtige Ord, der kunde have en saadan Virkning?"

"Spørg ikke derom, Sorgen, naar Tiden kommer, skal Du faae det at vide. Enhver af os glemmer paa sin Hemmelighed, det gjælder om at finde Veien til det Maal, man har sat sig; lyffes det, saa maa man følge den med opreist Hoved, frygtløs Pande, ikke agte Tordenene, der rive os tilblods under Gangen, blot fremad, fremad, med Andre eller over Andre, derfor raader Skjæbnen. See paa mig, min Broder! betragt mig noie, læser Du Bedrag i mit Ansigt? Har jeg nogensinde stuffet Dig? Lad mig beholde, hvad jeg anseer for rigtigst at dølge; Du vilde maaskee i denne Stund kun være slet tjent med at kjende det, Du kalder min Hemmelighed. Blot det skal Du vide og stole paa, at i Alt, hvad jeg foretog mig fra den første Dag, vi To mødtes, har jeg mere

nit paa dit og Gerdas Bedste end paa mit
 et. Hvad nu den Rottenfænger Ebbe Strange-
 angaaer, saa vil Du, som sagt, faae ham
 hans Kammerat at see iasten, maaſtee brou-
 nde, fordi en Kryſter troer at erſtatte med
 rd, hvad han ſattes i Daad, maaſtee ind-
 igrende, ſom en Mand, der ikke har til-
 ræffelig Agtelſe for ſig ſelv og ſalbyder ſig
 den Førſte den Bedſte, maaſtee udfordrende,
 rdi Fortvivlelſen er den Feiges Mod, og de
 ænge til en Bedrift, de To, der er Ingen,
 m ſkjøtter ſynderligt om dem. Man for-
 eller, at det kun var efter Kongens udtrykkelige
 nſke, Feltherren lod dem faae Plads her i
 eiren. Da han hilſte paa dem, ſagde han:
 Lad mig ſee, I holde Fred, I to Herrer, og
 ke bruge Eders Vaaben der, ellers ſkulle I
 aae med mig at beſtille." Med diſſe Ord ſat
 Rankau ſin Stok ud, ſom om han vilde pege
 paa Sværdet, men alle de Omkringſtaaende
 agde Mærke til, at Stokken tog feil, og holdt
 g udſtrakt over Ebbe Strangeſens Dolk. Da
 an efter Skik og Brug havde budt dem Haand
 l Velkomſt, tabte han Handsken til den Haand,
 an havde raſt dem. Var det af Vanvare
 eller med Forſæt, hvem veed det? Ebbe vilde
 ive ham den tilbage igjen, men Rankau ſva-
 rede: „Lad den ligge, jeg tager ikke den Handſke,
 Firehundrede Mar, af Poul Munk.

jeg engang har tabt." Dermed drog han sin venstre Handske af og fastede den ned til den anden. Forleden, da Gildet stod paa Roldinghuus, kom Ebbe Strangesen til at sidde ligeoverfor Jens Friis med Egernet, og bad om Lov til at drikke et Bæger med ham. „Seg har en daarlig Mave," svarede Friis, „og kan ikke taale meer iasten." De Nærmestfiddende lo, Ebbe blev rasende. „Hvis Ederes Sundhed tilader Eder at gaae en Gang med mig imorgen tidlig," sagde han, „skal jeg give Jer Noget ind, som kan kurere Jer." Veed Du hvad Jens Friis svarede? — „Mit Mod er for prøvet, til at jeg kan tabe ved at afflaae en Kamp med Eder. Vaa jeg under, vilde I maaskee faae mere Møie med at komme bort fra Leiren, end det kostede Jer at komme ind i den, vandt jeg, vilde det ikke føie Noget til min Hæder." Dermed blev det."

Under denne Samtale naaede de Stedet, hvor Dffe Stub gjorde sit Selskab.

Det var et lille Bondehuus, hvis Eier havde søgt sig en anden Bolig, og hvis fattige Velilighed den nye Beboer gav et pynneligere Udseende ved at skjule de graae Leerbægge med Granis, Tæpper og blanke Vaaben, hvorfra Skaret af Vysene straaede tilbage. To nylig dannede Huller i Ydermuren indlod den friske

rust, og et Stillerum var revet ned for at gjøre Stuen større.

Da Jørgen og Biffert traadte ind, vare de fleste af Gæsterne allerede komne, en liblig Underholdning, Patter og høirostede Ord hilste dem allerede i lang Afstand fra Huset.

Langs med den ene Bæg stod et Bord, omgivet med to Bænke og besat med den Overflod af søkre Retter, Hr. Dffe havde bragt med sig fra Hjemmet. Paa hver Ende af Bordet staa et Anker Viin, hvorved der var stillet to Tjenere, hvis Forretning denne Aften var at bringe Viinkanderne for det øvrige Tjenerskab, som derefter gik om bag Bænkene og skjænkede de tomte Bægere. Et andet mindre Bord stod midt i Stuen, ved dette blev der spillet Dam og Tærning. Kortspil kjendtes vel allerede i Danmark fra Aaret 1487, men var endnu ikke blevet nogen almindelig Tidsfordriv.

Da Jørgen Gram traadte ind, var hans Andet rynket. Bifferts Advarsel lød endnu i hans Ører, alle de mørke Tanker, disse tvetydige Ord havde kastet, stode skrevne i hans Afsyn. Hans første Blik søgte Ebbe Strange. Han fandt ham siddende ved det mindre Bord hos Værten Hr. Dffe Stub, smagløs ædt, iført en Rustning, hvis Brudstykke med deres uensartede Prydelser syntes at være sam-

lede allevegne fra. Han førte et høirostet Sprog og gjorde sig synlig Umage for at vedligeholde Samtalen, som truede med at gaae istaae, hvergang han taug. Bjørn Andersen sad ved hans Side og lyttede til. Han yttrede ikke selv nogen særegen Mening om, hvad der taltes, men var bestandig rede til at bekræfte Alt, hvad Ebbe sagde, og tilbød Enhver, som nærmede sig, Plads ved hans Side. Bjørn var en ualmindelig høj og firrakaaren Person med et magert Ansigt, førte krollede Haar, som næsten skjulte Panden, og et Skjæg, der naaede ham ned paa Brystet. Omkring Halsen havde han hængt en thf, nægte Guldkjæde, hvori der hang et Billede af den hellige Jomfru, ridende paa et Hjel.

„Vi komme noget sildre,“ sagde Biffert, da han hilste paa Offe Stub, „men jeg vil ingen Undskyldning gjøre derfor, siden jeg seer, at I har havt et saa hæderligt Selskab at trøste Eder med.“

Skjøndt Biffert talte med Blikket rettet mod Gjæsterne omkring det store Bord, besvarede Ebbe Strangesen hans Ord med et Smil og en forekommende og dyb Hilsen.

„Vist komme I blandt de Sidste,“ sagde Offe Stub, „og jeg har længtes efter Eder,

men det siger Intet; var det til en Kampplads, blev kaldte, troer jeg vist, I vilde have været blandt de Første."

"Der har vi Jørgen Gram!" raabte Claus Juul, som sad paa Bænken ved Bæggen. "Han skal have sig en Plads blandt os."

"Det holder jeg for en Tre," svarede Jørgen, "men jeg vil lade Eder vide, at jeg tager Plads for To, thi Biffert sidder ved min Side."

"Biffert behøver Ingen at gjøre Plads for," vedblev Juul, "det forstaaer han ret godt selv."

I dette Dieblif lagde Offe Stub sin Haand paa Bifferts Arm og hvisttede ham i Øret: "Tag Plads hos mig, her ved det lille Bord, jeg beder Jer derom som en Tjeneste. Jeg kan ikke faae Noget til at sidde sammen med Ebbe og Bjørn."

Biffert rakte Claus Juul Haanden, smilede til ham og sagde: "Siden de, der hjalp mig fer, slaae Haanden af mig iasten, saa ville vi ikke have Noget med dem at gjøre. Her staaer en ledig Bænk, og Pladsen ved Hr. Offe Stubs Side er saa god som enhver anden."

Efter disse Ord tog han og Jørgen Plads ved det lille Bord.

Et Terningspil.

Denne Aften syntes det altsaa at være Tilfældet, som tilintetgjorde Frugten af Bifferts Advarsler til Borgen, hvad enten de nu havde været alvorlig meente eller ikke. De to Venner sad paa samme Bænk som deres Fjender, det var umuligt at undgaae dem. Ebbe Strange- sen syntes at sætte stor Priis paa deres Selskab, han var Høfligheden selv, begyndte sie- bliffelig en Samtale, rakte Biffert og Borgen de bedste Retter og lagde slet ikke Mærke til, hvor sparsomt og tilbageholdent hans Opmærksomheder bleve gjengjældte.

„Hr. Offe Stub talte nhlig om en Kamp- plads,“ udbød han i Talens Løb. „Gud bedre det, vore Sværd rustne jo i Skeden, og der groer Mug paa Hestens Hove. Kanhan bestil- ler Ingenting, og vi hjælpe ham trolig.“

„Det har Du min Tro Ret i,“ bemærkede Bjørn.

„Burde han ikke for længe siden have stiftet os over til Fyen, mod Grev Erik von der Hoya og hans thidske Leietropper, og saa drage videre til Sjælland. Jeg vil med tilstræffeligt Mand- skab paatage mig at jage alle de Sphdsfolk ud i Søen paa otte Dage. Ikke at tale om, at vi

erved vilde spare de mange Penge, det koster
at holde Leiren her. — Hvad mener I, Herre?"

"Jeg mener, at Eders Nittning rober sær-
deles megen Klogt, Herre!" sagde Biffert, "kun
vibler jeg om, at Johan Rankau maaler Stor-
reden i sine Handlinger efter den Pengesfordeel,
de bringe ham."

"Det kan gjerne være, men jeg synes dog,
man burde tage lidt mere Hensyn til Herremæn-
dene, som ere komne sammen allevegnefra. Først
have vi tabt ved den lange Reide i Sverig, nu
egnheder det paa samme Viis her. Det er ikke
samt, men os, det gaaer ud over, os, der maae
lægge Folk til, Foden til, Tiden til, det vil
lige Formuen, os, der maae lægge Armene til,
det vil sige Livet."

"Ja, det er det," forfikkede Bjørn.

"Og det er hant, som maa lægge Navnet
til, Ansvaaret til," svarede Biffert. "Det vil
lige Vren."

I den Tid, hvorom her tales, udgjorde
Maaltidet den eneste Nydelse ved enhver festlig
Sammenkomst; næstefter Maaltidet beroede det
paa, hvem der kunde drikke meest og holde længst
ud; til Slutningen blev der spillet. Da Tje-
nerne havde taget Maden bort, kastede Ebbe
Strangesen tre Terninger i et Bæger, rystede
firehundrede Aar, af Poul Munk.

dem og spurgte Biffert, om han havde Lyst til at gjøre et Kæst med ham.

„Hvis I tillader det, foretrækker jeg at see til,” svarede Biffert. „Jeg er ikke rig nok til at kunne tabe, heller ikke saa fattig, at jeg sætter Priis paa at vinde.”

„Det Samme siger jeg,” httrede Bjørn. „Jeg bryder mig kun om Boltspil eller et ordentligt Slag Kage.”

Ebbe vendte sig til Gram. „Er I heller ikke rig nok til at ville vove et Par Skilling paa en Tærning?” spurgte han med et spottende Smil.

Gram vilde rejse sig, han beredte sig paa et afflaaende Svar, Dffe Stub lagde sin Haand paa hans Knæ og tilkastede ham et bønligt Blik.

„Vi kunne jo forsøge det,” svarede Jørgen og satte sig hen til ham.

Ebbe Strangesen tog en stor Læderpung op af Sidelommen. Den syntes at gjemme en temmelig bethdelig Sum, men da han rystede Pengene ud paa Bordet, saae man lutter Smaamønt komme tilsyne.

„Jeg spiller helst med den aabne Pung foran mig,” sagde han. „Saa kan Enhver see, at det gaaer ærligt og redeligt til.”

„Som I vil,” sagde Jørgen, idet han ogsaa tog sin Pengepung frem. „Jeg har ikke gjort

t før. De, jeg spillede med, tvivlede aldrig
n, at det jo gik ærligt til."

Biffert havde taget Plads hos Juul og
seel ved det store Bord. Under den Sam-
le, han førte med dem, vedblev hans Opmærk-
mheds afbrudt at være rettet paa Ebbe og
Vorgen. Lidt efter meldte Dørvogteren, at en
Kantons Waabendragere stod udenfor og
erlangte Biffert itale.

„Lad ham komme ind," sagde Offe Stub.
Feltsherrens Bud bør man hædre."

Waabendrageren traadte ind, Biffert be-
agtede ham nogle Diebliske forskende, før han
enkjendte ham. Det var Henning Graabuk,
som fremstillede sig, smilende, selvtilfreds og
selvstændig forvandlet. Han havde ombyttet
Kontofosten med en Krigsmands Dragt: Bryst-
bade, Stormhue og et langt Jernsværd; Be-
ne skjultes af et Par vældige Støvler med
ve Kraver, som naaede ham op paa Livet.

Dog var det ikke alene i Dragten, at den
rrige Bildthys Forvandling bestod; siden den
ften, han vendte tilbage til Leiren i Johan
Kantons Selskab, syntes Henning at være ble-
en en anden Person, han bar sit Hoved høiere,
er laae en Freidighed, en Bestemthed og Selv-
lid i hans hele Fremtræden, som tidligere
 havde været ham fremmed. Man havde ogsaa

lagt Mærke til, at Felttherren gav sig mere af med Henning end med sine øvrige Undergivne og viste ham en Tillid, hvis Rilde Ingen kunde udfinde. Henning var altid i Bevægelse, han havde sin egen Hest, man saae ham drage bort, Ingen vidste hvorhen, han vendte tilbage til Leiren igjen, stille og lydløs, men hurtig, som Pilen flyver fra en Bue, altid havde han et Grendé at bringe, bestandig nikkede Johan Ranzau til det Budskab, han vendte tilbage med, smilte til ham eller slog ham paa Skulderen og sagde: „Det er godt, Du! Saadan skal det være.“

Red Felttherren ud, medens Vaabendrageren var tilstede, kunde man være vis paa at træffe ham i Følget, bestandig saa fjernt, at Afstanden betegnede Herre og Tjener, men dog bestandig nær nok, til at han kunde være den Første, som modtog Ranzaus Befalinger.

Om Aftenen, naar Tappenstreg var slaaet, og Krigsfolket havde søgt deres Sovesteder, kunde man af og til finde Henning paa en Bænk udenfor Felttherrens Hus. Da sad der gjerne en Kvinde ved hans Side og bøiede sig over mod ham og saae op til ham og lyttede efter, hvad han hvisttede til hende. Vinduet til Stuen stod paaklem, det aabnede hun af og til

og saae ind efter et lille Barn, som laa og sov i en Bugge. Derefter talte de sammen igjen.

Det var Kirsten, Hennings Hustru. Hun havde ombyttet sin blaagraa Værre's Kjole med en smuk Bondedragt og sin sorgfulde Mine med et tilfreds og lykkeligt Smil, der gjorde hende endnu smukkere.

Vissert Vendelbo havde tabt Henning af Synet i den sidste Tid; han gif og øvede sig med sin tydske Fægtemester, medens Baaben-drageren red Rantzhaus Grender. Aften skriftede Henning i saa Ord, hvad der angik ham siden deres sidste Møde.

„J har skaffet mig en god Herre,“ sagde han. „Jeg tør se: nok, han skal faae sig en Tjener derefter. Aftens sad han og saae hen paa mig, saa lo han og sagde: Jeg sidder og grunder over, hvordan det kan være: Hidtil er Du den Eneste, der har faaet mig til at lade Naade gaae for Ret, Du!“ — For otte Dage siden kaldte han mig ind til sig. „Vi mangle snart Føde til Krigsfolk,“ sagde han. „Landet heromkring er udpiint, de have ikke mere. Der maa skaffes Noget tilveie, og det maa skee i en Fart.“ — Hvordan skal man bære sig ad dermed? spurgte jeg. Saa foer han op, som han pleier, og buldrede løs som et Tordenveir, men nu kjender jeg ham, det gaaer over igjen.

— „Hvordan man skal bære sig ad, det maa Du om,” sagde han, „gaa din Vej og kom tilbage med god Bæst, inden Sol gaaer i Bjerge imorgen Aften.” — Ved I, hvad jeg gjorde? Jeg sadlede min Hest og red om til Herremændene og de store Gaarde og sagde: Ret nu mangle de Føde nede i Leiren, og Krigsfolk kan ikke æde Hø; hvad vil I helst: bringe os det, vi trænge til, ned til Rolding og faae en rimelig Betaling for det, eller vente, til vi selv komme og tage det?” — Det vil ikke vare længe. — Dagen efter kom Vogn efter Vogn kjørende ind til Byen, alle bragte de Levnetsmidler, og nu have vi Guds Velsignelse for lang Tid. Da skulde I have seet ham, hvor han lo og gned sine Hænder og ruskede mig i Haaret. „Jeg tog altsaa dog ikke feil af Dig,” sagde han, „jeg vidste nok, Du fandt paa en Udvei. Det er din bedste Streg, og den skal Du have en Belønning for. Bed mig om, hvad Du vil.” Saa bad jeg ham om et Par nye Støvler, og dem fik jeg, see blot! saa lange og saa gode som man kan ønske sig, og saa faste, at man ikke kan jage et Spyd igjennem dem. Lidt kortere eller lidt længere, hvad gjør det vel ham, tænke jeg, og de naae mig næsten op til Maven.”

Biffert smilede over dette Træk i Hennings

atur, som vedblev at være sig selv lig, og bestandig søgte at drage den størst mulige Fordeel ud af Diebliffet.

„Og hvad vil Du her hos os iaften?“ purgte han.

„Det er en vidtløftig Historie, som jeg kun retroer Eder, og som ingen Anden maa vide Noget om. — Forgangen blev jeg skiftet over til Thyen med Brev til Herremændene, som endnu staae paa Kong Christians Side. Jeg kunde skaffe Feltherren Bessked om, hvordan Stemningen var for den nyvalgte Konge. Det er gaaet der, som det pleier: Kong Christian er død, hans Venner forlade ham. Sorgen Marsvin, Jens Bilde, Hans Urne og flere Andre gave Tilsagn om at følge med Kong Frederik. Døre i Thyen ligger desuden den tydske Oberst, Grev von der Hoya og Sorgen Haarbe med ottehundrede Landsknechte i Kong Christians Sold. Kanyau vilde vide, hvad han kunde vente sig af dem. — „Søg Folkene og udforst deres Mening!“ sagde han. — „Det er bedre at søge Hovedet end Halen,“ tænkte jeg, og gav mig til at holde Die med Greven. Han morede sig med at ligge i en Baad ude paa Lillebelt og skide Uender. Det var mig, som roede den for ham. Saa fik vi Storm, og von der Hoya begyndte at klage og jamre, firehundrede Aar, af Poul Muul.

hans thidske Mod kunde ikke taale Saltvand. Han troede aldrig at naae Land mere, det Skind! Imens kom jeg frem med mit Vrende, og det gik lettere, end jeg havde tænkt mig. Kong Christian havde ikke betalt Landseknægtene deres Sold i de sidste to Maanedes. Han manglede Penge, hed det sig. De Gillerste Knapte havde saa smaat begyndt paa at gjøre Oprør, Sorgen Haarde og Greben ønskede derfor Intet hellere, end at faae Pas og Lov til at drage uantastede hjem til det kjære Thydland igjen, men for at bringe den Sag i Orden, forlangte de en Adelsmand med Feltherrens Fuldmagt skicket over til dem. Johan Rantau er iasten redet op til Kongen i Kolding, og naar han kommer hjem og hører mit Budskab, kan jeg bede ham om Alt, hvad jeg vil. Imorgen gaaer Reisen tilbage til Thyen igjen. Greb von der Høha og Sorgen Haarde vente mig i Midelfart, saa husede jeg paa Eder. Har I lyst til at følge med derover?"

Biffert stod nogle Dieblitte i Tausched, som om han betænkte sig; hans Dine søgte det lille Bord, hvor Sorgen sad og slog Terning med Ebbe Strangesen; han lagde Mærke til, hvorledes disse To efterhaanden vare blebne Gjenstand for hele Selskabets Opmærksomhed; der blev talt og hvilst om dem overalt, det

ar, som om der laa et Ubeir i Luften og at
han var forberedt paa at see det bryde frem.

„Derksom Du vil vise mig en Tjeneste,"
sagde Biffert hvissende til Henning, „saa gaa
til Feltherren og saa ham til at lade Jørgen
bram følge med Dig, kom tilbage med Bæstet
erom det hurtigste Du kan, heller inat end
morgen, heller strax end om en Time."

Henning kastede sit Blik over paa de to
Spillere, hans Bryn rynkede sig, han havde
opfattet Alt.

„Det skal blive besørget," sagde han og
skod Stuen.

Biffert gik hen til TERNINGBØRDET og satte
sig ved Jørgen Grams Side for at see paa
spillet.

Jørgen havde hidtil været uheldig. Ebbe
strangesen vandt næsten ved ethvert Kast. Til-
fredsheden herover afprægede sig i hans freg-
ede Ansigt, han lo høit og kastede af og til
et Blik over mod de Andre, da han saae, at
han iagttog ham. Han misforstod imidlertid
årsagen til den almindelige Opmærksomhed.

„J har ikke saa stor Lykke i Spil, som
du har i Eders Krigsbedrifter," udbroød han.

„Seg sætter heller ikke saa stor Priis der-
på," svarede Jørgen.

„Jeg holder dog mere af at vinde end at tabe.“

„Jeg min Sjæl ogsaa,“ bemærkede Bjørn.

„Og jeg spiller kun med Eder iasten for at vise, at jeg ikke er bange for at tabe,“ svarede Jørgen.

„Ja, det kjende vi nok. Sens Krag var heller ikke bange for at tabe, det sagde han idetmindste, saa sad han forgangen Aften og spillede først sin Hest og dens Sadel bort, saa sin Gaard og Alt hvad han eiede, men Morgenens efter fandt de ham død og aflivet i Sengen. Han holdt dog ikke af at tabe.“

Dertil svarede Jørgen Intet. Lykken lod til at have vendt sig, han begyndte at vinde, og blev ved dermed, ligesaa uafbrudt som det nylig havde været Tilfælde med Ebbe.

„Hr. Eggert Bugge er ikke tilstede iasten,“ vedblev Ebbe, idet han rystede Bageret med større Omhyggetighed og dog gjorde et slet Kast. „Han hviler maaskee ud efter sine Bedrifter. Han har jo ogsaa udrettet saameget, at man nok kan blive trangbrystet derefter.“

„Hvad mener I?“

„Naturligviis den navnkundige Fægtning oppe ved Rye Kirke, hvor han slog en Hob Bønder og tog den Dalby Bjørn tilfange.“

„Ja, ikke sandt!“ svarede Jørgen, „det var

en Bedrift, dens Betydning kan saameget mindre være Tvivl underkastet, som flere af de Tilstedeværende her have været Deeltagere i den, blandt Andre jeg."

"Der er heller Ingen, som tvivler om den," svarede Ebbe Strangesen.

"Nei, saa min Sjæl om der er," forstikkede Bjørn.

"Det Mærkværdigste forekommer mig blot at være, at Hr. Eggert Bugge blev Seirherre, medens han selv sad fangen. Ikke sandt! Det var jo ude i et Gravkammer, at han viste sit Mod og vandt Slaget? Jeg beder Eder at fortælle mig lidt derom, siden I som sagt selv var tilstede."

Spillet var under denne Ordveksel vedblevet. Ebbe Strangesen sad nu i et afgjort Uheld. Han troede at skjule sin ophidsede Sindstemning herover ved uafbrudt at fortsætte Samtalen i et høirostet Sprog, som nødvendig maatte vække Opmærksomhed og efterhaanden kaldte flere af Gæsterne hen til Bordet.

"I har en Feil, Herre!" sagde Sorgen langsomt og roligt, "en slet Vane, tilgiv, at jeg gjør Eder opmærksom derpaa! I taler Dugt om de Gravværende. Det er tredje Gang, jeg hører det iaften."

"De Gravværende tabe jo Intet derved,"

svarede Ebbe, „siden I er saa ivrig i at for-
svare dem.“

„Ikke altid. Hvis man f. Ex. talte Ondt
om Eder, vilde jeg maaskee tage i Betænkning
at gjøre det.“

„Hvorfor?“

„Jeg har ikke den Vre at kjende Eder
nok dertil. Det forekommer mig desuden, at
man ved at tale Ondt om de Graværende kun
siger sig selv en slet Kompliment, jeg forstaaer
heller ikke, at Den, som selv besidder Mod, kan
være tilbøielig til at tvivle om Andres.“

„Det er rigtigt!“ udbød Bjørn. „Hvor-
for har Du saameget imod Hr. Bugge? Han
talte forgangen Dag Godt om Dig, nu taler
Du Ondt om ham.“

„Hvem af dem skal man nu troe?“ spurgte
Offe Stub.

„Ingen af dem,“ svarede Biffert.

Ebbe havde atter gjort et uheldigt Rast,
han vendte sig heftig om mod Biffert. „Hvor-
for ikke, om jeg tør spørge?“

„Naturligviis, fordi Andres Dom altid
er en utilforladelig Grund at bygge paa,“ sva-
rede Biffert med sit venligste Smil.

„Jeg talte ikke om Hr. Eggert Bugges
Mod,“ sagde Ebbe, „især siden han dennegang
havde saa liden Feilighed til at vise det, jeg

under blot, at han har flasket sig sin Berømmelse for en billig Priis. Det var Meningen af det, jeg tillod mig at høre, da vi begyndte denne Samtale. En Mand kan have Uheld med sig, blive fangen, naar Overmagten er mod ham, eller han ikke seer sig tilstrækkeligt for, det er en ærlig Sag; saa hjælper man sig, som man kan, helst selv, tager ogsaa tilnød med en Haandsrækning af Andre, man gjør blot ikke Blæst deraf, eller regner den Andens Gæder med til sin egen. I kan troe, jeg kan tale med derom, jeg har selv oplevet saadanne Historier og altid vidst at trække mig ud af dem."

"Var det med Armene eller med Benene?" spurgte Claus Juul.

"Det var maaskee med Kniben," svarede Sorgen.

Disse sidste Ord faldt som en Bljvægt over Ebbe; han blev bleg, hans Dine stode flammer.

"Hvad mener I dermed?" raabte han. "Skal det være en Gjentagelse af Historien med Feltherrens Stol, I sigter til?"

"Nei!" svarede Sorgen Gram. "Jeg sigter ikke til Feltherrens Stol, men til Høibroplads."

Ebbe Strangesen sprang op fra Benken, firehundrede Aar, af Poul Munk.

han kastede Tærningerne hen ad Bordet og udbrød med en tvungen Latter, der fortrak hans Ansigt og viste hans Tænder: „Det Ord har I været længe om at finde paa, Hr. Jørgen Gram, men det gjør ogsaa al videre Tale overflødig. Jasten har I talt om min Kniv, imorgen tidlig skal I faae at see, hvordan jeg forstaaer at bruge min Kaarde. Hvad Spillet her angaaer, saa antager jeg, at det nu kan være endt, siden I har vundet alle mine Penge.“

Jørgen Gram svar staaet op fra Bænken, hans Blik gik rundt i den Kreds af Tilhørere, som havde dannet sig omkring Bordet. I det Samme traadte Henning Graabæk ind ad Døren. Jørgen kaldte ham hen til sig.

„Jeg har vundet disse Penge,“ sagde han, „og ønsker ikke at beholde dem, tag dem til Dig, de skulle være dine.“

„Fra hvem har I vundet dem, med Forlov at spørge?“

„Fra Herren der.“

„I saa Fald være det langt fra mig at tage dem,“ svarede Henning. „Jeg har været Poul Baymands Tjener.“

Det er umuligt at skildre den Virkning, disse faa Ord vakte. Ebbe Strangesen syntes at lede efter et Svar, men han fandt intet; man hørte hans gispende Aandede og saae den Arm

jærløve, hvormed han støttede sig til Bordet, hans Blik, der nylig havde været dristigt og udfordrende, sænkede sig for den tanse og alvorlige Kreds, som omringede ham.

„Smorgen tidlig,“ udbød han endelig høst og uthdeligt og nikkede over til Borgen, „saa al I komme til at betale den hele Regning, ogsaa hans der.“

„Smorgen tidlig vil Hr. Gram ikke komme til at betale for Rogen,“ sagde Henning Graa-
af, „saa er han reist bort i et Vrende for elstherren. Jeg kommer herved med den Ordre, at Hr. Borgen strax har at møde for dem.“

Borgen gik hen og tog sin Kaarde ned fra væggen og idet han spændte den om sig, udbød han: „Hvad vi To have at forhandle sammen, saa altsaa vente, til jeg kommer igjen. I skal se faae Eders Lyft styret og ikke komme til at tabe ved Opsættelsen.“

Med disse Ord hilste han paa sine Venner og forlod Stuen med Henning.

„Nu glemte han alle sine Penge,“ sagde Jørn. „Jeg vil see efter, hvor mange der er, saa tage Vidner paa, at jeg forvarer dem, han kommer igjen.“

Med disse Ord gav sig til at tælle Pengene.

XXII.

Hvad Rhygtet fortalte.

Biffert var under denne Strid bleven sidende ved Bordet, taus og rolig, som om Intet af Alt angik ham; imidlertid vedbleve hans Dine ufravendte at være rettede paa Ebbe.

„Hvorfor betragter I mig saa noie, Herre?“ spurgte Ebbe.

„See Jer om, Herre!“ svarede Biffert, blidt og fredsommeligt. „I vil finde, at jeg deler denne Opmærksomhed med alle de øvrige Tilstedeværende, Alle vente uden tvivl ligesom jeg paa den Undskyldning, I har at gøre Hr. Ofte Stub, fordi I bryder Freden i hans Huns og forstyrre vor Fæst ved Eders truende Ord.“

„Synes I da, at jeg har kunnet handle anderledes, end jeg gjorde?“

„I maa ikke gøre mig til Dommer, jeg vilde maaskee i dette Tilfælde ikke kunne være tilstrækkelig upartisk; spørg heller de Andre; I seer her Mænd omkring Eder, som forstaae sig paa, hvad der angaaer Ære og Sammelighed.“

„Han har viist sig hovmodig og udfordrende mod mig den hele Aften.“

„Ogsaa mod mig,“ forsikrede Bjørn. „Naar jeg talte til ham, maalte han mig saa-

han fraoven nedeſter, og ſpidſte knap, om han vilde ſvare."

"Ogsaa mod Eder?" gjentog Viſſert. "Virkelig? I ſaa ſald maa han viſt have haft ſine Grunde dertil."

"Hvilke?"

"Spørg ham ſelv derom!"

"Han er jo uheldigviis reist ſin Wei, og kan ikke mere ſvare for ſig. I er hans Ven og paatager Eder hans Forſvar; ſiden I har tænkt Jer, at han havde Grunde til at fornærme os, ſaa bør I ogsaa kunne nævne dem. Har jeg ikke Ret?" vedblev Han, henvendt til de Omkringſtaaende.

"Hr. Ebbe Strangefen har Ret," ſvarede En i Kredſen. "Viſſert bør udtale, hvad han meente."

"Men jeg meente kun," vedblev Viſſert med ſit venlige Smil og den blideſte Røſt, "at Jorgen Gram maafſee kunde have nogen Grund til at beklage ſig over Eder, I to Herrer!"

"Hvorfor det?"

"Han har beilet til Frøken Laxmand, han er bleven hendes Trolovede, ſom I maafſee have hørt fortælle."

"Hvad følger deraf?"

"At han gjør hendes Sag til ſin."

"Og ſaa?"

„Ja, og saa er det jo muligt, at visse sørgelige Rhytter om Eders Udsærd mod den afdøde Rigshofmester i Forbigaaende kunde have streift Jørgen Grams Ører og bibragt ham nogen Uvillie mod Eder. I lægger vist Mærke til, at jeg betjener mig af de skaansomste Udtalelser, ligesom ogsaa, at her kun er Tale om Jørgen Gram. Jeg i hans Sted vilde sige: Hvad bethyder vel et Rhytte; Alverden kan fortælle, hvad den finder for godt om Eder og Eders hæderlige Ven paa Bænken der, det er blot ikke Alverden, som paatager sig at bevise det.“

„Ebbe Strangesen indsaar, at han var gaaet for vidt, men han var nu engang bleven tvungen ind i den Kreds af Forklaringer, som Biskop saar tilsyneladende uden Hensigt bestandig drog tætttere sammen om ham. Hans næste Spørgsmaal var:

„Hvad er det da for Rhytter, Alverden fortæller om mig?“

„I mener om Eder og Eders Ven.“

„Nu ja, om Bjørn og mig! Skulde I tilfældigvis kjende dem?“

„O min Gud! Alverden kjender dem. Vidste I ikke Noget derom for nu? Det maa da være gaaet Eder som de bedragne Ægtemænd, de erfare altid sidst, hvad der nærmest

ngaaer dem. Siden man her i Kredsen op-
 ordrer mig til at tale usorbeholdent, maa jeg
 slyde, hvor megen Overbindelse det end koster
 mig. Røgtet melder da, at I, Hr. Ebbe Stran-
 esen, dræbte Poul Vaymand. Det fortæller,
 at I snigmordede ham; det lægger til, at I
 aandede den Døde efter at have myrdet den
 levende."

Alle Tilstedeværende folte ved disse rolige
 og bestemte Ord ligesom en Storm bruse hen
 over deres Hoveder. Ingen talte; under den
 Almindelige Taushed hørte man Bifferts An-
 slage falde som Kølleslag paa de to Herremænd,
 hvoraf den Eine sad sammenbøiet og betragtede
 Bordet foran sig med matte og udtryksløse
 Øine, og den Anden stod stiv og opreist foran
 Bænken, medens han gispede efter Luft og
 vædede sine tørre Læber med Tungen.

"See, det er Alt, hvad jeg har hørt for-
 tælle," vedblev Biffert, „men, som sagt, jeg for-
 min Person ændser ikke Røgter, hvor mange
 troværdige Vidnesbyrd der endog have bekræf-
 tet dem. Jeg troer dem ikke, gjentager jeg,
 fordi jeg anseer det uforeneligt med en Adels-
 mands Ære at snigmorde sin Fjende; jeg hol-
 der det endnu for mere umuligt, at To kunde
 laae sig sammen til en saadan Bedrift; jeg
 firehundrede Aar, af Poul Munk,

anseer det endelig uforenelig for os, hvis det var skeet, at taale Eder her i vort Selskab."

"Det er nok! Det er nok!" raabte Ebbe og strakte sine knyttede Hænder frem mod Biffert. "Saasandt Gudsfader er over os, skal enten I eller jeg imorgen have ophørt at leve."

"I truer mig," svarede Biffert. "I vil tvinge mig til at flaaes. FINDER I da noget Fornærmeligt i, at jeg gjentager, hvad Alle fortælle, især siden I selv opfordrede mig dertil? Har jeg tillagt Eder Noget, som ikke stemmer overeens med den strengeste Sandhed, saa tager jeg ethvert fornærmende Ord tilbage og beder Eder om Tilgivelse. — I viser Tænder, Herre! Men det er ikke at svare. Nu tie I stille begge To, og for lidt siden havde I Mod til at forlange Forklaring af mig, hvorfor Sorgen Gram viste sig kold og tilbageholden, hvorfor han maatte modtage Forbøn af en saa hæderlig Mand, som Hr. Offe Stub, for han nedlod sig til at sidde paa samme Bænk som I, berøre de samme Tærninger som I; for lidt siden undrede det Eder, hvorfor en Adelsmand sthyr Eders Selskab, — det forstaaer jeg ikke. I forlangte mit Svar, tilgiv, at jeg taler med en saadan Oprigtighed, men jeg indseer ikke, hvorfor jeg skulde have nødig at besmykke mine Ord."

„Kom, Bjørn!“ raabte Ebbe, idet han greb
 i Hat. „Imorgen tidlig, saasnart det gryer ad
 Dag, skal I høre fra os Begge. Eder beholder
 jeg da tilbage, I reiser ikke bort som den
 anden.“

Dermed ilede han hen til Døren, Bjørn
 fulgte ham. mumlende nogle uforstaaelige Ord,
 men Biffert traadte iveien for dem og sagde:

„Hvis jeg virkelig, imod min Villie, skulde
 blive nødt til at slaaes for det, I har opfor-
 ret mig til at sige, saa raader jeg Eder til at
 tage saa mange Vidner med, som I mægter
 at samle.“

„To pleier ellers at være tilstrækkeligt,“
 svarede Ebbe.

„Staf Eder heller fleer. Jeg haaber ikke,
 I tager mig dette Raad ilde op, siden jeg giver
 det til Eders egen Fordeel. Hvis I skulde
 være saa heldig at fælde mig i en ærlig Kamp,
 uden tilstrækkelige Vidner, kunde Røgtet maafee
 forvanske Historien. I veed, at det allerede en
 Gang før har havt travlt med Eders Kniv.
 Jeg for min Person holder ikke af Gjen-
 agelser.“

„Vi skal nok faae Vidner,“ sagde Bjørn
 og rettede sig i sin fulde Høide, „det kan I
 vide paa. Jeg vil dernæst lade Jer vide, min
 gode Hr. Biffert Wendelkaabe, eller hvad Jan-

den det er I hedder, at I for al den Snak, I her har fort iasten, ikke blot faaer med Ebbe at bestille, men ogsaa med mig."

"Dog vel ikke paa eengang, ligesom sidst," svarede Biffert, idet han gjorde en dyb Hilsen for Bjørn. — Selskabet brast i Latter.

"Kom Bjørn!" sagde Ebbe. "Imorgen tidlig skulle vi faae en Slutning paa alt dette." Dermed gif de.

Inden Biffert forlod Selskabet, havde sex af Gæsterne forlangt at være hans Vidner. Han valgte de To, som først tilbød sig.

XXIII.

Forberedelser til en Dvekamp.

Det var endnu tidligt paa Aftenen, da Biffert vendte hjem. Tørgen Gram var allerede reist bort i Feltherrens Grend. Da Biffert hørte dette, gif han over i Holstenernes Leir, til en lille Hytte, hvori hans Bekjendt, den tydske Baabenmester, havde opslaaet sin Bolig. Baabenmesteren var endnu oppe. Han havde to store selvgjorte Thyrreræ = Fakler brændende foran sig, ved deres Lys sad han og stoppede Hullerne paa sin Baabenkofte, som Tid og langvarig Brug efterhaanden havde bragt i synlig Forfald. Ved Lyden af en Kommende svøbte

han Koften sammen og kastede den hen i en Krog i Mørket, som om han undsaae sig over, at Noget skulde træffe ham i en saa uridderlig Beskæftigelse. Da han gjenkjendte Biffert, tog han den atter frem og vedblev sit Arbeide.

Det var en ældre Mand, med stærkt udprægede Træk, et tilspidset Kindstæg og en uhyre Haarbært, som begyndte at graane. Altid tilfreds med sin Stilling, altid tilbøielig til at tage Verden fra den lystige Side, var han en fortræffelig Selskabsbroder og en velkommen Gæst overalt, hvor han viste sig. Han hed Hr. Eige von Trotorlow, et smukt Navn, der desværre dog ikke har havt det Held at kunne vedligeholde sig i Danmark, saalænge som mange andre af vore thjdske Herrenavne.

„Hvor det er Skade, at I ikke kom lidt før,“ udbrød Hr. Eige i den Blanding af Tydskt og Italiensk, hvori han udtrykte sig. „Jeg har drukket den sidste Draabe, der var tilbage.“ Til Beviis herpaa strakte han Haanden ned efter en tom Vinkande, som stod paa Gulvet. „Jeg har ogsaa tabt alle mine Penge i Tærningspil iaften, ellers skulde jeg snart skikke en Mand ned til Marketenderen og faae Kanden fyldt paany.“

„Det er ikke for at tomme en Vinkande, at jeg kommer hertil iaften,“ svarede Biffert.

„Vil I laane mig Eders Kaarde med Krødsfæstet, den falder mig bedre i Haanden end min egen, og jeg vil faae Brug for den imorgen.“

„Guds hellige Død og Pine!“ raabte Eige jublende, idet han sprang op fra Bænken og greb Biffert om Armen. „I skal slaas; og det er alvorligt, vil jeg haabe, Noget, der er værd at træffe ud for. Naturligviis er jeg Eders Vidne, jeg skal strax skaffe en Mand til, som vil gjøre sig en Glæde af at følge med.“

„Jeg takker Eder, men det behøves ikke, jeg har allerede mine Vidner.“

„Og I har kunnet glemme mig, Eders gamle Fægtmester! Det er haardt!“ hittede han med et Suk, og satte sig yderst sorgmodig ned paa Bænken.

„Det var altsaa Kaarden,“ sagde Biffert.

„Den hænger deroppe paa Væggen,“ sagde Eige og pegede med Tommelfingeren over Skulderen. „Jeg har pudset den blank iasten. Men det er umuligt, I kan ikke drage ud uden at tage mig med, saalænge som jeg nu har gaaet og ventet efter en ordenlig Tvekamp, selv har jeg gjort mig al optænkkelig Umage for at faae en; stadsige Svar, spottende Miner, aldrig ride tilside for Nogen, Djævelen staaer i det! Intet vilde hjælpe. — Hvem er den Mand? — Eige von Trotorlow — saa tager Enhver strax Fole-

hornene til sig. Hr. Biffert, I er min allerbedste Ven. Klingen ligger Eder prægtig i Haanden, og saa har I en Maneer i de dybe Kvarter som ingen Anden; I maa tage mig med. Da jeg saa den Iver og Udholdenhed, I anvendte for at komme til at føre en god Kaarde, anede det mig strax, at I havde en Uben, paa hvem I vilde spendere Frugten af min Lærdom, nu har I faaet fat i ham, nu skal han have det, og jeg maa ikke være med, jeg, som har gjort Eder færdig, maa ikke faae at see, hvordan I benytter mine Erfaringer. Det er ugudeligt!"

"Sex af mine bedste Bekjendte have tilbudt mig deres Tjeneste, jeg har kun kunnet vælge to af dem; I indseer altsaa selv, at der er Intet ved den Sag at gjere."

Hr. Eige sad lidt og betænkte sig, før han spurgte: „Naar skal det gaae for sig?"

„Imorgen tidlig ved Solopgang."

„Og hvad vil Feltherren sige dertil?"

„Jeg haaber ikke, at han skal faae det at vide. Vi ride udenfor Leiren sønderpaa nedad mod Bonsild Skove."

„Nedad mod Bonsild Skove," gjentog Eige. „Det er godt. Huff nu strax at lægge Mærke til Ufset, tving ham et Skridt eller to til Siden, saa han faaer Solen i Dinene. Saa Firehundrede Aar, af Poul Munk.

blot rolig i Begyndelsen; lad ham gjøre sine Kunstner først, det trætter. Og jeg skal gaae herhjemme med Hænderne iommen, mens I Andre slaaes. Det er jo ikke til at holde ud."

Biffert havde taget Kaarden ned fra Bægen og fæstet den fast under sin Kappe; han rakte Vaabenmesteren Haanden og vilde gaae. Hr. Eige holdt ham tilbage, han havde endnu meget at sige ham.

"I tænker da ikke paa at slaaes i Skinner og Plade? Det er en Maneer for Kujoner, ikke for brave Mænd. Jeg saa i Osnabrück de Herrer Schwanwedel og Hugo von der Rußwurm staae og stifte paa hinanden i fuldt Harnis en Klokke time tilende. Ingen af dem kunde faae Hul, tilsidst pryggede de hinanden tildøde med Stridskolber. Hvad ligner vel det? Stig tilhest uden Rustning og mød ham i Vaabenkjole alene, saa tvinger I ham til at gjøre det Samme. Det seer da ud efter Noget. Læg saa endelig fra første Dieblis Mærke til, hvorledes han tager sine Parader; er det en Karl, som forstaaer Noget, saa bruger han ingen Finter, men man træffer ogsaa paa Spekulanter, som give sig Fanden i Vold paa det Uvisse; dem skal man være agtsom paa. Mens vi laae i Mantua, kom der en Aften en Adelsmand til mig, efterat jeg allerede var gaaet tilfængs. —

„Jeg skal slaaes imorgen," sagde han, „og for-
 taar kun slet at bruge Kaarden. Lær mig
 et." — „Ja, hvad skal det blive til?" svarede jeg.
 „Troer I, man lærer at føre en Kaarde fra nu
 af til imorgen tidlig?" — Saa tog han en
 vægtig Pung op afommen, klingrede for mine
 Ører med den og sagde: „I denne Pung er
 der halvtredstindstyve Guldstykker, de tilhøre
 Eder, hvis I lærer mig saameget, at jeg kan
 slippe fra den Sag med Livet." — Det var
 rystende, hvad? — Jeg sad lidt og betænkte
 mig. — „Vil I spendere Eders ene Haand,
 for at vinde?" spurgte jeg. — Det vilde han. —
 „Godt! Saa læg nu nøie Mærke til, hvad jeg
 siger. I det Dieblif, I seer Eders Modstan-
 der falde ud efter Jer, saa opfanger I Stødet
 Eders venstre Haand, boier Fingrene fast om
 hans Kaarde, og mens I holder den tilbage,
 støder I ham Eders egen i Brystet. I vil
 slippe deraf med Livet, hvordan det forresten
 gaaer med Jeren, det maa I selv om." — Vi
 prøvede et Par Gange paa Skramt i mit Telt,
 og Tyren forlod mig. Næste Dag gik det ganske
 iagtigt efter Recepten: Modstanderen stak min
 Adelsmand i Haanden, men han stak Modstan-
 deren igjennem Brystet. Saadan kan det gaae,
 og Eder derfor."

„Jeg skal følge alle Eders Raad," svarede

Biffert smilende, „men for at jeg skal kunne huske dem, maa I heller ikke give mig flere.“ Dermed gif han.

Taabenmesteren fulgte ham til Døren. „Pas godt paa min Klinge,“ sagde han, „det er en adel Natur, der har lugtet Menneskeblod for — Haanden ikke for fastknuget om Hestet, hust saa bestandig paa at følge den Andens Dine. — — Og jeg skal ikke være med,“ vedblev han, efterat Biffert var gaaet. „Ja det ville vi dog see paa.“

Med denne Bemærkning trak Hr. Eige von Trotorlow sig tilbage til sin Stue og stængede Døren.

Da Ebbe og Bjørn forlode Selskabet, gif de igjennem Leiren ned til et gammelt forsaldent Bondehuus, hvor Hr. Jeppe Thuesen havde opslaaet sin Bolig. Det var en velhavende Herremand, som handlede paa Holsteen med Dyne og Heste, og i hvis Huus Ebbe Strange- sen havde tilbragt forrige Vinter, medens han hjalp ham med Kvæghandelen.

Jeppe laae paa en Bænk med en stor Sengedyne under sig, han var feed og blussende rød i Ansigtet, havde smaa, vandblaa Dine, som næsten forsvandt mellem de vældige Brøn og skldige Kinder. Foran ham stod en stor Vinkande, og ved hans Side sad en Munt,

hvem Jeppe dikterede et Brev til Hjemmet, thi selv kunde han ikke skrive. Da Ebbe og Bjørn traadte ind, var Brevet netop færdigt. Jeppe satte sit Mærke under og lod Munken gaar. De tre Herremænd bleve alene.

„Har Du Noget i Kanden?“ spurgte Ebbe.

„En lille Taar er der vel endnu, og mere kan der blive Raad til, skjøndt det begynder at blive sild, og jeg vil tilfængs og sove.“

Ebbe tog Kanden og drak, Bjørn lagde sin Haand paa hans Skulder og sagde: „Levn ogsaa lidt til mig!“

„Vil Du gjøre mig en Tjeneste?“ spurgte Ebbe.

„Nei, jeg vil ikke,“ svarede Thuessøn, „for Du vil laane Penge, og det bliver der Intet af. Du glemmer at betale tilbage igjen, og der staaer endnu sytten Gylden paa Brættet fra Din sidste Reise ned til Holsteen, som Du ikke har gjort rigtig Regnskab for.“

„Dennegang tager Du fejl,“ sagde Bjørn. „Daften komme vi ikke for at laane Penge.“

„Hvad vil I da?“

„Jeg skal ud og slaas imorgen tidlig,“ svarede Ebbe. „Vil Du følge med som Vidne?“

„Skal I nu ud og slaa ihjel igjen,“ sagde Thuessøn. „Hvem er det, som skal holde for imorgen?“

Ebbe rhykede sine Brøn til denne Yttring, som indeholdt Hentydninger, han ikke syntes om. Han fortalte med nogle smaa Forandringer, hvad der var skeet hos Osse Stub.

„Det er en slem inbildst Knægt, den Vifert Bendelbo,“ sagde Seppe. „Sag glemmer ikke, at Feltherren foretrak ham for mig, da han stikkede dem op for at slaes med Bønderne ved Rye.“

„Hvad vilde Du der?“ spurgte Ebbe. „Sag troede ikke, Du var saa meget for at slaes?“

Seppe brast i Latter. „Hvad Fanden brød jeg mig om at slaes!“ sagde han. „Sag vilde see et Dieblif hjem til min Gaard underveis, og faae mine Kreaturer bjergede sønderpaa, for de kom og tog dem. Det var Meningen. — Naa! Du skal altsaa ud at fægte imorgen. Du bliver da aldrig klogere. Kan Du faae Nogen til at være det andet Bidne?“

„Sens Dxe har tilbudt sig.“

Bjørn saae forbauset hen paa Ebbe, han vidste, at de ikke havde seet Sens Dxe den hele Aften. Ebbe lod, som om han ikke mærkede det.

„Ja, naar en saa hæderlig Mand som Sens Dxe siger god for Dig, vil jeg ogsaa være med,“ svarede Seppe.

Der blev nu bragt en ny Kande Viin, og

edens de tømte den, aftalte de tre Forbundne Enkeltheder, som stode tilbage at ordne med Enhver til Kampen. Lidt efter toge Ebbe og Jørn Afsted.

„Undskyld, jeg bliver liggende,“ sagde Seppe hvesføn. „Jeg er tht og fed og holder ikke at reise mig, naar jeg kan undgaae det. Jørn lidt! Der falder mig Noget ind. Da jeg drog herved til Kolding, traf jeg en Munk fra Børglum, som folgte mig en Talisman. Han svor ved alle sine Helgene paa, at saameget man har den hos sig, var man sikker paa at komme til Høj og Stof. Den vil jeg laane dig imorgen. Kom herhen. Jeg bærer den altid hos mig.“

Seppe tog en lille Palle op af sin Kofteomme, medens han vedblev: „Det er rigtignok en en Haselnød, at see til som enhver anden Nød, men Munken forbandede sig paa, at der var et Stykke af Sankt Peders Rindbeen indeni; man kan ogsaa høre, at det rasler, naar den knustes. Saa var det den Nøt, vi havde Gildet hos Kongen i Kolding, da var jeg fuld og fik lyst til at see, hvad der var i Nødden. Jeg knækkede den, og ganske rigtig, der laa min Sjæl et lille Stykke Been derinde. Nu har jeg bundet den forsigtig sammen igjen og svøbt den ind i Klud udenom. Jeg tænker ikke, den har

Hirehundrede Aar, af Poul Munk.

mistet noget af sin Kraft for det. Vil Du laane den imorgen, saa vær saa god!"

Ebbe afflog det og gik med Bjørn. Jeppe kaldte paa sin Tjener og lod sig aflæde. Lidt efter kom Bjørn tilbage og hvistede til ham:

"Laan os alligevel den lille Pække, I nylig talte om. Hvem kan vide, hvad den er god for."

Jeppe gav ham Pækken. "Men I svarer mig til den," sagde han, "jeg vil min Sjæl have den igjen, man er altid sig selv nærmest."

Ebbe var imidlertid gaaet hen til Sæns Dørs Bolig. Hans Grinde her var det samme som hos Jeppe Thuesen, og Sæns besvarede hans Bøn med et lignende Spørgsmaal:

"Kan I faae Nogen til at være Eders andet Vidne?"

"Jeppe Thuesen har tilbudt sig," svarede Ebbe.

"Isaafald kan I ogsaa gjøre Regning paa mig," svarede Sæns.

De nødvendige Forberedelser til Kampen bleve nu aftalte. Bjørn var kommen ind til dem. Han stod og lyttede og smilte; først nu fattede han det Kløgtige i Ebbes Maade at skaffe sig Vidner paa.

XXIV.

En Foraarsmorgen.

Den næste Dag stod Solen klar og skynfri paa Himlen. Foraaret bredte sit friske, grønne Tæppe over Jorden, Storken og Støren gik i Engene, Kragerne fløi i store Skarer hen over Skoven, og det sang og spirede og duftede og indhylede frem overalt, som om den nye Herre ilede med ved sine Velgjerninger at udslette alle de sorgelige Minde, hans Forgænger havde efterladt.

Nogle Timer efter Solopgang rede sex Mænd ud fra Leiren, nedad mod Bonfild, som dengang laa omgivet af en mægtig Skovstrækning. Rytterne droge frem i Skridtgang, der hystes at hvile et tankefuldt og alvorligt Udbrud over dem, som kun flet stemte med den friske Foraarsmorgen. I deres Spids red Biffert Wendelbo, indhyllet i en stor Kappe.

Rygtet om, hvad der var foregaaet hos Offe Stub, havde allerede bundet langt større Udbredelse, end Biffert ønskede. De fleste af hans Venner indfandt sig hos ham om Morgen, for at tilbyde deres Tjeneste, og Biffert havde mange Venner. Nogle lode sig nøie med den samme Forklaring som Hr. Eige von Troelow havde faaet, Andre paastode, at de vilde

følge med, en Kamp var en Udspredelse i det eensformige Liv, de saalænge havde ført, og Vid-
 nernes Antal var saaledes steget til fem, inden
 de forlode Leiren. Hvorledes det imidlertid var
 gaaet Modstanderne vidste Ingen, de havde
 endnu ikke ladet sig tilskyne. Derimod meldte
 Jeppe Thuesen og Jens Dyr sig om Morgen
 tidlig hos Bifferts Vidner og aftalte Møde-
 stedet til Kampen med dem, Fornærmelsen den
 foregaaende Aften havde været offentlig, Udfor-
 dringen blev ordnet efter de strengeste Regler
 for den Tids Vaabenbrug.

Et Stykke nedenfor Leiren begyndte Sko-
 ven. Ved et Riisgjærde, som indhegnede den,
 holdt en enlig Rytter og saae sig om til Siden,
 som om han ventede Nogen. Foran sig paa
 Sadlen havde han bundet en anselig Pække,
 der saae ud som hvidt Pinned, men hvis Ind-
 hold det isvrigt ikke var let at gætte. Da
 Biffert kom nærmere, gjenkjendte han Hr. Ege
 von Trotterlow, som smilede og hilste med den
 venligste Mine.

„Jeg havde ikke ventet mig den Ære at
 møde Eder her,“ sagde Biffert. „Det var imod
 vor Aftale, Hr. Ege! Som I seer, ere vi
 allerede dragne ud i et temmeligt stort Antal.
 Det vil vække Opsigt i Leiren.“

Eige hørte ham rolig tilende, hans Smil blev uforandret.

„Antage I Herrer da ikke, at I vil faae Brug for en dygtig Feltstærer idag?“

„Er I Feltstærer?“

„Det skulde jeg rigtignok mene. Her seer I mine Pattenilliker. Det skal være en mor= derlig Skabank, som jeg ikke tager paa min Samvittighed. I Osnabriick behandlede jeg en Junker, som en Feltslange havde revet det halve Been af. Han gaaer endnu og velsigner mig paa Stumpen, saa rask som En af os. — Da vi laae for Genua — —“

„Naa i Guds Navn! saa følg da med os,“ sagde Biffert utaalmodig. „Lad os blot komme afsted.“

Han gav sin Hest af Sporen og red ind over Skovbeien. Hr. Eige sluttede sig til de Dørrige og fortalte dem omstændeligt, hvorledes det var gaaet, da han laa for Genua.

Beien, de nu red, førte til en aaben Plads inde i Skoven, omkrandsket af en Række ærbæ= dige og knudrede Egetræer. I det ene Hjørne af Pladsen betegnede en stor Høi et gammelt Offersted, hvis oprindelige Stikkelse nu var forstørreret. Flere af Stenene, som før havde ligget oppe paa Høien, vare rullede ned paa Sletten og skjultes næsten af Skovbundens lyse=

grønne Græs, hvori imaa Buxte af Anemoner og Tusindfryd blandede deres brogede Farver.

Idet de rede ind paa Pladsen, blebe de overraskede ved at see Ebbe og Bjørn ventende paa dem. Ebbe stod opreist, støttende sig til sit Sværd, iført et blankt Brystpandser og Armskinner. Jeppe Thuesen laae paa sin Kappe i Græsset, med opknappet Vaabentjole, han pusede og stønnede, medens Sveddraaberne perlede paa hans Pande. Det hurtige Ridt denne Morgen havde uensynligt anstrengt ham i høj Grad. Bjørn sad paa en Steen og drak af en stor Læderflaske. Jens Dye bandt deres Heste.

Ved Synet af Biffert og hans Følge hilste de Andre dem. Bjørn var især yderst høflig, han stod op fra Stenen, slog ud med Armene og gjentog sine Bøt flere Gange, uden at Noget dog gav Agt paa hans Opmærksomhed. Jeppe Thuesen blev liggende, han tog blot sin Hat af og sagde:

„Beder om Forladelse, I kjære Venner og ædle Herrer, fordi jeg bliver liggende og hviler mig lidt. Jeg er en thy og fed Mand, og kan næsten ikke faae mit Beir, saa dvæleblændt ved vi til, for ikke at lade Eder vente.“

Da Biffert steg af Hesten og slog sin Kappe tilside, var han iført en lusebrun Kofte uden

Musning. Hr. Eiges kostbare Klinge hang i et Bælte ved hans Side. Ebbe lod til at studse herover; han gik hen til Jens Dye og talte nogle Ord til ham. Jens rystede paa Hovedet og hjalp ham med at spænde Brystgarnisjet og Armskinnerne af. Han stod nu i Baabenkoste ligesom Biffert, kun lagde man Mærke til, at han foruden sit Sværd tillige var en lang, sortskafet Daggert i Bæltet, midt paa Brystet.

Bidnerne valgte derefter Stedet til Kammen og betegnede de to Modstanderes Plads. Solen stod endnu ikke saa høit paa Himlen, at dens Skin kunde komme i Betragtning. Pladsen var derfor hurtig valgt. Hr. Eige lod midlertid til at være den meest Beskjæftigede. Da han havde bundet sin Hest, tog han Paffen, løste den op og udbredte paa Jorden en Mængde maa og større Stykker Linned, hvilket dog ikke hindrede ham i paa samme Tid at skotte hen til de Andre og give noie Agt paa Alt, hvad de foretog sig. Da Linnedet var ordnet, drog Hr. Eige en Salvebæsse op af sin Lomme, en Flaske med Eddike, en Kniv og en Sax, kastede et monstrende Blik paa sine Forberedelser og gik derefter hen til den afdrukne Plads. Her undersøgte han Jorden, om den ogsaa var tiltrækkelig fast og jævn, traadte Muldvarpestud-
trehundrede Kar, af Poul Munk.

dene ned, lagde Mærke til, hvorledes Ryset var fordeelt, gav sit Bifald til Alt og Vidnerne fandt sig i Alt; Hr. Eige var saa godmodig, og man vidste desuden, at han var en kyndig Dommer i Kampfager.

„Det er fortræffelig ordnet, det Hele,“ bemærkede han til Juul. „Der er steet Ret og Skjel mod begge Parter; kun synes mig Kamppladsen lovlig stor assat. Jeg har seet den, der var mindre. I Verona sloges jeg en Formiddag, efter Frokosttid, med en af mine gode Venner oppe paa Spisebordet. Istedetfor Sværd brugte vi Dolken, og for ikke at vige for hinanden, havde vi bundet vore venstre Haandledde sammen med et Stjærfs.“

„Hvordan spændte det saa af?“ spurgte Jeppe Thuessøn, som nu var kommen til Kræfter igjen og havde reist sig.

Hr. Eige saae paa Spørgeren og trak paa Skulderen. „Det spændte af som det pleier, Herre, naar man stikker en Mand sex Tommer Staal ind i Hjertekulen.“

Biffert og Ebbe havde taget deres Pladser og stode nu ligeoverfor hinanden. Ebbe var meget bleg denne Morgen, men idet han tog sin Hat af, vidnede hans rynkede Pande om Bestemthed og Trods. Jens Dye og Thuessøn stode hver paa sin Side af ham og holdt deres

bragte Kaarder rettede mod Jorden. Den samme Stilling indtog Bifferts Vidner. De øvrige Tilstedeværende drog sig noget længere tilbage. Da saaledes Alt var ordnet, gjorde Jens Dye et Skridt fremad, hilste og sagde:

„Inden vi gaae videre, spørger jeg efter Skif og Brug i Alles Paahør, om der er skjellig og høvst Grund til, at hæderlige Mænd tillade sig her med Vaaben mod hinanden?“

„Det er der,“ svarede Suul.

„Dernæst spørger jeg, om Anledningen til denne Kamp er en saadan, at forsonende Ord eller Forklaring ikke kan bringe Forlig tilveie, før Sværdet drages?“

Ebbe taug; han stod og støttede sig til sin Kaarde og saae paa Biffert.

„Jeg holder en Forsoning for mulig,“ svarede Biffert, „og er rede til at gjenkalde enhver Yttring, hvorved Hr. Ebbe Strangesen og hans Ven kunne have følt sig krænkede, jeg vil dertil gjøre dem min Undskyldning begge to for Alt hvad jeg iastes efter Opfordring om talet, hvis han blot vil erklære, at jeg saasagde ham noget Urigtigt, jeg mener, et eneste Ord, som ikke stemmer med den strengeste Sandhed. Han behøver blot at nægte, at han og hans Kammerat derhenne med Flasken i Haanden have fældet en sagesløs Mand og sa-

stet hans Vig med Haansord i Bandet. Mere forlanger jeg ikke."

"Det Svar, jeg agter at give, skal I finde paa Spidsen af mit Sværd," sagde Ebbe. "Nu Et gad jeg vide: Hvem det egentlig er, jeg her faaer med at bestille? — Mit Navn er Ebbe Strangesen, hvad er Eders? Jeg har hørt tale om en Mand, som kom ridende til Veiren i en Munkeskutte paa en graa Hest, Gud veed hvorfra, som listede sig ind i Herremænds Kreds og snjltede sig en Plads til ved deres Bord. Er det nok til at føre det store Ord blandt os? Hvem er Eders Slægt, Herre? Hvad er Biffert Bendelbo for Noget?"

"Biffert Bendelbo var det Navn, Feltmarskalk Johan Rantzau erklærede for en ærlig Mands, da jeg fremstillede mig i hans Veir, det var det Navn, jeg sloges under ved Siden af brave Adelsmænd oppe ved Rye, da jeg tog den Dalby Bjørn tilfange. Jeg veed vel, der knytter sig intet Slægtregister til dette Navn, men heller ingen Skamplet. Skulde I ikke være tilfreds med den Forklaring, lover jeg at hviſte Jer et andet og bedre Navn i Dret, for vi forlade Pladsen. — Har I saa flere Betænkkeligheder?"

Istedetfor Svar drog Ebbe sin Kaarde,

rede til at begynde Kampen. Sæns Juul traadte i det Samme frem foran Biffert og sagde:

„Det er formodenlig undgaaet Alles Opmærksomhed, at Hr. Strangesen bærer Daggert i sit Bælte, medens Hr. Biffert ingen har.“

„Det faaer at være,“ svarede Biffert. „Jeg forstaaer ikke at bruge Dolken.“

Ebbe rev sin Daggert ud af Bæltet og kastede den hen til Rustningen. „Er der mere ibeiien?“ raabte han rasende.

„Nei!“ svarede Biffert. „Nu skal Retfærdigheden domme os imellem.“

Disse Ord lode som en Jubel, som om det endelig var lykkedes ham at naae et længe eftertragtet Maal. Hans Dine straaede, han havde maaskee aldrig været smukkere end i det Dieblis deres Klinger krydsedes.

Enkelthederne i den Kamp, som nu begyndte, viklede saa hurtig, at en Beskrivelse vanskelig vil kunne give et Billede af dem; blot det lagde Hr. Ege med stor Tilfredshed Mærke til, at Biffert fulgte hans Raad og lod sin Modstander angribe først. Der kom i Ebbes Mægt og i den Hestighed, hvormed han gjorde sine Udfald, en dyb Skade tilsynes, alle de Udbyttelser, han havde været Gjenstand for, syntes endnu at klinge for hans Ører, og hvad enten det var Bifferts Hensigt eller ikke, saa

havde hans Spot, hans gjentagne skaanselsløse Fremstilling af Drabet paa Rigshofmesteren, og den synlige Ubillie, Ebbe følte at være Gjenstand for hos de fleste Tilstedeværende, efterhaanden bragt ham til den Grad af Ophidselse, hvori en Mands Overlæg og Besindighed svinder for en eneste Følelse: Hævnlyst.

Ebbe Strangesen var en øvet Fægter. Bjørn vidste det, der laa en lumsk Glæde udtrykt i det Smil, hvormed han stod og stirrede paa Kampen, medens han holdt Hænderne paa Ryggen og Ræderflasken i en lang Snor om den ene Finger.

Hr. Eige von Trotorlow var dog maaskee den af Tilskuerne, som det meest lønnede sig at lægge Mærke til. Det er umuligt, at et Ansigt kunde være mere talende, eller en Deeltagelse mere levende udtrykt end hans. Han opfattede den allerringeste Bevægelse af de Kæmpende, hans Bryst rynkede sig og glattedes igjen, han smilede og saae barsk ud, hans Hænder knugede sig sammen og rettede sig. En lang Strimmel Linnet af de tilberedte Bind hang ud af hans ene Kostelomane og slæbte efter ham i Græsset. Han blev staaende paa den Plads, han engang havde valgt sig, foroverbøiet, ubevægelig, hans Fødder syntes at være rodfæstede i Jorden, frem hans Blik og

Miner taledede. Hr. Eige var en Mand, som vidste, hvorledes man havde at forholde sig paa en Kampplads.

Ebbe Strangejen havde efterhaanden udtømt alle sine Kunstgreb og udviklet en Hurtighed og Styrke, som forbausede Tilskuerne. Bjørn stod og smilte. Jeppe Thuesen derimod led utroligt ved at staa saalænge i samme Stilling med den sænkede Kaarde ved Ebbes Side. Hans kuglerunde Ansigt var blevet blodrødt, det perlede af Sved, han skiftede Sværdet over i den anden Haand og saae hen paa Modstanderen, om det ikke snart kunde være nok. Biffert vedblev at gaa forsvarsviis frem; hans Dine fulgte Ebbes, hans Klinge mødte Ebbes, snoede sig om den som en Slange, drog sig tilbage, strakte sig fremad, sikkert, bestemt og altid saa betimeligt, som om den forud vidste, hvor den skulde dække ham. Kun engang tog han feil. Ebbe slængede Ormet paa hans Kofte; Blodet, som fulgte efter, betegnede, at Stødet havde truffet.

„Nu har han det!“ raabte Bjørn triumferende, idet han glemte den Taushed, han som Tilskuer var forpligtet til at iagttage.

„Endnu ikke,“ svarede Biffert, medens han traadte et Skridt tilbage, strøg sit lange Haar fra Panden og begyndte Kampen paany.

Hirehundrede Aar, af Poul Munk.

Jeppe Thuesen tørrede sit Ansigt, da han saae, at der var endnu mere tilbage, og indtog atter den tidligere dækkende Stilling.

„Kan I taale mere?“ spurgte Ebbe spottende.

„I skal ret snart saae det at vide,“ svarede Biffert. Efter disse Ord tog Kampen en anden Bending. Nu var det Biffert, som angreb, saa heftigt og lynsnart, at Ebbe følte sig overvældet deraf. Han bed Tænderne sammen, hans Haand var ikke længer saa sikker og smidig som før. Bifferts Dine straaede ham imøde som to Flammer. Imidlertid traadte Hr. Ege et Skridt nærmere, han smilede, rettede sig ivejret og kastede et Blik paa de Omkringstaaende; den Færdighed, de her saae udviklet, var jo hans Bærl; det var Mesteren, som tog sin Deel af Lærlingens Triumf. For et Die, saa sikkert og øvet som hans, kunde Stridens Udfald ikke længer være tvivlsomt. Han saae Ebbe gjøre et Skridt tilbage, atter et, i næste Sekund borede Bifferts Klinge sig i hans Bryst. Ebbe tabte Sværdet, knugede Haanden sammen over det saarede Sted og sank tung og ubælgelig ned i Græsset. Biffert stod med den blodige Klinge i Haanden, hans Dine hvilede paa Ebbe, som laa foran ham i Græsset.

„Jeg beklager meget, hvad her er skeet,“

gde han, „men det kunde ikke være anderledes.“
 Efter disse Ord boiede han sig ned over Ebbe
 og hvilede nogle Ord i hans Øre.

Disse dæmpede Ord, som de Omkring-
 værende ikke kunde høre, øvede en mærkværdig
 Virkning paa den Saarede. Hans lukkede
 Øjne aabnede sig og stirrede med et Udtryk af
 Rædsel op paa Vissert; han forsøgte at tale,
 men det lykkedes ikke; et blodigt Skum farvede
 hans Læber.

„Maa jeg bede om en lille Smule Blods,“
 raabte Hr. Ege. „Nu skal vi see, hvad Felt-
 læreren kan gjøre.“

Han lagde sig ned paa Knæ foran Ebbe,
 vaskede hans Koste op og undersøgte Saalet.
 Ebbe saae op paa ham, spørgende og angstelig.
 Da Ege strax efter igjen drog Koften sammen
 over Brystet, røbede Ebbes Øjne en ubeskrive-
 lig Frygt. Ege fattede dette Udtryk og ud-
 røb:

„Det er ikke Noget at være bange for.
 Det Hele har Ingenting at sige. I kan stole
 paa mig, om fem Minuter er den Sag i Or-
 den. I de to første Minuter en Smule Krampe,
 de to næste lidt Feberghsen, saa vælger Blo-
 det Ser. Det kjende vi.“

Efter denne beroligende Trost rejste han

sig, tørrede omhyggeligt Jorden af sine Knæ og gik hen til Biffert.

Bjørn stod som bedøvet. Af alle Tilstedeværende havde han mindst ventet dette Udfald, hans spottende Smil var forsvundet, han betragtede Biffert med en vis Rædsel, men undveg hans Blik. Da Eige var gaaet, lagde Bjørn sig ned paa Knæ foran Ebbe og prøvede paa at hæve hans Hoved lidt iveret. Ebbes Ansigtssfarve var bleven graagul, hans Lænder kom tilsynne under de tilbagetrukne blaalige Læber. Medens Bjørn understøttede hans Hoved med sin Arm, gled hans Blik hen over den Kreds, som omringede ham, taus og alvorlig, uden Sorg, uden Deeltagelse. Han søgte Biffert; da han saae ham, syntes Livet og hadefulde Egenskaber endnu engang at finde sit Udtryk i disse matte, glasagtige Dine. Derpaa vendte han sig om mod Bjørn og hviskede:

„Tag Dig ivaare for ham.“

En Blodstrøm farvede hans Mund, hans Legeme strakte sig tilbage, han udstødte et dybt Suk og døde.

Bjørn laa knælende i Græsset, bøiet ned over Liget; han brast i Graad. Ebbes Raarde laa noget borte. Hr. Eige tog den op, tørrede den omhyggeligt af og lagde den hen ved den

Dødes Side. Bjørn nikkede til ham og udbrød:

„Han var en brav og ærlig Sjæl!“

„Mon?“ svarede Ege.

„Han deelte sin sidste Skilling med mig.“

„Saa var han en brav og ærlig Sjæl,“ gjentog Vaabenmesteren.

I dette Dieblif kom Biffert hen til dem.

„Det vil maaskee være Eder imod, at vi to afgjøre vort Mellemværende idag,“ sagde han. „Saa snart det behager Eder, skal jeg være til Eders Tjeneste.“ Efter disse Ord hilste han og red bort med sine Venner.

XXV.

Hvorledes Bjørn hævnedes sin Ven.

Den næste Aften sad Biffert hjemme i sin Hytte. Han havde hele Dagen ventet paa Bjørns Bidner, men der kom Ingen. Lidt for Mørket begyndte, vendte Børgen Gram tilbage fra sin Reise. Hans første Spørgsmaal gjaldt Ebbe Strangesen.

„Hvorledes gik det saa hos Offe Stub, efterat jeg drog bort?“

„Jeg blev der ikke længe,“ svarede Biffert, „men jeg beklager, at Du glemte Dit Løfte.“

Alt vel overveiet, var det Dig, der gav Anledning til Striden."

"Det maatte blive Tilfældet, efter vor Samtale underveis. Jeg lagde Mærke til, hvorledes Alle betragtede mig, fra det Dieblif jeg kom i hans Nærhed, det var, som om de ventede paa, hvad der skete. Righshofmesterens Sag er jo bleven min, og jeg vil slaas med Ebbe."

"Det kan Du ikke."

"Han har fornærmet mig."

"Det gjør han ikke mere."

"Hvorfor?"

"Fordi han er død."

"Død?" gjentog Sorgen, og betragtede Biffert med den dybeste Forundring.

"Ja! Jeg har hørt det fortælle af En, der stod ved hans Dødsleie."

"Hvem var det?"

"Ham, der dræbte ham."

Efter denne Indledning, hvorunder Sorgens Forbauselse steg med ethvert Svar, fortalte Biffert Alt, hvad der var hændet, siden de skiltes. Han havde netop hørt op med at tale, da det bankede paa Døren. Der kom en Mand ind og spurgte, om Hr. Biffert Bendelbo var tilstede.

De to Venner sad i Mørke, men begge

genkjendte Røsten. Det var Bjørn Andersen, som stod for dem. Der blev tændt Lys. Bjørn saa sig om og udbød, da han fik Ole paa Børgen:

„Jeg vilde nok tale et Par Ord med Hr. Biffert i Centrum.“

„Tal kun!“ svarede Biffert. „Siden I saa uventet gjør mig den Ære at besøge mig, efter hvad der er sleet, anseer jeg det for rettest, at Hr. Børgen Gram bliver Vidne til, hvad I har at sige.“

„Ja, det kan for den Sags Skyld ogsaa være det Samme“, sagde Bjørn i den langtrukne Tone, som var ham egen, og han satte sig ned paa den yderste Ende af Bænken. „Jeg kom blot for at sige Eder, at hvis jeg igaar Aftes skulde have talt Noget, som I føler Eder krænkede over, saa tager jeg mine Ord tilbage.“

Det kostede Biffert Møie at vedligeholde en alvorlig Mine ligesoverfor denne Erklæring.

„Det bør I ikke gjøre“, sagde han.

„So jeg gjør, jeg tager dem tilbage alle skjøde. Jeg havde drukkert tæt i Aftes; naar jeg rækker, bliver jeg gjerne fuld, og saa veed jeg ikke, hvad jeg siger.“

„Men I forholdt Jer jo meget taus den hele Aften; tvertimod, det var jo mig, der var saa uheldig at fornærme Eder.“

Firehundrede Aar, af Poul Munk.

„Er det ikke det, jeg siger; saasnart jeg saaer Noget i Hovedet, huster jeg Ingenting. So vist var det Jer, der fornærmede mig, men det kan være det Samme. Jeg lader, som om det aldrig var skeet.“

„I kommer altsaa iasten for at sige mig, at I ikke ønsker at slaaes?“

„Jeg kan jo ingen Vidner faae,“ sagde Bjørn. „Har jeg ikke i Eftermiddag løbet fra Herodes til Pilatus? Alle de, jeg kom til, trak paa Skuldren og vendte mig Ryggen.“

„Jeg synes dog, at I maa være langt mere uvenlig stemt imod mig idag end igaar, siden I ved mig har mistet Eders bedste Ven.“

„Ja, jeg holdt meget af Ebbe, det bekjen-
der jeg frit, og hans Død gaaer mig græse-
lig nær til Hjerte. Det er heller ikke, fordi jeg
er bange for at slaaes; hvis I troer det, tager
I min Sjæl feil; men jeg vil ikke have et
Menneskes Død paa min Samvittighed.“

„Man mener dog, at I temmelig længe
har befundet Eder i et saa uheldigt Tilfælde.“

„I tænker paa Rigshovmesteren; maa jeg
bare være fri for den Snak, jeg har ligesaa
lidt dræbt den salig Lærmand som I. Ebbe
sagde, jeg skulde gaae med, og saa gif jeg med,
som jeg altid pleiede. Saa sad vi længe og
drak ude i et Bislag paa Høibroplads, og da

sa Røgshovmesteren kom ober Broen, gif
 bbe hen og stat ham; men jeg tog blot i
 ans Been og hjalp med at fylle ham ud i
 analen. Den Historie har alligevel piint mig
 mange Aar; jeg saae godt, hvordan Folk gif
 veien og lod, som de ikke kjendte mig. —
 skulde jeg nu gaae hen og stifte Eder ihjel
 g have Mere at bære paa?"

„Men er det da saa afgjort, at I vil
 komme til at bebreide Eder min Død?" spurgte
 Biffert. „Der gives dog ogsaa et andet Til-
 fælde, som I idag har seet Exempel paa."

„I Djævels Skind og Been!" raabte
 Bjørn, „jeg er ikke bange, lad mig saa være;
 g vil alligevel ikke slaaes med Eder."

„Godt!" sagde Biffert. „I skal blive fri
 rfor, men paa een Betingelse."

„Maae vi høre."

„I forlader Leiren."

Bjørn syntes at overveie. Han taug lidt.

„Jeg troer, I betænker Eder?"

„Paa ingen Maade. Mit Tøi er allerede
 dpakket."

„Det maa skee endnu i denne Aften."

„Raader I mig til det? Ja, det er vel
 saa det Bedste, saa er der ikke saa Mange
 at see paa, at jeg rider bort."

„J maa drage ud af Landet," vedblev Bliffert.

„Jeg har tænkt paa det," sagde Bjørn. „Jeg reiser til Lybel."

„J maa aldrig vende tilbage igjen."

„Nei!"

„Aldrig byde en ærlig Mand Haand, thi han vil ikke modtage den, aldrig trænge Eder ind i håderlige Mænds Selskab, de ville vise Eder Døren."

„Det skal stee!" svarede Bjørn.

„Gaa saa Eders Vej, Hr. Bjørn Andersen. Jeg har ikke Mere at sige Eder."

„Farvel!" sagde Bjørn. „Nu gaaer jeg. — Ebbe ligger oppe i Baabenhuset ved Bonfild Kirke. Jeg kommer til at koste Noget paa at faae ham i Jorden. Jeg har ingen Tid der- til. — Jeg har heller ingen Penge."

Med disse Ord reiste han sig, nikkede og gik og lod sig aldrig mere tilshue.

XXVI.

Hjemad.

Den 20de April 1523 drog Christian den Anden bort fra Kjøbenhavn, som Arrild Hvitsfeldt skriver, „fordi han nu formærkede sig ingen mere Tro at have hos de Danske." Johan

Ranzau var fort isorveien gaaet med Haren til Byen, fra Byen til Sjælland og truede med at indeslutte Hovedstaden. Bybeekernes Flaade ventedes i Sundet, det gjaldt altsaa om at komme bort, medens Veien endnu var aaben.

Thye Skibe tog Kongen med sig, ladede dem med Bohave, Akenodier og „Rigets bedste Breve“. Dronningen og hans Børn fulgte ham. Moder Sigbrit var ogsaa med, hun blev som en kostbar Skat bragt ombord i en stor Kasse af Tragt for, at Borgerne og Almuen skulde molestere hende underveis fra Slottet til Skibet. For Afreisen kaldte Kongen Henrik Gøe fra Abrahamstrup til sig, gjorde ham til Hovedsmand over Kjøbenhavn, lovede at vende tilbage med Hjælp og Undsætning, naar han blot vilde holde Byen i tre Maaneder. Henrik Gøe holdt den i otte, kæmpede med i ethvert Udfald, pantsatte sin Gaard Gisselsfeld for at betale Soldaterne deres Løn, men Kongen kom ikke, han slakkede imidlertid om i fremmede Lande, led Nød og Skuffelser; det varede ni Aar, inden han saae Kjøbenhavn igjen, da var hans Hustru død, hans Børn landsflygtige, han selv fange paa et af sin Farbroders Skibe.

Kong Christian drog bort ved Middagstid. Solen skinnede, alle Gader ned til Stranden vare opfyldte af Menneker. Flere af Landets

meest fortjente Mænd sluttede sig til ham og foretrak at forlade Slægt og Venner for at følge ham i Landflygtighed. Dronningen græd, hun gik igjennem Gaderne med sine smaa Børn ved Haanden, af og til standsede hun, vendte sig tilbage og saae op mod Slottet. Hvad tænkte hun paa imedens? Var det et Afstedssuk, hun sendte den svindende Storhed, eller var det med Glæde hun bad Farvel til det Sted, som havde været Vidne til hendes Ydmygelse og Sorger? — Danmark havde ikke holdt sine Løfter til hende, ikke bragt denne unge Dronning synderlig Velsignelse, hun var bleven fortrængt og glemt i Vældens Dage, nu da Nøden kom, syntes hun selv at glemme, hvad hun havde taalt og lidt, hun husede blot, at hun havde Plads ved sin Husbonds Side.

Underveis fra Slottet ned til Stranden modtog de Flygtende talrige Beviser paa den almindelige Deeltagelse. Folket, som tidligere havde skjælvbet for denne Konge med de rynkede Brunn, trængte sig nu omkring ham, udstrakte deres Hænder efter ham, tilraabte ham deres Farvel og bad ham skynde sig med at vende tilbage til dem. Volden ved Stranden myldrede af Menneſter, som bleve staaende og hilste og stirrede efter de bortseilende Skibe, til Skovs- hoveds grønne Pynter skjulte dem. Det var,

om den nedboiede Mands Ulykke idag havde
 bslettet Mindet om alle hans tidligere Bild-
 relser, Ulykken, der lægger Bro over Stan-
 ens store Kløft, bragte 1523 Folket nærmere
 Kongen, ligesom den 1658 bragte Kongen
 nærmere til Folket.

Frederik den Første havde imidlertid for-
 get sin Hær. Lehnsmændene, som hidtil havde
 holdt sig uviirksomme paa deres Gaarde for at
 ppebie, hvad Vending Striden vilde tage, ilede
 nu til hans Fæner med Krigsfolk og gode Løs-
 er. Paa Veien gennem Byen og Sjælland
 mødte han kun Benner og Tilhængere, alene
 Kjøbenhavn og Kallundborg stod tilbage. Ho-
 vedstaden havde lukket sine Porte; medens Rantzau
 endte Bud til Byen om Underkastelse, gjorde
 Henrik Gøe sine Volde høiere og plantede Ka-
 noner paa dem. Rantzau byggede da en Skanse
 paa Sersløv Mark, en anden ved Valby og
 endsluttede Kjøbenhavn.

Denne Beleiring, som varede i otte Maa-
 neder, tilbød ingen synderlig Leilighed til Be-
 orifter. Henrik Gøe gjorde Udsald fra Byen
 og blev dreven tilbage igjen, Angriberne gik det
 ikke bedre. Det beroede paa at tøve og vente,
 til Borgerne, tvungne ved Mangel paa Erhverv,
 eller til Hovedsmanden og hans Krigsfolk af
 Mangel paa Tilførsel frivillig overgave sig.

Firehundrede Aar, af Poul Munk.

Under denne Ubirksomhed begyndte flere af Herremændene at tænke paa Hjemmet. Mai var kommen, Marken ventede, der skulde ploies og saaes. Paa samme Tid blev Hæren udenfor Kjøbenhavn forøget med den Deel af Krigsskullet, som var udsendt mod Kallundborg. De vendte tilbage med Budskab om, at Byen og Slottet vare indtagne. Dagen efter lod Rankau kundgjøre i Leiren, at enhver Herremand, som havde Noget at udrette i sit Hjem, kunde faae Orlov paa en bestemt Tid. Blandt dem, der meldte sig, var Jørgen Gram og Biffert Wendelbo.

Rankau smilede, da han saae Biffert, og rakte ham Haanden.

„Det er længe siden vi To have seet hinanden,“ sagde han, „hvergang jeg kom i Eders Nærhed, skutes det næsten, som om I søgte at undvige mig.“

„Hvorfor skulde jeg det, naadige Herre! Jeg veed ikke nogen Anledning dertil.“

„Anledningen kunde jo være den, at I har fravendt os to dygtige Stridsmænd, jeg mener Hr. Ebbe Strangesen, og hvad det nu var hans Kammerat hed; thi at I har nogen Skyld i, at disse to Hædersmænd saa pludselig forsvandt, det vil I da ikke nægte?“

„Nei!“ svarede Biffert, „det ~~h~~ncægter jeg
fe.“

„I har derved handlet imod min Befaling,
tænkte I ikke paa det, Hr. Biffert?“

„Jeg tænkte paa, at i Eders Nærhed have
de de Rettskafne Plads, og det er tvivlsomt,
forvidt de to Herrer kunde regnes blandt
se.“

„Hvor bleve de af?“

„Den Eine ligger og hviler sig paa Bon-
d Kirkegaard, den Anden red Pokker i Bold,
i Lybak.“

„Det vil sige, at I har dræbt den Eine
og glemt, at jeg satte Bøde og Straf for den,
som drog Sværd i min Veir for at hævne en
ret eller Krænkelse.“

„Jeg har ikke hævnnet mig, men straffet,
sarede Biffert.“

Kaugau stod lidt og saae paa ham i Taus-
d. Derefter lagde han sin Haand paa Bif-
erts Skulder og udbød:

„Hvor han har lært at bruge Munden,
n Graamunk! Man kommer ingen Nei med
ham. Det skal Du dog indrømme mig, Mester
Biffert, at jeg tog ikke feil, da vi To første
gang taltes ved. Det var Andet end Lyft til
rigsbedrifter, som drog Dig ind i min Veir.“

Ikke sandt, jeg havde Ret, fra nu af kan Du stole lidt mere paa min Kløgt."

"Det har jeg bestandig gjort, naadige Herre! Jeg stoler ligesaameget paa Johan Ranzaus Kløgt som paa hans Evne til at bevare en Andens Hemmelighed."

Ranzau lo og rakte ham Haanden. "Gaa saa Eders Vej," sagde han, "og kom igjen, naar I vil. For Der To skal der altid staae en Plads aaben ved min Side."

Samme Eftermiddag blev Biffert kaldt tilbage til Feltherren. Ranzau gik ham imøde og sagde:

"J kommer til at gjøre mig den Tjeneste at tage Henning Graabæk med Der. Der er Noget fra fordums Dage mellem ham og Casper Gylding til Tranders. Jeg bryder mig ikke om at vide, hvad det er. Jeg har fattet Godhed for Henning, der er noget Godt og Dygtigt hos ham, jeg vil gjøre ham til en retsskaffen Karl, han behøver blot Leiligheden for at blive det. Gaa til Casper Gylding og faae ham til at slaae en Streg over, hvad Henning kan have forbrudt. Siig til ham, at hvis han gjør Knuder, skal han faae med mig at bestille, det kan han stole paa. Han blev borte fra Hæren, da vi lode gaae Opbud om, at hver Mand skulde møde. Han har holdt med Kong

Christians Foged, den haarde Hund Hans Bartholomæus Tolder, jeg veed det godt. Alt dette skal komme paa hans Regning, hvis han ikke lader Henning fri og frels og giver mig Haand og Halsret over ham."

"Jeg tænker ikke, han gjør nogen Vanselighed dermed," sagde Biffert.

"Det tænker jeg ikke heller," svarede Rangan.

— "Det er sandt!" vedblev han og sænkede Stemmen, som om han undsaæ sig over, at nogen skulde høre ham. "Skik mig Henning tilbage igjen, det hurtigste I aarfer. Jeg kan ikke undvære den Knægt! Jeg synes, jeg mangler noget, naar jeg ikke har ham hos mig. Farvel!"

Den næste Morgen drog altsaa Sorgen og Biffert hjemad til Tranders. Henning Graa-ut red bag dem. Han havde faaet en ny Badmels Kappe foræret til denne Reise, flaaet Traverne ned paa sine store Støvler og forsynet dem med et Par uhyre Bernsporer, som klirrede ved hvert Skridt. Paa Hovedet bar han en glat Stormhue og ved Bæltet et langt og vægtigt Bernsward. Hvor freidig og sorgløs sad han ikke paa Hesten og saae sig om og milte, hvergang han kom forbi et bekjendt Sted. Sidst han drog igjennem denne Egn, var det mørkt og haablest omkring ham, da gik han

tilføds og imod en tvivlsom Skjæbne, nu lyfte Solen over en Fremtid fuld af Forjættelser, han var fri, han var frelst, han frygtede Ingen.

Det varede en Uge, inden de tre Ryttere naaede Tranders. Sorgen Grams Utaalmodighed steg med hver Dag. Det var ham, der om Morgenens brækkede de Andre, han var den Første paa Hesten og den, der sidst brød sig om at tøve og hvile. I det lange Mellemrum siden vi nævnede Gerda, havde hun haft en Blads i alle hans Tanker, været Maalet for alle hans Ønsker. Nede fra Leiren ved Rolding havde han seet Velighed til at stifte hende Bud og faaet en smuk udsmykt Blomst og en lille rød Sloife tilbage. Hvad kunde han ønske mere. Brev sendte de ikke hinanden, fordi Ingen af dem havde lært at skrive. Nu skulde de mødes igjen, nu red han igjennem de store Skove hjem til hende, og medens Bogen skyggede for Solstraalerne og sænkede sine grønne Grene ned over dem, sad han og talte til Biffert om hende, bestandig om hende, hvorledes han havde tænkt sig de kommende Dage i Gerdas Selskab, hvorledes han vilde indrette det Hjem, hvori hun skulde være hans Hustru. Biffert lyttede og taug og smilede dertil paa en eiendommelig Maade, som Sorgen ikke kunde udthde, han syntes mærkværdig nok at have

gesaa megen Lyst til at høre paa alle disse Drømme om Fremtidens Lykke, som Sorgen l at strifte dem. Undertiden tillod han sig og en tvethdig Bemærkning over det Censforrige i deres Underholdning; hans Ord bragte Sorgen til at tie, han saae Biffert smile over den Begeistring, som han uidentvivel slet ikke forod, og dog var det Biffert, som lidt efter igjen begyndte paa det samme Emne.

Hvad der kastede sin Skygge ind i dette Sollys, var en vis ubestemt Frygt hos Sorgen, hvorledes de vilde blive modtagne paa Tranders.

„Hvad skal jeg sige til Casper Gylding?“
 svarede han. „Jeg lovede at bringe ham hans Bengestrøm tilbage, det skulde være Prisen for Herda, det var idetmindste den bestemte Betingelse, hvortil han knyttede sit Samtykke. Han vil spørge om dette Strøm i vor første Samtale. Jeg veed ikke det Mindste at svare derpaa.“

„Skaffe vi ham ikke hans Skat,“ sagde Biffert, „saa bringe vi dog den med, som han troede havde taget det.“

„Hvad nytter det? Henning Graabuf veed jo Intet derom. Den Morgen, Skrinet blev åbnet, tænkte han kun paa at komme bort og rulle sig selv.“

„Ja, det paastaar han rigtignok, og Henning Graabuf har, af Poul Munk

nings Benægtelse vil gjøre mig Johan Nankaus Vende en heel Deel vanskeligere at udrette. Men derpaa ville vi nu ikke tænke. Lykken har hidtil staaet os trolig bi; jeg haaber, at Casper Gyllding lader sig tale tilrette. Det var altsaa ved Gerdas Dagligstue vi slap; fortæl nu videre, min Broder, og lad mig om Næsten."

Jørgen smilede, han havde en ubeskrivelig Tillid til Biffert. Nu begyndte han paa en Fortælling, der laa hans Lyst og Tilboielighed nærmere.

XXVII.

Casper Gylldings Skat.

Det var en tidlig Morgen, da de endelig saae det graae Taarn af Tranders komme frem imellem Træerne. Jørgens Dine straaede; det var Maalet, der endelig viste sig. Han rakte Biffert Haanden og sagde:

"Saa vidt har Du ført mig. Hertil vilde jeg vist ikke være naaet idag uden din Hjælp."

"Nu tænker jeg ogsaa, at vi have redet det længste Stykke Bei sammen," svarede Biffert. "Dernede ved Korsveien skilles vi; mens Du drager til Tranders, rider jeg op til Klosteret; jeg længes efter at see, hvordan mine Munkes have det."

„Jeg har et nedbrændt Huus at see til;“
 gde Høinings Graabud. „Om I tillader det,
 a rider jeg først derned; siden skal jeg møde
 der, hvor I bestemmer.“

Jørgen Gram syntes ikke ret om at tage
 ene til Tranders; han var nu engang vant
 at have en Ven ved sin Side, naar der
 vilde handles, men Biffert vilde til sit Kloster,
 de tre Ryttere skiltes lidt efter nede paa
 orsveien.

Jørgen red altsaa op mod Herregaarden.
 an lod sin Hest gaae i Skridtgang. Sol-
 rten og Bøgsinken sang indenfor Skovgården,
 pættten hanrede i Træbarken, den kjolige
 Jørgenluft strømmede ham imøde, Alt var Liv
 Friskhed og Poesi, han lagde blot ikke Mærke
 til. De meest forskjellige Tanter strømmede
 d paa ham, hans Hjerte bankede; hvad vilde
 asper Gylding og hans Søster med det for-
 nede Ansigt sige, hvad vilde Gerda sige?
 havde hun ogsaa længtes og ønsket sig dette
 jenshns Bykke ligesaa inderlig som han? Han
 m nærmere til Diget og Gården, som skilte
 aven fra Skoven. Derinde var det, de mød-
 s den sidste Aften, da han lyttede til de be-
 sende Ord, hvorfra hans Tilværelse siden
 vde draget Mæring. Han gjenkaldte sig den
 ngeste Ubethdelighed ved dette Møde, — hvad

er Stort og hvad er Ubethdeligt i en Elfers Mening? — Han erindrede hendes blege Ansigt med de straalende Dine, saa tillidsfulde, troende og milde, han saa hendes fine Skikkelse i den lyse Kjole, støttende sig til Træet for ikke at segne om, medens hun med et lykkeligt Smil strakte ham Haanden imøde. Idet han hævede sit Blik som for at hilse Stedet, hvor denne Lykke var bleven ham tildeel, udstødte han et Skrig, et Jubelraab; oppe paa Diget stod Gerda i Morgensolens klare Lys, i den hvide Kjole, og saa ned ad Veien mod Sønder, hvorfra han skulde komme.

Et Dieblif stirrede Sorgen paa denne nydige Aabenbaring, som om han tvivlede om, hvad han saa, i det næste sprang han ned fra Sadlen, ilede hen til hende, knælede ned for hende, støttede sin brændende Pande paa de Hænder, hun strakte ham imøde, kaldte hende ved alle de blide Navne, Kjærligheden gjemmer, og afbrød sig selv for at betragte hende, medens hun laa med lukkede Dine ved hans Bryst. De fortalte hinanden, hvad Enhver af dem forud vidste, og medens de taug, fortsatte Blikket Væbets Sprog, det var jo dog kun et særskilt Udtryk for den samme Tanke, og det vekslede med Spørgsmaal og Svar, med Udraab og Forsikringer, der have været de samme lige fra

Syndflodens Tid, og som bestandig vilde blive ved at være lige nye, saalange de blot strømme fra friske Læber, og Sangerens Melodi finder Ejenklang i den Lyttendes Hjerter.

Jørgens Hest gik imidlertid i god Ro og græssede paa Grøstefanten, den saae lidt op efter sin Herre; da den fandt ham slysselsat, afstode den sit Bidsel og gav sig til at græsse roligt.

Lyden af en Kommende kaldte dem endelig tilbage til Virkeligheden. En Arbeidsmand gik til sin Gjerning i Haven. Derda forsvandt ogsaa Diget, Jørgen blev staaende paa Veien med Hestens Tømme i Haanden. Nu, efterat han havde seet hende, følte han aldeles ingen lyst til at drage op til Tranders. Han betænkte at overveie, om det ikke i Grunden var vigtigst at opsætte sit Besøg til længer op paa Dagen, det var endnu saa tidligt, om det ikke var bedst at tøbe, til han kunde fremstille sig for Casper Gylding i Bisserts Selskab? — Med denne sidste Beslutning steg han tilhest og red opad mod Klofret.

Henning Graabæk fulgte imidlertid sin egen Vej ind over den smalle Sti, som slyngede sig gjennem Skoven til hans Hytte. Hans Hest gik i Skridtgang, medens den førte ham forbi de velbekendte Steder; ethvert af dem gjemte

et Minde fra svundne Dage, Billeder af Nød og Savn, som man i lykkeligere Aar saa gjerne dvæler ved, fordi det smigrer Forsængeligheden at have kæmpet sig op over dem. Han sad og sang himmelhoit og vendte sig om til Siderne, tilfreds over denne Modsatning mellem før og nu. Naar han mødte en Bekjendt paa Veien, holdt han stille og hilste. Manden betragtede forbauset den sorgløse og velklædte Rytter, der nikkede til ham og sagde:

„Kjender Du mig ikke? Jeg er Henning Graabul, som Herremanden paa Tranders en Dag vilde hænges. Dengang lod han det være, nu gjør han det ikke mere.“

Den Tilstalte havde stor lyst til en længere Forklaring, men Henning gav sin Hest af Sporen og begyndte at spyge eller fløite paanh, medens han red videre.

Inde paa den aabne Plads foran Hytten holdt han stille. En sværtet Gruusdyngge viste sig for ham; Stykker af sonderbrudt Bohave, forkullede Bjælker og Lægter stak ud imellem Stenene. Hist og her bredte en Burre, en Bregne eller Skarnthede sine lysegrønne Blade over Gruset, som om de søgte at skjule Tilintetgjørelsen. Ved Brøndens sammensaldne Rækværk stod endnu den Bankeskammel, hvor paa Kirsten havde brodet Hor, da Casper Gyl-

og hans Mænd kom. Ligesom den Mør-
te skinnede Solen ned over Stedet.

„Der ligger mange Klager og megen Rød-
der den Gruusbunke,“ mumlede Henning.
Ganden i Vold med det Altsammen; det næste
uus, jeg bygger, skal faae en bedre Grund
staae paa.“

Med denne Forsikkring steg han af Hesten,
kendte Hovedtoiet af den og bandt den fast
et af Træerne; derefter tog han sin lange
abel under Armen, saae sig om til Siderne
gik ind i Skoven.

Her fulgte han Veien gennem Krattet,
ngsomt og speidende. Af og til standsede han
lyttede. Kragerne skreg over Trætoppene.
angfuglene kaldte til Røde; iøvrigt hvilede
st i en uafbrudt Tausshed. Hist og her faldt
solstraalerne ned imellem Træerne og opfan-
edes af de lyse Bogestammer eller foragede
arbernes Virkning ved det skarpe Lys, de
stede hen over Blomsterne i den friske og
rønne Skovbund.

Henning blev ved at vandre fremad, til
han fandt den gamle Eg, hvori han havde
jemt Casper Gyldings Bengestriin. Han trøb
p i Træet og ragede Løvet ud af den hule
Stamme. Bludselig holdt han inde, hans An-
sirehundrede Aar, af Poul Munk

sig udtrykte den dybeste Overraskelse. Løbet var røddet tilfide, — Skrinet fandtes ikke.

Han blev siddende nogle Vieblkke paa Grenen og stirrede ned i Abningen; derefter gav han sig til at søge paany.

„Hvad bestiller Du der?“ spurgte pludselig en Stemme fra den nærmeste Bust. Henning vendte sig om, Biffert Wendelbo stod for ham.

„Du kan spare Dig din Søgning,“ sagde han; „Skrinet er der ikke.“

„Desto værre for Herremanden paa Tranders,“ sagde Henning. „Jeg vilde have bragt ham det idag.“

„Er det vist?“

„Det skulde være min Gave til Eder og Hr. Jørgen.“ Biffert smilede. Henning fattede den Tvivl, som dette Smil udtrykte. „Jeg troer vist, at jeg vilde have stukket det til mig og selv beholdt det, ikke sandt?“

„Jeg frygter for, at din gamle Natur kunde have bragt Dig i Fristelse.“

Henning trak paa Skuldren. „Na nei! det kunde gaae an dengang, jeg ikke havde Noget og ikke vidste, hvor jeg skulde tage Foden til tre sultne Munde. Det er blevet bedre siden. Kan I huske, hvad I sagde til Ebbe Strangesen den Aften, da holdt Gilde hos Osse Stub? Hvordan kan den, der selv duer noget,

bestandig tvivle om Andre? — Jeg hørte hvert Ord, I og Hr. Sorgen talte underveis om det Skriin; jeg vilde have fløjet Herremanden det Albage idag og sagt: Der har I, hvad der tilhører Eder, lad os saa være færdige. Troer I mig ikke? — Det er Eders Ulykke, I store Herrer, at I bryde Eder for lidt om at forstaae dem, der er under Eder. Man høfter ingen Tillid, hvor der faaes Tvivl."

"Kom og lad os gaae," sagde Biffert.

"Et Ord endnu. Hvordan har I kunnet gaae at vide, at det Skriin var gjemt her? Der er ikke et Menneske i Verden, til hvem jeg har fortalt det."

"Det behøvedes ikke heller," svarede Biffert. "Jeg gif og fangede Fugle, mens jeg boede i Klosteret. Den Morgen, Du løb fra Eranders, var jeg herude og røgtede mine Doner."

"Og I taug til nu?"

"Det gjorde Du jo ogsaa."

Claus Gylthing holdt sig hjemme paa sin Gaard i denne Ufreds Tid, men havde dog ikke tilbragt saa rolige Dage, som man skulde formode. Strax efterat den jydske Adels sendte sit Opsigelsesbrev til Kong Christian, blev der Oplob i Aalborg. Bevæbnede Borgermænd kom frem fra Huse, samlede paa Torvet og

droge derefter op til Skattefogdens Gaard, som de omringede og gjennemfegte. Denne Skattefoged hed Hans Bartholomæussen; han var en forhadet Mand, havde tidligere været Byfoged i Odense og stod i stor Næst hos Sigbrit, som gjorde ham til Tolder i Aalborg. Det hed sig, at han meddeelte Kong Christian Underretning om Alt, hvad der foregik i Bendshuset.

Den Dag, Oplobet fandt Sted, gjaldt det om intet Ringere end at fange Hans Bartholomæussen og slaae ham ihjel. Men Tolderen var en forsigtig Mand og en endnu bedre Spion for sig selv end for Kongen. Da han havde skaffet sig Underretning om, hvad de gode Borgere havde for, listede han sig forslædt ud af Byen. Casper Gylding var hans gode Ven; til ham sngtede han og holdt sig skjult i nogle Dage paa Tranders. Flugten blev imidlertid opdaget, Borgerne forfulgte ham, stormede den lukkede Gaard, brøde igjennem Vinduer og Døre, og Herremanden, som var uforberedt paa Modstand, maatte finde sig i Alt. Om Aftenen, da Skaren drog bort, havde de dræbt Tolderen, tømt Kjælderne og sønderslaaet Bohavet. Ridder Casper og hans Søster gif omkring i de ødelagte Bærelser, overladte til deres sorgelige Betragtninger over et for dyrt betalt Venskab.

De forsthyrende Spor af disse Begivenheder vare endnu synlige den Eftermiddag, Biffert og Sorgen Gram, fulgte af en Tjener, ind paa Herregaarden. Vindebroens Ræde var sønderhugget, Portdøren stod løstet af sine hengsler, støttet op til Muren. Der var næsten ikke et heelt Vindue paa hele Bygningens forside.

Da de rede ind i Gaarden, kom Casper Rylding frem paa Trappen, gik ned paa det øste Trin og blev staaende der med et Udtryk af kolde og fremmed, som om han ikke havde båret det ringeste Minde om de to Benner.

„Er der Noget, hvormed jeg kan være der til Tjeneste?“ spurgte han.

„Jeg tør ikke sige det for vist,“ svarede Biffert smilende. „For det Første ønske vi gerne at tale lidt med Eder.“

„J saa Tilfælde maae I selv have den Leilighed at sætte Eders Heste ind i Stalden herhenne bag den Dør i Krogen. Mine Folk vil løbne fra mig, og der er hverken Lov eller Ret at faae i disse Dage.“

De tre Ryttere trak deres Heste ind i Stalden; Tjeneren blev tilbage. Casper stod paa Steentrappen og ventede paa Biffert og Sorgen. Hans Ansigt spaaede intet Godt. Han gik foran og aabnede Døren til Borg-

stuen. Her hentede han en Tinkande og tre Bøgere og skænkede for dem.

„Seg kan ikke byde Eder Velkommen med et Bøger Viin,“ sagde han, „for jeg eier ikke en Draabe. De gode Bymand fra Aalborg vare nylig heroppe og tømte min Kjælder; da de ikke kunde drikke mere, sloge de Tappen fra Tønden og lod Resten løbe paa Gulvet.“

Sorgen saae sig om. I Vinduesfordybningen stod et Bord og paa Bordet en Strykeme, men den, han søgte paa dette Sted, fandt han ikke. Derimod stod Fru Mette foran Kaminen og iagttog ham med en speidende Opmærksomhed.

„Hvorledes lever Somfru Gerda?“ spurgte han endelig. „Seg længes efter at hilse paa hende.“

Casper Gylding havde uidentvibet ventet en saadan Yttring; han afbrød Samtalen med Biffert, traadte hen til Sorgen og svarede:

„I spørger om min Pleiedatter, troer jeg. Hvad angaaer hun Eder? Her komme to fremmede Mand til min Gaard, jeg tager imod dem paa Trappen. Ere I trætte, saa hvil Eder, ønske I Spise og Drikke, saa forlang blot; alt det, jeg evner, skal være til Eders Tjeneste. Det er, hvad en Adelsmand skylder

en veisfarende Gjæst, men mere har I ikke Ret
at fordrø."

"Vi komme ikke som veisfarende Gjæster,"
svarede Sorgen, "det I ret vel veed, Hr. Rid-
der Gylsding. Mit Grinde gjælder Eders Pleie-
tatter, Bomfru Baymand. Derfor spurgte jeg
om hende."

"I saa Fald angaaer det, jeg har at svare,
om Eder. Jeg ønsker helst at fortsætte denne
samtale uden overflødige Vidner." Med disse
ord vendte han sig om mod Bissert.

"Undskyld, jeg foretrækker at tøve lidt endnu",
sagde Bissert. "Det er desuden ikke saa af-
ført, at jeg vil blive et overflødigt Vidne til
det, her skal skee?"

"Hvad skal da her skee?"

"Hvem veed det? — Jeg kommer desuden
med Budskab til Eder fra Kong-Frederiks meest
troede Mand, Hr. Feltmarskalk Johan Rantzau.
Det maa forrettes, før jeg drager bort."

"Hvad kan Johan Rantzau have at sige
dig?"

"Ikke noget videre Behageligt," svarede
Bissert, "der er Et og Andet mod Eder, som
I har at beklage sig over, men den Sag kan
komme til siden. Undskyld, at jeg afbrød Eder."

"Nu vel! saa bliv da og hør, hvad jeg
har at sige. Siden Hr. Sorgen Gram selv
Trehundredde Aar, af Poul Munk.

nævne min Pleiebatter, saa onsker jeg nok at vide, med hvad Ret han imorges tidlig har listet sig ind paa min Grund og i Løndom talt med hende? — Hvorfor spørger I om, hvordan hun lever, da I allerede veed det? — Det er anden Gang, I hemmelig sniger Eder til hende, første Gang vare alle Gaardens Folk Vidner dertil, idag er I bleven seet af Urtegaardsmanden og hans Kvinde. — Naar er det blevet kaldt sømmeligt og høvst for en Adelsmand at lokke en ung Pige, uden Slægts og Frænders Minde, til at lytte efter, hvad han har at sige? — Hvad er I for Gerda Andet end en Fremmed, og hvad venter I at kunne blive Andet? — Sidst vi taltes ved, har I beilet til hende, jeg husker det nok, I lovede at skaffe det Skriin, som gjemte den ringe Sum, hendes Slægt efterlod hende. — Har I holdt Eders Løfte? — I tier, hvad haaber I da? — I har selv fortalt, at I sad ubemidlet i en ringe Gaard, Gerda eier heller Intet, og I troer endda, at de, der vaage over hendes Rykte, skulde give deres Minde til, at hun blev Eders. Det skeer ikke, Hr. Borgen Gram. I kan lide derpaa. Jeg fordrer, at I fra idag af lader fare ethvert Forsøg paa at nærme Eder hende, og vil I ikke love det, skal jeg nok selv see til at hindre det. Jeg behøver vist ikke at sige til,

„Jeg her kun taler som Gerdas Pleiefader, og jeg i Alt, hvad der angaaer Hæder og Ære, holder Eder for saa brav en Adelsmand som nogen; jeg ønsker Eder blot ikke til min Datters Husbond. Nu veed I min Mening. Hvad siger I til den, Hr. Biffert Vendelbo?“

„Jeg føler meget Venstabs og megen Hensynlighed for Jørgen Gram,“ svarede Biffert, „dog maa jeg fra den Side, I seer Sagen, give Eder fuldstændig Ret, Hr. Ridder Gyldenløve.“

„Der hører I!“ sagde Casper triumferende. „Eders Sag duer ikke, Eders bedste Ven staaer paa min Side. Vi tale ikke mere derom.“

„Tilgiv!“ sagde Biffert, „jeg meente kun, at I har utvivlsom Ret fra Eders Standpunkt, men der gives ogsaa en anden Side at see den Sag fra. Lad os tale lidt om den. I, Hr. Casper Gyldenløve, som huster saa godt, mindes vist, at Jørgen Gram, sidst han var her, lovede enten at bringe Eder Pengeskrinet tilbage eller Manden, som I paaastod havde taget det. Var det ikke saa?“

„Jo, netop saaledes lod hans Ord.“

„Ja, saa staaer nu Henning Graabuf og vent paa sin Herudensfor,“ sagde Biffert.

Med disse Ord aabnede han Døren til Gangen. Derude gik Henning Graabuf frem

og tilbage og fløitede. Han var indsvøbt i sin store Kappe.

Casper Gylthing vilde kalde ham ind, men Biffert lukkede atter Døren. „Som I seer,“ sagde han, „har Jørgen holdt den ene Halvdeel af sit Løste. Vi have saaet Eders Mand sat, skjøndt med en heel Deel Møie, vi have ogsaa undspurgt ham, men han nægter at vide nogen- somhelst Bæstet om Eders Pengestriin.“

„Det har gode Veie,“ svarede Gylthing, „lad mig blot faae ham i Forhør, saa skal jeg nok tvinge ham til at bekjende. Vi have endnu en god Svøbe og en retstøffens Træhest paa Tranders.“

„Henning er været fra Svøben, siden I faae ham sidst; Feltherren har lyft Fred over ham, fattet sær Godhed for ham, det er netop om den Sag, han sender mig herop idag. Han forbyder Eder at krumme et Haar paa Hennings Hoved og forlanger, at I skal skænke ham den Ret, I har over ham, i saa Fald vil han faae hans Naade Kongen til at lufte et Die for, hvad I selv har forbrudt ved at holde med Hans Tolder og ved ikke at møde med Krigsfolk nede i Leiren. I kjender vist Johan Mankau, man siger, det skal være slemt at have noget Udstaende med ham. I er saa klog en Mand, at I vil vide at boie Eder for Mod-

endigheden. Hvad Henning angaaer, han veed
intet om det forsbundne Skriin. Det er af-
ort."

"Siden I paaftaaer det, vil jeg troe Eder,
en fiig mig, hvad nyttter det da, at Sorgen
ram har skaffet ham tilveie?"

"Han burde have bragt os Skrinet," httrede
fru Mette, "det var paa den Betingelse, vi
vede ham vor Pleiedatters Haand."

"Nu vel! faa er denne Betingelse ogsaa
opfyldt," svarede Biffert, idet han aabnede Do-
n og vinkede ad Henning.

Den fordums Krybskytte slog sin Kappe
side. Han bar et Skriin under Armen.
Biffert satte det paa Bordet foran Gylbing.

Fru Mette udstodte et jublende Skrig, det
er hendes Skriin, hendes Skat, hendes Sjæl,
t stod urørt foran hende, lidt jordslagen og
stnet paa Bernet, men ubeskadiget og ligesaa
egtigt som den Nat, hun sidste Gang bar det
fine Arme.

"Er der mere iveien for Eders Samthkke?"
urgte Biffert.

"Derpaa vil jeg betænke mig til imorgen."

"Nei, det maa afgjores laften. Har Sor-
n Gram nu ikke opfyldt Alt, hvad I for-
ngte?"

Casper Gylbing var bragt til det Yderste,

han fandt sig hildet i et Næt, der bestandig droges tættere sammen om ham. „Gerda har Frænder, der staae hende nærmere end jeg,” udbrød han heftig. „Jeg vil tale med dem først, jeg vil høre deres Mening, hvorvidt de agte at knytte hende til Sorgen Gram, det vil sige til Savn og trange Kaar, og det kan ikke skee iaften.”

„Maastee dog,” sagde Biffert, idet han traadte hen for ham, bestemt og bydende. „Den nærmeste af alle hendes Frænder staaer her for Eder. Jeg er Gerdas Broder.”

Casper Gylbing stirrede paa ham med aaben Mund og et Udtryk af den dybeste Overraskelse.

„Hendes Broder?” gjentog han. „I!”

„Jeg er Poul Larmands ældste Son. Der er nu ingen Grund til at skjule det længer. Hvad Savn og ringe Kaar angaaer, saa synes mig, at Skrinet der giver min Søster bedre Udsigter. Staaer ikke hendes Families Vaaben paa Vaaget, var det ikke det, min Fader had Eder gjemme til hans Datter, — var det ikke fyldt med Penge dengang, — husker I, hvor mange der var? — Jeg kan sige det.”

„Det er hans Skrin,” sagde Gylbing med en synlig Overvindelse. „Kogle af Pengene

ar jeg sat til paa Gaarden, men det staaer
revet op, det kunne staffles tilveie igjen."

"Sa og nogle maa ogsaa regnes Eder til-
ode for Gerdas Ophold paa Tranders," sagde
Biffert, "der vil endda blive nok tilbage, og
der er ikke Tale om Regnskabet, det kan vi op-
gjøre siden. Blot det indseer I vist nu, at vi
ikke længer bør nægte Jørgen Gram at hilse
paa Gerda."

"Jeg kan ikke troe, hvad jeg hører," sagde
fru Mette med et uheldigt Forsøg paa at smile.
"Er I virkelig min egen kjære Søstersøn?
Herre Gud! hvor har jeg længtes efter Eder."

"Hvorfor taug Du saalænge?" spurgte
Hyldebrand.

"Det havde sine Grunde," svarede Biffert
smilende. "Der var Et og Andet, som først
naatte fuldbringes. Jeg var Eder dog altid
naar nær, Morbroder, at jeg kunde tale, naar
det gjordes nødigt. Det, I seer Bevist paa
aften."

Døren til det næste Værelse var bleven
aabnet. Gerda viste sig. Hun havde hørt de
sidste Ord, ilede hen til Biffert og slyngede
hans Arme om hans Hals.

"Jeg har anet det længe," udbroød hun
glubende, "naar Du søgte mig og vaagede over
mig, og talte til mig med disse milde og kjær-
tegne Ord, og af Poul Run-
d."

lige Ord, alt det Gode kom til mig fra Dig, Du vidste Raad for hver en Nød. Saa opoffrende kan kun en Broder være."

"Jeg maatte jo handle som jeg gjorde," svarede han med et lykkeligt Smil. "Vor Fader var død, vor Moder trøb i Skjul for sine Fjender, hvem skulde vel bedre vaage over Dig end jeg? — Min Gjerning er fuldbragt, fra nu af skal Sorgen frede om Dig, med mere Omhu, til større Lykke — aa ja! det vil han vel, det staaer at læse i hans trofaste Dine — men med bedre Villie — det kan han ikke."

Gerda holdt Sorgens Haand i sin, hun rakte Biffert den anden Haand og saae op til ham med vaade Dine. Biffert smilede, han boiede sig ned og kysede sin Søsters Pande.

Om Aftenen, da Herremanden og Fru Mette vare alene, sagde Casper:

"Det var endda ikke til stor Glæde, vi fik det Skriin at see igjen. Veed Du, hvad jeg sidder og tænker paa? — Det er som om hendes Spaadom skulde gaae i Opfyldelse Ord til andet, den forbandede Bildtithys Kvinde. Jeg har haft lutter Ulykker siden. Min Gaard er plyndret, min Skov hugge de om. Taaften har jeg mistet alle mine Penge."

"Hvis det endda maa blive derved," svarede Fru Mette.

Anden Bog.

Gyldings Arving.

I.

Hvad Fogden kjøbte paa Auktionen.

En Efteraarsaften, da vi skreve 1690, gik Arved Gyldings gamle Foged til sin Hustru, at hun maatte vække ham tidlig den næste Morgen. Der skulde være Auktion oppe paa Gaarden, og han vilde med dertil. Herreanden var nylig død, hans Søn og eneste Arving reiste i fremmede Lande, og nu lod han sig blot Jord og Skov, men Gaarden og al sin Bohave sælge.

„Han sad i ringe Aar, den gamle Herre,“ sagde Fogden, „skjøndt han altid havde gjort Bedste for at pine saa meget ud af sine Gænder som muligt. Nu bliver det, han har samlet sammen paa saa længe, strøet ud for alle Hænder. Der var Ingen, som syntes rigtig om

ham, Folk gif gjerne til den anden! Side, naar de saae ham komme. Mod mig var han stikkelig, for jeg fandt mig i Alt. Jeg har ogsaa lagt Tid tilside til mine gamle Dage, vi kan ikke klage. Hvis jeg seer Veilighed dertil, skal jeg kjøbe en eller anden Ting deroppe til Minde om ham, at sige en lille Ting, som ikke koster formeget."

Næste Morgen red altsaa Fogden fra sit Hjem i betimelig Tid, og kom til Herregaarden, just som Auktionen skulde begynde. Der var ikke Mange tilstede, og de, som kom, vilde ikke byde hynderligt. Den gamle Foged havde godt Haab om at faae sig et Minde med tilbage. Han gif omkring i Stuerne og holdt sin Hat og Pidsken i Hænderne bag paa Ryggen, medens han saae sig om og overlagde, hvad han nu helst skulde kjøbe, det vil sige, hvad der kunde være billigst. Hans Tanter spævede imellem et Par store Sagstøvler og et lille Solbæger. Støvlerne havde tilhørt hans gamle Herre, Fogden kunde netop passe dem. De vare vel lidt brugte, men saa vilde han ogsaa faae dem saameget billigere. Paa Bægeret stod Herrens Navnetræk, det vilde vistnok gaae langt høiere end Støvlerne, men saa pynkede det ogsaa mere, og desuden beholdt Solvet altid sin Værdi. Der var Noget, som talte for og imod begge

Dele. Det gik Fogden og grublede over. Saa satte han sig ned og lagde sig tilbage i Herrens Floiels-Lænestol, den, han altid før havde staaet ærbødigt og bukkende for, saa kastede han sig med Støvler og Sporer op i Sofaen, som om det kunde være hans egen; Ingen gav Agt paa ham, Folkene havde travlt med at bære de oppraabte Nummere ind til Auktionsbordet.

„Nu vil jeg først gaae ned i Kjøkkenet og faae mig Noget at spise,“ sagde Fogden, „saa venter jeg mig en forsvarlig Middagsføvn ovenpaa, det trækker Tiden ud, og jo længer jeg venter, desto billigere faaer jeg det, for saa blive de Andre nok kjede af at tøve, og gaae deres Lei.“

Denne Beslutning blev udført. Da han nogle Timer efter kom tilbage, var der endnu færre Kjøbere omkring Auktionsbordet end før. De forskjellige Gjenstande bleve solgte for Spotpræis, men Støvlerne vare rigtignok borte. Medens Fogden sov til Middag, havde Auktionsholderen kjøbt dem til sig selv. Vægeret var altfor dyrt. Blandt de tilbageblevne Gjenstande var der derimod et Portrait af den gamle Herremand, som Ingen brød sig om at købe paa. Det blev oppraabt flere Gange. Man gjorde opmærksom paa, at Billedet var malet af en berømt thdsk Mester, lovpriiste der-

næst Rammen, men Ingen lod til at sætte Priis paa disse Fuldkommenheder. Fogden stod i et Hjørne og lyttede til. „Det er kun et Stykke malet Lærred,“ tænkte han, „men saa er der en fjøn forghldt Ramme om. Det kan tage sig godt ud paa en Væg.“

Da Maleriet blev opraabt tredie Gang, nærmede han sig Auktionsbordet, gjorde halv- hvistende et Bud og var saa heldig at blive Eier af sin gamle Herres Billede for den beskædedne Priis tolv Skilling. Billigere kunde det ikke være, det fandt han selv. Han forlod Sælen og red bort med sit Kjøbmandsstab under Armen.

Hans Hustru syntes mindre godt om Billedet. „Hvad skal vi med den Herremand her?“ sagde hun. „Vi har haft nok af hans Søn, mens han levede. Uh! hvor han seer mørk og skummel ud, og saa det røde Haar og Skæg. Jeg vil komme til at drømme om ham hver Nat.“

„Du gjør Synd i at laste den døde Mand,“ svarede Fogden. „Der blev sagt Ondt nok om ham, mens han levede. Her i vort Huus skal han være i Fred.“

Han udsøgte nu den Plads paa Bæggen, hvorfra han fandt at gamle Hr. Ghlding tog sig bedst ud. Derefter gav han sig til

den stor Omhyggelighed at afstørre Billebet og
ammen.

Under dette Arbejde gik Bagklædningen
afselig løs, der faldt en Mængde Papirer ud,
krebne med en tydelig Haand og med Blæk,
der var blevet blegt og gult af Alde. Fogden
borte paa sin Hustru og viste hende Papirerne,
som ham var Overraskelsen størst, hos hende
æden, hun troede, det var en Stat, han havde
ndet.

Han fik nu travlt med at ordne alle disse
papirer efter den Rækkefølge, hvori de havde været
lagte. Derefter begyndte han at læse:

„Hvad her staaer fremført, har jeg Mads
Sørensen Tælle udsat, vort naadige Herstabs
Billie, paa det at de, som ikke bedre vide,
tillende, hvordan det er gaaet hans Slægt og
ænder i henfarne Tider. Og som Hr. Cene-
d Ghiding ikke selv ret kunde læse, hvad jeg
te i Pennen, har jeg somme Steder enfoldet
føiet Et og Andet til af egen Formue, for
Sandhed i alle Maader desbedre kan stee
ldest og blive aabenbarlig. Beder og troelig
varer den flittige Læser, hvem disse Blade
de ihaand, at han støder sig ikke over min
ge Gjerning, som heri mødes, men tvivle sig
gen derpaa, at jo saadanne Bilkaar, som
ne Historie giver tilfjende, indeholder en kort
firhundrede Aar, af Poul Munk.

Underviisning til at randsage sig selv, hvad enten han er Klerk eller Pave, eller Diæblen dertil, og at stifte sig bedre, samt tilmed lære, hvad man skal lade og gjøre i denne syndige Verden, til Raade og Forlabelse, i Jesu Navn, Amen!

Skrevet 1662, Aaret næstefter, da den grumme Svægspest kom ind i Landet, hvilken Gud almægtigste lod os i Bierre og Hatting Herreder naadig undslippe.

Mads Sørensen Faghe.

Præst for Bierre og Hatting Menigheder."

Efter denne Indledning fulgte et langt Register over Gylbings Slægt, affattet i en Brede og med en trættende Nøiagtighed, for hvilken vi ville fritage vore Læsere, idet vi kun uddrage, hvad der nærmest staaer i Forbindelse med de enkelte Hovedpersoner, hvis Historie vi skulle fortælle.

Enebold Gylbing heb en Herremand, som boede paa en Gaard i Bierreherred. Han var streng mod sine Bønder, kjendte kun Mildhed af Navn, men viste den aldrig i Gjerning. Der gik det Sagn i Familien, at en fattig Kvinde engang havde spaaet Gylbings Slægt Ulykker paa Grund af deres Strengthed og Mangel paa Deeltagelse for Andres Nød. De skulde miste deres Gods, deres Børn, deres

re forringes fra Fader til Søn, indtil den
 tidste af dem kom til at ligge lige saa lavt
 som Hovedet som Spaakvinden og gik med
 et Rng og søgte efter Føde. Enevold Ghl-
 ng kjendte dette Sagn, han maatte tilstaae
 sig selv, at det allerede forlængst var be-
 ndt at gaae i Dpfylbelse, hans Slægt havde
 stet sin Indflydelse, hvad den foretog sig
 de ikke ret lyktes, der var næsten ikke Spor
 bage af dens tidligere Velstand, men han be-
 ede sig ikke, i hans Gaard stod en Træhest,
 Borgstuen sad en ubøielig Dommer, der var
 id en kort Vej imellem Forseelsen og Straffen.

Paa den Tid kom et fremmed Folk til
 ndet. Ingen kjendte dets Herkomst, og Ingen
 ste spnderligt mere om dets Bedrifter end
 ad der stod at læse i Forhørsprotokollerne.
 selv kaldte de sig Skoiere eller de Lystige, Al-
 en kaldte dem Natmænd eller Taterne. Alle-
 de i Christian den Andens Tid havde enkelte
 dem vlist sig i Sjælland, der var givet Love,
 n lyfte dem fredløse, men de forsvandt igjen
 gtige og sporløse som en Træffuglstare, og
 dede først Hjemstavn hos os paa den Tid,
 orom vi tale.

I Bjerreherreds store Skove havde en Flok
 disse Skoiere fundet Tilhold, derfra drog
 omkring i Egnen, spaaede Bønderne, signede

og maalede dem, stjal deres Lam og plyndrede deres Hønsesgaarde, selv paa Herregaardens Grund afslagde de af og til Besøg og medtog engang tre smaa Grise. Da denne Bedrift kom Hr. Enevold Gylthing for Øre, blev han rasende. Næste Dag samlede han sine Folk og holdt Jagt efter Skoierne med Hunde og Skytter. Nogle traf han, dem dræbte han paa Stedet, gravede dem ned i Beigrøften og slog en Pæl igjennem de døde Kroppe, saa var man da sikker paa, at de ikke kunde gaae igjen, hvortil de ellers skulde have en stor Tilboielighed. Han slukkede deres Ild og nedrev deres Hytter, endelig udlovede han en fristende Sum Penge til den, der kunde bringe ham en Skoier død eller levende. Dermed troede han at have vunden Seir, men Bønderne rystede paa Hovedet, de kjendte Skoierne bedre.

„Bare han ikke gjør Ondt værre,“ sagde Nogle. „Natmandene ere et fredeligt Folk, lette at komme ud af det med, naar man lukker et Øie for deres Smaashyder, vanskelige derimod at forsones, naar de først blive opirrede.“

„Men jeg har vundet Bugt med dem Allesammen,“ meente Enevold Gylthing. „Jeg har dræbt dem eller jaget dem bort.“

Det forholdt sig ikke saa. Deres Anfører, Abraham Møsen, en stor og kæmpestærk Mand,

n bestandig pleiede at vise sig ridende paa et
pintet Hjel, havde han endnu ikke faaet
paa.

En Eftermiddag gif Hr. Enevolds lille
en og legeude ude i Haven. Hans Amme
i Hysthuset og gav Agt paa ham. Da
hun pludselig en Mand i Pjalter komme
fra Gangen, gribe Barnet og løbe bort
det ind imellem Buskene. Hun kjendte
godt, skjøndt han denne Gang ikke red
sit Hjel. Hun skreg og løb efter ham,
Abraham holdt Barnet hen imod hende,
og raabte:

„Hr. Enevold tog Syb, jeg noies med En.
det være mindre?“ Dermed forsvandt han.

Ammens Skrig kaldte Folk til. Hr. Gyl-
g lod strax sadle alle Gaardens Heste, be-
ede sine Mænd at følge med og red selv i
ridsen ud for at lede efter Barnet. De
nnemstrefede Skovene, søgte inde i Krattet,
or de nedrevne Taterhytter laa, men fandt
tet. Gøgen kuffede og Raadhrene flygtede
den jagende Skare. Dagen blev Aften og
en blev Nat; de søgte endnu, og Folkene
e tilfide, naar de saae Hr. Enevolds blege
rhykede Ansigt, og mumlede indblyrdes om,
de længe havde ventet, at der vilde følge

Ulykker efter den Dag, da Herremanden slufede Ilden i Laternes Hytter.

Samme Aften, da Maanen stod op, listede en Mand og en Kvinde sig igjennem Stoven ned til en stor Tørbemose. Manden var Abraham Musen, han bar Enevold Gyltings Barn i sine Arme, Kvinden, som fulgte ham, havde paa Ryggen en stor sammensnøret Dugne, hvorfra et andet lille Barn kom tilsynne. Det stak Hovedet ud af Dugnen, saae sig omkring under en svag Klynken og drog sig derefter tilbage igjen.

Mosen omkring Tørbegraven var bevoxet med høie Rør; midt imellem disse havde Abraham dannet sig en Hytte ved at flette Rørene sammen foroven. Mod denne reitede de deres Gang. Foran Indgangen laa en gammel Trærød. Abraham satte sig ned og holdt Barnet frem i Maanelysset, medens han betragtede det.

"Nu skal vi til at holde Dom," sagde han.

"Skal han af med Livet, den liden Orm?" spurgte Konen.

"Hans Fader slog min Broder ihjel."

"Det maa jeg beskende, som gaaer og slæber paa hans Barn, den Vispenpind, hör! hvor han ligger og giver sig og klynker den hele Tid."

"Det maa være," sagde Abraham, idet han reiste sig.

„Saa gjør det kort!“ sagde Konen. „Bind
Lidt om Halsen, at den kan synke tilbunds.“

Abraham gif hen til Tørbegraven. Maas
s Straalere spillede paa Vandet. Enevolds
arn laa og sov trygt og roligt, medens Mand
Kone raadsløge om dets Død. Da Tateren
ste sig, vaagnede det og saae op paa ham
d store, forundrede Dine. Abraham havde
ndet en Steen, han svøbte den ind i sit Tør-
de og bandt den om Barnets Hals. Der-
a standsede han, som om han faldt i Tanke.
nen sad paa Trærøden og saae op i Luften.

„Lad det nu snart faae Ende!“ sagde hun.
„Vi maae afsted igjen.“

„Jeg kan ikke gjøre det,“ sagde Abraham,
et ligger og ligger paa mig med sine store
ine, og de lysne og straalere, som om der var
d i dem. Det maa vente til en anden
ang.“

„Imens skal jeg vel gaae og slæbe paa
m begge To?“

„Vi vil tøve med at kaste ham ud, til
aaenen er gaaet ned.“

„Det er farligt at tøve. Vi skal afsted
jen. — Kom! Lad mig faae ham. Det er
art bestilt.“

„Han skal ikke dø!“ sagde Abraham. „Jeg
Hundredre Aar, af Poul Munk.

seer Solb paa Vandet, det bethder, at vi vil have Fordeel af at lade ham leve."

"Jeg hører Hørsegøgen skrigе," sagde hun, "det bethder, at vi vil faae Ufred ved at lade ham leve."

"Naar vi komme et Stykke længer sønder-paa, lægge vi ham for en Dør, saa kan Noget finde ham."

"Da veed jeg et bedre Raad. Lad os lægge bort eget Barn, den Strantning bliver dog aldrig til Noget, saa beholde vi Herremandens istedet; det er stort og stærkt og seer godt ud."

"Min Broders Barn!" sagde Abraham.

"Det er Rattens Barn og ikke din Broders; hans Kvinde tog det et Sted oppe i Vandet."

De to Latere drog under denne Samtale igjennem Skoven og bleve ved at vandre hele Natten, idet de valgte ubanede Veie og Stier, som kun vare dem bekjendte. Lidt før Daggrø kom de til et stort Huus, nede paa den anden Side Beile.

"Skal vi slæbe Barnet længere?" spurgte Konen. "Lad os lægge det udenfor den Gaard der; det seer ud til at være velhavende Folk."

"Ja, og de har grønne Binduesstaader," sagde Abraham, som om denne Omstændighed

af Bigtighed for hans Beslutning. „Her
l han ligge.“

De stiftede nu Børnernes Dragt og gav
es eget Barn alle den lille Herremands Klæ-
paa.

„Naar de see vor Dreng saa godt klædt,
e de, at det er rige Folks Barn,“ sagde hun,
a ville de være bedre imod ham.“

Hun lagde derefter sit Barn ned paa Sten-
ppen, Abraham bankede med Dørhammeren,
det gjenlød i Huset. Der blev tændtlys.
t efter aabnedes Døren, en Mand kom ud
saae sig om, men Taterne havde skjult sig.
t lille Barn laa og græd paa Trappen.
anden tog det op og gik ind med det i Hu-

Abraham og hans Kvinde krøb sammen
et Gjærde ligeoverfor og gav Agt paa,
d der skete. Da Manden forsvandt, reiste
sig og drog videre sønderpaa. Herreman-
s Søn laa indsvøbt i Konens Dyne.

II.

En Dreng i Smedkerlære.

Den Mand, udenfor hvis Dør Abraham
de Drengen, hed Søren Graa, han var
edker og havde fort iforveien mistet et Barn
rent paa samme Alder som Skiernes. Da

han kom ind til sin Hustrues Seng og viste hende, hvad han havde fundet, smilede den fremmede Dreng og strakte hende sine Arme imøde, det afgjorde hans Skjæbne. De besluttede at beholde Barnet. Søren Graa gik til Præsten og betroede ham, hvad der var hændet, derefter lod han Drengen kristne og kalde Henning efter en af sine Forfædre.

Henning blev nu opdraget i Snedkerens Huus. Hans Helbred var i Begyndelsen kun svagt, men med Alderen blev han stor og stærk, det kunde han takke den omhyggelige Pleie for, som Snedkerens Hustru ydede ham. Til Legekammerat havde han en lille Pige, Søren Graas eneste Datter, lidt yngre end Drengen, de to søgte bestandig hinandens Selskab. Henning artede sig vel, han var et godt og fromt Barn, Søren og hans Hustru fandt, at det var en lykkelig Dag, der havde bragt ham til deres Huus.

Narene svandt, Henning var bleven voksen. Han gik Pleiefaderen tilhaande i hans Værksted, var hurtig til at lære, hvad der blev ham viist og tegnede i det Hele til at blive en dygtig Haandværker. Nu var det forbi med Regn. Hans Pleiesøster saae ind ad Vinduet til Værkstedet, der stod Henning med et stort blaat Forklæde for, han hørte og sang af Hjertenslyst,

den hbergang han mødte Elses Dine, foer et
 ffeligt Smil over hans Ansigt; naar hun gif,
 ae han efter hende; naar hun var forbunden
 ev hun ved at være tilstede i hans Tanker.

Da Henning var femten Aar gammel, for-
 d Søren Graa sin Landsby, flyttede ind til
 Beile og gav sig til at være Snedker der.
 Med Tiden var han bleven en velhavende
 Mand, og fra hans Værksted fik de omkringboende
 Herremænd deres Arbeide. Henning hjalp ham
 olig, i Flid og Dygtighed slægtede han Pleie-
 deren paa, men foruden ham havde Søren,
 a Bestillingerne tiltog, været nødt til at an-
 affe sig flere Arbeidere.

Paa den Tid blev den gamle Sanct Ni-
 lai Kirke i Beile forshnet med et nyt Alter
 g nye Stole. Arbeidet blev overdraget til
 Søren Graa, og han udførte det med en Kunst-
 erdigheid, som vakte almindelig Omtale. Folk
 om reisende langveis fra for at see hans Værk.
 Billederne over Alterbordet havde han selv ud-
 aaret, enhver af Stolerækkerne forshnede han
 ed Snirkler og Blomster, men i Lovværket
 ran den første Stol indflyngede han Borge-
 esterens og hans Hustrus Navne. Det vakte
 ppsigt.

Da Kirken var færdig, pyntede Søren
 Graa sig, redte sit Haar ned i Panden, heftede

et nyt blaat Forklæde op paa den ene Side og gik op paa Raadstuen. Henning fulgte bag-
 efter med en Tommestok under Armen. By-
 raadet var samlet, Søren skulde have sit Ar-
 bejde betalt. Paa Regningen, han bragte med,
 stod hans Tilstaaelse for Pengene, men da han
 skulde modtage dem, bukkede han og sagde:

„Jeg vil ingen Penge have. Vorherre har
 i mange Aar velsignet min Gjerning, derfor
 gjør jeg dette Arbejde, ham til Ere. Men det
 skal optegnes i Kirkebogen, at det var mig, som
 dannede Alteret.“

Næste Aar blev Søren Graa valgt til
 Raadmand i Veile, han vægrede sig ved at
 modtage denne Post, men Aaret efter blev han
 atter valgt, og denne gang kom Borgerne hjem
 til hans Huus og sagde, at det nyttede ikke,
 han undslog sig, det skulde nu være, som de
 havde bestemt.

Henning var imidlertid bleven Mand, han
 var Søren's dygtigste Arbejder og blev taget
 paa Raad med, hver Gang noget Nyt og Vig-
 tigt skulde beghndes.

„Den Mand, som lagde det Barn udenfor
 vor Dør, meente os det ikke ilde,“ sagde Sø-
 ren til sin Hustru.

En Pindsemorgen gik Henning ind til
 Søren og forlangte at faae ham itale i Gen-

m. Søren Graa aabnede Døren til Stuen, der stod hans Hustru og manglede Tøi Helligbagen.

„Skal hun ogsaa gaae ud?“ spurgte Søren. „Hun har ellers i mange Aar hørt paa, hvad der blev sagt til mig.“

„Mutter kan nok blive,“ svarede Henning, nu rømmede han sig, trak sit Beir med sig og begyndte saaledes:

„Jeg har Noget paa min Samvittighed, jeg har baaret paa i lang Tid, men nu vil jeg ikke dølge det længer. Ligesom jeg var en lille Dreng har jeg holdt saa inderligt af min Moder; siden jeg blev stor, er det ikke blevet anderledes, og om nu kjære Fader og Moder vilde det, saa gav hun og jeg hinanden Saord, og da jeg troer, at der ikke er Noget iboien fra min Side.“

„Det var jo en rar Historie paa fastende Dage,“ sagde Søren. „Hvad bilder Han sig sig? En fattig Snedkerpønde og en Raadmands Datter? Mit eneste Barn og en Karl, som vi toge ind fra den grønne Landevei, og som man hverken kjender Fader eller Moder til!“

„Ja, Mester har fortalt det, og jeg har glemt det,“ sagde Henning.

„Nei, det er vist,“ sagde Konen. „Han fik hundrede Aar, af Poul Munk.“

har ikke glemt det, for hvis vi gavede ham Føde og Klæder og drog ham op i Tugt og Herrens Formaning, saa har han lagt sig vore Raad paa Sinde og altid stiftet sig som en retskaffen Søn."

"Hvad hjælper det i den Sag? Har Han Noget at sætte Bo for? Hvad veed Han, hvad kan Han? Derhenne staaer en Dragkiste, den gjorde jeg til Mesterstykke; gaa hen og tag Maal og gjør Mage til den. Kan Han føde en Hustru?"

"Seg kan arbejde," sagde Henning modfalden, "og jeg har stor Lyst til min Gjerning, Mester veed det nok. Forresten eier jeg Ingen- ting."

"Ja men det gjør min Sjæl jeg," sagde Søren, og lagde sin Haand paa Hennings Skulder. "Seg har kun den eneste Datter og skulde have brugt min Høvl daarlig, hvis hun ikke kunde faae det, hun behøver. Hvad Han fortæller mig idag, har jeg længe vidst, Mutter ogsaa, men Han taug og vi taug. Nu kan Han gaae ind og sige til Else, at vi har sagt Ja, og saa skal Han bare blive ved at stifte sig vel som hidtil og flittig huske paa, at den Pinssegave, Han fik idag, er den bedste af Alt, hvad jeg eier."

Da Søren havde sagt dette, tørrede han

inene med Bagen af sin Haand og vendte sig
 mod sin Hustru for at see, hvad Virkning
 hans Ord havde gjort paa hende. Hun stod
 og smilte igjennem Taarer og nikkede til Hen-
 ning. I det Samme gik Døren op, Else havde
 stillet en lille Smule udenfor, hun udstødte et
 blende Raab, ilede hen og flyngede begge
 arme om Moderens Hals, Søren fik en lig-
 nende Tak, Henning et Blik og et Smil, der
 maaſkee endnu sagde Mere.

„Nu kan Han gaae op og tage sin brune
 kofte paa og den røde Kamelots Væst med
 Brillerne i og sætte en Nallike i sit Knaphul.
 Han maa ogsaa laane min Stok med den runde
 hornknop, saa gaae vi i Kirke sammen, men
 lynd sig lidt, for det har allerede kimet. Naar
 Prædikenen er tilende og Degnen har baaret
 Tablen om, gaaer Han over til Kvindfolkens
 Stol og kyder Else Haanden, deraf kan Menig-
 eden see, at I ere Gæstefolk. Naar vi faae spist
 til Middag, kan Han og Hun spadserere op til
 Mønterens Bod i Nørrestov og høre lidt paa
 Manden, som spiller paa Viol, saa veed Folk i
 Byen, at vi have givet bort Minde. Til alle
 Sjæles Dag skal Eders Bryllup staae, da skif-
 fede Mutter og jeg Ringe, men det siger jeg
 ham, Hans Mesterskytke skal være færdigt for-
 anden.“

III.

Søren Graa gjør Bryllup.

Alle Sjæles Dag, som er den anden November, var Hennings Mesterstykke færdigt. Søren havde en heel Deel at udsætte derpaa, det var ikke nær saa godt som hans Dragliste, men naar han var alene, listede han sig dog til at betragte det nøiere, saae, hvor godt Skufferne passede, og glædede sig over den Omhu og Dygtighed, hvormed Alt var udført. Otte Dage før den bestemte Frist blev hele Huset skuret og bonet og kalket, Søren var bleven Laugsoldiermand det Aar og havde stiftet Snekernes store Fane ud igjennem Halmtaget. Dagen før Brylluppet blev Gaden fejret og bestrøet med hvidt Sand og Grankviste, Naboerne viste ham den samme Opmærksomhed og bestræde ligeledes deres Fortouge. Lidt længere nede i Gaden blev der stillet et Bord ud, det skulde næste Morgen besættes med Mjød og Oldunk, og derfra blev der da efter gammel Skik stænket for Brudestaren, naar den gik forbi. Viin maatte ingen Borger bhyde Andre under en Bøde til Byens Hospital.

Flere Dage før Festen var Henning og Else i deres bedste Pynt og med hinanden i Haanden gaaede om for at indbhyde deres Be-

ndte og gode Venner til Bryllup. De skulde
ode Kloffen ti om Formiddagen, for at der
nde blive Tid til at faae Tidt at spise, før de
oge til Kirke.

Borgerlige Vielser bleve ellers kun fuld-
rbede om Søndagen efter Høimesen, men da
øren Graa var Raadmand, fik han Lov til
holde Elses Bryllup paa en Hverdag, for at
kunde blive viede Alle Sjæles Dag, som han
vde onsket. Efter Gæsterne bleve ogsaa
yens fire Spillemænd tilfagte at møde i be-
nelig Tid. De skulde først gjøre lidt Musi-
enfor Brudehuset og derefter gaae i Spidsen
Toget, naar det drog til Kirke. Endelig
eb der indbudt to Forgangskoner, som benyt-
es ligesom Adelens Dragesruer til Staffere
d Maaltiderne og til at berede de tyve Fæde
ld Mad og fem varme Retter, som den ældre
eces tillod Borgerne at sætte paa Bordet. I
ryllupsstaren gik disse Forgangskvinder næst-
er Spillemændene foran Brud og Brudgom.
Som Raadmand havde Søren Lov til at
dbhjde fireogtyve Par Folk, samt syv unge
arle, det stod i Loven, men der var flere Hen-
n, som maatte tages til de mange Kvinder,
n indbød nogle faa Par over det bestemte
tal, og det lagde Ingen Mærke til.

Bryllupsfesten varede sædvanlig i to Dage.

Den første Dag samlede man om Morgen, spiste og drak og gik derefter til Kirke, spiste siden til Middag i Brudehuset og holdt om Aftenen Dands paa Raadstuen. Dagen efter mødte Gæsterne om Middagen, spiste og drak og dandsede om Aftenen, men til denne Dag medbragtes Gaver af Mad og Drikke, hvad Enhver selv vilde, Konfekt undtagen. Det var forbudt. Tredie Dag havde Brudgommen Lov til at tage nogle gode Benner hjem med sig om Aftenen, da spiste de Levningerne fra de foregaaende Dage. Hvis Nogen overtraadte disse Bestemmelser, som med faa og uvæsentlige Forandringer gjaldt for enhver By, blev han efter de tidligere Necesser sat i Bøde af elleve Mark dansk til Kongens Kasse og to Tønder Sæd til Byens.

Om Aftenen før Brylluppet var Alt beredt i Sørens Huus. Mester havde selv gjen- tagende Gange været inde i Kjøkkenet og smagt paa de forskjellige Retter, prøvet Drikkevarerne, smilet til Alt og givet sit Bifald til Alt. Vinduerne ud til Gaden stode aabne, Sang og Latter lod indenfor, nu dækkede de Bordene til næste Morgen. Søren Graa stod og nynnede ude i Gadedøren, pyntelig klædt i en ny blaa og rødtribet Hvergarms Kofte, paa Hovedet en ulden rød Nathue med en stor Duff i. Han

ae ned ad Gaden, bestandig kun til een Side, ventede paa Byfogden, som Kong Frederik den Tredie havde givet den Bestilling at indseende sig i ethvert Bryllupshuus Aftenen før festen og see efter, at Ingen overtraadte de Bestemmelser, der vare givne med Hensyn til Brudens og Brudgommens Dragt: at de ikke skulde bære deres Klædning she af Fløiel, Atlas eller Silke, hvilket kun var tilladt for dem, der besad en Formue af over 10,000 Rd. Især skulde der vaages over, at Bryllupsbærellerne ikke skulde leve betrukne med andet Klæde end „flamsk uldent“, ikke heller høiere end dette Klædes albe Brede kunde række, at Brudestolen var overtrukken med det samme Stof og ligeledes Brudeengen, hvorpaa Brudefolkene skulde sidde. Ethvert andet Omhæng af Silketoi med Fryndser eller Duster, ligesom ogsaa ethvert Billedhuggerarbejde paa Meublerne, var forbudt.

Byfogden hed dengang Herslev, et bekjendt Navn for en hæderlig og anseet Familie i Veile. Da Søren saae ham komme nede i Gaden med Skrивeren efter sig, gif han ham imøde, tog sin røde Nathue under Armen og fulgte ham ind i Huset. Her bød han ham op i Storstuen, hvor der var dækket et lille Bord for ham. Skrивeren derimod lod sig nøie med en besteden Plads ude i Kjøkkenet.

Firehundrede Aar, af Poul Munk.

„Naa, Søren Raadmand!“ udbrød Byfogden, medens han satte sig ned og spiste.
 „Du er vel Alting i Orden til imorgen? — Jeg vil ikke see Der for nøie efter, helst da jeg kjender Der som en Mand, der holder sig Lov og Skraa efterrettelig. Else gaaer til Kirken med sit udslagne Haar, naturligtvis, hun er en tugtig Pige, om hvem der kun er Godt og Erbarhed at melde, men ingen Solbortter paa Kjolen, ingen Guldstads paa Brystet, ingen Solbspænder i Beltet, lad mig see det, Mester!“

„Alt er, som det skal være,“ svarede Søren.

„Det var da en rare Orte,“ vedblev Byfogden spisende; „er den nede fra Møllerens? — Jeg troer, jeg maa have et lille Stykke til. — Saa sørger I jo nok for, at Bryllupstoget ikke tøver for længe underveis? — Da vi før kom forbi Rebslagerens, havde de stillet et Skæntebord ud paa Gaden til Der imorgen, men jeg lader som Ingenting og lukker Vinene i for en gammel Skif, som kun har føie at sige. Fruentimmerne i Følget maae ikke drage herfra med Raaben over Hovedet, det er strengt forbudt, ikke heller skal I tøve for længe, inden I gaae til Kirke imorgen tidlig, eller faae Degnen til at stille Uhrviseren tilbage, for at I kan sidde og drikke desto længer herhjemme. — Jeg seer, at Betrakket er slaget som det bør

— I husker vel ogsaa nok, ikke at tænde
 e end de tolv Lys i Bryllupsstuen, af dem
 sex paa Bundet. Det fik Kemmesniderens
 n, ham med Haretskaret, en Bøde for til
 adelmisse. — Nu er jeg færdig med Forret-
 gen. Farvel, og Tak for Mad!"

Dermed reiste Bysfogden sig fra Bordet,
 bte paa Skriveren og gik sin Vej.

IV.

Den Gæst, som kom uindbudet.

Næste Morgen var Himlen blank og skyfri.
 len skinnede ned i Gaden; det holdt Hen-
 g for et lykkeligt Varsel. Hanen havde des-
 n igaar Aftes galet tre Gange, før den fløj
 paa Ranen; det var endnu bedre.

Flere Timer inden man endnu kunde vente
 esterne, var Søren Graa fuldstændig pyntet
 gik stiv og ubehjælpelig omkring i sine nye
 eder, duftende af Ravendler og Krusemynte-
 d. Han mynstrede Alt og skyndte paa Else
 Henning, som sad paa Forhøjningen og lo
 sang, medens de klippede fargerige Papirs-
 adser til Lysene. Moder kom op fra Kæl-
 en, blodrød i Ansigtet af at tappe Øl og
 ød i Randerne.

Alt var beredt, fuldbendt paa det Bedste.

Kloffen slog ti, Bryllupsfolkene samlede. Paa Steentrappen udenfor blæste Spillemandene en Psalme, Gjenboernes Vinduer vare besatte med Tilskuere.

Da saae man tre Ryttere i langsom Skridtgang komme nede i Gaden og bane sig Plads igjennem Mængden, som var stimlet sammen udenfor Bryllupshuset. Saavidt det lod sig slutte af Dragten var den, der red i Spidsen, en Adelsmand, de to Andre hans Tjenere. Adelsmanden bøiede sig ned over Hesten og førte en ivrig Samtale med Byfogden, der gik ved hans Side med en stor Stok i Haanden. De standsede udenfor Smedkerens Huus.

Søren Graa stod ved Vinduet. Da han saae Adelsmanden stige af Hesten, smilede han og sagde:

„Nu saae vi flere Gæster, end jeg har gjort Regning paa. Der kommer en Herre-
mand ridende, det er vist Hr. Stoffer fra Engels-
holm, jeg tænker da her er Plads nok til
ham.“

Da den Fremmede og Byfogden viste sig, ophørte Samtalen blandt Gæsterne. De saae en ældre Mand med et alvorligt, barst Afsyn, graaligt Haar og i en luvslidt og støvet Dragt, som passede slet til en Bryllupsfest. Han

standsede indenfor Døren, støttede den ene Haand paa sin lange Aarde og udbød:

„Boer her en Mand, som kalder sig Søren Braa og som skal være Snedker eller saadant Noget.“

„Her boer en Snedker,“ svarede Søren milende. „Han er tillige Raadmand og saadant Noget.“

„Jeg har et Par Ord at tale med ham,“ vedblev den Fremmede.

„Hvis det gjælder Snedkeren, maa I helst komme igjen iovermorgen, er det Raadmanden, maa I at tøve til vi gaae paa Raadstue næste Tirsdag, idag gjør jeg Brhllup, og vil ikke besætte mig med Andet.“

„I kommer dog til at høre, hvad Naadigerren har at sige,“ hittede Byfogden. „Det er en Sag af sær Vigtighed, derfor fulgte jeg ned, skjøndt jeg kun har knap Tid, for jeg skal bryde og pante. Lad os gaae lidt ind i den anden Stue.“

„Na nei! lad os blive, hvor vi ere, hvis den naadige Herre endelig vil tale med mig. — Men har det ellers saa stor Hast med det Grinde, at I ikke kan sidde ned og faae lidt at spise og drikke først?“

„Jeg skal hverken spise eller drikke,“ sagde Herremanden. „Lad os komme til Sagen!“

"Godt! Lad os komme til Sagen!" gjen-
tog Søren.

"Bed Mikkelsdagstid har der været en
Bispefræmmer med en Knapsæk inde hos Ham.
Han eller hans Fruentimmer kjøbslog med
Manden om Baand og Bændler. Kan Han
mindest det?"

"Nei, det mindes jeg ikke. Ved Mikkels-
dagstider kom Lehnsmanden fra Rolding herind
og bestilte Alt, hvad han brugte af Træværk, til
Somfru Venes Bryllup, da havde jeg Andet at
tænke paa end en Mand med en Knapsæk."

"Saa faaer jeg vist at hjælpe lidt paa
hans Hukommelse," vedblev den Fremmede med
et spodst Smil. "Til den samme Mand tuskede
Han sex smaa Sølvknapper bort, der stod et
Rundbæderhoved graveret i dem, her ere de;
siig os, om han kjendes ved dem?"

Herremanden tog Knapperne frem. Søren
stod lidt og betragtede dem, derefter rakte han
dem over til sin Hustru og svarede:

"Med de Knapper har det sin Rigtighed,
dem har jeg seet før og de have tilhørt mig."

"Vil I da forklare os, hvordan I er
kommen til dem?" sagde Byfogden.

Søren smilede og sagde: "Dette her be-
gynnder jo næsten at ligne et Forhør, men det
kan være det Samme. Knapperne sad i en

ste, og Koften om en lille Dreng, som laa paa pæben og klynkede udenfor min Dør, og som min Fader og Moder vilde kjendes ved. Den lille Dreng er bleven stor siden, og har været sig godt iveiret, der staaer han henne ved Agtlisten med Else i Haanden. I dag gjør hans Bryllup."

Herremanden saae paa Henning og vedblev nogle Dieblifte at betragte ham skarpt og flende. „Fandtes der ikke andre Kjendemerker end de fex Knapper?"

„Det kan gjerne være," svarede Søren, „men det er nu saa længe siden, at jeg har set det."

„Barnet havde brune Klæder paa," udbrød Søren, „de ligge endnu Stykke for Stykke oppe paa Loftet; det havde ogsaa en Snor om Halsen, i Snoren hang et Rødhjerte med et smaa indstaaende Kors; her seer I det, jeg har pyntet mig med det idag."

„Lad nu det være nok," sagde Smedkeren. „Løffen gaaer stærkt til elleve, og Vysfogden kommer om aftenen. De igaar, vi maatte ikke lade Degnen vente længe. Om Raadigherren forlanger mere tid, behøver han blot at ride ned til Skjæp, der blev den Sag noie skrevet op i Kirkebogen, da vi lode Barnet christne. Tre Gange blev det læst fra Prædikestolen og tre Gange firehundrede Aar, af Poul Munk."

paa Kirkestævne, men hverken Fader eller Moder kom tilshyne, saa drog jeg hjem med Drengen, og han har været min siden."

"Han har været min før han blev din," svarede Adelsmanden.

"Det maa I have været mange Aar om at regne ud, naadige Herre."

"Han blev stjålet fra os af Skarnsfolk, og vi lod søge efter ham alle vegne, meest dog nordpaa, for der hed det sig, at Skoierne, som tog ham, vare blevene fete. Saa drog min Hustru og jeg i fremmede Lande og blev længe borte."

"Hvad siger Du til det, min Dreng?" spurgte Snedkeren.

Henning stod og betragtede den fremmede Mand og lyttede til det, han sagde, som til et Sprog, han ikke forstod. Else klyngede sig bange op til ham; hun lod til at ane den Fare, der truede hendes Hjertes Lykke.

"Jeg vilde give Dig en Hustru idag," tilføjede Søren, "den Mand der vil give Dig en Fader; vælg nu, hvad Du synes bedst om."

"Den er min Fader, som tog mig til sig, da ingen Anden vilde," sagde Henning. "Den er min Moder, som holdt sin Haand over mig og lærte mig op i det, som skikkelig er, Andre kjender jeg ikke."

„Seg kjendes ogsaa kun lidt ved Dig,“
 sagde Herremanden. „Du ligner Ingen i vor
 Familie.“

„Det gøres ikke heller nødig,“ sagde Sø-
 n. „Seg kjendes ved ham, og mit Hjerte
 kendes ved ham, det har han aldrig været langt
 fra, siden den Nat, jeg lukkede Døren op for
 ham.“

„Hvad har I nu ifinde at gøre?“ spurgte
 faren.

„Hvad jeg har ifinde!“ gjentog Herreman-
 den. „Kan Hun spørge derom? Seg vil tage
 sin Søn hjem til mig og lufte ham i Kulde og
 Vind, siden han er mit eneste Barn.“

„Ala nei!“ sagde Henning bønlig og strakte
 Herremanden sine Arme imøde, „tag mig ikke
 med fra, jeg vil helst blive, hvor jeg er, jeg for-
 langer ikke bedre.“

„Der sidder en adelig Frue hjemme paa
 sin Gaard, hun har længtes efter Dig i mange
 Aar, hun har næsten sørget sig til Døde over det,
 hun mistede; hun har reist i Øst og Vest for
 at finde sin Sorg, men Sorgen reiste med.
 Kan Du ikke paa hende?“

„Seg kjender hende ikke, den adelige Frue,“
 sagde Henning, „men derhenne staaer en lille
 Pige, som jeg giver min Haand og mit Hjerte
 til; af! hvad siger jeg, som jeg har givet

hver en kjærlig Tanke, alt fra jeg var et Barn, som jeg har læst min Bøn for, saa længe jeg kan mindes, som jeg vil blive ved at holde af, til de lutte mine Dine; her staaer min Fader og min Moder, de gjorde Binden mild for det klippede Lam, de toge Tornen bort for den nøgne Fod, tænk ogsaa lidt paa dem, naadige Herre, og lad os fare i Fred!"

"Jeg har ingen Arving uden Dig," sagde Herremanden. "Naar jeg dør, vil Du blive Eier af Alt, hvad der hører mig til. Du skal leve i Lykke og Herlighed hjemme paa min Gaard og lære, hvad der stikker sig for en fornem og adelig Herre, det Ingen har kunnet vise Dig her."

"Nei, det er vist," svarede Søren. "Om jeg havde troet, at det halvnøgne Barn, vi tog op fra vor Steentrappe, havde været en Herremands Søn, skulde jeg ladet ham lære at sidde paastræbs over en Hest og fæste og stikke med Naarde, nu lærte jeg ham kun, hvad jeg forstod, at høyle og save, men det kan ogsaa føde sin Mand. — Henning! min Dreng! Op med Hovedet! Det maa være, som den fremmede Herre siger. Hvis Du hører ham til, maa Du følge ham, vi vil ikke staae din Lykke iveien. Reis med Gud! Du reiser dog aldrig saa langt, at jeg eller Mutter glemmer Dig. — Else! kom

chen! — See paa mig! Du græder, hvad mener det? — Da Du iafte kom ind og sagde dødnat og kysede mig, lovede Du at give Dig for mig og blot tænke paa, hvad der kunde være minnelse af. Vil det nu, eller meente Du, at det kun var din egen Lykke, Du vilde tænke paa?"

Else stod med foldede Hænder og den friske rødsfrands i Haaret. Hun svarede ikke, men tænkte uafbrudt paa Henning, som om hun for første Gang vilde indprente sig hans Træk. Efterhaanden svandt Smilet, Lykken, Livet bort af hendes Ansigt, Smerten og Lidelsen blev hende tilbage. Hun vedblev at tie og boiede sig ned, som en dødsdømt Forbryder, under Gæstens Ord. Lidt efter sank hun bevidstløs ned paa Bænken ved Bordet.

„Nu maa jeg da spørge om Eders Navn, min adige Herre!“ sagde Søren, „for at jeg kan sige, hvem vi give det Barn til, som vi saae i den Gade anfaae for vort.“

„Mit Navn er Enevold Gylding til Bispebjerg,“ sagde Herremanden. „Lad mig ogsaa sige hans Navn, Mester, for at jeg kan forklare det, naar jeg kommer hjem.“

„Jeg hedder Søren Graa,“ svarede Søren, „men han, jeg stammer fra, hed Henning Aadhus.“

Brillupsgjæsterne forlode Huset. Der blev Intet af Vielsen den Dag. — Lidt før Aften red Henning bort med Hr. Enevold Gylbing.

V.

Hr. Enevold betaler Gjæld.

Nu forløb flere Aar, om hvilke der ikke er stort at sige. Henning havde faaet et nyt Hjem, var bleven forestillet for Herremandens Venner og Bekjendte som den gjensfundne Søn, han deeltog i alle de Adspredelser og Forlystelser, der tilbød sig, og vedblev dog at være en Fremmed i dette Hjem. Han lærte en Fader at kjende, som tilbragte det meste af sin Tid paa Jagt og i Driftegilder eller med at ride til Marked i Kjøbstæderne og handle om Heste og Hornkvæg, som han da opstaldede hienime paa Gaarden og siden solgte nedre i Holsteen, naar de vare blevne fede.

Aarene havde ikke gjort Enevolds Sind mildere, han vedblev at være en streng og skaanselsløs Herre. Summen af hele hans Livserfaring var en uroffelig Tro paa hans Stands Overlegenhed og Kingeagt mod Enhver, som stod udenfor den. Henning lærte ogsaa en Moder at kjende, som havde tilbragt mange Aar med at sørge over det forsvundne Barn, og som

ikke forstod at finde sig tilrette i Lykken
 at have faaet det tilbage igjen. Det var,
 om hendes pinte Hjerter ilede med at skjænke
 hele den Omhed, alle de tilbagetrængte
 Selsker, der saalænge havde været deres Gjen-
 stand berøvet. Hun søgte bestandig hans Sel-
 skab, lod sig fortælle Alt, hvad han havde op-
 levet, hørte med den dybeste Interesse paa, at
 han gjentog de samme Ord, de samme Skil-
 dringer, og syntes at forhynges under denne
 fælle Sollys. Naar han da havde fortalt
 de Alt, hvad han erindrede om sin rastløse
 Beskæftigelse og Arbeidet i Smedkerens Huus, og
 fortælle enhver Skildring med at komme tilbage
 til hende, hvad han søgte for hende, hvorledes
 hun savnede og længtes efter hende, havde hun
 altid milde og trøstende Ord for ham; og
 hun havde længtes og savnet, af Hr. Ene-
 vold var hun aldrig bleven ret forstaaet, Hen-
 ning derimod forstod hende, Savnet og Smer-
 ten, hendes Fortid, hans Fremtid, var et nyt
 Afsoningspunkt, et nyt Bånd imellem deres
 Læber. Althet, der stiller de Smaa, bygges
 op mellem de Store.

En Dag kom Hr. Enevold ind i Stuen,
 hvor Henning og hans Moder vare tilstede.
 Herremandens Afsyn var denne Gang endnu mere
 oplyst end sædvanlig, Rykkerne i hans Pande
 Firehundrede Aar, af Poul Munk.

tydede paa, at der husedes alvorlige Gjæster indenfor. Han gik nogle Gange i Tausshed op og ned ad Gulvet med Hænderne paa Ryggen og stødte under en af disse Vandringer ublidt til en lille Hund, der laa ham iveien.

„Luf den Dør, Henning,“ udbrød han endelig, „men see først efter, om der Ingen staaer og lurar udenfor!“

Henning lukkede Døren.

„Det er endda ikke saa lystigt Ngt, jeg har at tale om,“ vedblev Herremanden, „men om kort Tid vil I dog faae det at vide, saa jeg kan ligesaa gjerne betroee Eder det strax. — Jeg sidder pine galt i det. Alt, hvad jeg slider og slæber i de sidste Aar, hjælper ikke. — Hvorfor see I saa vift paa mig? Synes I maa-see ikke, jeg tager mig Nok for? — — Kreaturerne doe bort i Stalden, igaar har den lille tykke Sorte faaet Bugbrud og ligger nu paa sit Yderste. Trækker jeg dem ned til Holsteen og sælger dem der, bringe de ikke mere ind, end jeg selv har givet for dem. Jeg har forresten længe havt Rasmus Foged mistænkt for, at han stak Noget til sig, naar jeg stikkede ham afsted med en Drift, men det kan gjerne være, jeg gjør ham Uret.“

„Rasmus Foged er vift en stikkelig Mand,“

emærkede Fru Elsebeth, „vi have jo kjendt ham
ra Barnsbeen.“

„Jeg siger, det kan være, jeg gjør ham
lret,“ raabte Ghlbing barsk, „lad det saa være
nok! Jeg har solgt af Gaardens Jord og Skov,
vad jeg paa nogen Maade kan undvære, jeg
aaabede bestandig paa, at der dog skulde komme
edre Dage, at vi kunde faae en rigtig god
Misvært vesterpaa, saa vort Korn gik iveiret,
nen Ganden staaer i Alting; den Misvært lader
gsaa vente paa sig. Jeg har laant Mønt hos
ode Venner og Bekjendte, nogle nette Ugler
il Venner, de see sig blot om efter forsvaerlig
Sikkerhed og strabe paa Døren, saasnart
forsaldstiden kommer, for at faae deres
renter. Nu staaer der igjen en Termin
or Haanden, og jeg veed ikke, hvor jeg skal
age Penge fra. Der er ikke skabt Kristen-
lærighed i Folk. Den Ene tænker kun paa,
vordan han bedst kan fylde sin Sæk af Na-
uens. Saa forgangen Løverdag rider jeg hjem
ra Horsens med Mads Sønderho Skram og
eder uformærket Samtalen hen paa de strenge
Lider, — I forstaae mig vel nok? — Sid
kke der og see ud af Vinduet, Henning! Hør
fter, hvad jeg siger, det angaaer ogsaa Dig.
— Jeg skulder Mads Skram mange Penge;
et var for at faae ham til at fare lidt med

Lempe mod mig, at jeg talte om min Nød. Saa giver Mads sig til at lee, det gjør jo Folk altid, naar de høre, at det gaaer en Anden ilde. Derefter faldt han i Tanker, jeg troede tilsidst, at han sad og sov, for vi havde drukkert forsvarligt inde i Byen, og Mads er en Ulselrhg, han kan Ingenting taale. Paa eengang vender han sig om til mig og siger: „Hvordan sidder Du egentlig i det, Enevold, siden Du altid klager Dig saa gudsjammerligt? Du arbejder dog for To og tager vare paa din Bedrift som en retskaffens Mand. Der falder mig Noget ind. Jeg veed, hvordan Du kan komme ud af din Gjæld og skaffe Dig og Fru Elsebeth en sorgfri Alderdom, det I begge To have saa ærligt fortjent.“ — „Naaba!“ siger jeg, „lad os høre, hvad Du mener.“ — „Du har en Søn,“ siger han, „og jeg en Datter, begge To ere de vore eneste Børn, og vi faae vist ingen flere dengang, medmindre der skulde skee et Mirakel, men Vorherre har vist formeget at bestille til at gjøre Mirakler for os,“ siger Mads. „Hvad synes Du, om vi giftede din Dreng og min Pige sammen, saa lader Du ham overtage Gaarden og sætter Dig ned og tegner op, hvormeget Du skylder til den og den, saa løser jeg Dig ud af al din Gjæld.“ — „Jeg vil tænke over det,“ siger jeg,

saa red Mads over ad Hummelstofte til, for spille Dam med thkke Jens Munk."

Henning havde lyttet til denne lange Tale til en Sag, der ikke vedkom ham; først da Enevold omtalte Giftermaalet, udtrykte hans syn en dyb Overraskelse, han saae over til Elisebeth, som sad med Hænderne i Skjog og nedslagne Dine.

"Hvad siger Du dertil, min Dreng?" argte Gjelding. "For det er Dig, som maa gøre, om dine gamle Forældre, der holde meget af Dig, og som have gjort saa meget for Dig, og som kun tænke paa dit sande Vel, alle face det lidt godt i den korte Tid, de leve tilbage. — Hun er ikke videre fjøn at see, Mads Sønderhøjs Datter, hun har ogsaa nogle Nykker og Vaner som eneste Barn og lder meget af at sætte sin Billie igjennem, men det maa være en daarlig Mand, der ikke kan rede in Hovedpude saa høit, som han selv ster. Had Du?"

"Jeg troer ikke, at der kan blive Noget den Sag," svarede Henning. "Kjære Fader Mode: veed nok, at jeg holder af en Unden."

"D mener den Snedkerdatter fra Veile," sagde Gjelding spottende. "Ja, det gjøre vi vist i a glemme; hende skal Du aldrig saae, alænge mine Dine see Solen."

„Seg glemmer hende vist ikke i denne Berden,“ svarede Henning.

„Da spilder Du kun din Tid. Du kan vel begribe, at siden vi engang have gjort Dig til vor Søn — lad være, det aldrig blev rigtig beblift, at Du ogsaa er det — saa tillader vor adelige Ære og Bærdighed ikke, at vi kaste Dig hen til den Første den Bedste, Du falder paa at sige god for.“

„Men hvis hun nu er en brav og retskaffen Pige, som Henning forsikrer,“ yttrede Fru Elisebeth.

Hr. Enevold satte begge Hænder i Siden og vendte sig om mod sin Hustru, yderst forbauset over, at hun vovede at sige ham imod. Derefter udbrod han:

„Naa, saa Du tager ogsaa hans Parti? — Na ja! hvorfor ikke? — Jeg har staaet og lyttet ved Døren efter, hvad det var I sad og hvilede om i Cenrum. Det klæder kjönt at holde med et Barn imod dets Fader, men det nytter Dig kun lidt. Endnu har Sigen af min Slægt skrevet et borgerligt Navn ind i vor Stammebog, det skal heller ikke ske ved mig. Hvem siger desuden, naar Alt kommer til Alt, at den Smedkerjomfru endnu bryr sig om Dig? Sidste fyrrethve Ridderes Dag, da jeg var nede i Beile efter de fem Staldøse, spurgte

mig saa smaat for og fik at vide, at der en Hattemagersvend eller saadan En, som ren Graabuk havde bestemt hende for. — er en god Tak, Du bereder os, at sige til vort kjæreste Dnske. Veed Du, hvad gen bliver? Din gamle Fader kommer til spadserere fra sin Gaard, medens Vaanerne es om Stumperne, og din Moder der, som altid hænger over, vil ikke faae det, hun hælde sit Hoved til. Hvor skulle vi gaae? Troer Du, der kommer en Mand drat ned fra Himlen og tager os under Arme, som vi gjorde ved Dig? Hvad nyttter at græde, Elsebeth! Det skulde Du have holdt ham istedetfor at sige Ja til hans ede Indfald. — Siden jeg nu mærker, at i dit Hjerte egentlig ikke har Noget imod Forslag, naar Du blot faaer Dig ret bet, saa rider jeg over og taler med Mads underho Skram om den Sag. Farvel saage og tank efter, hvad jeg har sagt Eder." Med disse Ord forlod Herremanden Stuen red lidt efter over til Mads Skram.

VI.

Hvor Skæierne boede.

Omtrent en Maaned efter gif Enevold Abings Foged en Dag ud for at pante. Firehundrede Mar, af Poul Munk.

Han havde taget to af Gaardens Folk med sig som Vidner, for at Enhver kunde være overbevist om, at det gik løbformeligt til. Alle Tre vare de pyntede som til en Fest og slæntrede langsomt og veltilmode hen ad Veien.

Egnen mellem Horsens og Standerborg var dengang meget skovrig, overalt Bakker og bratafftaarne Skrænter, veylende med dybe Dale, hvorigjennem en Aa hugtede sig, overalt Spor af den vældige Kæmpe, Biblen kalder Syndflod, og hvis Fodspor Martsfinder endnu ikke have været istand til at udslette. Nogle af disse Skove vare i Tidens Løb blevne omhuggede; under Thorstensons Indfald 1644 havde Svenskerne afbrændt hele Strækninger, Bønderne ryddede siden Jorden, pløiede den og byggede deres Huse i Nærheden. Til et saadant Huus var det Fogden og hans Vidner rettede deres Gang.

Bonden sad oppe paa Taget og stoppede Hullerne med Halmtotter. Da han saae Fogden komme, krøb han hurtig ned, redte Halmen af sit Haar med de fem udspilede Fingre og stod og bukkede ved Døren.

„Guds Fred og en god Morgen“, sagde Fogden, idet han satte sig ned paa en Steen udenfor Huset.

„Ja, den vil I vist skaffe mig," svarede Bonden.

„Det er da en bandsat træls Dei op til Dig", vedblev Fogden. „Hvordan lever din Vinde og hendes lille Dreng. Har hun skammet sig meget efter Kopperne?"

„Det kunde være værre," svarede Bonden.

„Det var ogsaa Synd for hendes kjønne Ansigt. Hvor er hun idag?"

„Vil I tale med hende?"

„Åa nei! det er egentlig med Dig, jeg har noget at snakke. Ja, Du veed vel, hvad mit Errende er, lille Stoffer! Det er en Smule Opbantning, vi skulle see at blive færdige med. Du skal Du høre Regnskabet." Med disse Ord tog Fogden op i en Bog og vedblev i den enslydende Tone, som var ham egen: „Det var først en Dag ved Midsummerstid, da sov du over Dig og kom to Timer forfildet til at arbejde. Det gjør fire Skilling danste."

„Min Hustru laae sig og værkbruden den Dag," indvendte Bonden. „Jeg meldte det op paa Gaarden Aftenen forud."

„Hvad Djævelen har din Hustru med den Dag at bestille, det er ligesuldt fire Skilling, nemlig sex, men jeg har slettet de to ud for rethens kjønne Dines Skyld. — Saa var det Høst, mens vi kjørte Rug ind, da sloges Du

med Jes Rhyter og teede Dig ubændig, skjøndt jeg gav Dig Smæk af Pidsken og formanede Dig til at holde Fred. Det gjør syv Skilling, egentlig otte, men fordi Jes tirrede Dig og kaldte Dig Hanrei, gaaer der een Skilling fra."

"Er der mere tilbage?" spurgte Bonden.

"Saa var det tre Dage før Mikkelsdag, mens vi satte Tørb i Stal. Da tog Du Guds Navn forsængeligt og sagde, at Djævelen skulde arbejde, efterat Klokken havde ringet. Det var en svær Forseelse, for derved satte Du ondt Blod i de Andre, ikke at tale om, at Du forsyndede Dig mod Vorherre. Det maa mindst være otte Skilling, og i den Sag lader der sig ikke knappe Noget af. See, otte og syv og saa de fire, det have vi regnet ud gjør ialt nitten Skilling, og dem er det vi komme for at hente."

"Jeg har ingen Penge," sagde Bonden.

"Saa maae vi gjøre os betalte paa en anden Maade og pante Dig ud," svarede Fogden, idet han reiste sig og gik hen til Huset.

"Der er Ingenting derinde, andet end en Løibænk og et gammelt Bord. I tog Resten fra mig sidst."

Fogden saae ind igjennem et Hul, som tjente istedetfor Vindue. Da han havde betænkt sig lidt, smilede han og sagde:

"Din Skjælm! Du siger, at Du Ingen-

g eier, og saa hører jeg dit Faar staae og
tage henne i Tøsten, libagtigt som det kaldte
os. Med det gjøre vi os betalte; skulde
vi blive Noget tilovers, kan Du stole paa, at
vi saaer det tilbage."

"Vil I da trække affted med det Faar?"
urgte Bonden, som lod til at tage sig den
le Sag særdeles let. "Veed I hvad! Jeg
der, jeg følger med op paa Gaarden. Det
der mig ind, at jeg har et Ord at sige til
Naadigherren."

"Som Du vil," svarede Fogden, "lad os
ot see at komme affted, for det bliver en band-
Hede idag. Hvor er Grethe? — Hils hende
mig."

Dermed forlod Fogden og hans Mand
afset. Bonden fulgte efter, og han trak Faaret.
Da de kom op paa Gaarden, var Enevold
glad og redet ud. Stoffer ventede til silbig
ten, men Herremanden kom ikke tilbage.
Næste Morgen gik han igjen op paa Gaarden
forlangte Hr. Enevold itale.

"Han er endnu ikke staaet op," sagde Tje-
ren. "Du saaer at tøve til siden."

"Det kan jeg gjerne," svarede Stoffer,
men saa er det forsilde med det, jeg har at
rette. Naadigherren har selv første Gavn af
saa mit Vrende at høre."

I det Samme stak Hr. Enevold Hovedet ind ad Døren fra det næste Værelse. „Hvad er det for et vigtigt Budskab, Du har til mig?“ spurgte han.

Bonden stod og dreiede paa sin røde Hue, han saae op paa Gylbing med et listigt Smil og sagde, at han vilde helst tale med den naadige Herre i Genrum.

„Hvad kan en Karl som Du have at sige mig i Genrum?“ raabte Gylbing spottende. „Kom frem med dit Vrende, der er Ingen her, Du behøver at følge Noget for.“

„Det maa I selv bedst vide. Jeg vilde blot spørge, om det gjælder endnu med den Sum Penge, Naadigherren satte ud for den, der kunde finde Skøierne?“

„Hvorfor skulde jeg spendere Penge paa dem? Jeg troer for vist, at Du vil være ligesaa godt tjent med at blive fri for dem som jeg, helst da de have lettere ved at tage fra Dig end fra mig.“

„Na nei endda!“ svarede Bonden. „Mig lade de vist gaae fri. Eders Foged tog det Sidste, jeg eiede, igaar. Hvad han lod tilbage, kan ikke engang friste Skøierne.“

„Du har altsaa seet Skøierne paa min Grund?“ spurgte Herremanden med en Ivrig-

ed, der beviste, at Sagen var ham mere magt-
aaliggende, end han vilde tilstaae.

„Det kan egenlig være det Samme med
Bønderne,“ sagde Bonden, uden at besvare hans
Spørgsmaal, „naar jeg blot maa faae det Faar
tilbage, som Fogden tog fra mig.“

„Det har vi folgt til Slagteren.“

„Ja, saa kan I ikke give det tilbage; men
et andet Faar da.“

„Du veed altsaa, hvor Skøierne findes?“

„Det er, som man tager det til; hvis der
sættes er at tjene, saa veed jeg Svingning.“

„Troer Du ikke, en god Pidsk vilde hjælpe
dig paa din Husommelse?“

„Jeg troer, at et godt Faar vilde hjælpe
mere,“ svarede Bonden frimodig.

„Du skal faae det.“

„Men Naadigherren tager mig vel ikke
for at jeg huser Jer paa, at mit Faar
er ualmindelig stort og vel ved Magt.“

„Du kan søge Dig et ud af min Hjord,
hvilket Du selv vil. Er der saa mere ibeten?“

„Ikke det Mindste. Jeg vil blot under-
rette Herren om, at mit Faar var drægtigt.
Iffor fik det to Lam, det kan gjerne være, at
det iaar vilde have faaet tre.“

„Veed Du hvad?“ raabte Gjelding, yderlig
opbragt, „hvis Du tøver længer med at sige,
firehundrede Mark, af Poul Munk.“

hvad Du veed, lader jeg Fogden pidske Dig ud af Gaarden."

"Han kan spare sig sin Umage," svarede Bonden, "for jeg vil heller gaae godvillig." Efter disse Ord hilste han dybt og gik til Døren. Enevold traadte iveien for ham, greb ham i Skuldren og raabte:

"Ikke af Pletten, før Du har sagt mig, hvad Du veed. Nu er det Alvor."

"Jeg veed kun forvist, at den Sum Penge, som Naadigherren lovede for en Skoier, var langt større, end mit Faar og de tre Lam kunde være værd."

"I Djævlens Skind og Been! Du skal faae de tre Lam."

"Er det afgjort? — Og jeg maa selv søge dem ud af Eders Flok, uden at det formenes mig?"

"Det tillades Dig."

"Ja vil I saa blot lade sadle Eders Hest, og tage Fogden med, saa skal jeg vise Jer, hvor I kan fange Skoierne."

Lidt efter steg Hr. Enevold og hans Foged tilhest og forlod Gaarden, anførte af Bonden. Herremanden havde taget et langtlobet Gebær med sig. Fogden bar Sabel ved Siden og en tyk Pidsk bunden over Ryggen. Den Retning, de valgte, førte dem ind igjennem Skoven, og

offer lod til at være sikker i sin Sag; han blev at gaae, uden at betænke sig eller at have Hensyn til de mange Tverstier, de kom paa.

Paa flere Steder var Veien saa smal og snævet, og Krattet paa begge Sider saa samvirket, at det kostede Rytterne Møie at komme igjennem. Bonden smilte da, støttede sig op til et Træ og stod og ihggede paa et Landskabsstræa, til de atter naaede ham.

Efter omtrent en Times Forløb kom de til Aabens Plads, hvor Jorden var sid og beplantet med høie Rør, som tilkjendegav Mosevæden underneden. Midt igjennem denne Vædning løb en udtørret Grøft, hvori Vandet i Vinteren soulmede op til en rivende Strøm, over hvilken der var bygget en høj Kampebro. Broen stod i Forbindelse med en gammel Landevei, som tidligere førte igjennem Væden ned til Horsens. Senere blev Veiens Rindning forandret, og efter den Tid benyttedes den kun af Skovhuggerne, naar de om Vinteren flæbte det fældede Tømmer ud paa Landet.

Lidt før de naaede Broen, gik Bonden hen til Hr. Cnevold og hvistede, at han skulde stige af Hesten. Herremanden adlød, Fogden steg og af og bandt deres Heste til et Træ, derefter

gik Bonden videre og bad de to Vedsagere om at følge ham saa stille og lydløst som muligt. Nede i Rabningen standsede han, stillede Fugden paa den ene Side af Broens Abning, gik selv med Hr. Enevold ned i Grøften paa den anden Side og sagde: „Derinde under den Bro gjemme Skoierne sig.“

Herremanden saae ind igjennem Rabningen. Bregner og Græs groede imellem Fugnerne af de store Graasleen. Dybere inde vare nogle Steen trykkede ud af deres oprindelige Leie, der blev det saa mørkt, at han ikke var istand til at skjælne Noget.

„Er Du ogsaa vis i din Sag?“ spurgte han dæmpet.

Bonden smilede. „I de sidste otte Dage har jeg seet dem søge ind under Broen, tre Tallet, en gammel Kvinde og to Mænd.“

„Hvoraf veed Du, at de ere der nu?“

Bonden bøiede sig ned mod Jorden. „Da de gik ud imorges tidlig for at bjerge Føden jævne jeg Jorden her foran Indgangen, siden den Tid er der kommet Fodspor, som vend indefter. See selv!“

Hr. Enevold undersøgte Stedet og opdagede tydelige Fodspor, aftrykte i den bløde Jord.

„Det er nu godt nok,“ sagde han betænksomt, „men hvordan saae vi fat paa dem?“

„Det maa blive Raadigherrens Sag. I
 ar jo Vaaben hos Jer. Skoerne have ingen.
 Raadigherren trænger vist ikke til Raad af mig.“

„Det gjør jeg heller ikke,“ svarede Gyl-
 ing, „men Du tøber dog her og viger ikke
 ra Pletten, før jeg har overbevist mig om, at
 Du farer med Sandhed.“

„Jeg tøber her,“ gjentog Stoffer, „og hvis
 et skulde vise sig, at Raadigherren dog ikke
 nægter at faae dem fat, skjøndt I og Fogden
 re To mod Tre, skal jeg tage dem alene.“

Derefter satte han sig paa en Steen oven-
 for Broen og gav sig til at spise Skovsyrer.
 Herremanden befalede Fogden at krybe ind
 gjennem Nabningen, selv stillede han sig ved
 den modsatte Side og spændte Hjullaasen paa
 sin Bøsse. Fogden syntes ikke videre om denne
 Sagt, men derved var der nu Intet at gjøre,
 han drog sin Sabel af Skeden og forsvandt i
 Nabningen.

I Begyndelsen laae Stenene saa høit, at
 han næsten kunde gaae opreist under dem, strax
 efter blev Nabningen lavere; for at komme
 videre, maatte han krybe frem paa Hænder og
 Fodder; derved blev han værgeløs, Sabelen
 nyttede ikke mere. Bonden sad og stirrede op
 i Luften efter Myggene, med et Udtryk, saa
 tankeløst og ligegyldigt, som om Alt, hvad der

foregik, var ham aldeles uventet. Hr. Enevold stod nede i Grøften med Bøssen under Armen og lyttede i spændt Forventning. Pludselig hørte han et Skrig trænge ud fra Aabningen, fulgt af en dyb Røst.

„Hvis Han kommer nærmere, skal Han stee en Ulykke!“ sagde denne Røst.

Herremanden nikkede til Stoffer; han var overbevist om, at han havde fundet, hvad han søgte.

„Nu har vi dem,“ sagde han.

„Nærved er tidt langt fra,“ svarede Stoffer med sit spottende Smil.

Der forløb nogen Tid, hvori Alt blev roligt under Broen; lidt efter kom Fogden til syne igjen, uden Hue, plettet af den sorte Mosejord, og med et Afsyn, som robede en heftig Stræk.

„Jeg har seet dem! Jeg har seet dem!“ raabte han. „De ligge derinde bag en stor Steen, som er skredet frem for de andre, men det er ikke muligt at komme til dem.“

„Hvad skal det sige?“ raabte Gylde. „Ind efter dem og faa dem jaget ud!“

„Naadigherren maa have mig undskyldt, om det skulde gjælde mit Liv, saa gaaer jeg ikke mere derind; der er vist en halv Snees Stykker tilstede, og da jeg kom hen til dem,

atte de Armene frem over Stenen, som om
vilde fare paa og kvæle mig, saa laae de
griinte og En af dem stak efter mig med
Knib, han havde bundet fast paa en Kjæp."

"Na Snak!" sagde Hr. Enevold. "Han
en stor Knyster, det er Sagen. Han holder
af at spise og drikke hjemme paa Gaarden,
er deraf, han bliver mig saa stammelig fed.
d med sig igjen, vi maae have dem fat."

Fogden klynkede og bad for sig, det var
muligt at bevæge ham til et nyt Forsøg.
Enevold raabte ind under Broen, at Skølerne
lde komme frem og truede med at flyde ind i
bningen, hvis de tøvede. Ingen svarede ham,
gen kom, han hørte kun Gjenlyd af sin egen
temme.

Bonden sad oppe i Solhøjet og gav Agt
a, hvad de foretog sig. Da han saae Herre-
anden og Fogden staae tvivlsraadige og økses-
e, hver paa sin Side af Broen, gik han hen
dem.

"J kan altsaa ikke faae dem ud," sagde
n. "Jeg tænkte nok, at det tilsidst blev mig,
m maatte hjælpe den naadige Herre."

"Jeg trænger ikke til din Hjælp," svarede
hlding. "Nu bliver Du her og holder Vagt
a den ene Side, jeg paa den anden; imens
der Fogden hjem til Gaarden og henter de
Firehundrede Mar, af Poul Munk.

et Kobbelt Hunde, saa skal vi snart faae dem frem."

"Er det værdt at gjøre saa meget af saa lidt," svarede Stoffer. "Jeg skal faae dem ud alene."

Med dette Løfte gik han op i Stoven, og vendte tilbage med en Favnfuld Løv, som han lagde foran Indgangen. Dermed vedblev han til hele Aabningen var fyldt.

"Ja, det kan ogsaa gaae," sagde Hr. Enebold. "Du bækker til fra den ene Side og frykter saa ind og tager dem fra den anden. Jeg forstaaer Dig nok."

"Ikke rigtigt," svarede Bonden, "det lader sig gjøre endnu nemmere."

Han tog en stor Blikdaase op af Kommen, Fyrstaal og Steen, og gav sig til at slaae Ild. Da Tønderet fængede, rystede han det ud i Løvet og pustede det op til Flamme.

"See saa!" vedblev han. "Nu behøver Raadigherrn blot at stille sig henne ved den anden Aabning, saa skal I see, at Røgen faaer dem hurtigere ud, end Eders Foged kunde."

I det Samme lød der et Skrig under Broen, og Røgen af det ulmende Løv begyndte at trænge ud gjennem den modsatte Aabning. Bonden stod ved Ilden med begge Hænder i Kofstelommerne og saa til. Naar Røgen sagt-

s, stød han med Foden en ny Bunkke Løv
i Baalet. Lidt efter kom Hovedet af en
mel skæget Mand tilsynne. Han saae sig
og krob trods Herremandens truende Skif-
ud af Abningen. Efter ham fulgte en
n, hungre, som hurtig drog sig tilbage
e, men plint af Rogen strax efter atter kom
t og lod sig gribe af Fogden. Efter de to
nd viste sig en gammel Kone med hvide
r. Hun blev liggende udenfor Broen og
te Hænderne frem under ynkelige Skrig og
ner om Naade.

Det Særegne ved disse tre Personer var
almindelig mørk Hudfarve, lange, filtrede
e og en pjaltet Dragt, sammensliffet af de
jelligste Stoffer.

„Slaa nu en Strikke om dem og bind
fast til Hans Hest, mens vi ride hjem,”
e Herremanden til Fogden. „Siden ville vi
hvad vi kan gjøre ved dem.”

„Saa er der vel ikke Miere iveien for, at
an tage mit Vaar og de tre smaa Lam?”
gte Bonden.

„Eftersom jeg har lovet det, kan Du tage
” svarede Hr. Enevold. „En adelig Herre
holde sit Ord; men vaer Dig dog for Fog-
Pidsk, lille Stoffer, naar Du næste Gang
ter paa Hovarbeide. Jeg er bange for, at

det vil blive Dig tre dyre Lam for idet Spil, Du har drevet med mig idag."

Hr. Gylthing red nu hjem med et veltilfreds Ansigt og den store Hjulaaabøse foran sig paa Sadlen. Efter ham fulgte de tre Skoiere med Armene bundne sammen paa Ryggen i en Snor, som Fogden holdt i Haanden.

Strax efter Hjemkomsten lod Herremanden gaae Bud til Birkedommeren, at han skulde komme op paa Gaarden, for at holde Forhør og Dom over tre Misdædere. Hr. Enevold sov til Middag, da Dommeren kom. Denne blev derfor staaende nedenfor Trappen med Hatten i Haanden, thi det var forbudt de Ufriske at gaae over Gaarden med bedækket Hoved.

Birkefogden var en gammel Mand med et imageret Ansigt, en lusslidt Dragt og en særdeles hydmhyg Mine. Da Hr. Enevold endelig vaagnede og lod ham kalde op, blev han staaende indenfor Døren under dybe og gjenlagne Bukt.

"Kom og sæt sig, Foged!" sagde Herremanden nedladende. "Hvorledes lever hans Kærester og Kollingerne? Ham, jeg stod Tabder til, voxer vel op til en smuk og fløgtig Dreng? — Forgangen skikkede Han nok Bud herop og bad om at laane to Skjæpper Malt; da kunde jeg Intet undvære, imorgen kan Han gjerne faae en Sækkfuld hjem." Fogden sad og

skede, paa det Yderste af Stolen. Herre-
anden vedblev: „Saa var det om de tre
skoiere, vi skulde snakkes ved, før vi lade dem
omme ind.“

„Ja. Hvordan vil Naadigherren have dem
omte?“ spurgte Fogden.

„Det maa blive hans Sag,“ svarede Hr.
Enevold. „Jeg har fanget dem paa min Grund,
høndt de laae vel forvarede langt inde under
en gamle Bro i Nørrestoven.“

„I saa Fald ere de stakkels Menneſter ikke
rebne i nogen uloblig Handling. Naadig-
herren kan fare med Lempe, lade dem stryges
i Ragen og derefter skikke dem ud af Birket.“

Hr. Enevold saae over paa Fogden og
høntede Panden, medens han rystede med Ho-
vedet. „Han forstaaer mig ikke ret. Det er
skarnsfolk disse Skoiere. En af dem har for
lange Aar siden stjaalet min Søn, isjor gif
er Ild i vort Bryggerhuus, hvem veed, hvis
Skj'den var. For en Maaned siden strytede
min ene Hest, ham den graa, som havde været
med i Krigen. Det kan gjerne være, Skoierne
har lagt Forgift for den.“

„Naadigherren har Ret i dette, som i alt
andet, det er nogle forbandede Menneſter, disse
Skoiere, Afkom af den lede Djævel. Vor for-
rige Konge, Gud glæde ham i sin Grav, lyste

dem fredløse i Land og Rige. Raadigherren kan saa godt lade dem hænge i Galge og forsvare det ved Lov og Ret."

"Nu kan jeg høre, Han forstaaer mig," sagde Hr. Enevold. "Ja lad os saa kalde dem ind og faae Forhør og Dom over dem. Men det siger jeg Ham, vi maae see at blive færdige, til Klokken slaaer fem, for saa har jeg lovet Jens Munk at komme over og spise Kommenskringler og spille Terving med ham."

VII.

Herremandens Gilde.

Det er uvist, om Hr. Enevolds Befaling eller Fru Elsebeths Bønner havde størst Magt over Henning, men en Maaned efter at Herremanden kundgjorde sin Villie med Hensyn til Mads Skrams Datter, havde Henning givet sit Samtykke, fremstillet sig for den unge Dame, beiliet til hende og modtaget hendes Ja; der var nu blot Tale om den store Trolovelsesfest, hvortil man traf Forberedelser paa Gaarden. Kun een Betingelse havde Henning stillet for sin Eftergivenhed i Alt, — han vilde, at begge hans Pleieforældre skulde indbydes og være tilstede ved Festen. Om Else talede han ikke,

nævne ikke mere hendes Navn, siden det sig, at hun var trolovet med en Anden.

Hr. Enevold soer op fra Stolen i den første Forbauselse, da han første Gang hørte minings Fordring.

„Hvad tænker Du paa, min kjære Dreng!“
 bte han. „En Snedker og hans Hustru!
 Ufrie Folk i en høitidelig Forsamling af
 dets adelige Herrer og fornemme Fruer.
 ville jo blive til Spot og Spee for alle
 e Gæster, og Wads Skram, som er saa
 len paa det, og som kan ramse sin Stam-
 le op firehundrede Aar igjennem. — Det
 umuligt skee.“

„Maaskee er det umuligt, som kjære Fader
 r,“ svarede Henning bestemt, „men det maa
 alligevel. Der bliver Intet af min Tro-
 else, om ikke Søren Graa og hans Hustru
 e Lov til at komme med.“

„Men din Kjæreste da, hvad troer Du,
 t vil synes derom?“

„Hun vil synes, at min kjære Fader gjorde
 i at opfylde det eneste Ønske, jeg havde at
 re.“

„Saa skal Du nu høre mit sidste Ord,“
 de Enevold med megen Salvelse. „Siden
 bestandigt kun har rettet mig efter Dig og
 t dit sande Vel for Die, lige fra den første
 Firehundrede Aar, af Poul Munk.“

Dag, vi fandt Dig, vil jeg ogsaa denne Gang opfylde din Bøn. Den Snedker med samit hans Kvinde skal faae Lov til at komme herop og see paa Trolovelsen."

"Kjære Fader mener vist, at han skal blive indbuden ligesom alle Øvrige, være vor Gæst som alle Øvrige og deeltage i vor Fæst som alle Øvrige; thi saaledes skal det være."

Hr. Enevolds Ansigt blev blodrødt, hans Pande trak sig sammen i dybe Rynker, men han kjendte Henning og vidste, at hans Magt og Indflydelse over ham havde en bestemt Begrænsning; han tvang sig til Noget, der lignede et Smil, og svarede:

"Han skal være vor Gæst som alle Øvrige. Jeg lader Fogden skrive Brev til ham endnu i aften."

"Det kan jeg selv gjøre," sagde Henning.

"Som Du vil. Lad os blot komme ud af det med det Gode i den Tid, jeg gamle Mand har tilbage; det varer vist ikke længe med mig, det føler jeg. Naar jeg er død og borte, skal Du takke mig i min Grav og sige, at jeg handlede imod Dig som en brav og kjærlig Fader."

Samme Aften red Skytten ned til Veile med Indbydelsen til Søren Graa, Dagen til Trolovelsen blev bestemt, Enevold og

gden drog om og bad Frænder og Venner
Festen, og Gaarden gjenlød af al den Larm
Støi, som en saa vigtig Begivenhed maatte
føre.

Nogle Dage efter red gamle Nads Skram
til Gylthing og meldte sit Komme ved høi-
ede Naab efter Staldkarlen og en gjentagen
alden med sin Pidsst. Hr. Enevold lod til
være forberedt paa Skrams Besøg; han hen-
e en stor Opkrift fra Fogden, lod bringe to
de Viinkander, lukkede sig inde i Daglig-
n med sin Gæst og lagde sig, da de vare
one alene, ned paa den ene Bænk, medens
Skram trak sine Ribestøvler af og tog Plads
overfor ham. Gjenstanden for de to Herre-
nds Underholdning lod til at være temmelig
løstlig, men fremkaldte tillige et stedse bli-
e og mere tilfreds Udtryk i Hr. Enevolds
yn, ledsaget af Bisaldenik, Haandtryk og
pige Opmuntringer til at tomme den store
ntande. Da Sagen omsider lod til at være
net til Begges Tilfredshed, reiste Hr. Skram
op fra Bænken og slog ud med begge Arme,
om han vilde føie sin Velsignelse til de
hageligheder, han allerede havde bragt. Der-
r sagde han:

„See, det var nu det. Nu vil jeg sige
Noget, som Du skal lægge Dig paa Hjerte,

lille Enevold! Jeg har iaften overtaget din Gjæld, med hufst paa, at jeg hæfter først for den efter Giftermaalet; Du sidder nu som fri og frels Mand i det, naar Du forresten vil holde lidt sammen og lade være med Spil og Doblen, for det er egenlig det, som har voldet Dig din Ulykke."

"Jeg har vist ikke lang Tid at spille i,"yttrede Hr. Enevold med en ulykkelig Mine og et til Ordene svarende sorgmodigt Suk. "Jeg ligger snart under den sorte Jord, det føler jeg med hver Dag mere."

"Ja den Snak har jeg hørt før," sagde Mads Skram leende, "men det var ikke derom vi skulde tale. Naar vi nu gifte vore Børn sammen, bliver din Tre min, og den taaler ikke, at vi ved Gildet staae tilbage for Noget eller vise os ringere, end Frænder og Venner pleie. Fru Birgitte bad mig derfor sige Dig, at hun har ladet slagte en stor Stud, nogle Faar, Gæs, Fedekalve og to Grise, hver paa tretten Lispund, som Du kan skikke Bud efter, iligemaade er alt vort gamle Solvtoi til Eders Tjeneste, at sige tillaans, med samt de rare Skueretter, vi kjøbte forrige Michaelt til min Søsters Bryllup af den tydske Billedsnider, Du kan faae den med en Mand paa, som tigger ud af et Taarn, og den anden med en rød

ue, som rider paa en Løve og holder en
 angest i Haanden, der ligner et Skjold eller
 Bibel, hvad Djæveln det skal være. Fru
 rgitte lader ogsaa din Frue spørge, om hun
 nytte nogle af hendes kjønne Tjer, som vi
 bte, medens hun var tilhøve? Men jeg seer
 st, at I skilke Bud efter det om Aftenen, naar
 ol er gaaet i Bjerger, for at Folk ikke skal
 ikke om, at I laane Jer frem."

"Du kan være rolig for, at Gildet skal
 ve, som det kommer sig," forsikrede Hr.
 revold, "ogsaa uden Eders gamle Sølvtoi.
 et sørger Elsebeth nok for."

"Maa jeg bare faae Lov til at tale ud,"
 abte Skram. "Jeg siger det i en god Me-
 ng. For mig har Du jo ikke nødig at skjule,
 or galt Du sidder i det. — Saa er der
 saa det med din Vogn. Jeg kommer vel
 at lade den udbedre lidt med Farve og
 eslag."

"Hvad skulle vi bruge Vogn til?"

"Min Datter vil have, at hun og Hen-
 ng skulle tage tilbøgn om og hilse paa Ven-
 r og Bekjendte, ligesom de unge Munkes
 orde, Dagen efter deres Trolovelsesfest."

"Henning holder meest af at ride."

"Ja, men min Datter holder meest af at
 re, jeg troer, vi gjør bedst i ogsaa at rette os

libt efter hendes Villie. Hvad Du! Hun vil tjøre, altsaa tjøre de, og vi maae derfor have Vognen pudset op."

"Det har den rigtignok længe trængt til, men jeg tænkte altid, at den vel holdt mig ud i den korte Tid, jeg har tilbage. Jeg ligger snart i den sorte Jord."

"Kommer Du nu med den Snaa igjen? Hold fast paa den Plads, Du har, saalænge Du kan, den, Du faaer i den anden Verden, bliver vist en heel Deel ringere."

"Desuden er Vognen altid ligesaa god som de Heste, jeg har at spænde for den."

"Ja, nu kan Du blot stikke den over til mig for at faae den malet, saa skal jeg nok sørge for Heste. Hvem kan vide, om ikke Fru Virgitte gjør Henning en Foræring af et godt Forspænd? Jeg har hørt en Fugl synge derom."

"Veed Du hvad," udbroød Hr. Gylthing i retfærdig Harm, "nu vil jeg ogsaa sige et Ord. Siden din rare Frue har ifinde at forære Henning et Par gode Heste til hans Vogn, saa vil jeg min Sjæl selv lade den male, Du maa heller ikke bilde Dig ind, at jeg lader mig overtrumse af Dig i Alt."

Mod denne høisindede Beslutning havde Hr. Skram Intet at indvende, han steg tilhest

red ud af Gaarden under ligesaa vældige
 bsefskrald som dem, hvormed han havde meldt
 Komme. Hr. Enevold stod og smilede og
 undrede ham oppe paa Trappen.

VIII.

Skøierne.

Alle Forberedelser til den vigtige Fest vare
 belig trufne. Henning havde ladet sit Bil-
 de udklippe i sort Papir og sendt Frøken Skram
 i en Kapsel til at bære paa Brystet, han
 havde faaet sig en ny Klædning, hvortil Snit-
 var valgt efter en Dragt, som den unge
 feel nylig havde bragt hjem med sig fra
 Frankrig. Hr. Enevold vilde endelig have, at
 en efter samme Mode skulde bære Baryt, men
 til var Henning ikke at bevæge. Ridfogden
 en ny Kofte omhyet af Hr. Enevolds gamle
 tadsdragt, og midt i Gaarden stod den ny-
 alede Vogn tilskue, straalende i de meest skri-
 nde Farver, hvis Grund desuden afbrødes af
 Mængde smaa lyse Pletter, der skulde fore-
 lle Blomster, anbragte hist og her med megen
 irkning. Det var en Festdag for Thyendet,
 om Aftenen havde faaet Lov til at dansse
 re paa Skovbakkens, en Festdag for Hovfolkene,
 Firehundrede Aar, af Poul Munk.

der fik Frihed for Arbeide i flere Dage, en Festdag for Alle, — To undtagne.

Som fortalt kaldte Hr. Enevold den Dag, han fangede Skoierne, Birkfogden op til sig for at anthde, hvorledes han onskede Synderne dømte. Forhøret blev imidlertid afbrudt ved Hr. Skrams Komme. De Forhandlinger, som fandt Sted mellem ham og Hr. Enevold, medtoges saa lang Tid, at Forhøret maatte opsættes, og Birkedommeren blev sendt hjem igjen. Næste Dag lod Herremanden Skoierne bringe for sig og søgte paa egen Haand at udfritte dem om deres tidligere Opholdssteder, om de før havde været i Byland, om Noget af dem kjendte Abraham Musen og den Bande, der engang havde berøvet Enevold hans Søn.

Den Ældste af Skoierne svarede i et Sprog, som Gylbing ikke forstod, den Yngre rystede paa Hovedet til alle hans Spørgsmaal, saae op paa ham med et listigt og forslagent Udtryk, men lod ikke til at fatte, hvorom Talen var. Derimod udviklede den gamle Kone en sjelden Tungesærdighed, da Herremanden henvendte sig til hende. Hun havde aldrig været i denne Deel af Landet før, det vidste Borherre i Himmerig. Den søde og naadige Herre maatte endelig ikke ansee dem for Ugjerningsmænd, hun og hendes vare fattige, men særdeles ærlige

folk, der fortjente deres Livs Ophold ved at vilde og flaae, som Loven tillod dem. Om Abraham Mosen vidste hun god Bested, hun havde kjendt ham før, ogsaa en tidlang baaret hans Bæp*). Det havde der Saamange været foruden hende. Nu vidste hun, at han boede et Sted i Rakkerkullen mellem Skjern og Deibergsund. Hvis den søde og naadige Herre blot vilde slippe hende løs og give hende en Forering af en Haandsfuld Rødløg og to af de pættede Høns, hun fra sit Fængselsvindue havde seet ude i Gaarden, skulde hun alene paatage sig at skaffe Abraham tilveie. Det røvede Barn havde hun aldrig hørt tale om, men hun kunde spaae og vise igjen, saa tilforladeligt, som Solen løb rundt paa Himlen; hvis den søde Herre forlangte det, skulde hun sige ham Alt, hvad han ønskede at vide, men derfor vilde hun have to Citroner og en lille bitte Griis, helst en sort, og saa maatte de vente til næste Kvarteer, naar Maanen blev fuld og rund. Hvis den søde Herre forlangte, hun skulde spaae uden at faae Noget derfor, kunde det ogsaa stee, men saa maatte han finde sig i, at hendes Spaadom lev derefter. Den gamle Mand derhenne var fulgt ned hende ind fra Thykland, og hendes Søn,

*) o: Bæret hans Hustru.

som havde sat sig ned foran Dørrintriet og polerede ibrigt en stor Messingknop med Haanden, var en stakkels halvtosset En, som ikke buede til Andet end at snoe Siner og spille paa Viol; hun maatte faa at sige underholde dem begge To, men Vorherre havde givet hende Gaver dertil, og hvad gjør man ikke for Familiefabets Skyld.

Saaledes vedblev hun uafbrudt med Løfter, Udraab og Forsikkringer, uden at det var Hr. Cnebold muligt at komme til at gjøre hende et Spørgsmaal, før denne Veltalenhed havde udtømt sig. Han lod dem føre tilbage til Fængslet og vedblev derefter længe og dybsindig at gaae op og ned ad Gulvet, medens han overveiede, hvad der nu kunde være det Fornuftigste, enten at sende Taterkvinden med en Mand efter Abraham Mosen eller at lade sig spaae af hende for at faae den Bekræftelse paa Hennings Slægtskabsforhold, som han savnede.

Fængslet, hvori Skøierne sad indesluttede, var en lav og fugtig Kjælder, forsynet med et lille Vindue, som gik ud til Baggaarden. Om Natten brøde de Jernstængerne fra og naaede lykkeligt hen til Vindebroen. Portneren sov, men hans Hund vaagede, gjorde Alarm og kaldte Folk til Stedet. Kvinden og hendes Son lode sig godvillig gribe. Den gamle Mand

brang derimod ud i Graven og søgte at svømme
 over til den anden Side. Langsmed Bredden
 var denne Grav bedækket med høie Siv og Rør;
 da Flygtningen kom ind imellem disse, vare
 hans Kræfter udtømte, han kunde ikke mere.
 Oppe paa Bredden stod desuden Fogden og en
 Mand af Gaardens Folk og ventede paa at
 gribe ham, saasnart han steg iland. Den Gamle
 udstødte et fortvivlet Skrig og strakte bedende
 sine Arme iveiret. Ingen kom ham tilhjælp,
 han sank, Rørene og Mudderet lukkede sig over
 ham. Lidt efter blev han draget op som Lig.

Dette Skuespil foregik for de to andre
 Skøieres Dine. Kvinden og hendes Søn bleve
 herefter førte ind i en anden Kjælber uden Lust,
 den Uds; der skulde de sidde, til Gildet paa
 Gaarden var forbi og Hr. Gnebold fik bedre
 Tid til at bestemme deres Gjaebne.

For disse To var Hennings Trolovelse
 ingen Fæst.

IX.

Raadmand Søren's Reise.

Søren Graa sad en Aften udenfor Gade-
 døren paa Visslaget og tømte en Kande Øl med
 sin Nabo, Kobbersmeden, medens de talte om
 Bind og Veir og gjorde deres Bemærkninger

over Byens Rør, som Hyrden kom drivende med hjem fra Skoven. Da saae de en Rytter, i herstabelig Tjenerdragt, komme op ad Gaden, standse en Forbigaaende, som om han spurgte sig for, og derpaa ride videre hen mod Snedkerens Huus.

„Der kommer vist en Mand med en ny Bestilling til Dig," sagde Kobbersmeden.

„Det kan gjerne være," svarede Søren.

„Ja, de Snedkere, de Snedkere skal have deres Fingre allevegne. Kommer der en Dreng til Verden, gjør I Buggen til ham, skal han giftes, gjør I hans Bryllupsseng, skal han ud af Verden igjen, gjør I ham atter en Seng, blot lidt smallere end den anden."

„Den Rytter kommer vist ellers ikke for at bestille en Seng, hvis jeg ellers seer ret. Han har en Blomsterkøst i sin Hat og en anden i sit Knaphul, det bethyder, at han beder til Gilde."

Rytteren holdt nu stille udenfor Huset, Strædderen og hans Hustru kom frem i Døren ligeoverfor og lyttede efter, hvad han vilde.

„Boer belagtede Raadmand og Snedker Søren Graa her?" spurgte Rytteren.

„Han boer her," svarede Søren. „Det er mig."

„Kommer jeg som Sendebud fra Junker

enning Gjlding og den naadige Herre, hans
ader, og den naadige Frue, hans kjære Mo-
er, at bede Eder og Eders Egtehustru til
piisning og Gilde hos dem, to Dage tilende,
t Brevet her nøiere forklarer."

Snedkerens Skikkelse blev rankere og be-
delig større under denne Hilsen. "Naa, saa
skal til Gilde hos den brave Adelsmand
r. Enevold Gjlding," gjentog han med et
ideblik paa sin Ven Kobbersmeden, som sad
og skrev Figurer i det spildte Ol, og et andet
blik over til de lyttende Gjenboer. Derefter
vandt han sig ind mod den aabne Dør og
sagde saa lydeligt, at det kunde høres over
gaden: „Na, Mutter! tap os en Rande god
vin til den fremmede Rytter, som kommer
med Bud og Brev for at bede os til Gilde
hos den naadige Herre Enevold Gjlding og
hans Frue."

Snedkerens Hustru kom skyndsomst ud med
vinskanden. Rytteren drak, pustede lidt og
sagde igjen, derefter hilste han og red sin Bei-
lbage. Mester Søren stod med Hennings
brev i Haanden, smilede til sin Ven Kobber-
meden og sagde:

„Harde jeg ikke Ret, Sivert Smed? Den
Rytter kom hverken for at bestille Seng eller
igliste."

Firehundrede Aar, af Poul Munk.

Robbersmeden, tømte den sidste Rest af Øllet, før han bød Godnat. Smederen gik ind i Huset og lukkede Gadedøren.

Næste Morgen gik Søren ned til Skrædderen og bad ham tage Maal af sig til en fuldstændig ny Klædning.

„Hvad vil I med den, Mester Søren?“ spurgte Skrædderen forbauset. „Jeg syede Eder en til Pinsedag, den I næsten ikke har haft paa endnu.“

„Det faaer ikke at hjælpe, sy mig en alligevel, og det af det allerfineste flamske Klæde, I kan skaffe tilveie, men det siger jeg Eder forud, Mester, den maa være færdig, inden Ugen er omme. Paa Mandag reiser jeg og Mutter til Gilde to Dage tilende hos den naadige Herre Enevold Gylding og hans Frue.“

Fra Skrædderen gik Søren ned i Gyden til Rebflageren, bød ham Godmorgen og tilføiede: „Jeg kommer for at bede Eder om en Villighed, Mester!“

„Den vil jeg gjøre mig en Fornøielse af, Mester!“ svarede Rebflageren.

„Kan jeg laane Eders Hest og Vogn i tre Dage?“

„Ja gjerne, Mester Søren, men Ulykken er, at Rotten har ædt Agestolshynden istykker. Vi have endnu ikke faaet os lavet en ny.“

„Det skal jeg besørge, en Hynde, som kan
de fig see.“

„I saa Fald er der Intet ibeien. Det
ulde da være en ny Skinne til det ene Bag-
jul. Det, der ligger om, duer ikke meget.“

„Saa lader jeg Rasmus Smed gjøre os
en ny Hjulskinne.“

„Det var brødt, dermed er Alt i Orden.
Naar vil Mester Søren skikke Bud efter
Kogten?“

„Helst strax, for jeg maa have Alting færd-
ig til Mandag.“

„Skal I langt af By, Mester?“

„Just ikke langt, Mester! men jeg skal til
erlemme Folk. Mutter og jeg ere bedte til
ilbe to Dage tilende hos den naabige Herre
nebold Gylding og hans Frue. Guds Fred
Mester!“

„Illigemaade Mester! — Det falder mig
d, at siden I dog skal til Smeden, kunde I
gtens lade ham sætte en ny Bøsning over den
e Ase, den, der sidder, duer ikke meget. —
en flittig Hilsen til den hele Familie.“

Da Søren kom op ad Gaden, mødte han
Mand, som gik med en stor Stok i Haan-
en. Han gav ikke Agt paa Smedkeren, for
ane stod foran ham.

„Guds Fred og Goddag, Isak Bæver!“

hvad fattes Eder, mens I gaaer og seer saaa modfalden ud?"

Bæveren udstødte et dybt Gul, standsede og sagde: „Nu er hun færdig. Taftes Klokkens otte slagen døde hun.“ Under disse Ord brast han i Graad, tørrede sine Øine og vedblev: „Jeg har betalt Dragonernes Doktor to Species for at see til hende og give hende Noget ind, jeg har skiftet Bud efter den kloge Kone i Vinding, for at hun skulde kogle over hende, selv har jeg læst en lang Bøn for hende hver Aften, jeg gik tilfængs, ligemeget hjælp det Alt sammen. Mutter sidder derhjemme og græder, Ane sidder og græder, det er ikke til at holde ud.“

„Om hvem er det I taler, Mester Isak?"

Bæveren standsede og saae uhyre forbauset op paa Snekkeren. Han begreb ikke, at der kunde gives en saa stor Uvidenhed i Veile.

„Jeg taler naturligtvis om Lotte, vor brune Følhoppe, hende, Generalen købte mig fyrgethye Sølvdalere for sidste Sommer. Der var ikke saadan et Dyr til paa Guds grønne Jord. Hun kunde løbe fra alle Andre, og naar vi vilde have hende til at gaae længer, end hun selv sølte, hun havde godt af, saa vendte hun om og gik hjem igjen, og det var da ikke muligt at faae hende videre. — Saadan et Dyr faaer jeg aldrig mere i denne Verden.“

„Det skal I ikke sige. Jeg og min Hustru
 ae just i Begreb med at gjøre en Reise i
 se Dage, maaskee kan jeg opspørge Der en
 den Hest underveis.“

„Skal I gjøre en Reise?“ gjentog Bæveren
 egheldig. — „Saa var den saa klog, saa klog,
 ester Søren. Ifjor, da jeg havde tabt min
 oces om Planteværket med Jes Gjørtler,
 ette vi en Dag Lotte ud paa Græs. Hun
 er sig løs, og hvad saa? — Jeg selv havde
 et Hvede ved Siden af Græslodden, men
 rører hun ikke, det var hun for klog til,
 , hun gaaer ind paa min Ubens, Gjørtlerens
 d, hvor der stod Urter, dem æder hun af,
 længe hun kunde, en ubegribelig Portion, og
 hun tilsidst ikke kunde mere, staaer hun og
 mper paa dem og lægger sig ned og triller
 rundt i hans Urter, til de faae ud, som om
 vare tromlede.“

„Det var en rar Lotte,“ sagde Snedkeren.
 o, jeg og min Hustru skal reise til Gilde
 a Mandag, to Dage tilende, vi skulle saamænd
 til den adelige Herre —“

Bæveren afbrød ham, greb ham heftig i
 men og udbød: „Nu skal I høre, hvordan
 gif til Paaske, da hun var bleven angbrø-
 , som I nok mindes. Mutter sagde, at hun
 engte til at aarelades, Ane ogsaa; jeg gaaer

da op og henter Regimentsdoktoren til at syne hende. „Hun skal min Sjæl aarelades,” siger han, „lad os bare faae hende ud i Gaarden.“ Det forstod nu Lotte paa en Pril, men hun syntes ikke om at blive aareladet. Imidlertid nu Doktoren staaer og søger efter Aaren, venter hun sig om, griber ham i Bagen og slænger ham hans Buxer istykker fra den ene Ende til den anden. Saa blev der ingen Aareladning af dengang. Men jeg maatte sku beløste et nyt Stykke indsat i hans Buxer.”

„Farvel!” sagde Søren, kjed af at høre paa Bæverens Historier om Lotte, men endnu mere fortrydelig over den Mangel paa Opmærksomhed, der viste det, han selv havde at fortælle. „Farvel og hils hjemme. Eders Ulykke gaaer mig nær til Hjerte.”

Næste Søndag var Alt beredt til Afreisen. De nye Klæder kom til bestemt Tid og laae nu omhyggelig indpakkede i Rufferten ved Siden af Smedkerkonens nye Silketjole, der var bleven beløftet til det afbrudte Bryllup forrige alle Sjæles Dag. Else havde deeltaget i Forberedelserne til denne vigtige Reise, hun vidste fuldtvel, i hvilken Anledning Gjelding gjorde Selvfab, skøndt Søren og hans Hustru havde søgt at skjule det for hende. Hun var bleven blegere siden den Dag, Indbydelsen kom,

en hun taug. Ved hun, sørgede hun, længtes
n? Det var en Sorg, som kun havde Een-
heden og Gud til Vidner.

„Vi have dog glemt Noget," sagde Søren
Astenen. „Det skifter sig ikke, at vi komme
Gilde uden at bringe en Gave med, hvor
ge den end kan være. Men jeg veed, hvad
vil. Jeg har nylig dannet en Bodike af
uft Egetræ med udskaaen Soffel nedentil og
rke Fyldninger paa Siden, samt et Raag med
Algernknup og tre udskaaene Blade i Toppen.
n var bestemt til vor gamle Bræst i Skjæ-
, men han kan faae en anden. Det skal
re vor Foræring til Henning, han kan deraf
at Søren Graa endnu er Mand for at
re et forsvarligt Stykke Snedkerarbejde."

Den omtalte Else blev taget frem og af-
set. Moder og Datter hjalp hinanden med
indpakke den. Da de bleve alene i Stuen,
de Else en lille salmet Blomsterkøst ned i
ten. „Det skal være min Foræring til Hen-
g," sagde hun. „Den Dag, han plukkede
til mig oppe i Nørreskov, var den grøn
frisk."

„Ja, men nu er den visken og hentørret,"
de Moderen.

„Det er ikke min Skyld. Alle Blomster
ne jo," tilføiede hun, medens hendes Læber
Firehundrede Aar, af Poul Munk.

ffjælbede af undertrykt Graad, — „selv de, vi vande med vort Hjerteblod.“

„Giv Du Dig tilfreds, mit eget lille Barn! Det er ikke værd at sørge over den Tid, man har gennemstridt, Du er saa ung endnu og har Saameget tilbage, det kan blive godt igjen Altsammen.“

„Nei, ikke mere dengang,“ hvistede Else, idet hun lagde Haanden paa sit Bryst, „det føler jeg her.“

„Men Else! Else! hvad er det Du siger? Saadan har Du jo aldrig talt før i aften. Hvorfor skulde det ikke kunne blive godt igjen? Der er da mange unge Karle til foruden Henning.“

„Det er der vist,“ svarede hun, „for ham var der Mange til, efter ham er der Ingen.“

Snedkerens Komme afbrød denne Samtale. Han lagde ikke Mærke til Elses vaade Dine, men heller ikke til den lille visne Blomsterkøst, som laae gjemt i hans sidste Mesterværk.“

Mandag Morgen hørte Søren Graa ud af Veile Port, Inaldende med en lang Pibst. Næsten Enhver, han kom forbi, vidste, hvorhen Reisen gik. Som vi vide, havde han just ikke gjort nogen Hemmelighed heraf, hans Hustru ikke heller. Søndag Aften sendte han desuden Læredrengen omkring til Raadmændene og bad

undskyldte, at han ikke kom med paa Raad-
n næste Tirsdag, fordi han skulde gjøre en
se op i Landet.

„Sag mig see, at Du forretter dit Errende
agtigt,“ tilføiede han ude paa Trappen, idet
edrengen gik. „Skulde Nogen spørge Dig,
rhen Reisen gaaer, saa siger Du, at jeg og
tter ere budne i Selskab to Dage tilende
den naadige Herre Enebold Gylbing og
s Frue. Skulde de ikke spørge Dig derom,
saa kan Du sige dem det alligevel.“

I de sidste Aar var Veile By bleven be-
elig udbudet, den naaede nu ned til Aaen
Hospitalet. Over Engene mod Nord førte
breb, steensat Dæmning op til den høie
obbaſte, hvorigjennem Kongeveien gik til
sens. Søren Graa førte hen over denne
uden at tænke paa, at den engang havde
et Kampplads for hans Stammefader Hen-
g Graabul, ligesaa lidt som Nogen af os
sig et Begreb om, hvilke Kamppladser vi
lig skride hen over, og det er maastee godt,
vi ikke tænke derpaa.

Medens de førte, sad Snebkeren og sam-
de med sin Hustru om Maalet for deres
se, om Selskabet, de vilde træffe der, men
for Alt om Henning og deres Glæde over
ee ham igjen.

„Det kan nok være, at de ville gjøre meget af os,“ sagde Søren; „de mene, at de skulde os Noget, for hvad vi have gjort mod deres Dreng, men det siger jeg Dig, byde de os at sidde øverst ved Bordet, saa tage vi ikke derimod. Drikker Herremanden derimod det første Bæger for os, saa maae vi reise os op begge To og takke for Vren, derved er Intet at gjøre. Nu skal Du huske paa at lade Dig nøde, for Du spiser anden Gang af samme Ret, det er saa Skik og Brug; jeg siger det ikke for at hovmestrene Dig, men jeg er mere vant til at komme sammen med fornemme Herstaber end Du. Ogsaa maa Du endelig lægge din Stæe ved Siden af Tallerkenen, hver Gang Du onsker Mere, men ombendt i Tallerkenen, naar Du er mat. Vil Du komme Sukker i Vinen, saa tag ikke af Staaalen med Fingrene, men med Sukkertangen. Der var engang en adelig Frue, som kastede Sukkerstaaalen ud af Vinduet, fordi hendes Gæst tog i den med Fingrene. Hvad gjorde saa Gæsten? Hun luffede Vinduet op igjen og kastede ogsaa det Glas ud, hvoraf hun havde drukket. Over de Tilstedeværendes Forundring smilede hun ganske fredssommelig og sagde: „Sag troede, det var saa Skik og Brug her i Familien.“ Heller ikke maa Du ræffe nogen Adelsmand eller Frue Haanden, uden at

byde Dig deres først. Der var den rige
 Nester Didrik Skomager i Kolding, han havde
 mange Aar laant Hr. Paaſte Penge, ſaa Adels-
 anden kom i ſtor Gjæld til ham og for at
 ſe ham en Opmærkſomhed bød ham med til
 Sønns Bryllup. Skomageren var en ret
 ſlet Mand; da han kom ind i Gildeſtuen,
 ſå han hen og bød ſin Vært Haanden. Hr.
 Paaſte trykte den. Hans Frue ſtod ved Si-
 den og ſagde: „Drag din Handske af, Maurits
 Paaſte, og kaſt den bort, den lugter af Beg.“
 Da vendte Skomageren ſig om og ſagde ſaa
 det, at alle de Nærmefſtaaende kunde høre det:
 „Drag Ederſ Gærk af, naadige Frue, den er
 købt for mine begede Penge.“

X.

„Run en Spillemand“.

Hos Hr. Enevold Gylding havde alle Om-
 ſeſſer antaget et Præg, der ſvarede til Da-
 s Fæſt. For Enden af den gamle Allee, ſom
 førte ind til Hovedbygningen, var der reist en
 Gæſteport, udfyldt med Randſe og friſke
 Omſter, hvorigjennem Gæſterne ſkulde drage.
 I Gården ſelv var ſmykket med Grantræer og
 Gjelø, imellem hvilke en Mængde forghlde
 og brogede Baand gjorde en hypperlig Virk-

ning. Steenbroen skjultes næsten af Enebarriis og hvidt Sand. Dræsløse Tjenere i pyntelige Herstabsdragter dreve omkring Bygningen og udenfor, paa de nærmeste Bakker samlede Hobfolkene sig med deres Kvinder og Børn i smaa Kredse. Porten stod aaben. Midt i Gaarden, paa en Forhøining, laae to uhyre Dlsade, hvoraf det var tilladt Enhver at drikke, og for at Ingen skulde være uvidende om, fra hvem denne Gave skrev sig, stod Navnet Mads Sønderho Skram malet med store hvide Bogstaver paa Bunden af hvert Fod.

Om Eftermiddagen spadserede Mads Skram og Enevold Gylbing ude i Gaarden. Hr. Enevold var klædt i en stiv og pyntelig Dragt, noget gammeldags, men straalende af alle de Solborter og Besætninger, som Recessen forbed Abelen at bære, og som man dog bar, naar Leilighed dertil gaves.

Hr. Enevolds Ansigt var denne Dag lidt mere purpurrodt, ogsaa lidt mere fortrædeligt end sædvanligt. Han og hans Ven havde nylig reist sig fra Middagsbordet, hvor det var gaaet særdeles livligt til, og hvor især Mads Skram havde udmærket sig ved at foreslaae og drikke en talrig Mængde Staalcr. Hr. Enevold gik med Hænderne paa Ryggen og sløitede, Mads Skram mønstrede de fremmede Vogne. Inden-

de aabenstaaende Vinduer lod Datter og
 kostet Tale fra den Deel af Herrerne, som
 nu fortsatte Drikkelaget efter Bordet.

„Hvornaar vil Du saa underskrive det
 ed, hvori Du overtager min Gjæld?“ spurgte
 bold pludselig.

„Det have vi jo talt om forleden. Den
 g, min Datter holder Bryllup med Henning,
 over jeg under, men ikke før.“

„Ja, ja! siig det bare med det Gode, lille
 ds Sønderho! Du er saa bandsat kort for
 edet idag.“

„Det er jeg ogsaa, naar Du endelig vil
 det. Jeg synes, Henning seer mig saa
 ggen ud, han gaaer og hænger med Hovedet
 ved knap, om han vil svare. Hvad ligner
 — Man skulde snarere troe, at han holdt
 befærd end Trolovelse idag. Der er Flere
 jeg, som synes saa, min Datter sagde før
 Samme. Du gjør derfor bedst i at faae
 til at lægge Vind paa et mere omgænge-
 Bæsen. Erlig talt synes jeg, min Sjæl,
 haade Du og han nok have Grund til at
 e tilfredse med, hvad der skeer idag.“

Hr. Stram blev afbrudt i disse venlige
 ringer ved at see Ridesfogden komme gaaende
 Gaarden med et faldt Leersad i Haanden.
 Trehundrede Aar, af Poul Munk.

„Hvem bringer han Raad til i det Fald?“
spurgte han.

„Til to Skoiere, som sidde nede i Rjælde-
ren. Jeg vil have dem til at rykke ud med,
hvad de vide om den Bænde, der engang stjal
min Dreng. Jeg har ladet det, de fortalte
mig om Abraham Mosen, undersøge. Han
skulde have sit Tilhold oppe i Deiberglund,
sagde de, men det forholder sig ikke saa. Nu
skulle de sidde, til de bekjende.“

„Veed Du hvad,“ hittede Stram, „Du
bærer Dig galt ad ved bestandig at gaae og
pirre og pirre til den Sag. Du kommer til-
sidst i Folkemunde derover. Du har mistet din
Dreng og faaet ham igjen; hvad forlanger Du
mere? Var det din Broder, som tvivlede om,
at Henning hørte Dig til, det kunde jeg for-
staae, for han faaer Gaarden, hvis Du dør
uden Børn. Jeg synes, at naar jeg kjender
Drengen god nok til at faae min Datter, kan
Du ogsaa nok være bekjendt at kalde ham Søn.
Følg mit Raad, gjør kort Proces med de Skoiere.
Hæng dem eller slip dem løs, Du har Lov til
begge Dele, men lad fare at underhandle med
dem.“

„Ja, Du behøver ikke at give mig Raad
i den Sag,“ sagde Hr. Enevold. „Jeg veed
nok selv, hvad jeg vil gjøre. — Na, Føged!

naar Han kommer ned i Hullet, saa siig til de Garthye, at de gjøre bedst i at tage dygtig af sig af, hvad Han bringer dem, det bliver deres sidste Maaltid i denne Verden. Have de Noget paa Samvittigheden, saa lad dem komme med dem; imorgen tidlig, naar Sol staaer op, laaber jeg dem hængende oppe i Fuglevang og staaer andre Misbødere til Stræk og Abvarsel."

Da Hr. Enevold havde sagt dette, saae han over paa Skram for at iagttage, hvad Virkning hans Ord gjorde. Mads nikkede nikkende.

"Det er Ret. Det skulde Du have gjort længe siden. Lad os nu komme hen og see, om vi kunne finde Noget at udsætte paa den nyalede Vogn. — Henning har ikke sagt mig meget som Tak for de to kjønne Heste, minustru lod trække op til ham imorges."

Fogden gik; da han kom tilbage, stode de Herremænd endnu i Gaarden og samtalede i Vognen.

"Naa, hvad svarede saa Garthylene til den Hest, Han bragte dem?" spurgte Mads fram.

"Ikke stort," svarede Fogden, "de begyndte at hugge i sig af Madsen."

"Har de Intet, der laa dem paa Hjerte?" spurgte Gylbing. "Ikke noget Dulle at gjøre?"

„Den gamle Kvinde forlangte blot at faae en Drif Ol til Maden. Hendes Søn bad om Lov til at laane den Fiol, han havde seet hængeovre i min Søns Kammer. Den Skoier skal være en stor Mester i at spille.“

„Begge disse Ønsker kunne tilstedes dem,“ sagde Enevold. „Sørg saa for at berede Alt til deres Afreise imorgen, men jeg vil ikke have, der skal tales formeget herom. Naar Sol staaer op, bringer Han og Røgteren og Skytten dem ud til Fuglevang og klynger dem op hver i sit Træ, men sørg for, at de blive tagne ned igjen og begravede, før Nogen af de fremmede Herstaber kommer ud i Skoven. Lad kun Drenge faae den Fiol, han bad om.“

Fogden gik. I det Samme kom en støvet Genspændervogn kjørende Skridt for Skridt ind i Gaarden. Den bragte Mester Søren og hans Hustru. Deres Reise var bleven noget forsinket, idet Axen, trods den nye Bøsning, gik istykker underveis. Den Tid, som behøvedes til at udbedre Staden, havde Søren anvendt til at isøre sig sine nye Klæder og hjælpe Moder med at hægte hendes. Idet de steg ned af Vognen, viste derfor Begge sig i deres fuldeste Pynt.

„Hvad Fanden er det for et Optog?“ spurgte Mads Skram. „Hvad skulle de To her?“

„Det er Hennings Pleieforældre,“ svarede

Gylthing, noget forlegen. „Høist skikkelige Folk, du! — Manden er Raadmand og meget anset i Veile. — Jeg var nødt til at bede dem. Henning lod mig ingen Fred.“

„Og hvor tænker Du da at gjøre af dem, og hvem vil Du faae til at sidde ved deres borde? Det er et rart Selskab, Du slæber sammen paa din Gaard, Skoiere, Snektere. Henter Du flere af den Slags endnu?“

Medens denne Samtale fandt Sted, stod Søren ved Bognen og glattede Følberne paa Hustrus Kjole. Derefter tog han hende i Haanden og gik hen til Gylthing. Idet de gik, vendte Mads Skram dem Ryggen.

„Guds Fred og Goddag, naadige Herre!“ sagde Snekteren. „Først og fremmest vor Tak, fordi I viste os den Væge at indbyde os; derefter min Undskyldning, fordi vi komme noget sent.“

„Her behøves ingen Undskyldning, Raadmand,“ sagde Gylthing. „I komme meer end velkomne.“

Mads Skram gav sig til at floite, besnævende med Ryggen vendt mod Søren; han havde hidtil ikke værdiset ham et Blik.

„Idag holder Henning altsaa Fæst,“ vedvarende Søren Graa. „Alting fejrer sig for ham,

Øiften rækker ham Haand, Solen seer derpaa. Saadan skal det være."

"Ja, sidst vi taltes ved, vilde han gifte sig, idag er han ikke kommen videre end til at trolove sig, men det er rigtignok med eneste Datter af den rige Mads Sønderho Skram, ham som staaer der."

"Mads Sønderho Skram," gjen'og Søren.

"Ja, det er mit Navn, hvad saa videre?" sagde Skram, idet han vendte sig om mod Smedleren med begge Hænder i Lommen og med al det Overmod, et Blik er istand til at udtrykke. "Hvad saa videre, spørger jeg?"

Søren betragtede Abelsmanden et Dieblif i Tausshed, derpaa smilede han og svarede:

"Saa skal jeg fortælle Jer en Historie, naadige Herre!"

"Hvad Djæblen kommer mig Eders Historier ved?"

"Det kan I først bedømme, naar I har hørt den," svarede Søren og vedblev: "Den gang Henning var lille, havde han ingen bedre Opdrager end mig. Naar jeg om Dagen fik bragt min Gjerning tilende, sad han paa mit Knæ, mens jeg læste for ham af Kroniken om, hvad Stort og Mandigt Danmarks bedste Mænd havde virket for Landet og dets Hæder. En Aften læste vi ogsaa om Skrams Slægt, det

der mig ind idag. Da lysnede det i Dren-
 ns Ansigt, og hans Dine bleve store og vaade.
 tter! Fatter! sagde han og slog sine Hænder
 nmen, kunde jeg blive til en Mand som ham,
 var der Noget at leve og døe for. — See,
 naadige Herre! en Mand som Skram kunde
 Henning aldrig blive, men iasten trolover
 sig dog med en af Slægtens Døtre".

Skrams overmodige Mine forsvandt, me-
 ns Søren talede, Snedkerens Ord syntes at
 handle ham, han nikkede godmodig og
 rede:

"J er vist en rigtig skikkelig Mand, og det
 mere, end J mener om mig i dette Dieblif.
 er min Haand! — naa, tag den!"

Men Snedkeren tog ikke Herremandens
 strakte Haand, han kradsede sine Arme over
 hstet, smilede og sagde:

"Nei, naadige Herre! saa er der ikke videre
 age."

Enebold Gjylding betragtede vrelviis Sned-
 en og Abelsmanden, han fattede ikke det
 ngeste af, hvad her foregik.

"Det kommer der ud af, at jeg gav efter
 Hennings Bønner," hvistede han til Skram.
 e Menneſter høre ikke hjemme blandt os,
 have ingen Levemaade."

Firehundrede Aar, af Poul Munk.]

„Nei! de have ingen Levemaade,” gjentog Sram.

„Du indseer nok, at Du maa bære lidt over med dem, kjære Svoger Mads.”

„Du indseer nok, at Du er en stor Tøsse, kjære Svoger Enevold. Hvad Fanden skal jeg bære over med? Den Snedker der har jo haaret sig langt bedre ad end jeg.”

Under disse sidste Ytringer var Henning kommen tilsynne paa Trappen, han ilede ned til Søren, hilste ham, derpaa slyngede han begge Arme om Snedkerkonens Hals, trykkede hende til sit Bryst og hvistede:

„Moder! Moder! hvordan gaaer det Else?”

Snedkerkonens Dine bleve vaade, vredens hun betragtede Henning. „Vil Du bare lade være at tale om Else idag,” hvistede hun. „Hende gaaer det som de Blomster, hun stikker Dig i denne lille Kisse.” Med disse Ord rakte hun ham Sørens Gave.

„Vi ventede paa Jer med Middagsmaden, saalænge vi kunde,” sagde Hr. Enevold, da han havde ført sine Gjæster ind i Stuen, „da I saa ikke kom, satte vi os til at spise, men jeg skal lade dække et Bord til Jer herinde.”

Søren og hans Hustru bleve nu forestillede for de Tilstedeværende. Han bemærkede ikke de spottende Smil og nedladende Blik, de vare

enstand for, ikke heller at man undgik deres
 erhed, saa at der, strax efter at Gyllding
 øde nævnet dem, blev en tom Plads mellem
 n og alle de Dvrige. En Sag af langt større
 ydning fængslede i dette Dieblif Snedkerens
 nfer.

„Mutter!“ hvisttede han, „lad mig see, Du
 der Ryggen brax vendt mod Væggen, der er
 ungen to Hægter i din Kjole, saa alt dit
 dertoi stikker frem.“

Snedkerkonen lod ikke til at tage sig dette
 eld saa nær som Manden. Hun fik heller
 Tid til Svar. I dette Dieblif forte Hen-
 g Fru Gyllding hen til hende.

„Naa! I er altsaa Hennings nye Moder,“
 de hun, „saadan seer I ud, — min Mand
 dede mig underveis til at være varsom med
 byde en adelig Frue Haanden formedelst
 ringe Stand. Eder vil jeg række dem begge
 og takke og velsigne Jer for alt det Gode,
 lod min Dreng finde, siden I tog ham bort
 mig. Jo, han har fortalt mig det Alt-
 men, og nu seer jeg, det maa være sandt,
 saadant et Ansigt som Eders kan ikke lyve.
 rs Mand gav ham et stort Navn og rige
 r, I lagde ham op til Eders Hjerte og
 dede Taaren af hans Die. Jeg troer, han
 agte mere til det Sidste end til det Første.“

Og nu glemte Snedkerkonen, at der var sprungen to Hægter i hendes Kjole, ligesom Fru Gylbing glemte den Afstand, Verdens Mening havde dannet imellem dem. Hun tog imod de fremstrakte Hænder, trykkede dem, beholdt dem i sine og fortalte om al den Lykke, der var givet hende med Henning.

„Du indseer da vel, at jeg var nødt til at lade dække til de Mennesker herinde i den lille Stue?“ hvisttede Hr. Enevold til Henning. „Der er Ingen, som vil have med dem at bestille, og jeg maa da ogsaa tage lidt Hensyn til mine andre Gæster.“

„Kjære Fader har Ret som altid,“ svarede Henning. „Det gjør ikke det Allermindste, hvor Bordet blev dækket, for nu sætter jeg mig hen til dem, og hvis ingen af de Andre vil tale med dem, saa vil jeg det, thi, som Fader siger, man maa tage Hensyn til, at jeg skylder de To mere end alle Andre.“

Dermed gik han hen til Snedkeren og satte sig ved hans Side. Enevold Gylbing blev staaende indensfor den næste Dør; Alt syntes at sammensbørge sig imod ham denne Eftermiddag. Mads Skram kom leende hen til ham.

„Naa, hvad er der nu iveien?“ spurgte han, „siden Du staaer der og slaaer Krøller paa Panden.“

„Jeg har vel Lov til at ærgre mig," svarede Hr. Enevold. „Der sidder Henning og venter på de Snedkerfolk, som om der ikke er andre Mennesker tilstede paa Gaarden."

„Ja, jeg seer det nok; men hvad angaaer det Dig?"

„Jo, forsaavidt at det vil komme til at gaa ud over mig, og at jeg isorbeien veed, at du giver Dig til at stjæle derover, som Du vil, men jeg vil lade Dig vide, at det ikke er min Skyld, og nu gaaer jeg hen og kalder paa min Hustru og Henning bort fra dem."

„Lad mig heller gjøre det," sagde Skram. „Kom, saa skal Du see, hvordan jeg bærer mig ad."

Med disse Ord gik han ind i det næste Stue. Enevold blev staaende. Flere af Gjæsterne samlede sig i Døren, som om de anede noget, der nu forestod.

Da Skram kom hen til Bordet, hvor Henning talte med Snedkeren og Fru Gylding med hans Hustru, blev han staaende nogle Dieblkke og lyttede til deres Samtale. Af og til skodte han hen til Enevold, der besvarede hans Hilsen og hans Smil med en ynkelig, modfaldende Blik, som om han vilde bede om Barmhjertighed. Endelig satte Skram sig ned ved Bordet og begyndte at spise.

„J drikker ikke til Madsen, Raadmand Søren!“

„Jeg har alt drukket,“ var Svaret.

„Et Bæger endnu! Vinen er god, det lover jeg for; den er bleven gammel i min egen Kjælder.“

„Ikke mere dengang,“ svarede Søren.

Da tog Stram Vinranken, fyldte to Bægere og sagde:

„Før bød jeg Eder min Haand, og J vilde ikke tage imod den, vil J nu heller ikke drikke et Bæger med mig?“ Efter disse Ord reiste han sig op og blev staaende med sit Bæger i Haanden.

„Alt, naadige Herre!“ svarede Søren, blodrød i Ansigtet, „hvad siger J der? For hvem vilde det ikke være en Ære at drikke et Bæger med Eder?“

„Jeg siger, at det er Eder, Raadmand Søren, og Eders Hustru, som have opdraget den Mand, jeg idag kaarer til Brudgom for min eneste Datter, Eder, der have lært ham Gudsfrugt og gode Sæder; — hvad Godt og Kjærligt der siden vil blomstre frem imellem de To, have J lagt Spiren til, skulde jeg saa ikke have en venlig Haand og et Ord til Tak, skulde vi saa ikke kunne drikke et Bæger sammen? Vend Eder om og see, derhenne ved Døren staaer

enevold Gylding og Flere, som mene mig det
de længes efter at faae Lov til at gjøre
Samme."

Skrams Røst hævede sig og blev stedse
eligere, medens han talede. Hr. Enevold
og stirrede paa ham med aaben Mund,
var som sædvanlig saa uheldig at høre
n ret at fatte; han gik først hen til Bordet,
han saae alle de tilstedeværende Udelsmænd
me sig Søren, fhlde hver sit Bæger og
elke ham det imøde.

"Nu veed jeg, hvad jeg vil," sagde han
sig selv. "Jeg vil gjøre det Samme som
de Andre." Med denne klogtige Beslut-
g gik han hen og fhlde sit Bæger.

Søren stod med sænket Hoved imellem den
ds, som omringede ham; han smilede liv-
gt, han blinkede og drak, medens Taarerne
ned ad hans Kinder, han kunde ikke faae
dene frem, men nikkede blot til Enhver, som
kte ham sit Bæger imøde. Han saae hen
Henning, derefter ned paa sin Hustru, det
et Dieblis, som han i sin dristigste Drøm
verveis ikke vilde have anseet for muligt, en-
ke, som bragte enhver tidligere Ydmiggelse
emme.

Da Kredsens lidt efter lidt igjen aabnede sig,
Mads Skram hen til Enevold og stillede sig
Firehundrede Aar, af Poul Munk.

foran ham uden at sige Noget. Hr. Gyltingg rettede sig, han satte Haanden i Siden og udbrød med en ædel Selbbevidstheds Mine:

„Synes Du ellers ikke, jeg har mig ret tjønt ad imod den Snedker?“

Strams Ansigt udtrykte en uhyre Forbauselse, han brast i Latter og svarede: „Du er Guld værd, lille Enevold! Kom og lad os drikke et Bæger sammen.“

„Ja nok!“ sagde Hr. Enevold. „Jeg har vist ikke saa lang Tid tilbage at drikke i; men naar vil Du saa underskrive det Gjælds-brev?“

Stram svarede ikke, men staaende og drak.

Da Mørket begyndte, bleve alle Lyseenes tændte i den store Sal mellem Granløb, forgyldte Ag og Blomsterkrandse; nye Retter bødtes om, men især var det Drikkebordene, som fængslede de Fleste.

„Det maa man lade Hr. Enevold,“ sagdes en ung Adelsmand, „der kan ikke tænkes en bedre Vært; han har sørget for Alt, hvad vort Hjerte begjærer, Et undtagen.“

„Og hvad er det?“

„De Unge ville gjerne dansse, men her er ingen Spillemand.“

„Saa maa vi see at skaffe En tilveie,“ svarede Enevold, som nu lod til at være i et

pperligt Lune. Han gik ud og kaldte paa Fogden.

„Hør, Foged!“ sagde han, „der maa strax gaae Bud ned i Landsbyen efter den tydste Heinrich, han, som spiller til Brøllup. De unge Folk herinde ville dansse, og vi have ingen Spillemand. Det burde Han ogsaa have tænkt paa, men jeg skal have Alt i Hovedet. Sæt dig paa en Hest og bring ham med tilbage, men det maa stee i en Fart.“

„Det skal stee, saa hurtig en Hest kan pile afsted,“ svarede Fogden. Strax efter jog han fuld Hirspring ud over Broen ned til Landsbyen.

Den omtalte tydste Heinrich boede i et af de yderste Huse: et lille forfaldent Sted, omringet paa tre Sider af en Kaalhø, medens den fjerde Side støttede sig til en stor Vasse, som ragede op over Huset. Herfra flød der om Foraaret og efter ethvert heftigt Regnskyl en Mængde Sand og Smaastene ned i Haven og ødelagde Planterne, men denne Ubehagelighed opveiedes fuldkommen af de øvrige Fordele, Vassen ydede. Den gav Læ for Stormen og støttede det gamle Huus, som var saa brøstfælt, at det forlængst vilde være faldet sammen uden fremmed Hjælp; det var endnu ikke Alt. Daar Heinrich trængte til større Huusrum, gravede han sig dybere ind i sin Vasse, stivede

Døftet af og havde saaledes en færdig Stue, lidt mørk vel og fugtig, men forresten yderst billig. Heinrich havde desuden hidtil været haardfør, og hans Familie var bleven det ved Banen.

Da Fogden kom til Huset, fandt han en talrig Forsamling, bestaaende af Børn og gamle Koner, udenfor den aabne Dør. Deres Sprog var høirostet og larmende, en vigtig Begivenhed lod til at fængsle Alles Tanter. Det varede længe, inden Fogden kunde faae rigtig Bested om, hvad denne Sammenkomst skulde bethde. Anledningen var følgende:

Heinrich havde i de sidste to Uger ligget syg af en heftig Koldfeber og forgjæves anvendt alle de Midler, han kjendte, mod Sygdommen. Ved at raadføre sig grundig med en omreisende Skoier kom han til Kundskab om, at det egentlig ikke var noget naturligt Onde, han led af, hvilket han selv iforveien havde været overbeviist om, han var derimod forgjort af en Hex, forfikkrede Skoieren, og Hexen var en gammel Kone nede fra Bredal, som gif omkring og folgte Bliftøi, Bændler og Knappenaale, og som i mange Aar havde gjort Skoieren stor Fortrød, siden han selv drev samme Handel. Der var altsaa ikke andet Raad end at faae Ulykkesstifteren fat og dernæst tvinge hende til at læse ham fri igjen og hæve Røgløret. Nu

de Tilfældet været Heinrich saa gunstig, at den gamle Kone paa en af sine hyppige Reiser gennem Landet var kommen til Byen igaar aften. Hun blev strax greben og indelukket i Bastens Faaressti. Der blev optaget Forhør i Heinrichs Stue, men hidtil havde det ikke været muligt at faae hende til at bekjende. Faaften de Bønderne prøve paa et nyt Forsøg, hvorved skulde anvendes kraftige Tvangsmidler. af Byens Karle havde været ude i Skoven at fælde et Snippe Hæsselskæppe, dem han nu færdig med at strække Barken af. Naar han færdig, og Solen gik ned, skulde den gamle Kone føres fra Fængslet ind foran den Sygesal og der først opfordres tre Gange til at bekjende. Vedblev hun da at vægre sig, skulde hun lægges op paa et Bord og slaaes med det blottede Legeme med de hvide Kæppe, Sandheden kom frem. Saaledes havde Raderen raadet, da han gik, og Musikanterens Kone beredte sig samvittighedsfuldt til at følge alle de af hans Forfrister.

Medens Fogden modtog denne Underretning, havde to Karle hentet den gamle Kone, sammenbøiet, udmagret Skikkelse med en blød indfalden Mund og et høist eenfoldigt udseende. Sandsynligvis havde man iforveien berettet hende om, hvad der forestod; thi

hun lod sig kun modstræbende føre ind til den Syge, brast i Graad og bad for sig, da de forlangte, at hun skulde gaa til Besjendelse. Bort det blev derefter trukket frem foran Heinrichs Seng. Spillemandens Hustru afforte den Anklagebe hendes Klæder, to Karle stillede sig hver paa Siden af Bordet med en Stok i Haanden, da Fogden traadte frem og sagde:

„Jeg skulde have havt Dig med op paa Gaarden, Heinrich Spillemand, for at faae Dig til at gjøre Musik for Herskabet i aften, men da jeg seer, hvordan Du er faren, synes det mig bedst, jeg gaaer min Vej, før I vedblive med Eders Løier. Jeg har ikke seet, hvad I have for, og jeg lader, som om jeg ikke veed af Noget, kun Et vil jeg raade Jer, at I fare lidt med Lempe mod det gamle Skrog, hun seer mig Djævelen ikke ud som en Her; dernæst gjør I bedst i at putte hende en god Klud i Munden, før I begynde paa Eders Fagter. Bliver der Støi og Kvalm, og de melde det oppe paa Gaarden, kommer jeg ned til Jer med min Bidst, saa skal vi see, hvem der kan baste bedst. Dermed Gud besejlet.“

Efter denne Tale red Fogden tilbage til Gaarden.

Hr. Enevold sad og ventede ude i det første Værelse. Da Fogden havde aflagt sin Beret-

ng, gif han nogle Gange dybsindig op og
ad Gulvet.

„Om det maatte tillades mig at give
Raadigherren et Raad," yttrede Fogden, „saa
de vi de unge Herstaber vente med at dandse
imorgen Aften, imedens skal jeg nok faae en
pillemand sat. I saa Fald kunde jeg maaskee
saa faae Lov at ride ned igjen og see paa,
de hafte den gamle Kvinde; jeg har min
ernoielse deraf og skal siden aflægge en nøi-
tig Beretning til Raadigherren, hvordan hun
er haaret sig ad med at kogle Heinrich rask
en."

„Det bliver der Ingenting af," svarede
Enevold. „Kan ikke tydske Heinrich spille,
saa vi have sat paa en Anden, og Foged kom-
r til at ride ned til Horsens efter Stads-
musikanten og hans Bønde. Det vil blive
ret kostbart, men Stadsmusikanten behøver
at tage een Mand med, saa sige vi, at alle
Andre ere blevene syge."

Fogden satte et høist uhyggeligt Ansigt op,
han havde nu engang glædet sig til at see, hvor-
es Bønderne bragte Hexen til Beshændelse.
ubdødelig foer en lysende Tanke igjennem ham.

„Raadigherren kan faae sit Dasse opfyldt
og nemmere," sagde han, „og for bedre Njeb
ige. Døre i Toiskammeret sidder den unge
Firehundrede Aar, af Poul Munk.

Skoier, som vi skal ud og rette imorgen tidlig. Den Knægt gnider en Fiol, saa det er en Lyft at høre, bedre er han dog endnu til at blæse paa Horn; jeg taler ikke om Mundharpen, for derpaa skal han ikke have sin Vige, efter hvad troværdige Folk fortælle."

"Det var et godt Indfald," sagde Hr. Enebold fornoiet. "Han kan gaae hen og skjænke sig et Bøger Viin, — nei, ikke af Solvanden, lad den staae, det er den dyre Spanfviin, skjænt heller af den anden. Saa! — det smager — hvad? — Nu lader Han strax en af Folkene vaske den Skoier reen i Ansigtet og rede hans Haar. Naan ham saa en gammel Kofte, at han kan see lidt anstændig ud, og bring ham ind til os. Giv ham baade Fiolen og Stytens Horn med. Naar det er bestilt, kan Han gjerne ride ned til thidske Heinrich og see paa, at de baste Heren."

Omrent en halv Time senere viste Fogden sig med den unge Skoier, en hoi og udtryksfuld Skikkelse, hvis brune Hudfarve Fængselslusten og den knappe Føde havde gjort paafaldende bleg. I de første Dage af Fangenslivet havde han ikke talt eller svaret paa noget af de Spørgsmaal, der bleve rettede til ham.

"Vi komme langveis fra, og han forstaaer ikke vort Sprog," sagde den gamle Kone.

„Han vil snart komme til at forstaae det,“
 sagede Fogden. „Hvad Raadigherren ikke kan
 ham, det skal jeg.“ Dermed vendte han sig
 til Fangen og sagde: „Fra nu af faaer Du
 den Væde eller Drikke, for Du selv beder
 om. Mens jeg er borte, kan Du sidde og
 se paa, hvad Du vil sige.“ Dermed lukkede
 Døren og førte den gamle Kone ind i en
 en Kjalder. Den næste Dag tab Fangen
 nu, den tredje ogsaa, men om Morgenen paa
 fjerde Dag bankede han paa Døren og bad
 særdeles tydeligt Sprog om at faae lidt at
 , men især noget at drikke.
 „Saadan lærer jeg Folk at tale,“ sagde
 den.

Da Fangen traadte ind i Stuen med Bio-
 t og Hornet under Armen, gik Hr. Enevold
 til ham og kastede et mønstrende Blik paa
 Dragt. Fogden havde givet ham en gam-
 staalgraa Kofte paa, lidt for bred over
 Aldrene, ogsaa lidt for lang i Ermerne, men
 fsten upaaklagelig. Hr. Enevold bandt hans
 Klæde fastere om Halsen og træk Stjortefra-
 høiere iveiret. Fangen fandt sig i Alt.
 s listige og forslagne Ansigt forandrede ikke
 Mine. Da Mønstringen var tilende,
 gte han:

„Er det sandt, at Raadigherren vil have mig og min Moder rettebe imorgen sibilig?“

„Det har sin Rigtighed,“ svarede Hr. Enghold. „Men hvis Du spiller og blæser godt i aften, skal Du faae ligesaa meget Øl og Biiin, som Du kan thylde i Dig. Er Du saa fornøiet?“

Fangen tab til dette Spørgsmaal. Herremanden førte ham ind i Salen.

Her hilsede man hans Komme med almindelig Jubel. Borde og Bænke flyttedes tilside. I et Hjørne blev en Forhøining lagt over to Bænke, paa denne sat Spillemanden Blads. Der stod han, ragende frem over alle Andre, i Fogdens staalgraa Kofte, som slog Følde omkring hele Legemet. Hans mørke Haar var stroget tilbage fra Panden, han spillede og blæste afvejlende, ligesom det blev forlangt, hans Ansigt vedligeholdte uafbrudt det samme forslagne Udtryk, det syntes endnu blegere, medens han stod foran den mørkegrønne Indfatning af Blade og Granrils paa Væggen. Hans Øine vare mørke, straalende og i en uafbrudt sit og ængstelig Bevægelse, som om de paa eengang vilde opfatte alt det Nye og Fremmede, der foregik omkring ham.

De Unge dansede og jublede, medens de Eldre saae til eller spillede, eller drømte om den Tid, da de ogsaa vare unge. Latter og

høiøstet Samtale hørtes allebegne, derimellem
 et høit og her udvejlet et andet Sprog, min-
 dre høiøstet, men derfor ikke mindre indholds-
 rigt, et dømpet, tilbagetrængt Sprog, med
 pauser, der undertiden forklarede mere end
 ordene, med Blikke, Smil og skjælvende Haand-
 ryk, der robede, hvad Væben vægrede sig for at
 give. Af og til gik Hr. Enevold over Gulvet
 med Hænderne paa Ryggen, behændigt snoende
 og imellem de Dandsende for at komme hen
 til Spillemanden.

„Det er godt!“ sagde han. „Du spiller
 godt. Naar Du er træt, kan Du gjerne puste
 lidt og faae Dig en Dril NL.“

„Er der ingen Naade for os imorgen?“
 spurgte Skoleren.

„Du skal faae en stor Rande Bliin ned i
 bukket, naar jeg skifter Dig bort,“ svarede Ene-
 vold. „Om Næsten tale vi ikke. Du veed min
 Mening.“

Derefter gik han tilbage igjen med smilende
 Ansigt og Hænderne paa Ryggen, og Skoleren
 ledblev at spille, Ingen anede, at der i dette
 Dieblis var bleven ført en Samtale om Liv og
 Død mellem ham og Herremanden.

Under et Ophold i Dandsen bragte Tje-
 neren Forfriskninger til Damerne. Herrerne
 besøgte Skjønkehordene. Mads Skram havde

hidtil sidde i en ibrig Samtale med Søren Graa. Han reiste sig nu, fyldte et Bæger, traadte frem midt paa Gulvet og sagde:

„Siden Hr. Enevold vil, at jeg skal gjøre det i hans Sted, beder og formaner jeg venligst alle Kjære Frænder og Bekjendte, som her ere tilstede, at komme et Bæger for ædle Hr. Henning Gylbing og min Datter, hvis Trolovelse vi ere komne sammen for at feire. Gud gibe dem mange glade Dage!“

Denne Opfordring blev modtagen med almindelig Jubel. Salen gjenlød af Bægerklang og Ubrøksninger. Enhver trængte sig hen til Henning og hans Brud. Enhver havde et Ønske, et Smil, en Hilsen at bringe dem.

I dette Dieblis løb en høj og gjennemtrængende Datter i Salen. Alles Bine rettedes efter Lyden, Alles Bine mødte indenfor de aabne Fløidøre en gammel, kroget Kvinde, støttende sig til en Krukkestol, klædt i Pjalter og med et graaligt, uredet Haar hængende ned omkring Kinderne. Hun bedblev at lee, svingrende og vildt som i Krampe, indtil Hr. Enevold trængte sig hen til hende og udbrod:

„Fordømte Kvinde, hvor kommer Hun fra? Hvad vil Hun her?“

„Seg vil see paa den Herremand, som trolover sin Datter med en Skoiers Søn,“ svarede

Gamle, medens hun strøg Haaret tilbage
Panden.

Disse Ord, udtalte med en stærk og gjen-
rængende Røst, der naaede enhver af de
bedeværende, gjorde en ubestribelig Virkning.

„Hvad Djævelen er det, hun siger?“ spurgte
hans Skram. „Hvem er en Skoiers Barn?
og forklar sig høit og lydeligt for Alle.

„Han der i de pæne Klæder, som først var
Snedkeren, saa hos Herremanden. Han

brer Ingen af Jer. Jeg har født ham,
niet ham og slæbt ham paa min Ryg over
og Lyng, mangen lang og sorgfuld Dag
mangen en Nat, der var værre end Dagen.”

„Herud med Dig,” raabte Enevold og
te hende tilbage mod Døren. „Hun veed
hvad hun siger.”

„Nei! lad hende tale,” raabte Skram.
„Hvad ved!”

„Ja, I troe mig ikke; men Eders Nei er
en ikke saameget som mit Ja, imorgen der-
ed er det mere, for imorgen lader Herre-
anden mig hænge.”

„Kan Hun bevise, hvad Hun siger?“
rgte Mads.

Den Gamle smilede ondskabsfuldt og sva-
e: „Drag hans Koste af og see, hvad der
er imellem hans Skuldre, der har jeg præs-
tredobbelte Aar, af Poul Munk.

ket en Snog og en Halvmaane, strax efter at han var kommen til Verden, og gnedet det ind med Sod, det er saa Skoiernes Mærke, des flettes ikke ud, før Skindet falder fra Benene. Han var syg dengang, jeg bar paa ham, han trængte til Pleie, hvor skulde han faae den fra hos mig? De jog os med Skytter og Hunde som de vilbene Dyr, afsted maatte vi og havde ikke det Hul, der kunde gemme os. Saa traadte jeg mit eget Barn i den lille Herremands Klæder og lagde ham udenfor den Snedkers Dør. Jeg bankede paa, til han tog Drengen ind med sig; men Næret efter kom jeg igjen for at faa at vide, om han havde det godt. Jeg gjorde mig et Vrende ind i Huset. Det skete det Næret og siden, da de droge ned til Veile. Naar jeg havde seet, hvad jeg vilde, gif jeg min Veile igjen og tav stille."

Der var noget Overbevisende i den bestemte Sikkerhed, hvormed Taterkvinden talede, som paatrængte sig Alle. Mads Stram var bleven bleg. Han gif hen til Henning og sagde:

"Drag Din Kofte af for Alles Dine. Det gaar til Liv eller Død, nu vil jeg vide, hvad der er Sandhed."

"Det gjøres ikke nødig," svarede Henning blidt og roligt. "Jeg bærer en Snog og en

balmaane ridset ind paa min Rhg. Jeg har aldrig vidst, hvad det betydede, før nu."

"Men i Guds og Jesu Navn!" raabte fru Gylding, idet hun trængte sig hen til Tærkvinden. "Hvor er da mit Barn blevet af?"

"Eder's Barn!" svarede den Gamle. "Det var jo Abraham Møsen, det løb han dert med, og over den samme Bro, han laae og drukkede under forgangen. Eder's Søn!" gjentog hun med hæbet Røst. "Han staaer deroppe paa Forhøjningen. De har vasket ham i Ansigtet, og givet ham en reen Skjorte paa og Tøgdens gamle Kofte. Det er ham, som spiller Viol for os her i aften, det er ham, hans Fader vil hænges i morgen."

Alles Blik rettedes mod Forhøjningen, der stod Støieren og stemte sin Violin og saae ned paa Strængene, tilskyndende udeeltagende og begejstret for Alt, hvad der foregik omkring dem. I dette Dieblis fandt Enhver, at Tilværelsen mellem ham og Hr. Enevold var slaaende.

Henning stod alene midt i Salen, han smilede sørgmodig ved at see Alle drage sig tilbage fra ham, Alle, undtagen Søren Graa, som tog sin Hustru ved Haanden og gik hen til ham.

"Det var jo en rar Trolobelse, vi her om til," sagde Mads Skram til Hr. Enevold,

efterat den første maalløse Overraskelse havde
faaet Lust i Ord.

„Det maa Du nok sige,“ svarede Gylbing.
„Der er ikke saa ulykkelig en Mand til i Ver-
den som jeg. Den Sorg vil lægge mig i min
Grav.“

„Na, Du med din Grav,“ svarede Mads,
„det varer længe, inden de tage Maal til den.“

„Nei, det gjør ikke,“ forsikrede Enevold,
„det værker i mig lige op til Skuldrene, som
om En gik og trampede paa mig; nu har jeg
ikke længe tilbage.“ Derpaa vendte han sig
om mod Henning og udbrød rasende og heftig:
„Hvis det forholder sig, som hun siger, kan Du
gaae Fanden i vold. Jeg har dog aldrig rigtig
erkjendt Dig for min Søn.“

„Naa, det har Du ikke?“ sagde Stram,
„men Du vilde alligevel kigge ham til min
Datter. Det er en Venstabsstreg, jeg skal
huste paa.“

„Herre Gud, lille Mads, jeg maatte jo
troe de Beviser, jeg fik, jeg mener blot, jeg
fandt ikke de Træk hos ham, som lignede mig,
det Høisind og adelige Væsen, som tilhører vor
Familie. — Gaa din Vej! Jeg kjendes ikke
mere ved Dig.“

„Men jeg kjendes ved Dig, og mit Hjerte
kjendes ved Dig, det har Du altid været næst

„svarede Søren Graa mildt og sagtnodigt, han tog Hennings Haand. Kom til mig, Dreng, og giv til Gud, at Du aldrig var et ud over vort Døtrin, saa vilde ogsaa ædle Skram idag have været den Sorg foruden.“

„Na, hvad Fanden!“ svarede Herremanden, „når der jeg ikke af. Det var da bedre, at Søren Datter drog sin Haand tilbage som lovet, end om det skulde være skeet, efterat hun var bleven hans Hustru.“

„Den hele Sag maa alligevel undersøges nøiagtigt,“ raabte Hr. Enevold pludseligt. „Hvem kan stole paa en saadan Kvindes Ord? Hvor er hun bleven af?“

Alle vendte sig om mod Døren. Ingen så Taterkvinden. Under de sidste Diebliffes mindelige Forvirring havde hun troet at gjøre sig i at forsvinde. Spillemanden stod heller ikke mere oppe paa Forhøiningen, ogsaa ham havde man forgjæves. Hr. Gylde gik ud i det sidste Værelse; det var tomt. Han kaldte paa Tjenerne. De havde draget sig tilbage til Køkkenet og spiste og drak i god Ro uden at tænke, hvad der imidlertid foregik hos Herreskabet.

Nede i Gaarden havde en af de fremmede Tjente seet en Mand gaae ud over Broen og en stor Bylt Klæder under begge Arme, gammel Kone fulgte efter ham. Da man

vedblev Undersøgelsen, viste det sig, at Størsteparten af Gjesternes Reisetoi, som havde hængt i Forværelset, var borte.

Det var den sidste Bedrift, Hr. Enevold nogenfinde spurgte om ham, som blev kaldet hans Søn; dermed var han sporløs forsvunden.

Da Søren Graa, hans Hustru og Henning næste Morgen steg tilvogns for at forlade Gaarden, gik Mads Skram ud til dem.

„Hør, Søren Snebker!“ sagde han. „Af Trolovelsen kunde der Intet blive, det indseer I nok selv; men skulde I eller Henning der, hvad han nu vil kalde sig, nogenfinde komme i Betræf og have fremmed Hjælp behov, det være sig Raad eller Daad, saa kan I huske paa, hvor Mads Skram boer. I skal altid finde min Dør aaben. Vorherre være med Eder.“

Da Skram var gaaet, kom Fru Gylbing hen til Vognen. Hendes Ansigt var ligblegt, hendes Dine røde af Graad; hun rakte Henning Haanden og hvisttede med Læber, der zittrede og neppe mægtede at føre Ordene frem:

„Hils Else fra mig. Naar I ere lykkelige, saa tænk imellemstunder paa mig. Ved en Bøn for mig. Jeg vil have det nødig.“

Hr. Enevold Gylbing stod oppe paa Trap-

n. Han vendte Ryggen mod Snekkeren og
 ns Familie.

„Mads!“ sagde han, „jeg overlever det
 ikke.“

„Du kan troe jo!“ svarede Mads.

„Jeg føler Døden nærme sig,“ forfikkrede
 c. Enevold.

„Du kan talke Dig selv for Alt, hvad der
 skeet,“ svarede Mads gabende og ligegyldig.
 havde Du haft et mildere Sind og føret mere
 b Rempe mod de Skøiere, var det aldrig
 kommet saa vidt.“

„Hvordan skal det nu gaae med mit Gjelds-
 b?“ spurgte Hr. Enevold i den dybeste Sorg-
 dighed.

„Ja, var det nu ikke godt, at vi lode være
 underskrive det?“ svarede Mads Stram.

Fredie Bog.

Boiet Ryg.

I.

Efter Ballet.

Der ligger en stor Bygning i en af Københavns Hovedgader, udsiret med rislede Piller mellem Binduerne, en Portal i Rokokostil, og langs med Tagstøget en gennemløbende Altan, som tjener til Fodstykke for et Skjold, omgivet af Rosenlænker, og tillige for nogle halvbebnædede Sandsteensfigurer af tvivlsomt Køn og Herkomst.

Denne Bygning har tidligere tilhørt en af vore Ministre fra den Tid, da Ministrene endnu boede i Paladser; efter hans Død stiftede den flere Gange Eier, indtil den endelig blev kjøbt af en rig Privatmand, hvis første Bestjæftigelse var ikke blot at gjengive Stedet dets

urindelige Skjønhed, men ovenikjøbet at tilføie nogle smaa tidsvarende Forbedringer. Han lod de Arme og Been sætte paa de lange Sandensfigurer, men omdannede ved samme Veilighed den yderste til en Merkur. Personen paa det modsatte Hjørne blev til en Neptun, hvilket havde Hensyn til Eierens tidligere Stand som Handelsmand. Dernæst lod han alle de Prykker, som slyngede sig hen mellem Pillerne, hver ethvert Vindue, hugge bort; det var han godt til, fordi Vinduerne skulde gøres høiere, Gjengjæld indsatte han nye Ruder, som hver stod af et eneste Stykke Speilglas.

„Jeg skulde mene, at saadanne lange og nye Ruder tage sig mere herstabeligt ud end tossede Snirkler,“ sagde Manden.

Der sad en aaben Krone over Skjoldet i Portalen, den fik Lov at blive siddende, han lod den ovenikjøbet forgylde, men istedetfor det næsten smulrede Stighorb eller Fuglene, hvad det var, der havde staaet til Mærke i Skjoldet, lod der indhugget et kunstnerisk sammenslynget G. Det var Forbogstaverne til Mandens navn. Han hed Henning Graa.

Henning Graa havde begyndt sin Virksomhed som Kræmmer i en af de smaa Gader i Helsingør. Ved Flid og Sparksomhed i Forbindelse med en vis snild Kløgt lykkedes det

ham i saa Aar at arbejde sig iveiret, hans Forretninger antog bestandig større Omfang, fra den lille Gade flyttede han til en af Hovedgaderne, fra Kjælderens til Stuen, fra Alenbiis solgte han nu i Stillebiis, han holdt Kontor og havde Skibe i Søen, han lod sig endelig gjøre til Konsul for en ubekjendt Stat i Sydamerika. Forretningerne, som denne Bestilling medførte, vare ikke mange, Indtægterne heller ikke store, men fra nu af blev Grosserer Graa til Konsul Graa og havde Lov til at bære Uniform og Kaarde, dem han samvittighedsfuldt mødte med ved enhver festlig Leilighed.

Handelsmanden havde hidtil kun varetaget sine egne Anliggender med stigende Held, med en aldrig svigtende Vhite, Konsulen blev en Borgerven, han sørgede for de Fattiges Bespiisning paa Kongens Fødselsdag, han lod plante Træer paa de offentlige Spadseregange og betostede for egen Regning fem nye Messingpiber og nye Rabudser til Bægterne. Hans Navn stod bestandig i Spidsen for enhver velbædig Indsamling, han var Formand og Ordfører, saa ofte Borgerne havde en Hilsen eller en Taksigelse at bringe Regjeringen. Da Hans Majestæt Kong Frederik den Sjette sidste Gang besøgte Helsingør, var det Graa, der holdt den smukke Tale, som siden blev gjort til Gjenstand for

ntale næsten i alle danske Blade. Mæret efter
 bde han atter fundet en Veilighed til at lægge
 undersøgtlige Hyldest og Hengivenhed for
 agen og drog i den Anledning til Kjøbenhavn.
 an vendte tilbage med Ridderkorset hæftet til
 uhjre langt Bæand. Da hans Venner hyl-
 ftede ham ved det store Selskab, han gjorde
 denne Anledning, smilede Konsulen med et
 tryk af ædel Selvsbevidsthed, rømmede sig og
 de:

„Mine Venner! Korset her er dog ikke
 Bedste. Den Ære deler jeg med saamange
 andre Hædersmænd. Hvad jeg sætter langt
 mere Pris paa, er de Ord, hvormed Hans
 Majestæt overrakte mig det. „Min kjære Kon-
 Graa,” sagde han i den huldbrige Tone,
 „er vor allernaadigste Konge egen, „bær
 te Kors med den Bevidsthed, at en Arbejder
 sin Løn værd“.

Nogle Aar efter denne Begivenhed hævdede
 nsful Graa Handelen og forlod Helsingør.
 agen kunde fatte Marsagen. Var han bleven
 et af sin Virksomhed, eller søgte han sig en
 erre? Noget er det, han tog til Kjøbenhavn.
 r kjøbte han den store Gaard, som ovenfor
 b omtalt, og beboede selv hele Stedet efterat
 de ladet Værelserne udfyldte med en herstabe-
 Pragt. Han blev Frimurer, Medlem af

Kjæden, Medlem af alle mulige andre Foreninger, stiftede Bekendtskaber, helst med Kunstnere eller Rangspersoner, gjorde store Fester og førte et tilshyieladende lykkeligt Liv i Selstab med sin eneste Datter Claudia.

Denne unge Dame, Huset's egenlige Herskerinde, havde været moderløs fra sin tidligste Barndom. Hun var bleven opdraget af en gammel Tante, som boiede sig for ethvert af Barnets Indfald. Ualmindelig smuk, begavet med en letbakt Indbildningskraft og et livsglad Gemt, fremgik af disse Egenskaber og af denne Opdragelse en Personlighed, som vi ville søge at forestille Læseren gjennem de følgende Begivenheder.

Klokken gik til tolv. Det var bleven sildig Dag i Konsulens Huus, han og hans Datter havde tilbragt den foregaaende Nat paa et af de Festsaller, som fandt Sted i Begyndelsen af Christlan den Ottendes Regjering.

Konsulen sad i Dagligbærelset, iført en staalgraa Morgenfrakke med høirødt Foder. Han var en lille fed Mand med skallet Pande og et rundt, godmodigt Ansigt, som bestandig udtrykte den fordeelagtige Mening, han bar om sig selv. Han bladede i en Bunte Aviser, skød dem fra sig, tog dem frem og bladede paany uden dog at læse.

Noget horte, i en Lænestol, laae en ung Dame, orkesløs hvilende og indsvøbt i et stort Hval. Hun var smuk, bleg og havde mørke udtryksfulde Øine, som hun fæstede paa en Bouquet fra Aar, der stod i et Glas paa Bordet. Det var Konsulens Datter Claudia, tilsyneladende endnu et Barn, hvis man derved forstaaer Alt, hvad der er blidt og frygtsonmt, smilende og lidelsesfuldt, men en Kvinde i Begreb og Tanke.

Efter en længe uafbrudt Taushed syntes Konsul Graa endelig at vaagne op af sine Drømmerier, han stod Uvisbunken bort for vendende Gang, vendte sig imod Claudia og udbrød:

„Hvorfor sidder Du saa stille og taus, dit søde Barn? Gaa hen og spil lidt for mig.“

„Jeg er ikke oplagt til at spille,“ svarede Claudia.

„Du seer saa bleg og lidende ud idag, Du spiste heller ikke Frokost før. Tante Bine, — Jacobine havde glemt at sætte Caviar ind til Dig. — Der er Noget iveien, lille Claudia, sig mig, hvad det er. Morede Du Dig ikke paa Ballet inat? Var din Dragt ikke smuk og smaalende nok? Hvad har forstemt Dig?“

„Intet, og jeg morede mig hyppeligt. Jeg Hirehundrede Aar, af Poul Munk.

kan blot ikke begribe, hvem det Menneske er.
 Kan Du?"

"Na! ham," svarede Graa hen i Været
 uden ringeste Begreb om, hvem Claudia meente.
 "Nei, det begriber jeg ikke heller."

"Jeg har mødt ham før," vedblev hun,
 "det var i Sommer, da vi toge med Damp-
 skibet til Helsingør, han stod alene, lænet op til
 Røgtsdøren, med et Udtryk, som om Alt paa
 Skibet laae udenfor hans Tankers Kreds, han
 saae saa alvorlig og sørgmodig hen for sig,
 som om han saønde og længtes. Jeg kjendte
 ham strax igjen, da han kom hen til os, men
 han havde en Maade at afvæbne ethvert Spørgs-
 maal paa, som ikke tillod nogen Fortsættelse.
 Jeg saae paa hans mørke Haar, saa kunstløst,
 paa hans store talende Dine, saa lysende, saa
 levende, der laae saamegen Adel i hans Bæsen,
 saamegen Undseelse og Ærbødighed i hans Mine,
 hans Haand skjælvede, da den berørte min,
 medens vi handsede. — Hvad saa mere? Hvor-
 for skulde jeg dølge det? Det er en Drom,
 som forfølger mig, en Tanke, som har fæstet
 Rod i min Sjæl, jeg tænker paa ham, han
 interesserer mig, som det Ubekjendte interesserer.
 — Nu veed Du Alt."

"Na! det er ham, Du mener, den unge
 Herre, der hjalp os igjennem Trængselen og

orte os til den rare Plads, hvorfra vi vil
 egge Majestæterne at see. — Sagde Du Mærke
 l, at Kongen smilede og nikkede til mig, da
 an gik forbi? — Jo han gjorde. — Ja, det
 ar rigtig et rart Menneske, og der var saa-
 lange fornemme Herrer, som kjendte ham og
 om hen og talte til ham, der var Noget i
 ans Bæsen, Noget — — Ja, netop det, Du
 glig selv omtalte. Hvis jeg møder ham igjen,
 al jeg spørge, om han ikke har Øyst til at be-
 ge os, saa gjøre vi en Middag og tage nogle
 andre af vore Bekjendte med."

"Aa nei! jeg beder Dig, lad være med at
 tage alle disse fremmede Mennesker herop fra
 aden. De komme uden det ringeste Bekjendt-
 sb til os, fordi Du plager dem derom, de
 res omkring i Bærelserne for at see og be-
 dre Alt, Du tager de Lovtaler til Indtægt
 r Dig, som dog i Grunden tilkommer Ma-
 ren, Arkitekten, saa spise de og drikke og smile,
 ar de vende os Ryggen. Alt dette fjeder
 ig i Længden."

"Sag da nødt til at bede Folk, naar
 g ønsker at see dem hos os? Af sig selv
 mme de min Sjæl ikke."

"Det er jo netop Ulykken," svarede Claudia.
 "Men hvad vil Du da have, at jeg skal
 ore?"

"Ikke det Allermindste! Lad os holde os til vore Lige, men disse forskjellige Kunstnere, deres Sympathier ere ikke dine, alle disse Adelsmænd, som Kunstnerne egenlig blive budte for at more — det er dog en besynderlig Idee af Dig, Fader! Du troer ikke, at der gives andre Mennesker i Verden end Adelsmænd, Du ændser ikke Andre, Du skatter ikke Andre."

Konsul Graa lod Claudia tale; han syntes at være hængslet i dybe Betragtninger.

"Veed Du hvad!" sagde han lidt efter, "nu vil jeg gaae hen i Klubben og spille Domino med Oberst de Lane. Du skulde tage Tante Bine — naa, Jacobine da — med Dig og gaae lidt ud, paa Volden eller i Boutikerne, saa bliver min søde Claudia nok i godt Humour til Middag, og saa tage vi i aften hen og see Menageriet; — naa, det holder Du ikke af! — ja saa til Italienerne da, og høre paa Rossi og Torre og Luci d'amore, hvad det er, hun hedder."

Efter denne Samtale drog Fader og Datter hver sin Vej, Konsulen i Klubben, Claudia sukede og gik i Boutikerne.

Om Aftenen tog Graa i Theatret med Claudia og sov den Retfærdiges rolige Søvn under hele den sidste Akt af Lucia.

II.

Hr. Viggo Jarlstad.

Næste Morgen tidlig kaldte Graa sin Datter ind til sig, bød hende tage Plads i den bedste Lænestol og begyndte derefter en Tale saaledes:

„Nu vil jeg sige Dig Noget, men Du skal ikke være at blive vred paa mig derfor. Igaar, da jeg spillede Domino med min kjære Ven Obersten og tabte som sædvanlig ethvert Parti, kom vi til at tale om Festsallet og den forferdelige Trængsel, der var ved Indgangen. Du og din Datter slap jo heldig ind,“ siger han, „for jeg saa den unge Jarlstad føre Eder op igjennem den lille Indgang.“ — „Jarlstad!“ siger jeg. — „Ja vist, Du maa jo kjende ham,“ siger de Læge, „siden han dansede med din Datter og holdt Eder med Selskab en Tidlang deroppe.“ — „Naturligvis kjender jeg ham,“ svarer jeg og lader som Ingenting, og først da han gjentager Navnet, falder det mig ind, at det var Jarlstad, der stod paa det Kort, jeg tabte, — det unge Menneske, ham, Du nok husker i talte om igaar.“

„Naa, og hvad saa?“ spurgte Claudia med en Stemme, der skulde synes ligegyldig, men som røbede større Bevægelse, end hun troede.

„Ja, nu kommer egentlig først det Værste,“ svarede Faderen smilende, „for efterat jeg for-
glæves havde søgt at udfrætte min Ven Ober-
sten om den unge Herre, gik jeg hjem, tog Bei-
viseren og slog op paa Navnet Verltstod.“

„Deri seer jeg da egentlig ikke noget Ondt,“ svarede Claudia.

„Der var Tre, som bar det Navn, det var
altsaa vanffeligt at gjaette sig til, hvem af dem
det kunde være.“

„Troer Du?“ sagde Claudia. „Jeg skulde
have fundet det strog.“

„I saa Fald ligger her Beibviseren opslagen;
lad os see en Prøve paa dit Talent.“

Claudia tog Bogen og grublede lidt ober-
de tre Navne. Den Enes Stand stod betegnet
som Bødtermester, han var en Umulighed, en
ung Dames Ideal og en Bødtermester! —
Den Andens Stilling stod angivet som Civil-
ingenieur. — Hvad vil det sige, Civilingenieur?
Og saa er hans Fornavn Jens Casper. Det
kan heller ikke være ham. Den Tredie, han
hedder Wiggo, og han er Literat, det bekemmer
Fællesnavn, der rummer Skribentvirksomheden
fra Hovedet til Halen, Literat, som de kaldte
Dehlenschläger i Tydskland og Bloch-Tøxen i
Danmark. — „Ham er det,“ sagde Claudia
bestemt, „der er ikke nogen Tvivl om.“

„Netop det Samme har jeg gjættet," hittede
paa forneiet.

„Og saa?"

„Ja saa gik jeg op til ham igaar, efter
middagsbordet, men traf ham ikke hjemme.
en boer som Du seer i en yderst besteden
de, i en tarvelig Velighed, men hvad vil
sige? Jeg huster den Dag, hvor jeg har
et lige saa lavt til Loftet som hun. Da jeg
traf ham, lagde jeg mit Kort i hans Brev-
se, gik hjem og skrev et artigst Brev til Hr.
Aggo Jarlstad, og bad ham see op til mig i
middag, hvis hans Tid tillod det, der var
Sag af Vigtighed, hvorom jeg ønskede at
e med ham."

„Og saa?"

„Ja, saa kunne vi vente ham lige paa Die-
ttet," tilføiede Konsulen.

Claudia kastede et hurtigt monstrende Blik
er mod Speilet, der viste hende to straalende
ne og Rinder, som i dette Dieblis farvedes
den dybeste Rødme. Søriat var Billedet
blommen tilfredsstillende, en Morgenbragt i
ernheste Smag, et nylig opsat bolgende og
nkt Haar, friske duftende Randerøhandster.
var som det skulde være. Hun smilede og
brød:

Firehundrede Aar, af Poul Munk.

„Og naar han nu kommer, hvad vil Du saa sige?“

„Saa vil jeg rælle ham min Haand og takke ham for sidst, er han ikke tilfreds med den ene, kan han faae dem begge to, saa vil jeg fornye vort Bekjendtskab, for jeg siger Dig det ligesrem, enten Du nu synes om det eller ikke, der var Noget ved den unge Herre, som i høi Grad behagede mig, Noget, som, som —
Eh! det ringer, der er han!“

„Ja det maa Du om,“ svarede Claudia, idet hun reiste sig for at gaae, „jeg antager, at min Nærværelse er overflødig.“

„Tvertimod!“ svarede Konsulen. „Du bliver her og sætter Dig smukt ned, Du! Skal Du ikke høre, hvad han siger, og hvad jeg siger, har Du ikke ogsaa Marsag til at takke ham?“

„Som Du vil,“ svarede Claudia. „Siden Du saa bestemt vil have det, saa bliver jeg.“

Hun satte sig hen til Stuebordet ved Vinduet og tog sit Hækketoi frem. Tjeneren meldte Hr. Biggo Jarlstad.

„Lad ham komme ind,“ sagde Konsulen, idet han reiste sig op.

„Skal han herind?“ spurgte Tjeneren.

„Naturligvis! Jeg pleier ikke at modtage mine Gæster i Forværelset. Gaa blot, lad ham ikke vente!“

Vidt efter bankede det paa Døren, og der raadte et Menneske ind, som lod til at vække en dybeste Forbauselse hos Konsulen og hans Datter. Man tænke sig en lille Person, med et Ansigt som fra Pande til Hage var farvet af en høist mistænkelig Rødme, under hvilken der paa kort Afstand sporedes en Mængde smaa Fordybninger, hvilke den Velvilligere kunde anse for Kopar, hængende Kinder, smalle Læber, der bestandig smilede, dobbelt Hage og luseblaa, fremstaaende Dine. Han var iført en sort Frakke, noget brugt og glindsende, den stod åben og viste et Brudstykke af en lys Vest, prydet med en tht og vægte Uhrkæde; mørkebrune Beenklæder, en lille Smule for korte, ertil noget snævre, og som nedentil viste det hele Omrids af to runde, fyldige Fødder og lidt af et Par blaa Uldstrømper ovenikjøbet. Haanden holdt han en mørkegraa Kasket, som han spingede frem og tilbage, idet han kom ind og hilste og fiden i Samtalens Hede bearbejdede til de meest utrolige Former.

Det var Hr. Viggo Jarlstad. Claudia kastede kun et eneste Blik paa ham, derefter hyste hun, sænkede sine smukke Dine og gav sig til at hælde med en umaadelig Iver.

„Er det Hr. Konsul H. Graa, jeg har den

”Være at tale med?” spurgte Literaten med sit blideste Smil.

”Ja, det er mig, men hvis De er Hr. Jarlstad, beklager jeg meget at have forbyrlet Dem med en Anden.”

”Brød Dem bare ikke derom, Høistorede! Det gjør ikke det Allermindste til Sagen. Er der Noget, hvormed jeg kan være Dem til Tjeneste, skal det være mig en Fornøjelse.”

”De er Literat?”

”Ja, Du gode Gud! Skulde jeg ramse Deres Høivelbaarenhed det hele Register op, paa hvad jeg egentlig er, saa kunde det gjerne være ved til imorgen tidlig. Det er vist bedst, vi lade det være.”

”Ja, det er det vist.”

”Nei, seer De, i grunden er jeg Dyrslæge; jeg har taget min Examen; Deres Høivelbaarenhed kan gjerne faae mine Papirer at se; men det rev ud med den Ballon, saa gav jeg mig til at være Gartner, Dyrslæge og Gartner, det er jo een Familie, den ene lever af den Andens Gebærter. Det gik strygende, at sige en Tid. Jeg gjorde Haver og Blomsterbede, podede og guillotinerede, ligesom Folk forlangte. Men saa kom jeg til at anlægge en Have for Grevinde Jensen, hende, den Lille med

to hvide Heste. Deres Excellence kjender
hende nok."

"Nei, jeg kjender hende ikke," sagde Graa
bhyllig Utaalmobighed.

"Ja, det kan for den Sags Skyld ogsaa
være det Samme. So, jeg anlagde en Have
for hende i den franske Stil, Deres Høvel-
ærenhed forstaaer mig? Alting ligeud, som
er en Snor, Alting firkantet, uden Snirkler
Diffebarer. Da jeg saa var færdig, syntes
Grevinden ikke rigtig om den — det maatte
den om — jeg ikke heller, men det taug jeg
dog. "Vi kan gjøre det om igjen," sagde jeg,
Deres Naade kan faae den i engelsk Stil,
i Plainer og Grotter og Springvand og
andre Dokumenter," — men naturligvis, hun
maatte betale mig for det Arbeide, jeg allerede
hadde gjort, det er saa ligefremt. Jeg gjorde
Haven om; saa en Dag kommer Grevinden
besøgende for at see, hvordan det gik, og saa
sagde hun sig til at staae paa mig og kaldte
noget morderligt, og det blot over en gam-
tøstet Hælle, jeg havde tappet ned."

"En Hælle?"

"Ja, jeg burde maaskee ikke nævne Navnet
den lille Madames Nærværelse der, men det
saamæn en Buxbomhælle, med Respekt at
sige det, jeg fik min Affæde, og saa

gik Grebinderen om og misrekommenderede mig til alle Menneſker, ſaa der ikke var mere at gjøre ved Gartneriet. Saa hørkede jeg Muſik en Tidlang. Blomſter og Muſik! Deres Excellence ſeer, at jeg beſtandig holdt mig til det, der forſtjønner Elvet."

"Naa, ſaa De har ogsaa været Muſiker?"

"Jeg vil egentlig ikke ſige ligefrem Muſiker, jeg lod mig høre til at ſlaae paa den ſtore Tromme for Borgerſkabet, men Deres Excellence kan troe mig — —"

"Na, lad mig være fri for Deres Titler!" raabte Konſulen heftig. "Jeg er ikke Excellence!"

"Er De ikke Excellence, ſaa er De ſtu Dannebrogsmænd, det kan jeg ſee paa den Strimmel Bændel der, og hvad De ikke er, kan De blive. — Naada! Der er ikke nogen værre Stilling i Samfundet, end at ſlaae paa Stortromme for Borgerſkabet. Vi kom kun ud hver Fjerdingaar og til Majestættens Fødselsdag, og ſaa knappede de mig af, til jeg ikke fik mere end ſyv Mark for Touren, hvad ſkulde det blive til? Jeg meldte mig fra Tjenesten og ſlog Butikken op i en anden Gade. Saa blev jeg Medarbejder ved denne herſens Korſar, det ſlemme ſirbenede Ør, — at ſige ikke rigtig Medarbejder, for min Beſtilling var egentlig kun at bringe Korrektur fra Kong Salomon hen til

orfatterstabet, men Deres Høiærbærdighed kan ligevel frit bande paa, at de fleste af de Vittigheder, der staae i Bladet, dem har jeg opfundet. Jeg gik saa lumst af med det, og bemærkede altsaa der mig noget Nyt ind. Saa kom denne hersens Poul, ham, De veed med Spadsjereffekten, drivende hen til mig og sagde: Naar min gode Karl Hakon! har De saa en Hest paa Stabelen? Frem med den, for De kan jo lade Vittigheder ligesaa flink, som en Høne over Eg, med Respekt at sige". Naar han saa fik min Vittighed, kunde jeg være sikker paa, at jeg saa den banket flad og smurt ind i næste Nummer af Bladet. Men saadan kunde det jo ikke være ved til evig Tid. Tilfældigst skrev jeg en specificeret Regning paa alle de Vittigheder, jeg havde leveret, den Dag saamange og den Uge saamange, og satte dem til otte Skilling Stykket. Det var billigt, veed jeg. Poul fik sin Borgnet fast i Diet, saa paa mig og kom i en Stoggerlatter, saa han maatte lægge sig ned i Sofaen, men den Anden, han denne Maler, De veed nok, med Pengene, han bad mig gaar Fanden i Vold, for ellers vilde han have styrt mig ned ad Trappen. — Deres Høiærbærdighed! — jeg gjør mig inte bedre, end jeg er, et Mandfolk kan taale meget i denne Verden, men Vidtløftighederne kan tilfældigst overgaar firehundrede Aar, af Poul Munk.

Taalmodigheden. Da Maler havde sagt, at han vilde verse mig ud, og sooret en gruelig bornholmsk Ed paa det ovenkjøbet, satte jeg min Nabuds paa Hovedet, luffede Døren, og saa herstede jeg dem ordeelig af begge To. Dermed var den Potte ude."

Clandia sølte sig under denne Samtale greben af den dybeste Rædsel, en saadan Personlighed var hidtil aldrig kommen indenfor hendes Bekjendtskabs Kreds, Yttringer og Skildringer, som dem hun her lyttede til, havde aldrig før modt hendes Ører, og det var ham, hun havde gjættet paa, ham, hun et Dieblis havde kunnet forvirle med hendes Tankers, hendes Drømmes rigtudsfyrede Helt. Hun bed i sin Håndste og røbede alle Tegn paa en heftig Utaalmodighed. Konsul Graa syntes derimod at lytte til Mandens Historier med mindre Uvillie, han smillede af og til, gned sig i Hænderne og kastede et Sideblik hen til sin Datter.

"Da De har været Øyrløge," sagde han, "kunne De maaskee give mig et godt Raad for min stakkels lille Hund her, den har været noget lidende i de sidste Dage."

Hr. Jarlstad saae hen over den ene Skulder ned paa en fed, lille, gulbrun Hund, som laa i en af Vænestolene.

"Den Tingsst der," sagde han med en ube-

belig Haan, „det er en Sag paa fjorten
age: Otte Dages Gult, otte Dages dygtig
availle, saa er Moppen færdig. Nei! hvad
vilde sige, Deres Velbyrdighed begriber
— —”

„Ja, Tak skal De have, fordi De var saa
lig at komme herop,” sagde Konsulen, da
saae Claudia vise nogle tydeligere Tegn
Utaalmodighed. — „Jeg beklager, at jeg
taget feil af Navnet og forvevlet Dem med
Anden.

Med disse Ord bukkede han for Jarlstad.
Jarlstad besvarede hans Bukt med et lig-
de, spingende med Rasketten og vedblev: „Der
ellers Intet til Deres Tjeneste? — Ikke en
Smule Affskriveri? Jeg tager tiltakke med,
d det skal være. Jeg kan ogsaa lave Po-
de.”

„Nei, jeg beklager” —
„Ikke nogle gamle Klæder eller brugt Glo-
at sælge? Jeg betaler den høieste Priis
det.”

Claudia reiste sig for at gaae. Hun kunde
udholde denne Stusselse, der med ethvert
blik antog større Forhold.

„Nei!” svarede Graa. „Jeg har aldeles
et af den Slags, De søger her.”

Jarlstad hilste og gik. Da han kom hen

til Døren, vendte han sig pludselig om og udbrød med en Stemme, der paa engang lød barsk og blydende:

„Maa jeg saa bede om de tre Mark, Høistærende er mig skyldig.“

„Hvilke tre Mark?“

„Har De ikke nylig forlangt Raad af mig for det Monstrum, den fiirbenede Kullepølse der? Tøkten for ethvert Raad var tre Mark paa Skolen. Skulde De ikke have Raad til at punge ud med det Hele, kan jeg gjerne skænke Dem den ene Mark,“ tilføiede han spydig.

„Maa jeg bede Dem tale til mig i en anden Tone,“ udbrød Konsulen. „Jeg er Dem intet skyldig og agter ikke heller at benytte Deres Raad.“

Claudia afbrød ham ved at lægge sin Haand paa hans Arm, derpaa tog hun en nydelig, gul Pengeping frem og rakte Hr. Jarlstaad med den yderste Spids af sine Fingre en Rigsdaler uden at sige Noget.

„Gud velsigne Dem!“ udbrød den forhenværende Dyrløge, idet han tog Pengene og greb efter Claudias Haand, som hun behandig unddrog ham. „Jeg har glemt min Pengeping hjemme, men jeg skal springe over til Spekhøtteren og faae den vekslet, for jeg kan ikke give Dem tilbage.“

„Det er heller ikke min Mening," sagde Claudia, „men nu vil De nok være saa venlig at gaae, ikke sandt?"

„Gud bevares! med Fornøielse! Jeg skal tage mig den Frihed at høre herop en anden Gang; den naadige Frue kunde maaskee have Brug for noget af mit Bletvand til at vaske Håndster. Jeg sætter desuden Barbeerknive op, som skære værre end den slemme Syge. Hvis De onster det, kan jeg ogsaa klippe Deres Moppe'er, saa net, at der ikke bliver mere Haar paa den end bagpaa min Haand. Den har godt af det. Au revoir, Messieurs!" Dermed bulede han og gik.

Claudia aabnede begge Vinduer efter ham, og stænkede en Flaskes Rølnerband omkring i Bærelset. Dernæst vendte hun sig om mod Konsulen og sagde:

„Efter denne Lektion troer jeg vist, at vi to gjøre bedst i ikke oftere at rose os af vore Evner til at gjætte dem, vi søge."

III.

En ny Feiltagelse.

Samme Formiddag, lidt efterat Hr. Parlatad var gaaet, saae man Konsul Graa ibrigt bestræftiget med en tilsyneladende vigtig Forret-

ning. Han lukkede sig inde i sit Værelse og tilbragte lang Tid med at skrive et Brev, som Tjeneren blev sendt bort med. Derefter klædte han sig omhyggelig paa. Claudia sang en af sine smukkeste Sange, han lagde ikke videre Mærke dertil, hun spillede, han gik igjennem Salen, han standsede et Dieblis, men ikke for at høre paa Musikken, tværtimod afbrød han hende og sagde:

„Du eller Vine — Jacobine, kommer til at gaae en Tour med Hunden idag; jeg faaer ingen Tid dertil.“

Da Tjeneren bragte Svar, gik han ud og vendte først seent tilbage. Alt dette skete med en hemmelighedsfuld Mene, med et betydningsfuldt Smil, hver Gang Claudia talte til ham. Næste Morgen kaldte han Tante Jacobine ind og sagde:

„Vilke Vine maa indrette det saadan, at vi komme til at spise noget tidlig Frokost idag.“

„Ja!“ svarede den gamle Dame betænksomt, „men Claudia har sagt, at hun ikke vil spise før Klokken Et. Hun befandt sig ikke vel imorges.“

„Ja, for min Skyld kunne vi gjerne spise, naar det skal være,“ svarede Claudia. „Nu har jeg det ligesom lidt bedre.“

„Det var herligt. Jeg skal sige Dig, mit

ere Barn, jeg venter en af mine Venner idag,
 ar Skolten slaaer Told."

"En ny Ven?" spurgte Claudia.

"Som Du vil. En meget kjær Ven."

"Kjender jeg ham?"

"Gjætt engang."

"Nei, siden igaar indblader jeg mig aldrig
 re paa et gjætte Navne."

"Jeg synes dog, at Du har nogen Op-
 sning tilgode, maaskee Du denne gang kan
 re heldigere."

"Nei! jeg gjætter ikke, men jeg vil lade
 g vide, at hvis din Ven idag hedder Biggo,
 har jeg igaar opbrugt alt mit Kølnervand
 n dog at kunne fortrænge Mindet om ham,
 a slog paa den store Tromme; Du kommer
 for til at købe mig en ny Kasse, inden han
 der sig."

"Han hedder ikke Biggo, og Du behøver
 er intet Kølnervand for hans Skyld. Skille-
 polis være vi igaar To om at tage feil, saa
 har Intet at lade mig høre. — Kom lidt
 il mig, Du!"

Han greb begge hendes Hænder, da hun
 o for ham, og vedblev: "Vil Du være en
 Pige og gjøre mig en Fornøielse?"

"Ja, for den Pris vil jeg være det."

Firehundrede Aar, af Poul Munk.

„Gaa ind og tag din blaataernede stotste Kjole paa.“

„Men hvor falder det Dig ind?“

„Herre Gud! fordi Du seer saa nydelig ud i den. Naar jeg forskriver dine Kjoler fra Lyon, dine Støvler og Sko fra Paris, kan Du da idetmindste til Gjengjæld gjøre mig den Fornøjelse at pynte Dig med dem. Uh! jeg kan ikke udstaae den tofede forstribede Kjole der.“

„Men jeg forstaaer Dig ikke, Fader! Er det ogsaa dit Alvor? For hvem vil Du jeg skal stifte Dragt, pynte mig, som Du siger? — For Dig? Heller end gjerne — for dine Venner? Paa ingen Maade.“

„Godt! saa lad det da stee for min Skyld, for din egen Skyld, fordi en Dames Luxus rober en Dames Smag og mange flere Egenstæber, end hun selv veed af. Du holder dog ellers af Luxus, synes mig, Du lever og trives kun deri, det kan jeg godt lide; hvis Folk ikke havde haft Smag for Luxus, var jeg aldrig bleven til en rig Mand. Jeg har pyntet Andre med mine Tanker, solgt dem mine Ideer og min egen Sag i Allenbiis. Det er Luxus, som forædler, som føder de skønne Kunster, fordelr Rigdommen, befolker Havnene, knytter Nationerne til hinanden, fremmer Handel, skaber Ideer, som jeg Altsammen sagde i den Tale,

g holdt for Hans Majestæt Kongen. Summen af alt dette er, at Du skal være en sød pige og gaae ind og tage den blaa Kjole paa."

"Det er jo et Tyranni uden Lige," sagde Claudia smilende. "Skaar maatte jeg næsten de mig dræbe af en Ven fra Gaden, idag vil jeg klæde mig paa for en Anden. — Der seer man, hvad der kommer ud af at forkjæle sin Moder, og give efter for alle hans Luner," tilviede hun, idet hun nikkede til Graa og forbyd Børrelset.

Lidt efter vendte hun tilbage, iført den polstærkede blaa Kjole. "Falder jeg saaledes Herrens Smag?" spurgte hun, idet hun gik hen til Konsulen, let og lydbøs som en Fugl over igjennem Luften, og lagde sine Hænder paa hans Skulder.

"Du er et elskeligt Barn," svarede Konsulen, medens han med en Faders Svaghed og henrykkelse betragtede den yndige Stubning, som i fuldkommen Bevidsthed om alle sine Forfædres Magt gjorde en dyb og gracieus Hilsen til ham.

Tante Jacobine var fulgt efter Claudia. Det var en lille mager Dame, med en Mængde arpe og fine Rynker i Ansigtet, der omgaves af en sneehoid, tætsluttende Kappe uden Pynt, den Baand, alene kantet med en lille Snipsling

af dem til ti Skilling for en Alen. Hun blev staaende indenfor Døren med et Udtryk af dyb Beundring.

„Ja, er hun ikke nydelig!“ udbrød hun,
„Alt, hvad Claudia tager paa, klæder hende.“

„Nydelig!“ gjentog Konsulen.

„Ja vist! det fortæller Du mig hver Dag; lykkeligtvis veed jeg nok, hvad jeg skal tage det for.“

„Siger ikke hele Verden det Samme?“

„Nei, den halve Verden, mener Du vist, fordi den bestaaer af Mænd, og de smigre. Det gaaer med disse smukke Talemaader, som med de italienske Papirspenge, Enhver veed, at de ikke gjælde for Noget, men man tager dog imod dem efter en selstabelig Overenskomst. — Men hvor Du har haft travlt, medens jeg var borte, see blot! Du har faaet Bordet emaillet med Visitkort af store og bekjendte Navne, Du har ogsaa stiftet Dragt, sort Kjole, det lille Ordenstegn ikke at forglemme. Det gjælder altsaa idag om at imponere. Det er en Prinds, en Storfyrste, vi vente.“

„Ingen Storfyrste, men Frolenen har maa-
ske glemt den Værdom, hun selv gav mig for-
leden, at den første Opmærksomhed mod en
Gjæst er at modtage ham i en omhyggelig
Paaklædning.“

„I detmindste er det bestemt en Herre med lille bon eller de foran Nabnet, Fader! Der! jeg kjender Dig saa nøie. Et blot maa du love mig, han være nu hvem han vil, saa l han ikke slæbes omkring i Bærelserne for at andre Malerierne, eller de nye Meubler i Himmel Stil, eller Springvandet derinde.“

Konsulen svarede ikke, han gik i dybe Tanker op og ned ad Gulvet. Pludselig standsede han og ringede. En gammel hvidhaaret Tjener kom og åbnede dør.

„Idag Klokken tolv vil der komme en Herre og spørge om mig,“ sagde Konsulen, „Danielsen behøver ikke at melde ham, før han kommer herind.“ Danielsen nikkede. „Kom lidt senere,“ vedblev Graa. „Hvorledes er det Danielsens Kjøle seer ud, det ene Anaphul er jo et it, og saa er der Hul paa Vermet.“

„Undskyld, Hr. Konsul! men det er min gamle Dragt, den jeg altid pleier at gaae i.“

„Men jeg holder af, at man i mit Hus ser ordentlig klædt hver Dag. Bring den Kjøle hen til Skrædderen og tag en anden paa. Danielsen kan ogsaa gjerne gaae med sin røde Dragt herefter, den jeg gav ham til Svul, tag den kun paa idag tilligemed den anden Kjøle.“

Danielsen nikkede og gik. Taffeluhrei viste sig. Claudia var den Første, som be-

mærkede det. Hun sad ved Vinduet, beffjæstiget med et Hælletoi, som aldrig blev færdigt. Konsulen gik op og ned ad Gulvet, saae sig i Speilet og rettede lidt paa det hvide, zitrilige Halsstørklæde, man altid saae ham med. Der kom Nogen ude paa Gangen, Graa lyttede:

„Det er ham,“ sagde han og indtog den bekjendte maleriske Stilling, hvori Napoleon den Første afbildes i Vitografierne: den ene Haand i Brystet, den anden støttet til Bordet. Danielsen aabnede Døren, en Herre traadte ind. Claudia saae op, en forbigaaende Rødme foer over hendes Ansigt, det var ham, Jarlstad, den Ubekjendte, der siden sidste Søndag havde været hendes Drømmes, hendes Tankers Billede, en Helt, som idetmindste efter det første Diekast at domme næsten manglede alle de Egenstaber, hvormed hendes Fantasi havde udstyret ham; et ungt Menneske, bløt, mager, med mørkt Haar, lidt kroget Næse, isvrigt et af disse almindelige Ansigter, man møder allevegne, og som man seer paa uden at lægge Mærke til, Ansigter uden nogen tilfyneladende bestemt udpræget Karakter, og hvori Enhver, just af den Grund, kan finde Alt, hvad man selv behager. I Samtalens Løb derimod, naar Noget tiltalte og berøgede ham, blev dette Ansigt mere levende, hans Øine straaede med et Præg af Kløgt og

ad, disse gennemtrængende, graablaa, alvor-
 Dine, der syntes at læse Tanken i en An-
 s Indre, før den fik Ord, havde tillige et
 rgt af ærlig Trofasthed, som indtog for
 . Lægge vi hertil en blød og villydende
 emme, en Røst, der sjelden hævde sig syn-
 ig høit, men som ogsaa af den Grund var
 nd til fuldkommen at betegne enhver forstjel-
 Stemning, saa er maaskee Claudias Helt
 gt noget under det Standpunkt, hvorpaa hun
 ede ham, men ogsaa en heel Deel nærmere
 Birkeligheden.

Idet han traadte ind, faldt hans Blik paa
 unge Dame, men der var i hans Hilsen
 et Fremmedt, noget af den almindelige ud-
 sløse Hosflighed, som vises Dem, man seer
 første Gang. Konsul Graa gik hen til ham,
 tte ham begge Hænder imøde og udbød med
 ne støiende Røst, der bestandig vedblev at
 Manden fra Butiken:

„Vær velkommen i mit Huus, Hr. Civil-
 nieur! Det var smukt af Dem, at De
 t Ord og saae herop.“

„Jeg havde jo lovet det,“ svarede Jarlstrad.

„Jeg har allerede hilst paa Dem i Deres
 m,“ vedblev Konsulen, „og takket Dem for
 venlige Maade, hvorpaa De kom os til-
 p; min Datter kjender De ogsaa; men jeg
 Trehundrede Aar, af Poul Munk.

holder paa Formen og maa dog forestille Dem for hende."

"Behøves det?" svarede han. "Jeg har ikke glemt Deres Datter, siden jeg saae Dem siøst. Mine Dine have en god Hukommelse."

"I dette Tilfælde burde vi huske længst og huske bedst," yttrede Claudia, "siden det var os, som modtog Deres Tjeneste. Er det ikke saa?"

"Men De var mig ikke saa ubekjendt, som De formoder," svarede han, "jeg har seet Dem før og kjendte Dem igjen, som man kjender Dem, man engang har lagt Mærke til. Det var Marsagen til, at jeg kom Dem tilhjælp, det maa ogsaa være min Undskyldning," tilføiede han.

"Min kjære Hr. Barlstad," udbrød Kon-
sulen i den høitidelige Betoning, hvormed en
Taler begynder sit Foredrag; "naar jeg igaar
tillod mig at bede Dem hjem til os, var det
ikke blot for at bringe Dem vor Tak, der er
en endnu mindre behagelig, men mere magt-
paaliggende Sag, hvorom jeg ønsker at tale
med Dem. De er Civilingenieur, ikke sandt?
Det vil sige en Mand, der besatter sig med
Beiarbeide, Brobygning, Draining og saa videre,
jeg beder Dem, kom min Hukommelse tilhjælp,
er det ikke Tilfældet?"

"So, ganske vist."

„Ja, hvad kjender jeg vel til Sligt! Jeg
 en Handelsmand, der har tilbragt sin Ung-
 dom i en Butik, sin øvrige Tid med Kontor-
 retninger, saalænge til jeg fik erhvervet mig
 , jeg behøver for at føre et tilfreds og be-
 geligt Liv, — maaskee lidt mere end det,
 behøver,“ tilføiede han efter en lille Pause
 med et til Ordene svarende Smil, „men
 hører ikke herhen. Da jeg kom her til Byen,
 bte jeg mig denne Gaard, og lod den for-
 dre efter min egen Idee, som De seer, ret
 beemt; man kan leve her om Vinteren, see
 e Venner, aa ja! men om Sommeren holder
 af Landet, af frist Luft, Blomster og Træer
 saadan Noget. Jeg har fornøylig kjøbt mig
 Landsted, ret smukt beliggende lidt forbi „Sluf-
 er“; man har Søen lige for sig, den deilige
 aa Sø, som Heiberg siger, og en stor Altan
 er Stueetagen, hvorfra man om Eftermiddagen
 kan sidde og see Folk tage i Skoven. Atten
 ærelser, en Have paa fem Tønder og tre
 skjæpper Land, Agerjord og Skov dertil, her-
 belig i alle Maader, men Eiendommen har i
 ag Tid været forsømt, Frugttræerne nøgne
 rt i en fugtig Jordbund, i Haven skulde der
 gges Drainrør, Markveie affilles, Vandet
 es bort fra Engene, Forbedringer, som jeg
 e forstaaer mig det Ringeste paa. Forleden

taler jeg med en af mine Venner om den Sag, en vis Oberst — ja, det er nu det Samme, hvad han hedder; han nævner Deres Navn, roser Dem som en dygtig og indsigtsfuld Mand, og saaledes har Tilfældet villet, at jeg, der allerede har modtaget een Tjeneste af Dem, idag beder Dem om en ny, den, at varetage det hele Arbejde ved Gullasminde, det har jeg kaldt Stedet efter min salig Hustru. — Naar jeg siger varetage Arbejdet, forstaaer jeg derved at lede og styre det Hele, og lade mig betale Omkostningerne."

Da Konsulen var kommen saa vidt, standsede han og kastede et Blik henimod sin Datter, men Claudia sad bøiet over sit Hækketoi, hun saae ikke iveiret.

"Jeg bellerer meget, at jeg ikke seer mig istand til at overtage dette Arbejde," svarede Jarlstad efter et Dieblits Betænkning.

"Virkelig ikke?" udbrød Graa, overrasket af et Svar, som han var saa langt fra at vente. "Jeg troede dog, at Sligt netop hørte til Deres Sag."

"Udentvivel, men jeg er netop bestæftiget med et Arbejde, som lægger Beslag paa hele min Tid."

Konsul Graa smilede. "Tillad mig et Spørgsmaal," sagde han; "er det nu ogsaa

kløst at opgive det Ene for det Andet? Jeg
 er kun efter mine Erfaringer som Handels-
 mand; som Saadan har jeg bestandig søgt at
 bekomme enhver Fordring, Folk stillede til
 . Man benytter Andres Hjælp, man ud-
 øder sin Virksomhed, man forøger sit Arbejde,
 vilst — men fordobblør tillige sin Fordeel."

"Jeg tænkte paa noget Lignende, da De
 ber mig dette Forslag; men den Sag, hvor-
 ved jeg er beskæftiget, vil optage min hele Virk-
 somhed og desuden gjøre en Fraværelse herfra
 en nødvendig nu i Foraaret, saa at jeg ikke
 kan stand til at føre Tilsyn med det, der skulde
 tages hos Dem."

"Og jeg, som glædede mig til at benytte
 Deres gode Idéer!" sagde Graa. "Det maa
 være et meget omfattende og storartet Værk,
 men det ikke lader Dem den ringeste Tid til-
 råd for mig?"

"Hvis det kan interessere Dem, skal jeg
 gerne fortælle, hvori det bestaar; jeg lægger
 videre Vægt paa at dølge det, siden vi
 gerne ere Flere om Hemmeligheden. Der er
 meget stor Byggegrund tilsalgs udenfor en
 Portene, jeg staaer i Begreb med at kjøbe
 for at lægge en Gade igjennem den og
 bygge Bygninger paa begge Sider."

„Det er vist en god Idee, men den for-
langer store Kapitaler.“

„Ikke saa store, som det synes. Der er
Sandsynlighed for, at man vil kunne bortfælge
Bygningerne, efterhaanden som de opføres, og
Kapitalen for Jorden bliver staaende i disse
paa første Prioritet. Jeg haaber desuden, naar
de første Forarbejder, Planer og Tegninger ere
færdige, at faae nogle velhavende Mænd i Syl-
land til at træde i Forbindelse med mig, det
er til dem, den Reise gjælder, som jeg nylig
omtalte. Ikke sandt? Nu har jeg givet en
ghldig Grund, hvorfor jeg ikke kan paatage
mig nogen anden Bestæftigelse, og tillige afslagt
et fuldstændigt Skriftemaal.“

„Det har De,“ sagde Konsul Graa, „men
lyt nu ogsaa til mit Skriftemaal. Jeg har
hørt den Plan omtale, som De her betroer mig,
jeg har hørt Dem nævne som den Mand, der
netop egnede sig til at bringe den lykkelig til-
ende. Igaar, da jeg besøgte Dem, kunde jeg
ikke fortælle, hvad der egentlig laa mig paa
Hjertet, ikke trænge mig ind i Deres Hemme-
lighed, De maatte selv betroe mig den; nu der-
imod tør jeg udtale mig aabent og ærligt, som
jeg altid har holdt meest af; jeg kan sige til
Dem, De har Talent, jeg har Penge, De kan
benytte mig, og jeg trænger til Dem. Hvad

es De om, at vi sætte Skulder til Skulder,
at bringe Deres Planer til Udførelse?"

"De mener?"

"At De istidestfor at søge den nødvendige
vital i Syland tager tiltale med den, jeg
yder Dem i Kjøbenhavn, jeg mener, at De
jeg træde i Forbindelse med hinanden paa
Betingelser, vi nærmere komme overens om,
som De forresten selv kan bestemme."

"Deres Tilbud overrasker mig i høj Grad."
rede Jarstad, „og det er mig høit at finde
saa levende Deeltagelse for mit Værk, skøndt
ikke er istand til at fatte dens Værd."

"Egoisme, Høistædede! puur Egoisme! —
er en Mand, som har virket meget i mine
ge og altid været paasærde, jeg troede, jeg
de kunne slaae mig til No nu, og hvile ud,
det vil ikke lykkes, det gaaer ikke, min
er! jeg trænger til Virksomhed. Mine Penge
e og mugne nede i Banken til fire og en
o, i Deres Værk vil jeg kunne bringe mere
af dem; ret beset er der altsaa ikke synder-
Fortjenstligt ved mit Tilbud, siden jeg kun
er min egen Fordeel deri."

"Men hvis De nu ikke fandt, hvad De
e? Ethvert nyt Foretagende har to Mulig-
r for sig, Fordeel, og det er her efter alle
Husehundrede Aar, af Poul Munk.

Beregninger det Sandsynligste, men det kan ogsaa medføre Tab."

"Nu vel! det er jo netop den Lust, jeg er vant til at aande i og som jeg savner nu. Jeg trænger til den Spænding, Binding og Tab medfører, og hvis jeg haaber paa Fordeel, er jeg ogsaa som en gammel Handelsmand beredt paa at tabe."

"Nu vel! I saa Fald har jeg intet videre at bemærke. Tillad mig at overveie Sagen med al den Opmærksomhed, den fortjener, til imorgen Formiddag. Jeg skal da bringe Dem et bestemt Svar."

"Det vil sige, at jeg imorgen Formiddag venter at see Dem med Planer, Overlag og Alt hvad dertil hører, ikke sandt? Jeg haaber det, — jeg ønsker det," svarede han til. "Det er Ret, en Beslutning maa man ikke være forlænge om, ja eller nei, det er Inspirationens Sag, saa Haand paa Værket, beregne, forudsee, hugte sig, det er den Kloges Kjenmærke. Ja, De smiler, men jeg har Ret alligevel, og Bevistet derpaa er, at saadan har jeg mig ad med at blive til den Mand, jeg er."

I det Paristad reiste sig for at tage Afsked, vendte han sig mod Claudia og sagde: „I denne vor lange Underholdning have vi begaaet en

er Feil, uasbrudt kun at tale om, hvad der
gik os selv, og De har neppe følt den samme
teresse for, hvad der blev sagt, som jeg.
Idigvis deler jeg Ansvarer herfor med Deres
der, og jeg beder Dem lægge Deres hele
Vilje paa hans Skuldre, siden han har lettest
at bære den."

Claudia saae op. "Jeg hører til og jeg
læres," svarede hun med et Smil og et Blik,
c indeholdt en meget veltalende Tilgivelse.

Under hele Samtalen havde hun uasbrudt
det høiet over sit Arbejde. Hun saae ikke op,
c hystes, som om dette evindelige Hælletoi og
asserne, hendes hvide Fingre knyttede, vare
tilstrækkelig Gjenstand for alle hendes Tan-
e, dog følte hun, hvergang hans Dine hvilede
a hende. Det var for hende, som om disse
obrlige Dine gød en ny frisk Strøm af Liv
Varme i hende, og mod hendes Villie bragte
ertet til at bante. Hun frygtede for at møde
us Blik, tusinde forskellige Tanter fløi igjen-
m hendes Hoved, hurtige og krydsende hin-
den som Svælerne flyve igjennem Luften, og
n, som ellers pleiede at være saa sikker paa
selv, blev forvirret, blev frygtfuld og mær-
de, at hendes Haand skjælvede. Længe efterat
n var gaaet blev hun siddende, taus og
ublende, nedsunken i Stolen, hun hørte endnu

hans Stemme; der var den samme Sørgmodighed i hans Røst, som hun tidligere havde læst i hans Ansigt.

Konsulen gik op ad ned ad Gulvet, gned sig i Hænderne og stillede sig frem foran hende med en triumferende Mine. Han lignede i dette Øieblik en stor Sanger, der efter en Bra-vourarie venter paa et Udbrud af Tilhørernes Hyldest. Han besad ingen Veltalenhed, den gode Mænd, men en vis snarraadig Kløgt, som sagt, et Forraad af Ord og Talemaader, der erstattede hin og som undertiden endogsaa kan være et virksommere Vaaben. Det var med dette Vaaben, han idag havde banet sig Vej henimod det MaaL, han hagede efter, og som var langt større og mere betydningsfuldt end Claudia i Øieblikket havde noget Begreb om.

IV.

Planer.

Næste Formiddag indfandt Jarlshab sig igjen, denne Gang med en stor Rulle Papirer under Armen. Konsulen ventede med en vis Utaalmodighed. Claudia sad atter i sin Lænestol ved Vinduet; hun havde stillet et Engle-buur foran sig paa Bordet, og betragtede de to smaa Fanger bag Messingtraadene med dette

dbvendte Blik, der lader os see Alt, uden at
ge Mærke til Noget.

„Bringer De mig glædelig Nytt idag?“
rgte Graa.

„Evertimod!“ svarede Jærlstad. „Jeg har
Tjeneste at bede Dem om.“

„Kaldet De da ikke det for en glædelig
ged?“ yttrede Konsulen smilende.

„Først vil jeg bemærke, at jeg med For-
lse modtager det Forslag, De gjorde mig
r, saameget hellere som det fremmer min
n ved at spare mig den Tid, jeg behøvede
at søge andre Deeltagere.“

„Det er rigtigt, min unge Ven! At spare
er at vinde Penge. Haand paa Værket!
blikket tilhører os, og det er mintro ved
nytte det, at den Alge skaber sig sin
ntid.“

„Jeg bringer Dem her alle de Planer og
egninger, som angaae Sagen. Kortet over
ndene har jeg derimod ikke kunnet faae sær-
til idag, og beder Dem om at see det
me i min Tegnestue. Det var den Tje-
e, jeg kom for at forlange.“

„Følger med Kortet og alle Enkeltheder!“
e Konsulen, „de angaae kun Dem. Lad
blot faae et Blik paa Sagen i dens Heel-
mere behøves ikke. Jeg har tænkt mig som

faa: De meddeler mig nu Deres Tanker, førend vi spise Frokost, dernæst har jeg lovet min Datter at kjøre ud med hende i det prægtige Veir; har De lyst, sætter De Dem op i Vognen med os, og vi tage da hen og bese Jorden. Ikke sandt, Claudia, det kan jo godt lade sig gjøre?"

"Ja, hvorfor ikke?" svarede hun. "Det er jo at forene det Nyttige med det Behagelige."

"Er det ogsaa Ket at begynde idag, hvor vi slap igaar?" sagde Jarlstad, henvendt mod den unge Dame, "De kjører ud for det smukke Veirs Skyld, Konsulen og jeg for at tjene Penge."

"Men er jeg da ikke ogsaa Part i Sagen?" svarede hun med et ironisk Smil, "siden den angaaer min Faders Interesse?"

Nu udviklede han sin Plan med al den Begeistring, han selv søgte for den, viste Konsulen sine Beregninger, Overslag: Arbeidet kort sagt, og den Fordeel, han ventede af det. Graa lyttede til med levende Opmærksomhed, roste Alt, sandt Alt fortrinligt, og, beregnende som han var, indsaae han snart, at Planen var heldig lagt og efter al Sandsynlighed maatte bære gode Frugter.

Claudia lyttede ogsaa til og sendte af og til et dvælende Blik hen til Bordet, hvor han sad bøiet over sine Papirer; hos hende fandt

naturligviis hverken Tallene eller Beregningerne
 en ringeste Deeltagelse, det var det klare Lys
 hans Dine, den altid milde halvdæmpede Røst,
 et var hans Smil, hun lagde Mærke til.
 Daar han da ved en pludselig Bevægelse havde
 et Hoved og saae over til hende, og deres Dine
 mødtes, sankede hun hurtigt og frygteligt sine,
 skæmmede, som om hun havde begaaet noget
 rigtig, og under denne Frygt, denne idelige
 Serien af Tonter og Forestillinger, hylede der
 Udtryk over hendes Ansigt, forklaret og her-
 gt, en Vilde og Tilfredshed med Alt, som hun
 se for havde kjendt; thi det er Kjærlighedens
 Natur, at den ved at have os selv tillige kaster
 et Sollys over Alt, hvad der omgiver os.

Efter Frokosten steg de tilbøgne, Claudia
 omhyggelig indhyllet i en mørkebrun Flotels
 koste, foret med hvidt Egertrind. Solen
 innede, det var en af disse første friske For-
 arsbage hos os, som tage sig bedst ud inden-
 for Vinduerne af et varmt Værelse.

Tante Jacobine fulgte hende ned til Bog-
 en, suøbte et Tæppe over hendes Fodder og slog
 Solstjærmen op for hende: „Mangler Du nu
 noget, mit søde Barn?“ udbød den gamle
 Dame med en ængstelig Omhu. „Skal din
 Puffe? Skal jeg gaar op og hente den?
 Skal et lille Tørklæde om din Hals? Skal en
 Hesthundrede Læ, af Poul Munk.

Fodpose? Det er rigtig saa koldt idag, og man maa være forsigtig i den Foraarsluft. Lad ham endelig vende om, saasnart Du finder det for koldt."

"Men Du glemmer jo, lille Tante, at vi ikke have en Udstour for idag. Forretninger fremfor Alt, ikke sandt, Hr. Jarlshad! Det er Hovedsagen."

"Jeg mener, ikke Hovedsagen," svarede han, "men Midlet til at naae den."

De hjørte. Konsulen og Jarlshad sad paa Forsædet og fortsatte den begyndte Samtale. Claudia laa tilbage lænet i Vognen foran dem. Hun saae ud fra Tjebrene, Gløilet og Foerbærket, der omgav hendes blege Ansigt, som en lille Fugl seer ud fra sin Rede. Af og til kom en Haand frem, spæd og fin som et Barns og indhyllet i en lysbrun Handske, hun drog sin Kofte tættere sammen, sank dybere tilbage i Vognen og sad og lyttede som før.

Det gik med Jorden som med Planerne, Konsul Graa fandt den fortræffelig, Egnen særdeles sund, Udsigten fortrinlig, Vandafledningen let at tilvejebringe, Alt havde hans fuldstændige Bifald.

"Nu ved jeg, hvad jeg vil," udbrød Claudia midt under denne Samtale. "Hvergang Hr. Jarlshad besøger os, vil jeg være tilstede og

bbde og lytte til og lade mig belære af hans
 ndsigt og Klogt, saa vil jeg kjøbe en stor
 Skov, og bygge mig et Huus, ikke en Fattig-
 olig, som kan ubleies til smaa Familier for en
 illig Priis, et saukt lille Slot skal det være,
 med Taarne paa Siderne, Altaner under Vin-
 uerne og en Pergola, som jeg vil opfylde med
 e deiligste Blomster og Fugle. Der skal være
 a stor Have til Slottet, med Driehuse, stygge-
 alde Gange, Fiskeparter og Broer. Der vil
 g boe, og gjøre Selskab og Utsitoure om Som-
 meren, Bal om Vinteren, for alle mine Ven-
 der."

"Er det Deres Begreb om Hytte?" spurgte
 han med et yderst alvorligt Ansigt.

"Mit Begreb om Hytte har hidtil hverken
 bestet Bo i et Slot eller i en Hytte," svarede
 hun smilende, "men hvis jeg havde Valget,
 troer jeg rigtignok jeg vilde foretrække Slottet.
 Menner De ikke ogsaa?"

"Slot eller Hytte, jeg troer ikke det beroer
 derpaa, naar man blot fører sine Huusguder
 med sig. Jeg eier en lille Gaard ovre i In-
 land, midt paa Alheden, uden Taarne og Al-
 taner, Naturen har dannet et lille Vandhul
 derfor den istedfor Fiskepark, og dog vilde
 g være meget tilfreds med at kunne boe der,
 hvis Stedet forresten gjenste de øvrige Betin-

gælder for min Lykke. — De smiler! — De er ikke af samme Mening?"

"Jeg overbeier, hvad man skulde tage sig for i Sylland ved det lille Vandhul," sagde hun. "Jeg kender ikke Alheden, jeg har aldrig været længere udenlands end paa Kullen, og der var der ikke videre morsomt; men i Sylland har jeg forestillet mig, at der maatte være gheslig Kjedeligt. Er Alheden ikke en Ort med noget Lyng paa, et Bildnis, et Dde, hvor Damerne gaar med mørke Uldstrømper og Herrerne med blottede Fødder? Er der Musikforening, er der Val, er der Theater i Sylland? Eller hvorfor stræber Alt hos os hen til et Selstabsliv, hvis Gensomheden skulde være at foretrække?"

"Kan De ikke nok forstaae, at Frøkenen sidder og gjør sig lystig over os begge To?" udbroød Graa. "Det kjæder hende, at vi tale om Fattigholiger og Muursteen og Ralmar-tommer."

"Aldeles ikke," svarede Claudia, "især siden jeg antager, at der nu er sagt Alt, hvad der lader sig sige om dette interessante Thema. Nu kjøre vi til Skoven, ikke sandt? Der skal jeg vise Dem den Grund, som jeg holder af." Konsulen gav sit Bifald. "Til Skoven, Jacob," vedblev Claudia og berørte Rudstens Skulder

ned Spidsen af sin Solshjærm. „Du kjender
de Steder, hvor jeg pleier at holde, men hur-
dig, hurtig! Jeg begynder at fryse, og nu
gaaer Solen snart ned.“

Rusken hørte til, Claudia smilede, Karlstad
og Konsulen vare lidt efter igjen fordybede i en
beregninger om de nye Bygninger.

„Hvorledes har De nu tænkt Dem Fælles-
abet imellem os?“ spurgte Graa i Sam-
mens Tale.

„Jeg antager, at vi dele Indtægten,“ var
Karlstads Svar. „Jeg lægger Arbeidet til, De
engene, det ene gaaer op imod det Andet.“

„Ja, vi dele,“ gjentog Graa, „det har jeg
saar tænkt mig, men ikke, som De mener, i to
alparter, tværtimod, De tager de to Tredie-
de, jeg den ene, saaledes skal det vare, ja
det nytter ikke, at De kommer med Indvædin-
er; i alt Øvrigt fører De Kommando, i dette
Punkt vil jeg mintro raade. Jeg søgte
Leilighed til at sætte mine Penge i Virk-
sommelighed, men ikke til at berige mig ved Andres
Arbejde. Det bliver, som jeg har sagt, og jeg
skal skrive Kontrakten.“

Lidt efter hørte de ind igjennem Hegnet
mod Charlottenlund. Vognen holdt. Idet Karl-
stad hjalp Claudia ned, sagde hun:

„Til Gjengjæld for den Taalmodighed,

hvormed jeg har hørt paa Dem, skal De nu hjælpe mig med at plukke Blomster, Anemoner, Sneeklokker, Tusindfrø og især det smukkeste Grønt, De kan finde; jeg vil have en stor Buket med hjem, som kan fylde alle Blomsterstaaale."

Solen skinnede, Fuglene sang, Myggene summede, Alt var Friskhed og Liv og Smil, som naar et Barn vaagner om Morgenens. Claudia jubled. Hun fandt de smukkeste Blomster, de eneste Violer, og naar hun saae en Rhynge inde mellem Bustene, som hun nødvendig maatte have, blev Jarlstad sendt efter dem, thi Græsset var for sugtigt for hendes tynde Gedsstindstøvler. Konsulen fulgte efter dem frem og tilbage; han var vant til Sigt, havde tændt sig en Cigar og fulgte alle Claudias Bevægelser, smilende, som en lykkelig Fader smiler. Jarlstad adlød hende blindt, lod sig sende ind i Tårningen, op paa Diget, over paa den anden Side af Grøften, der stod ogsaa en Rhynge, som hun nødvendig maatte have. Der var noget i hoi Grad Friskende i hendes Blik, noget Uimodstaaeligt i hendes Stemme, det vidste hun, det forstod hun at benytte. Naturen, Tilfældet havde givet hende flere af de Fortrin, som ellers kun følge af en omhyggelig Opdragelse, og som siden aldrig findes af den, der søger dem. Da de kom hjem, gik Jarlstad op med,

for at hente sine Papirer. Konsul Graa rakte ham Haanden og sagde: „See nu ere vi enige om Alt, antager jeg, og De kan begynde paa at fuldføre Deres Planer imorgen, om De vil. Besøg mig flittigt, daglig, det er i Forretningernes Navn, at jeg beder Dem derom. Herinde gjøre vi jo Penge.“

„Og herinde gjøre vi Musik,“ sagde Claudia, idet hun drog Dørtæppet tilside for det næste Værelse, „men vi fortjene ikke Penge. Nu kan De vælge, hvad De synes bedst om.“

„Jeg lever for det Sidste,“ sagde Jarlstad, „men jeg lever af det Første.“

V.

Vi bygge.

Det halve Aar, som fulgte efter denne Formiddag, var rigt paa Indhold og Betydning for Jarlstad, men vilde kun have faaere liden Interesse for Læseren. Jorden blev kjøbt, Gaden lagt, Pladsen til Bygningerne afstukket. Konsul Graa var hver Dag tilstede, talte med om Alt og begreb Intet af Alt. Han soae en Masse Granit, Muursteen og Lømnec sammenhobe sig paa Pladsen, Stilladser og Jordbunker, Brønde og Grøfter, men der var Plan og Metode i dette Raas, de forvirrede Masser ordrethundrede Aar, af Poul Runz.

nede sig, den ene Bygning reiste sig ved den andens Side. Han saae Jarlstad i uafbrudt Bestjæftigelse lede og styre Alt og beundrede den Ro og Sikkerhed, hvormed han forstod at oerbinde enhver Værstelighed.

„Der er ikke saadan et Menneske til i hele Verden,“ forsikrede han Claudia, naar han kom hjem. „Og saa mærker man aldrig, at han er der. Han gaaer omkring som et Spøgelse imellem dem, hvister et Ord hist, et Ord her, saa lystre de ham paa en Pril. Han er som født til Formand for et Rathuus.“

„Rathuusforvalter,“ sagde Claudia med en ubestribelig Foragt.

„Rathuusforvalter,“ gjentog Graa, „det var i en Kjælder og et Rathuus, at jeg blev til en rig Mand.“

Da Efteraaret kom, var Grunden bebygget og Bygningerne enten solgte eller bortleiede til en Pris, som langt oversteg Graas Forventning.

I disse sex Maaneder havde Jarlstad næsten været en daglig Gæst i Konsulens Huus. Var det Forretningerne, Bane eller Tilboelighed, som førte ham derhen? Havde dette Tidrum bragt ham nærmere til Claudia? Det er ikke let at bestemme, i hans Udsærd syntes Intet forandret, han vedblev at være stille og alvorlig som før. Derimod havde han indvietet

em i flere af sine Forhold, det være sagt til
 Ere for Konsulens behændige Fritten. Claudia
 sidste, at Jarlstad havde en Moder, som boede
 bre paa den omtalte Gaard i Sylland, at
 denne Moder lod til at være det egenlige Prin-
 cip for alle hans Handlinger. Det var hende,
 an saae op til under Arbeidet, hendes Lod,
 an vilde forbedre med det. Medens han talte
 m hende, og Claudia forstod saa godt at bringe
 am dertil, funkede hans Dine, hans Røst blev
 nere blød og inderlig. Hun sad og lyttede,
 roberbøiet, med den dybeste Interesse præget
 ethvert Træk; hun fandt ham aldrig smukkere,
 nd i disse Diebliske.

„Og hun har opdraget Dem,“ sagde hun,
 ingenfinde nægtet Dem Noget, sagt Ja til Alt,
 vad De fandt paa? Det forstaaer jeg saa
 godt; saaledes bør alle elskværdige Forældre
 være sig ad; det maa være en herlig Dame,
 Deres Moder; jeg vilde bestemt komme til at
 olde meget af hende.“

Der var altsaa gaaet sex Maaneber bort,
 ilshyneladende uden nogensomhelst Begivenhed
 eller ydre Handling mellem de To, og dog
 fulgte dette daglige Samliv ligesom de dybe
 Bjergsøer et bevæget Indre under en rolig
 Overflade.

Konsulen havde tilbragt den sidste Deel af

Sommeren ude paa sit Landsfieb, der var blevet indrettet og forbedret saa godt, som Omstændighederne tillod. En Aften sad Jarlstad ved Vinduet i Dagligstuen paa Claudias sædvanlige Plads. Hun sad henne ved Instrumentet og havde nylig spillet et af Konsulens Indlingsstykker, dem han lyttede til med en Interesse, som i Reglen fandt sin Slutning i en dyb og rolig Søvn. Inde i det næste Værelse gik Tante Jacobine og raslede med Knive og Skeer, medens hun dækkede Middagsbordet. Tjeneren bragte Lys. Lampens dæmpede Stjær smeltede sammen med Maanestinnen, som blegt og blaaligt faldt ind over Blomsterne, hvormed Claudia bestandig fyldte sine Vinduer. Ude fra Haven trængte en svag Duft af Lebløier og Reseda ind i Værelset. Saa man igjennem Vinduet, mødte Diet en vid Græsplads, paa Siderne omgivet af Pyramidepopler, der i denne Afstand og Aftenstemningen toge sig ud som en Række bevogtende Kæmper. Løvet stjalbede paa de fine Stille, Maanens søsforagtige Lys brødes i Dugdraaberne paa Græsset. Længere tilbage bredte Taagen sig over de høfede Marker, enkelte Strofer af en Sang lød i det Fjerne, af og til rullede en Vogn hen ad Veien, af og til gjæde en Lænehund i et af de nærmeste

Steder, det var det Eneste, som afbrød den dybe Fred og Stilhed, hvori Alt hvilede.

Claudia havde endt sit Spil, hun vendte sig om mod de to Tilhørere. Konsulen laa tilbagelænet i Gynge stolen, med Hænderne foldede over Hunden paa hans Skød. Jarlstad saae ud ad det aabne Vindue, han syntes ikke at lægge Mærke til hende, og hun vovede ikke at tale. Under denne Stilhed, hvori Naturens Alvor, dens Beemød og Fred synes at sænke sig ned i vort Hjerte, blomstrer Tanken mægtig og stor, som Planten under et Glas.

Der forløb en Tid saaledes. Claudia reiste sig, og gik hen til ham, lydløs og dvælende, han hørte det ikke. „Hvad fattes Dem?“ sagde hun med denne inderlige og bløde Stemme, som røbede hendes hele Deeltagelse. „De er saa alvorlig i aften. Er der hændet Dem noget Ubehageligt? Deres Moder er da ikke syg?“

„Jeg feiler Intet,“ svarede han, idet han lod sin Haand glide hen over Panden, som om han vilde forjage alle de Tanker, der husedes indenfor.

„So bist!“ vedblev hun, „De er forstemt. Fortæl mig Aarsagen. — De betænker Dem, jeg maa altsaa forekomme Dem meget egenhærlig, siden De ikke troer mig istand til at fatte Andres Sorg. — Jeg spiller for Dem, og

De hører det ikke, jeg taler til Dem, og De svarer mig ikke, hvorfor er De saa uopmærksom mod mig iaften?"

"Jeg er ikke uopmærksom i den Betydning De mener, thi jeg sad og tænkte paa Dem. — Jeg holder af Dem," vedblev han med Læber, der stjalode, og med en Røst, der lød saa frygtfuld og bange, at den neppe syntes at naae hendes Øre. — "Jeg har holdt af Dem, jeg troer, ligesaa den første Dag vi mødtes, mere end af nogen Anden, mere end jeg holder af min Moder," følede han til og taug, som om der efter dette ikke lod sig sige mere.

"Jeg veed det nok," svarede hun med Dine, der straaledede af en usigelig Lykke, "De har ikke kunnet dølge det, men gjør det Dem saa bebrøvet?"

"Ja, naar jeg frygter for ikke at kunne være det for Dem, som jeg gjerne vilde. Jeg har sagt det til Deres Fader," vedblev han lidt efter, da hun ikke svarede.

"Hvorfor?"

"Fordi jeg vilde have trukket mig tilbage, hvis han misbilligede denne Følelse."

"Kunde De da det?" spurgte hun og lagde sin Haand paa hans Skulder.

"Al! her var jo ikke Tale om mig, jeg vilde kun fritage Dem for enhver Kamp mellem

ne Ønster og hans. — Jeg har kun meget
at sige Dem, — mit Liv vil gaae hen i
arbejde for at erhverve det Nødvendige, det vil
være en saare besværlig Stilling. Derpaa var
at jeg sad og tænkte nu uhyggelig.

„Min kjæreste Ven,” svarede hun, „det er
det Bæste; men i det Liv, jeg hidtil har
levet, er jeg bleven forvænt, forkjælet til det
kolde. Er jeg ogsaa Den, De troer, og vil
finde det hos mig, som De søger? Det er
derfor jeg gør mig bange. — — Ved mig! Hjælp
mig!” bedblev hun, og sluttede begge sine smaa
hænder sammen om hans, og bøjede sig ned
over ham i en halvknælende Stilling; „bær
med mig, naar jeg feiler, saa vil jeg gjøre
hvad jeg kan, for at blive, som De ønsker;
vil være Dem en trofast og hengiven Hustru.”

Hun hvilede denne Bøn til ham med en
røst, saa ydmyg og rørende, at den trængte
ind i det inderste Øjeblik af hans Hjerte. Aldrig
havde hendes Bine forekommet ham saa smukke,
smaa, saa blide.

„Hvad er det, de To sidde der og hvile
sig?” spurgte i dette Dieblis Graa, som vaag-
ede, idet Hunden gled ned fra hans Skød,
forbavsset over den dybe Stillehed saae han sig
til alle Sider, for han fik Die paa dem.

Hundredre Kar, af Poul Munk.

Claudia holdt Jarlstads Haand i sin, idet hun reiste sig op og gik hen til Faderen.

„Det er rigtig smukt," sagde hun, „at min egen Fader gaaer og bærer paa Hemmeligheder, der angaae mig saa noie, uden at turde betroee mig dem."

„Naa, har han nu sagt det?"yttrede Konfulen smilende, „det kunde være skeet for længe siden. Han forbyd mig jo at tale derom. Hvad har Du svaret?"

„At siden Du ikke har større Tillid til mig, vil jeg forlade Dig og see, om jeg kan erhverve mig hans."

„Gud velsigne Der, Børn!" udbrod Graa, idet han pludselig slog over i en yderst komist Betoning af Pathos. „Vorherre lade det blive til Eders Lykke. Hvad der er skeet i aften, har længe været mit kjæreste Dnske. — Naar De faaer hende, Jarlstad, har jeg givet Dem det Bedste og Dyrebareste, jeg eier. Vær god imod hende! At hun vil gjøre Dem lykkelig, er jeg overbeviist om. Det er et godt og herligt Barn. Jeg burde ikke sige det som Fader, men jeg siger det alligevel. Foruden det, at hun er det Nydeligste og det Yndigste, jeg kjender, saa har hun i al sin Levetid ikke voldt mig en Minuts Sorg; jeg veed ikke en eneste Feil hos hende, og havde hun haft nogen, kan De

, jeg skulde nok have fundet den, for jeg med to skarpe Dine. — Men siden I nu taget Eders Bestemmelse, vil jeg sige een og den skal mintro staae fast. Jeg holder ikke af de lange Trolovelser; I vide, at jeg en resolut Mand. Har man fattet en Plan, udfører man den; ingen unødvendig Betænkning; og hvad er Trolovelsen Andet end Betænkningstid? Om en Maaned skal Brylløffet staae."

Carlstad vilde svare, men Claudia lagde Hoved op imod hans Skulder og hviskede:

"Lad ham have sin Villie iaften, imorgen er jeg den dog, som jeg vil — som Du vil!"
sagde hun sig.

Konsul Graa reiste sig op fra Stolen og brød: „Kom hen til mig, Svigersøn, omfavn mig, kys mig! De er en Mand efter mit beh."

Carlstad maatte adlyde, der var ikke Andet. I dette Dieblit luskede Tante Jacobine sidorene op og sagde, at Middagsmaden var tebe.

"Kom herhen, Søster!" udbrød Konsulen tideligt, „og snst mine to Børn tilhølle, de trolovet sig iaften, og jeg har givet dem en Betsignelse."

Tante Jacobine slog Hænderne sammen

med et lille passende Udbrud af Overræstelse, Taarerne kom frem i hendes Dine, medens hun rakte begge sine Hænder hen mod Jarlstad.

„Jeg vil ønske Dem tillykke,“ sagde hun bevæget, „og det af mit inderste Hjerte, thi De faaer rigtignok en uburbeerlig Glat i Claudia. Hun har ikke været os til Nytte her i Huset, som en af mine Veninder forleden sagde, men hver Dag har hun været os til Fornøielse og stor Belsignelse. Hvorledes det vil gaae os, som miste hende, det begriber jeg ikke.“ Der- efter begyndte Tante at hulke, og skjulte Ansigtet i sit hvide, nysstrøgne Lommetørklæde.

Konsulen lod bringe to Flasker Champagne op til Bordet. „Jeg har saamænd gjemt denne Vin i to og tyve Aar,“ bemærkede han, med en Betoning, der paabød Opmærksomhed. „Jeg købte den fra det store russiske Linieskib, som strandede udenfor Kronborg.“ Dermed fyldte han Glasene, reiste sig og udbragte en ny Hylønstning eller rettere sagt holdt en ny Røstale over Claudia. Da Staaen var drukket, fyldte han Glasene paany, bestandig staaende, og udbrød derefter:

„Stig mig nu, Jens Casper Gylbing Jarlstad, hvorfor har De bestandig søgt at dølge den Titel og Rang, som knytter sig til Deres

vn? — Hvorfor kalder De Dem ikke Baron,
 en De dog engang er det?"

Dette Spørgsmaal gjorde en umaadelig
 rkning blandt de Tilstedeværende. Alles Blikke
 lede paa Jarlstad. Han smilede, saae op
 a Graa og svarede:

„Hvis jeg var rig, og kunde leve efter
 n Stand, vilde jeg have nævnet den, nu er
 derimod ikke rig, mit Baroni er en lille
 ondegårdovre i Jylland, jeg søger mit Ud-
 anne ved at være Civilingenieur, lægge Drain-
 , lave Bygninger og Vandafledninger for
 lk, derfor kalder jeg mig ikke Baron.“

„Ja, jeg spørger kun,“ vedblev Konsulen.
 jeg er vlist den Mand, der sætter saa lidet
 tis paa Titler og Rang som Nogen, hvad
 det Hele Andet end Flitterværk og For-
 ngelighed, men en altfor vidtdreven Besteben-
 kan ogsaa være en Art Forsængelighed,
 obfætningerne berøre hinanden, og De maa
 kelig tillade mig, at jeg søger Baron foran
 res Navn, naar jeg imorgen gaar op til
 rskov og bestiller deres og Claudias Visit-
 t. — Navnet Gjylding er mig forresten vel-
 kendt,“ vedblev han uden at give Jarlstad
 d til Svar, „en af mine Forfædre, jeg veed
 ntro ikke, om han ogsaa skulde have haft
 res Mani for at følge sin Stand, maaskee

var han Abelsmand, maaſtee var han det ikke, men han hed Henning Graabuf, en vældig Skytte var han, det er afgjort og ſkal have ſpillet en vigtig Rolle i Forblindelſe med Slægten Gylbing under en af vore forrige Konger. Senere blev Graabuf til Graa, mit Navn er blevet kortere, Deres forlænget."

"Min Familie har ikke efterladt noget ſkriftligt Vidneſbyrd om ſig," ſvarede Jarlſtab, "jeg veed blot, at en af mine Forfædre, en likslyſten Perſon, efterat have ſolgt, hvad han eiede i Danmark, drog over til Slaane, giftede ſig ind i en ſvenſk Familie, optog dens Navn Jarlſtab i Forbindelſe med ſit eget og blev ſenere gjort til Baron under dette Navn. Det er Alt."

"Ja, og ſiden Baronen nu har Forſtefødsſelskabet fremfor Ingeniøren, ſaa ſætte vi ham paa Viſittkortet. Er det ikke ogſaa Deres Duſte?"

"Nei," ſvarede han, "det er ikke mit Duſte, men jeg bøier mig for Deres."

Om Aftenen, da Jarlſtab var taget bort, kom Tante Jacobine hen til Claudia, udbredte ſin Arme mod hende og trykkede hende til ſit Brøſt, idet hun henrykt og begejſtret udbrod: "Baroneſſe! — Du Baroneſſe! ja, det kunde da rigtignok heller ikke godt være mindre."

er det, jeg altid har sagt om Claudia, hun
n søbt Adelsdame, i Sprog, i Væsen, i sin
Maade at være paa."

"Baronesse!" gjentog Konsulen med et
nferende Smil, idet Claudia vandrede fra
tens Arme over i hans. "Kan Du nu
aae, hvad jeg meente med at saae ham i
Hus?" hvisttede han i hendes Øre. "Jeg
e, hvem han var, fra den første Dag, han
her. At han vilde synes om Dig, var en
følge. Har jeg ikke baaret mig ret riffigt
den Sag?"

Claudia svarede med Genstavelsesord paa
er Tiltale. Hvad skulde hun desuden svare?
Stakkels Barn! Burde hun ikke troe paa
Kontaler, som hun nu havde hørt paa i
thve Aar, hvorledes skulde hendes Fader og
te kunne ville stufte hende? Alt, hvad der
hændet lasten, forekom hende som en Drøm;
var trolovet med ham, der hverken havde
t hende saamegen Hyldest eller Opmærksom-
som hun var vant til at modtage af alle
re, medens hans Røst, hans Blik, blot Ly-
af hans Gang, allerede længe havde bragt
es Hjerte til at banke. Hvorledes lader
sig forklare? Nu turde hun tilstaae det,
elstede ham, havde i de sidste sex Maane-
un levet med Tanken paa ham, hun tilbød ham
Hirehundrede Aar, af Poul Munk.

med al den Underlighed, de sundne Dage havde forberedt hos hende, med al den Eyrif, der boer i en ung Piges Hjerte. Efterat han først engang havde bundet denne Blads hos hende, kunde det heller ikke være Andet: han var bleven det levende Billede af alle hendes ørkesløse Dages Haab, Fortiden var et Løfte, det nuværende Dieblif Opfyldelsen; hun kjendte Berden af Romaner, havde lært Kjærlighed af Romeo og Julie, saae i Egteløbet kun en fortsat Tilbedelse, endnu mere gløbende end den, hun hidtil havde modtaget i Hjemmet. Alle disse Drømme og Forbentnlager, hvori hun ligesom igjennem et Vindue stirrede ud paa Fremtiden, kom han nu for at virkeliggjøre.

Mod det hurtige Giftermaal havde hun heller Intet at indvende. Der hviler paa Bunden af enhver Kvindes Hjerte en vis Trang til at knytte sig til Manden, og den stiger med Aarene. Er det en forsængelig Frygt for at være bleven veiet og fundet for let paa Livets Marked? Er det en Trang til at dele de Skatte af Omhed og Hengivenhed, hun eier, til at spille Forsnyets Rolle for en Anden? Er det en Havn, hun søger, efter en stormfuld Fortid, eller en Røgle til den gylde Port for en Fortids gløbende Drømme? Det er ikke let at bestemme, — Trangen er der.

Næste Dag havde Konsulen travlt; han gik til Byen, gik i Klubben og fortalte aldeles frivillig i Samtalens Løb, at hans Datter ogsaa havde trolovet sig med Baron Gylding Jarlsstad. „De har vel hørt denne bekjendte ædelige Familie nævne; man finder den næsten paa hvert andet Blad i Sverigs Historie.“ Efter Klubben gik han til Ferslev og bestilte det bekendte Visittkort med Baronens og Claudias Navne; det blev omdeelt til alle mulige Venner og Bekjendte.

Nogle Dage senere var der stort Selskab paa Landstedet, ved hvilken Leilighed Chambragen fra det russiske Linieskib atter saae Datterens Ansigt. Baron blev forestillet for Alle, Baronens Staal blev drukket; Tjenerne havde faaet den strengeste Befaling til kun at kalde ham saaledes. Det var, som om man stræbte efter at erstatte Jarlsstad Tabet af den Rang, som han saalænge havde levet foruden; fra nu af begyndte den uafbrudt for hans Datter.

„Det vil jeg sige Dig,“ udbrodt Konsulen, den første Dag Claudia efter Trolovelsen kjørte til Byen for at gjøre Indkjøb, „jeg har den Hensigt til Dig, at Du i Valget af Stoffer bevidst tager Hensyn til din fremtidige Stilling. Det er ikke Madam Jarlsstad, ligesom din salige Moder var Madam Graa, det er Baronessse

Gylthing Jarlstad, Du har at soutenere. — Glem ikke det, mit søde Barn! Adel forpligter."

"Det er en lykkelig Brud, jeg huster paa," svarede Claudia, idet hun strakte sin Haand hen mod Faderen, for at han skulde kysse den, "en lykkelig Brud, og det veier mere end Topper paa Hestene og en Hieroglyf paa Bogndøren."

Men Claudia tænkte alligevel paa Baronessen.

I de følgende Dage kom der Besøg og Hønskninger allevegne fra, og da denne Storm havde lagt sig, maatte Jarlstad og Claudia kjøre om i Konsulens nye Vogn og aflægge deres Besøg, Jarlstad yderst tarvelig klædt, Claudia i en færagtig Pragt, der klædte hende fortræffende og vakte alle Veninders Skynshge. Hvad Gjomsruer og Modehandlerinder maatte lide i den Tid, det staaer optegnet i deres Kronike, med Farver saa mørke som Sødernes Erælleliv i Egypten, blot fik de den bedre betalt. Der var kun en Maaned tilbage, Konsulen holdt strengt paa sit Ord, det vidste Enhver, som kjendte ham.

En Dag var Claudia gaaet i Butikerne for at gjøre Indkjøb, hun havde vindstrænket Myndighed og en bestandig fyldt Pung i denne Retning. Midt i den ibrigste Undersøgelse af

hvre Bunte Silketoi, kom en Veninde til
 e, greb hendes Haand og drog hende hen
 en Tabouret ved Vinduet.

„Det var da godt, at jeg engang møbte
 , min sødeste Claudia,“ udbrod Damen,
 har været hjemme hos Dig to Gange, Du
 lid ude. Naar, saa Du er bleven forlovet;
 kjender ham, et rart Ansigt, en hypperlig
 dning, nogle kjønne Dine, hans Pande kunde
 taale at være lidt højere. Fortæl mig nu,
 dan det er gaaet til — aa Snak! Du skal
 Gud skrifte. I de sidste sex Maaneder har
 næsten ikke seet Dig, Du holdt Dig ind-
 et, der maatte nok arbejdes, hoab, ja det
 er ved Gud ingen Skam i, naar det blot
 er an, ellers er det uhyggeligt slaut, — som
 e Richter, Du! hun er ofte nær ved, og
 altid langt fra. Og om en Maaned skal
 have Bryllup, — men Du gode Gud!
 o skal det bethde? Forleden Aften talte de
 Dig hos Vaffes, Du veed nok, den lille
 sferer, med Toppen paa Næsen, saa er der
 som begynder at efterligne Rosenkilde i „Den
 ndesløse“, og dikterer Brevet: „Der maa
 dermed, for visse Marsagers Skyld.“ — Er
 ikke nedrigt, men Du kan tro, han bøde
 i Synden. — Hvordan er han ellers, han

feer altid saa alvorlig ud, er han morsom, er han fyrrig?"

"Jeg er lykkelig," svarede Claudia paa denne Gynndflod af Spørgsmaal.

"Ja, det siger man altid i de første fjorten Dage, det kende vi nok. Kom, lad os gaae op og spise en Kage hos Ottos og fortæl mig saa lidt om, hvordan Du har bestemt at indrette Dig, for Du raader jo derfor. Det skal da være Noget i den store Stil, noget Uført, — Baronesse! — Du har jo Raad dertil."

De gik til Otto, imidlertid sagde Claudia:

"Hvorledes vi skal indrette os, som Du siger, vil jeg overlade til Jarlstab. Jeg tænker mig, han vælger en smuk Egn i Nærheden af Kjøbenhavn og bygger os der en betvem Bolig, han forstaaer det jo saa udmærket, et Hus, hvori man kan see sine Venner og Bekjendte hos sig, for jeg kan ikke undvære Eder, selv om det kun var for at gjøre Eder til Vidner til min Lykke."

"Det kan jeg lide Dig for. Lad os sætte os herind i den lille Stue, saa kan vi see, hvem der gaar forbi med det Samme. Hvad saa videre?"

"Ja, hvad saa videre, Du Plageaand! Allerførst ville vi reise og blive nogle Aar borte, om Sommeren ved Badestederne, om Vinteren

Nizza, det glæder jeg mig ogsaa til. Jeg vil
 mig om, jeg vil fylde min Sjæl med Ind-
 af det Skønne og Vidunderlige, jeg hidtil
 kender af Bøger."

"Det gjør Du Ret i, min Unge! Natu-
 er ved Gud yndig, det har jeg altid sagt;
 jeg kunde faae min Gamle derhjemme til
 gaar noget mere ud; ikke engang i Livoli-
 ne vi komme. Men hvad siger din Fader
 at miste Dig saalænge?"

"Han mister mig ikke; jeg haaber, at han
 ser med os. Det har i mange Aar ogsaa
 ret hans Døtte at komme lidt ud."

"Sødeste Claudia! Lad være at slæbe din
 der med Eder! Du vil fortryde det. Du
 griber ikke, hvad det er for en Plage at have
 disse gamle Mandfolk med sig. Saa er det
 godt nok, og saa skulde det være anderledes,
 har man givet for meget ud der, og saa
 der spares her, saa duer Vinen ikke, og saa
 ides man om Drillepengene; Enhver vil følge
 Hoved, de bringe deres Prosa ind i Eders
 ikke, de slukke enhver Gnist af Poesi for Eder,
 Poesi skal der ved Gud til, det er der ingen
 naal om. Claudia, følg mit Raad og tag
 din Fader med! — Skal vi have en Fløde-
 alle endnu, Du? — Naar I saa kommer hjem
 jen, gjør Du vel Selstaber for os, Baller,

Firehundrede Aar, af Poul Munk.

et Kostumebal, Claudia, der er ikke noget Mor-
sommere til i Verden. Og din Baron, han
vil Alt, hvad Du vil, naturligvis, han ligger
for dine Fødder hele Dagen; men tag ham
itide, mit Barn, det roader jeg Dig til, begynd
først med at bressere ham til det, han siden
skal være, Du kender ikke de Mandfolk, slapper
man Tøllen, benytte de sig deraf. Her har
det vel ikke saa stor Fare, siden han er nødt
til at lystre Dig?"

"Hvorfor mener Du?"

"Du bringer jo Pengene. Forleden Dag
kommer jeg ind til Holms paa Østergade, ham
med den Kønne Svend, der sidder den føre
Grevinde derude fra Skovshoved og breder sig
paa en Tabouret midt for Disten. „Har De
hørt, at den unge Jarlsted gifter sig?" siger
hun til en Dame, der stod hos hende. — „Gif-
ter sig!" gjentager den Anden, „med hvem?"
— „Med en Million, siger man." — „Og
Medgiften?" — „En forbænt Datter." — „Det
er jo et daarligt Parti." — Det staaer jeg ved
Siden af og hører paa, er det ikke rædsomt?
— Jeg maa have en lille Flødebolle til; naar
jeg er rigtig glad, skal jeg altid herop og spise
Flødeboller."

"Din Grevinde tager dog feil, idetmindste
i det ene Punkt," sagde Claudia, „thi hvad

senge angaaer, saa var der Tale derom hjemme
forleden Aften. Jarlstad afflog at modtage
Togetsombelst. Da Fader nævnede min Mod-
enearb — er det ikke saaledes, det hedder? —
varede han: Bliu De ved at virke med den
om hidtil, De forstaar langt bedre at gjøre
Senge frugtbare end jeg."

"Sagde han virkelig det?"

"Ja det veed Gud, han gjorde."

"Hvor det var affekteret! Ja, de Mand-
folk, de Mandfolk! Det er dog mageløst, saa
ere ureflekterede."

"Hvad mener Du?"

"Jeg mener Ingenting. Det er godt for
Dig, mit Barn, at Du kan gaa med luffede
dine; det var saamænd Synd at aabne dem.
Lei, saa priser jeg ved Gud min Ritmester
Frenkrone! Han veed, hvad han vil; han
siner Fader ud til det Yderste. Naar han
over ham en Rhvads, siger han, saa skal jeg
saa have mig et Muulæsel til at bære min
dagage, bære et lillebitte Muulæsel. Det tal-
er han at holde den Gamle varm; han viser
g idetmindste, som han er."

"Hvad mener Du med dine Hentydninger,
Charlotte?"

Charlotte gav sig til at nynne:

„Men i det Samme Falden faae
En Rette og lod Mosen gaar.“

„Hvor Du er ondskabsfuld.“

„Søde Claudia! kan Du sige det? Nei,
men jeg kjender ved Gud Mandskontent, det gjør
Du ikke.“

„Vi faae ogsaa paa en ny Bogn foreben,“
vedblev Claudia, „den var foret med det yndigste
lysegule Atlast, Fader vilde have givet os den,
men det afværge de Jarlstad ogsaa, ikke engang
en stakkels Ridehest har han villet modtage, saa
Du kan hilse din Grevinde fra mig og sige,
det kan gjerne være, han faaer en forvænt Dat-
ter, men at han idetmindste ikke tager Med-
giften for Millionens Skyld.“

„Ja bryd Dig bare aldrig herom, Du,
hvem troer vel paa saadan Noget? Ikke engang
Den, som fortæller det; man lader det blot gaar
videre. Set vil jeg raade Dig til, mit søde
Barn! Bestil af Nytt og lad Dig sige saameget
Du kan faar Lov til, man har aldrig formeget.
Var jeg i dit Sted, Claudia, min Garderobe
skulde blive som en Dronnings.“

„Men Jarlstad sætter ikke stor Pris paa
Pynt, er det ikke kjedeligt Du?“

„Gud veed, hvad han da sætter Pris paa,
det maa være et forunderligt Menneſte. Du
maa opdrage ham, Claudia, tage ham i Skole

ay. Bevares! Kløkken gaaer til fem, de samle sigde hjemme og vente. Det er Glæden er din Vhffe, som lader mig glemme Alt. Glg med et lille Stykke op ad Vimmelfkafet, naaſtee møde vi Nielsen, han gaaer altid fra teatret paa den Tid. Er Du hjemme paa onsdag Aften, ſaa kommer jeg op og tager u Baron i Dieſhn. — Dressjeer ham itide, u. Farvel!" Dermed ſtiltes de.

Claudia var lykkelig eller troede at være t, hvilket da i Grunden kom ud paa Et. lle et eneste af Venindens Ord naaede til ndes Hjerter. Konſulen gif omkring med Seir- rrens Triumf ſtredet i enhver Mine. Han ſad to af Cæſars Egenskaber og gav ſin Dat- r den trekie, han kom, han ſaa og lod hende nde. Claudia ſlyngede ſine Arme om hans als, dullede ſit Hoved ned mod hans Brøſt g hvilede:

"Du er en kjærlig Fader, og Du ſkal være elſignet for din Idee med at føre ham til os."

"Du er altsaa lykkelig, mit Barn! Gjentag et for mig, jeg trænger ikke til at høre andet."

"Lykkelig!" gjentog hun, med diſſe ſtraa- ende Mine, der forud gjorde enhver Forſikring berflødig. "Døm ſelv, naar jeg ſiger Dig, at en Karlſtad, jeg kjender nu, forekommer mig

langt større, ædlere, herligere end ham, jeg tro-
lovede mig med hiin Aften. Det synger i mit
Hjerte, jeg sover ind med Tak til Gud og Dig,
jeg vaagner igjen med en Følelse, jeg kun kan
sammenligne med den, jeg kjendte som Barn,
naar det var Søndagsmorgen, naar jeg var fri,
naar det var Fjstdag."

"Han forekommer mig noget stille, lidt
indesluttet, lidt eensformig."

"Sik ikke det. Naar jeg sidder ved hans
Side, og han holder min Haand i begge sine,
som om han frygtede for, at Nogen skulde tage
den fra ham, da skulde Du høre disse dæmpede,
hviskende Ord, som strømme fra hans Sjæl,
da er det, som om Alt blev større, rigere om-
kring mig; han hæver mig i min egen Bevidst-
hed, da er det, som om han drog Forhængen
tilsides for et fremmed Land, hidtil ubegrebet af
mig, hvort Alt er Sollys og Skjønhed; da
føler jeg først ret, i hvilken Grad vi tilhøre
hinanden, hvor aldeles vi ere skabte for hin-
anden, det er ikke Planer for Fremtiden, men
Poesi, han hvisker i mit Ore, ikke Kjærlighed,
men Tilbedelse."

"Det er godt, som det er, mit Barn! jeg
vidste det, da jeg valgte ham, din Fader er kun
en jevn og ganske almindelig Mand, — jo—o!
jeg er, jeg har ikke lært nogen af disse ny-

rodens Videnskaber, som man utilbogs sætter
 en stor Pris paa, men jeg har lært at kjende
 Menneskene, og det tilbunds. Den skal rigtig-
 nok staae tidlig op, som vil stufte Konsul Graa.
 Det kan Du stole paa."

"Fatter Du nu," vedblev Claudia i denne
 abhørdes Underviisning for Selvsforgudelse,
 hvorfor jeg bestandig tilforn maatte blive ube-
 roet, naar Nogen nærmede sig til mig og til-
 røb mig Haand og Hjerte? — Du troede mig
 selv, jeg var det ogsaa, jeg savnede Sandhed,
 og havde hos dem Alle, det var ikke mine Drømme,
 men sandt Ord til, ikke mine Længsler, der mødte
 mig. Jeg var som Bjerget i det arabiske
 øenthr: Alverdens Raab og Magt forslog ikke
 mig at aabne det. Det vedblev at være lukket
 indtil Den kom, som kjendte det hemmeligheds-
 fulde Ord, der løste det Bundne, han behøvede
 blot at hviste: „Gefam, luk Dig op!" for ham
 åbnedes det sig i al sin Herlighed. — Jeg elsker
 ham! — Og det Taus og Hemmelighedsfulde,
 som synes at bebrejde ham, er kun en ny Skjønhed
 af mine Dine. Læg Mærke til den Magt og
 Fortryllelse, der ligger i det Ubejendte, det
 Uegte og det Aneede, er det ikke Allden til alle
 andre Videnskaber? — For mig ligger selv noget
 Religionens Størhed deri. Han er desuden
 en taus og hemmelighedsfuld mod Andre, ikke
 et Hirdendyr, af Poul Runz.

mod mig. Der er noget Storslaaet i denne hans Ro og Sinds Rigebragt, noget Ribberligt, som passer saa lidt til vor Tid, i hans dybe Uvillie mod alt det Veregnede og Smaalige. Der er Stotte, der er Tryghed hos ham, og alle Kvinder trænge til denne Forvisning. — Jeg elsker ham."

Saaledes var Claudias Høisang i et af disse Begejstringens lyttelige Dieblille, hvori Hjertet udbildes, hvori man som Atlas troer at kunne bære Himlen paa sine Skuldre. Stakkels Barn! Hvor var hun dog langt fra Sandheden! Hun holdt sig overbeblift om, at hun elskede ham, hun elskede kun sig selv i det Lys og den Tilbedelse, han udbredte omkring hende. Hun bedømte Overfladen, hun havde aldrig begrebet Andet af Livet.

Tiden gik, der var kun nogle faa Dage tilbage af den fassatte Maaned. Claudia levede som i en Fecberden: hun opfyldte alle Værelser med sin Sang, frisk og jublende som Værken en Foraarsmorgen; hun lod sig sje et utroligt Forraad af nye Kjoler, Selskabsdragter og Baldragter. Graa fandt som altid enhver af hendes Idær fortrinlige, skjøndt det var ham, der betalte dem.

"Find paa Noget!" sagde hun en Aften til Tarslud, "bed mig om et Offer, lad mig

og ogsaa kunne gjøre Noget for Dig, at Du
te bestandig skal være Den, der giver, jeg
en, der modtager."

Barlstad smilede. „Vilde Du da opfylde
min Bøn, hvis jeg nu virkelig havde Noget at
bede Dig om?"

„Kan Du tvivle derom, min Ven! Jeg
vilde være lykkelig derover, især hvis det var
Noget Stort, Noget, der virkelig kostede mig
overvindelse."

„Nu vel! Jeg har en Bøn til Dig. Lad
Du opsætte den omtalte Udenlandsreise til næste
Sommer. Jeg fører Dig da over til min
Mor i Jylland, til min Moder, hun længes
efter Dig, hun vil blive glad over at see Dig,
og gjøre Dig Stilsmissen fra din Fader min-
de sølelig. Vi ville tilbringe en Tid der i
Ruh og Stillehed, jeg har Noget at ordne, For-
ordninger at udføre, Pligter fortsat, som hvile
paa mig."

„O, er det ikke Andet," sagde Claudia,
naturligvis, det er afgjort, at vi reise til
Jylland, der er vist ikke saa slemt, som jeg
forestiller mig, idetmindste ikke naar Du følger
med. Jeg glæder mig til at komme paa Lan-
det, jeg vil have godt deraf, jeg trænger til at
friske mig, man spredes her i Kjøbenhavn i
sind forskellige Interesser, derovre vil jeg

kun have een. Jeg føler saa vist, at jeg besidder flere gode Egenstaber, end Du kender, de ville udvilde sig der. Jeg vil over og kjæle for din Moder, leve sammen med hende og Dig alene, drikke frisk Mælk hver Morgen, det bliver jeg fed af, som Du saa godt kan lide, paa Landet faaer man ogsaa hver Dag nyhærnet Smør til Frokost. Det skal blive herligt!"

Under disse Udbrud kom Konsulen ind i Bærelset. Claudia vedblev:

"Kjære Fader! Kom lidt herhen, sæt Dig ned og hør vel efter! Jeg er bleven enig med Karlstad om noget Utroligt. Vi reise ikke udenlands strax efter Vielsen, som hidtil var bestemt."

"Reise vi ikke udenlands," udbrod Graa, "hvad skal det sige?"

"Jeg vil først over til Sykland og hilse paa den gamle Baronesse, ja, det nytter ikke, Du sætter dit alvorlige Ansigt op, for nu vil jeg ogsaa have min Villie engang, jeg bøier mig ellers altid for Din. Hvorfor jage saaledes afsted, spørge alle Menneſker mig, reise udenlands om Vinteren, hvad ligner vel det? Har Du hørt, at Nogen af vore Bekjendte reise til Bjergene for at see paa Sneen?"

"Hvorlænge skulle vi da vente med at reise?"

„Til Foraaret, til Sommer, naar Storken
 kommer, saa skriver jeg til Dig, saa er Du
 erdig og reiser over og henter os, og maedens
 er borte, berobre i Syssland, vil jeg søge at
 vide hos Jarlstads Moder det, jeg mister ved
 være stilt fra min egen Fader.“

Konsulen reiste sig op fra Stolen og gik
 nogle Gange frem og tilbage paa Gulvet.

„Ja, ja! Naar det ikke kan være ander-
 des, faaer jeg jo finde mig deri. Jeg er in-
 en Tyrann, ingen egenhjaertlig Fader, der søger
 sætte min Mening over Andres. Reis I
 ed Gud, Børn, siden det er dit Døst, Clau-
 a; jeg sender Jarlstad for vel, til at han
 lde overtale Dig til at reise til Syssland, hvis
 du havde Noget derimod. Det kunde han
 st ikke.“

Jarlstad vedblev at tie.

„Hvad mig selv angaaer, saa nægter jeg
 ikke, at denne Tiden jo kommer noget uven-
 t; det har i mange Aar været min Lyst, min
 æreste Tanke at reise udenlands, altid var der
 noget iveien; saa tilloob min Tid det ikke, saa
 vde Claudia ingen Lyst. Jeg længtes efter
 see Bjergene, gjorde jeg, efter Floderne og
 skummende Vandfald. Fordi man tilbringer
 et Liv i en Butik, kan man gjerne have Sands
 or noget Høiere og noget Edlere, for Poesi

forisagt, og jeg holder af Poesi, det ved Gud, jeg gjør. Jeg mener ikke disse tvethdige Romaner, som man undseer sig for at stille op i sin Reol, eller disse syb Vinds lange Historier, som skulde deres Heste ned i alle mulige Rædsler og Uhykker; jeg holder af, at de faae hinanden, som hos Andersen og ham, denne Peter Dickens, hvad det er, han hedder."

"Charles Dickens", rettede Claudia.

"Peter eller Charles, det kommer vel ud paa Et. Det er ikke Fornavnene, der gjøre os til det, vi ere. Med Hensyn til Reisen længe jeg efter at see nogle af disse hersens store og mægtige Naturscønomener, som jeg hidtil kun har kjendt af Læsning. Endnu mere længe jeg efter de store Byer, efter Paris og Lyon. I Paris vilde jeg see, hvorledes de bære sig ad med at fabrikere disse dobbelte Vatter, som vi her ikke kunne komme efter at lave; der lod sig gjøre uhyre Forretninger i den Retning. I Lyon vilde jeg naturligvis see, hvorledes de væve de bekjendte franske Chavler. Det er en Tilboielighed, der er bleven gammel med mig; vi have sidet mangen Vinteraften og talt derom, jeg og Sulle. Jeg mener min fælle Rone."

"Det er altsaa afgjort", vedblev Claudia, "vi opsætte Udenlandsreisen til Sommer, og

g tager over til Island og lader Baronesse
 Carlstad kjæle for mig i Winter."

"Men Noget for Noget," tilføiede Graa.
 Naar jeg giver efter i et Punkt, skal Baronen
 intro give efter i et andet."

"Det er ikke mere end billigt," sagde
 Claudia.

"I hvilket mener De?" spurgte Carlstad.

"De skal tage imod de to Heste, vi talte
 om forleden; denne vedholdende Bægning mod
 alt, hvad jeg gjør mig en Glæde af at byde
 Dem, grændser til Særhed, ikke sandt, Svi-
 nson?"

"Maa jeg selv vælge de to Heste?"

"Om De maa? Vælg de kostbareste, der
 findes indenfor Kjøbenhavns Porte, og De skal
 have dem."

"Jeg meente ikke af den Grund."

"Jeg forstaaer Dem saa godt; imorgen
 vælger De Hestene, saa kjøre vi en Tour med dem
 og prøve dem iovermorgen. Dermed er den
 Historie ude."

Næste Formiddag udbrod Konsulen i For-
 ansættelse ved at see Carlstads Valg af de om-
 talte Heste; det var to svære og klodsede Dyr,
 etbyggede, men kraftfulde og kun tjenlige for
 i Arbeidsbogn, medens Graa derimod havde
 teent to kostbare Paradeheste foran den Bogn,

Hirshundrede Mar, af Poul Runk.

han havde isinde at forære sin Datter paa hendes Bryllupsdag, men Jarlshad holdt paa sit Valg, og derved blev det.

Samme Morgen fik Claudia uhyre travlt, hun lod sig sje to Kammerdugs Forklæder, kantede med brede Kniplinger og to smaa lokette Kommer paa Siderne.

„De maa endelig sørge for, at de blive færdige i betimelig Tid,“ paalagde hun Syjomfuen. „De ere høist nødvendige for mig, naar jeg kommer over til Island og skal være huslig.“

De to Forklæder med deres ægte Kniplinger udsyldte hele Claudias Begreb om Hums-lighed.

Om Formiddagen kaldte Konsulen hende ind til sig; hun skulde binde hans hvide Hals-tørklæde, en Forretning, som paahvilede hende, og som hun udførte til en Guldkompenhed, der daglig fremkaldte nye Lovtaler.

„Hvorledes synes Du saa om Hestene?“ spurgte hun.

„Han er egen i dette som i alt Andet,“ svarede Graa, „men tal ikke til mig, jeg har noget Vigtigt at tænke paa.“

Tørklædet var bundet, Sløifen sad udmærket. Graa stod foran Paaklædnings-speilet og redte de tarvelige Rester af sit Baghaar frem

der Panden med denne komiske Omhu, der
 in skjuler vore Mangler for os selv. Claudia
 d og bladede i Aviserne.

„Tag en Pen,“ sagde Graa, „og skriv!“
 Efter et Diebligs Betænkning dikterede han:
 En Kvinde — nei, freg ud! — en Engel, i
 vis Mund der aldrig er sunden Svig —
 Svig — har Du det?”

Claudia skrev.

„Find et Udtryk for min bundne Tanke.
 Har Du det?”

„Bundne Tanke,“ gentog hun.

„Fra Kirkens Helligdom, fra Alterets Fod
 al denne Hilsen klinge som en Velsignelse fra
 Faders Hjerte. Har Du det?”

„Det har jeg.“

„Tankefreg! — Min Taknemmelighed skal
 saae i Forhold til den Tjeneste, jeg beder Dem
 om at yde. — Det er godt, mit Barn! Kys
 mig. Saa er der ikke videre. Jeg kommer
 tidlig hjem til Frokost idag.“

Claudia saae paa Konsulen, smilede, men
 sagde Intet. Hun var fortrolig med disse smaa
 Fiendskabsligheder.

Lidt efter forlod Graa sin Bolig, isort sort
 jole under Overkassen. Denne Dag har han
 et store Ordenstegn; der var allsaa noget Ual-

mindeligt paafærde. Han gik op til Præsten ved Garnisonskirken og lod sig melde.

„Herr Pastor!“ begyndte han i den bekendte Talerstilling og med en Stemme, der skjælvede som en Skuespillers, naar han føler sig greben af et rørende Sted i Rollen. „Jeg veed ikke, om De kender mig. — De tier, De kender mig ikke, Deres Fattige kende mig og jeg kender Dem. De er en Mand, der forstaaer at røre og henrive, det er ikke udenad lærte Ord eller Fraser, som give Dem denne vidunderlige Magt over deres Tilhørere, kun det, der kommer fra Hjertet, gaaer til Hjertet.“

Præsten saae op. Da Konsulen vedblev at staae, reiste han sig ogsaa.

„Hvormed kan jeg være Dem til Tjeneste?“ spurgte han, lidt ubeslutsomt, hvor denne Indledning skulde føre hen.

„Jeg har en Datter,“ vedblev Konsul Graa, „mit eneste Barn! Jeg har trolovet hende med Baron Gyldeburg Jarlsstad, De har vist hørt denne bekendte adelige Familie nævne; man finder den paa hvert andet Blad af Sveriges Historie. Jeg ønsker, at De skal vie dem i Deres Kirke Fredag Eftermiddag Klokken halvsju. Mit Kort har sagt Dem mit Navn, min Datter er en Engel, i hvis Mund der aldrig er funden Svig, har De nogensinde bekræftet

Bagt, som bærer Forjættelse om Lykke i sit
 Job, saa maa det være denne. Benyt det i
 Deres Tale, find et Udtryk for min bundne
 Aste, De forstaaer det. Fra Kirkens Hellig-
 an, fra Alterets Fod lad Deres Ord, — lad
 Deres Ord, mener jeg — klinge som en Bel-
 nælse fra en Faders Hjerter. Min Taknem-
 hed skal staae i Forhold til den Tjeneste, som
 beder Dem om at hde."

Derefter tog Konsulen sin Lommebog frem,
 erede Præsten Claudias og Jarlsbads Døbe-
 ler, samt Kongebrevet og lagde ovenpaa disse
 dokumenter et lille firkligt sammenfoldet Papir,
 m indesluttede en ny Hundreddalerseddels.
 præsten aabnede det uden at vide, hvad det var.
 raas smilede, lagde sin Haand paa hans og
 gde:

"Vi reise strax efter Vielsen, og jeg er en
 stand, som holder af at have Alt i Orden."

Præsten bukkede, udbad sig endnu nogle
 plysninger og lovede at gjøre sit Bedste med
 ensyn til den omtalte klingende Betsignelse.
 onsulen anbefalede sig og gik.

Om Aftenen blev Claudia atter kaldt ind
 hans Bærelse, hvor han forelagde hende en uhyre
 ng Opskrift paa de indbudne Brøllups-gæster.

"Har Du Noget at bemærke hertil?"
 urgte Graa.

Claudia gennemlæste Listen to Gange. „Lutter Kors, lutter Baand og Stjerner og adelige Navne“, bemærkede hun smilende. „Det er jo en Illustration af den hele Statskalender, Du samler til mit Bryllup.“

„Naa jeg være fri for Frøkenens Spydigheder,“ sagde Graa. „Jeg kaldte Dig herind for at spørge Dig, om der var Noget, jeg havde glemt?“

„Jeg troer snarere, Du har hustet for Mange,“ svarede hun og kysede Faderens Pande.

Saa kom den vigtige Dag omsider. November-julen skinnede efter bedste Evne, og da dens Lys var slukket, lod Konsul Graa tænde sexten store Begkrandsse, plantede i to Rækker udenfor Kirken. Det duftede derinde af Grønt og Blomster og brændt Enebær, det straaede af Lys, alle Sides stole vare besatte af deeltagende Venner og Bekjendte. Der var blevet uddeelt Billetter til Kirken, som kunde afhentes Dagen iforveien hos Konsulens Portner. Oppe paa Galleriet havde Graa faaet samlet et lille udvalgt Antal af det kongelige Theaters Sangere og Korpersonale. En bekjendt Veligheds-poet, hvis Lobsange vare at faae tilløbs for en billig Penge, og som ovenikjøbet selv foranstaltede dem aftrykte i Berlingske Tidende Dagen efter,

havde forfattet et Digt i Ror og Solonumre, som blev uddeelt paa rosenrødt Silkepapir af Graveren indenfor Kirledøren. — Altsammen Overraskelser til Claudia, Altsammen Udirig for det, Konsulen kaldte sine bundne Tanker.

Claudia selv var henrivende; et lydeligt Udbrud af Bystuernes Henrykkelse lød omkring hende, da hun steg ud af Vognen og med Konsulen paa den ene Side, en lille fed Kammerherre paa den anden stred hen over det blomsterbestrøede Tæppe, som førte til hendes Plads.

„Hun ligner en Fee i en sneehvid Skj!“
 gispede en af Bryllupsgæsterne til Graa.

„En Fee i en sneehvid Skj!“ gjentog den henrykte Fader og trykkede Vennens Haand. Det Billede glemte han i sit Hjerte.

Om Aftenen var hele Gaden spærret af de forskellige Herstaders Tjenere og Vogne. Det var næsten ikke muligt for Politiet at opretholde den nødvendige Orden, saa stor var Trængselen og Tillobet af nysgjerrige Tilskuere. En Række af Begrandse omgav Brudehuset. Antekammeren paa Hjørnet havde tændtlys i alle sine Kjældervinduer, Bageren ligesledes, Madam Davidsen havde illumineret, Silke- og Manufakturhandleren i Vimmelskæftet havde ogsaa illumineret.

Næste Formiddag, da Klokken slog tolv, Strepundrede Mar, af Poul Ruml.

holdt en Reisevogn i Borten. Den bragte de Nygifte til Karlstads Gaard i Jylland. To Dage isorbeien havde der været stor Udfilling af Claudias Brudeudstyr for Venner og Bekjendte. Der behøvedes tre af de største Palkvogne for at bringe dette Udstyr til Bestemmelsesstedet.

VI.

Vi rive ned, hvad vi byggede.

Fem Maanedes efter, altsaa i Begyndelsen af April, kjørte en udmærket elegant og smagfuld Vogn ud af Vesterport og fortsatte Reisen fra By til By gennem Sjælland og Fyen til Jylland. Paa begge Døre af denne Vogn saae man et stort adeligt Vaaben i Rødt og Grønt, der gjorde en hypperlig Virkning paa den lysegule Grund. Hvad der endnu vakte større Opmærksomhed end Vognen, var et sjældent smukt og kostbart Forspand af fire fulsorte Heste med blinkende Topper i Panden. En Rudst og Tjener i mørkegrøn Frakke, kantet med brede Baand, der bære det samme Vaaben som Vognen, fuldførte det Herstabelle i denne Forestilling.

Indenfor de aabne Vinduer saaes en gammel Mand, lænet tilbage i Hynderne, et smilende, særdeles veltilfreds Ansigt, et stort Baand

en lille Orden paa en sort Kjole. Det var Konsul Graa, der reiste over til Sylland for besøge sin Svigersøn. Vognen og Hestene vare en Gave, som han havde bestemt for de lykkelige Egtefæller.

Reisen gik ikke videre hurtig; der var ingen Grund til at ile; de kostbare Heste maatte enden staaes. Om Aftenen lod Konsulen indmelde som Fremmed i Klubben i enhver By, hvor han tovede, spillede Domino med Borgeme, holdt smaa Taler om Fjernveie og Kommu- nicaafgifter, og var altid redebon til at give enhver ønskelig Oplysning til den, der ønskede kjende Maalet for hans Reise.

„Jeg tager over til min Svigersøn, Baron Gylding Jarlstad,“ fortalte han. „De har vist nok hørt denne bekyndte adelige Familie nævne, man finder den paa ethvert Blad af Sverigs Historie.“

Saaledes gik det fra By til By, bestaaende efter det samme Program; undertiden var hans Selvfornægtelse saa stor, at han tilfoiede: „Det er min Svigersøn Baronens Vogn og Baronens Heste, hvormed jeg kjører.“

Da Reisens Maal endelig var naaet, vendte der Konsulen en stor Overræstelse. Jarlstads Elendom laa ude i Alheden, mellem Bygatter og Sandhøie, derpaa var han forberedt,

men selve Herresædet indskrænkede sig til en lille, høist nanseelig Bygning, et gammeldags flirlantet Hus, omgivet af tre lave, straaatte Sidelænger og en lummerlig Have, kun adskilt fra Landeveien ved et steensat Dige, som hist og her var faldet ned, hist og her beplantet med en forkrøblet, halvvisfen Pil eller Hyldebuss.

Det var et ubehageligt Indtryk, men Graa forbandt det, han hævede sit Hoved, smilede spottende og sagde til sig selv:

„Hvad bethber vel det? De have nu boet her deres længste Tid, man kan lade denne gamle Kønne rive ned og bygge dem en Herregaard istedetfor.“

Med denne Trøst steg han ud, lod Vognen holde nede i Kroen og listede sig ind i Gaarden for at berede sine kjære Børn en Overraskelse. Ingen anede hans Komme. Claudia havde kun skrevet ganske faa Breve til Hjemmet i disse sex Maaneder.

„Hvorledes leve dine Ahygiste?“ spurgte Konsulens Venner i Klubben. „Du taler saa sjældent om dem.“

„Spørg heller, hvorledes jeg lever,“ var hans Svar, „thi de glemme mig i deres Lykke. Men det er jo Forældrenes sædvanlige Lod.“

I de sidste to Maaneder havde Claudia slet ikke skrevet, var hun syg, eller havde hun alde-

es glemt den kjærlige Fader? Med denne for-
uroligende Tanke købte han Vogn og Heste og
drog til Skotland.

En lille langhaaret Hund gæde, da han
åbnede Portdøren. En Hane galede paa den
store Mødding, der laa midt i Gaarden, om-
ringet af en ubehagelig bred Vandflod, ellers
saa Graa intet levende Væsen. Alt var stille
og taus ligesom uddøet, Ingen kom ham imøde.

Indadtil saa Gaarden endnu mere sørge-
lig ud. Vaaningshusets Vinduer vare smaa,
højt og her sprukne og solbrændte. Frostens
havde paa flere Steder løsnet Kalken fra Leer-
stenene og dannet dybe Huller i dem. En
græsbegroet Brønd med et stort Vandtrug og
en gammeldags klodset Vippe, til hvis ene Ende
var fastgjort et Sirkelslibesteen og en gammel
Berngrube, laa lige foran Indgangen til Vaa-
ningshuset. Paa Borten og paa flere af Dørene
var der udspilet nogle Glind af Haar og Rulve
for at tørres, en gammel forfalden Vogn og
Brudstykke af Volsredstaber saaes højt og her,
og en lille smal Gangsti af smaa og toppede
Steen førte op til Hoveddøren.

Da Graa traadte ind i Stuen, saa han
Claudia, indsnøbt fra Hoved til Fod i en rød-
ternet Kaabe, ligge foran Kaffelovnsbaalet, ud-
strakt i en gammeldags Lænestol, ørkesløs som

altid, men blegere end nogenfinde før. Lidt borte fra hende sad en høi og aldrende Dame med graaligt Haar, et blidt og godmodigt Ansigt og klædt i en mørk Hvergarms Kjole. Hun spandt Uld. Sollyset udefra faldte et mat og blegt Skær hen over Stuens kallede Vægge. Et Lithografi af Frederik den Sjette saaes over Døren. Et lille rødmalet Buur hang under Loftet. Kanariefuglene indenfor udstødte af og til et eensformigt Pip. Denne klagende Lyd og Koffens Snurren var det Eneste, der afbrød Tausheden, som længe havde hersket i Værelset.

Da Døren aabnede sig, og Konsulen traadte ind, udstødte Claudia et høit Skrig, sprang op fra Stolen og fløi sin Fader imøde. Hun slyngede begge Arme om hans Hals, skjulte sit Hoved ved hans Bryst og brast i Graad. Den gamle Dame skød Koffen tilside og reiste sig op fra Stolen. Claudia søgte at skjule sine Taarer.

"Det er min Fader!" sagde hun, "min egen kjære Fader, og denne Dame er min Solgermoder, Baronesse Jarlstad."

Konsulen gjorde en dyb Hilsen. "Og din Mand?" udbrod han med en Stemme, der skjælvede under Indtrykket af Alt, hvad han her

ae eller rettere sagt anede. „Hvor er Ba-
men?“

„Han er nede paa Engen og lægger
rainror for Mølleren, men vi kunne strax
ae Bud efter ham,“ sagde Baronessen.

„O nei, søde Mober! Du veed, han holder
te af at forlade sit Arbeide. Nu er Klokken
til Middag kommer han jo hjem. Fader
n vente saalænge.“

Efterat den første Overraskelse havde fun-
t sit Udtryk, fulgte en Mængde Spørgsmaal
Svar fra begge Sider, under hvilke Kon-
len uafbrudt holdt sit Blik rettet paa Clau-
a, som om han vilde læse paa Bunden af
ndes Sjæl Alt, hvad hun fortaug for ham,
omme Spørgsmaal, som hun søgte at undvige
b at slaae sine Dine mod Jorden.

En halv Time senere sad Fader og Datter
ene i et lille Bærelse ved Siden af Daglig-
aen. Ilden var gaaet ud i Kasselobnen og
bde efterladt en svag Tørvelugt; Solen bredte
lys over et stærkt opsat, blaat og rødstrøbet
apet paa Væggen. Da var Isen brudt, en-
er Forstillelse umulig. Claudia laa med sit
oved lænet op til Faderens Skulder, hun saae
til ham med et smertefuldt Blik og søgte
rgjæves at blive Herre over sin Stemning.

„Men hvad i al Verden er dog dette?“

Strehundrede Aar, af Pøgl Pøgl.

udbrød han. „Tal, mit Barn! Fat Dig! Hvad er der skeet, hvad er der hændet?“

„Intet!“ hvisttede hun under et forgjæves Forsøg paa at smile. „Det er blot Overraskelsen, — det uventede Gjensyn, — jeg ventede Dig ikke, — jeg sad og tænkte paa Dig, men anede mindst, at Du skulde komme.“

„Det er ikke sandt, hvad Du siger, tal og fortæl mig Alt; jeg vil vide, hvorledes Du har det. Derfor er jeg her.“

Claudia taug lidt, hun kæmpede med sig selv; pludselig brast hun i Graad og hvisttede: „O, Fader, Fader, jeg er det ulukkeligste Menneske i hele Verden!“ Efter dette Udbrud strakte hun sine Hænder iveiret som for at bede Himlen udtrykke den Sorg, hun ikke selv havde Ord til.

„Han har altsaa stuffet os, bedraget os, denne lille Smule Baron! Han holder ikke mere af Dig?“

Claudia saae op med et Udtryk af Forbauselse. „Jo, naturligtvis holder han af mig, nu, da han kjender mig bedre end før; men hvad nytter det? Jeg gaaer tilgrunde alligevel, jeg forstænes, døer, Tomme for Tomme. Betragt mig ret, jeg ligner mig jo ikke mere selv, [jeg seer gammel ud, og mine Dine ere matte, disse Dine, som Du altid fandt saa

omme. Jeg veed ikke mere, hvad det er at
 aile. Der har været Dage, hvor jeg onstede
 mig Døden. Hvad synes Du?"

"Hold op, Claudia! Jeg kan ikke taale
 at høre Dig tale saaledes. Du sønderriver jo
 mit Hjerte. — Hvorfor har Du da ikke fortalt
 mig alt det før, Du flette Datter? Hvorfor
 er Du saa fjelden? Hvem skulde Du vel
 have Tillid til uden mig?"

"Hvad nyttede det at beklage mig? Jeg
 fulgte mine Lidelser, jeg vilde jo ikke bedrøve
 Dig. Jeg troede desuden, at det skulde blive
 bedre, men det bliver ikke bedre. Jeg gaaer og
 beder mig tilbøde. — Om han holder af mig,
 siger Du, ja det gjør han rigtignok! Han til-
 beder mig, men paa denne tause, tilbageholdne
 Maade, som Du saae hjemme, han har ikke
 forbedret sig. Forleden Aften i Mørkningen
 tog han min ene Handske derhenne i Skurven
 og listede sig til at kysse den, uden at jeg maatte
 se det."

"Ja, men hvis han blot forstaaer Dig og
 elsker Dig, som Du fortjener, saa er der endda
 noget at haabe paa. Lad os blot see, at vi
 komme bort fra denne afskyelige Gaard, til
 Paris, til Rhon; jeg er kommen hertil for at
 tage Eder med mig."

"Reise! Ja hellere end gjerne; men Ulyk-

len er, at hans hele Lyft og Altraa er bunden til dette Sted, han lever kun for sin Gaard, tænker kun paa den og saa paa sin Moder. — Hun er sød, hun er rar, iegod, men isenende kold, hun har Medlidenshed med mig, behandler mig som et sygt Barn, men forstaaer mig ligesaalidt som han. Desværre, jeg indseer nok, min sørgelige Bestemmelse er, at jeg skal visne bort og døe i denne Ørken."

"Nei, saa Gud skal Du ikke nei!" svarede Graa heftig. "Du er Baronens Hustru, men Du er Konsul Graas Datter. — Du trænger til Udspreddelse, til Selstøb, til Venner, der holde af Dig, til en Verden, der forstaaer at skatte Dig, hylde Dig, Du har ikke faaet alle disse rige og herlige Gaver for at gaae tilgrunde her, ubegrebet og uændet af dine Omgivelser. Er det derfor, jeg har gjort Dig til Baronesse?"

Claudia klyngede sig op til Graa, lagde sine smaa hvide Hænder over hans Kinder og kysede ham. "Hvor Du kender mig!" hviskede hun med sit meest fortryllende Smil. "Du er dog den Eneste i hele Verden, der altid har forstaaet mig. — Han tager med os, naar jeg vil have det, naturligvis! men jeg veed forud, det steer imod hans Villie og Tilbøielighed. Du begriber ikke, hvor strækeligt her er paa denne Gaard. — See, hvorledes

gaaer Hædt, saadan maa jeg palle mig ind
 ikke at fryse ihjel, mine Hænder blive røde,
 se Bærelser ere saa mørke, saa kolde og
 yggelige som en Grav, og saa drypper der
 uds ved fra Loftet, hvad synes Du, fede,
 ende Muus, er det ikke rædsomt? — Fugtigt
 her overalt, mine Støvler blive hvide af
 Himmel, de smaa Staller, alle mine Silke-
 ler ere plettede."

"Ja det er endda ikke det Værste," be-
 rkede Graa, "vi kan faae os nye Kjoler.
 et har vi Raad til."

"Men jeg vil ingen nye Kjoler have, hvad
 jeg bruge dem til? — Hvergarn, Vadmel,
 dtøi, det er godt nok for mig, for din staf-
 s lille Claudia! — Hvem skulde jeg pynte
 g for? Her kommer jo Ingen uden den
 haarede Ritmester fra Bordinggaard, og han
 halt og kniber mig i Rinden. — Jo, saa
 mine ogsaa Præstefolkene. Den første Gang
 adamen var i Besøg her spurgte hun mig,
 jeg holdt meest af at slagte Grise til Du & I,
 jeg foretrak at vente til Paastr. — Er det
 hypperligt? — Spørge mig, naar jeg vil
 gte Grise. De hedde Stenersen. Jeg kom-
 r til at tænke paa vore Naboer i Theatret,
 de deres gamle Loge i Vinter?"

„Seg veed det ikke. Men besøger Du da Ingen, tage I aldrig nogetsteds hen.“

„Jo, vi have været i Aarhus i Vinter. Det var morsomt! Da maatte jeg høre ind igjennem Byen i Farstads gamle grønne Kavat, paa en aaben Vogn, blaamalet, med store Tulipaner paa Agestolen, vor nye Vogn var hos Smeden. Vi skulde paa Komedie, Du! — Det var rædsomt! De spillede Etlers Sønner eller hvad det hed, Publikum jublede og klappede, jeg sad og rystede af Angst og trød sammen paa den første Træbænk, for de stal med Knive deroppe paa Theatret og sloge hverandre ihjel i hver Akt, saa grusomt, at jeg ventede, Touren ogsaa vilde komme til mig. Da vi hjørte hjem, sneede det igjen. Det sneer jo altid herovre, og naar Sneen ikke kan mere og hviler sig lidt, saa blæser det. — Vil Du tænke Dig, saa maatte jeg sidde ved helligs Dag med et ækelt gult Hestedækken over Hovedet, hele Veien. — Seg!“

„Seg har aldrig hørt Mage!“ forfikkrede Graa. „Min Datter høre igjennem Byen med et gult Hestedækken over Hovedet. Saadan Noget oplever man kun i Romaner. Men hvad siger Baronnen til alt dette? Seer han ikke dine Videsser, forstaaer han Dig da slet ikke?“

„Du! Han sidder og seer paa mig om Aftenen, naar han kommer hjem fra Marken, hans Blik og Udsigtet i hans Ansigt er godt nok, hans Dine straalende ligesaa tilbedende som altid før, saa lægger han sin Haand paa mit Haar, og kysjer det og hvisker: Stakkels Barn! — Kommer der saa en Bønde og beder ham om Raad hist eller om Hjælp her, for Du maa vide, Bønderne blive ikke meldte, de gaar lige ind i Stuen til os, med store Træsko paa, saa er jeg glemt, saa er Sælsstad strax paasædet, han lever blot for at gøre Andre Tjenester, opoffer sig for Enhver, der forlanger det; i alle Dage har han staaet nede i en Grøft og lagt Drænrør for Mølleren. Det kan være godt nok, men det gør ved Gud ikke mig lykkelig. Naar han kommer hjem om Aftenen, er han gjerne træt, saa gaar han iseng, og, — jeg undseer mig næsten for at sige det, — saa snakker han, naar han sover, det er dog næsten for godt. — Jeg selv ligger jo baagen den hele Nat. Jeg sover aldrig.“

„Det er rædsomt!“ gjentog Graa og vendte sig til Siden for at tørre sine Dine. „Det er il at miste sin Forstand over. Et saadant Liv, Modsatning til det, din Skønhed, din Ynde, dine Talenter bekræfter Dig til! — Mit stakkels lykkelige Barn! — Men hoormed tilbringer

Strehundrede Aar, af Poul Run!.

Du da Tiden, hvorledes faaer Du Dagen til at gaae i dette Helvede?"

„Jeg sidder og seer ud ad Vinduet, og jeg læser alle mulige Romaner. Nu er jeg færdig med to Bibliotheker i Marhuus og har begyndt paa et nyt i Slønderborg. Jeg gaaer ogsaa undertiden lidt ned i Kjøkkenet med Boa og Muffediser og laadne Støvler paa, for der er isenende kolbt, saa briller jeg Kløbe, eller seer, hvad vi skal have til Middag. Mit Fortepiano er forstemt, jeg rører det ikke, her kommer jo aldrig Nogen. — Veed Du, naar vi staae op? — Kloffen sex. Tænk Dig, om Vinteren Kloffen sex og ved Ihs. Det vil da sige, Karlstad og de Andre staae op, jeg bliver gjerne liggende til Kloffen ti, jeg kan ikke taale at staae op i et kolbt Værelse. Vi spise til Middag Kloffen tolv. — Berngasler med sorte Hornskaster, Steer af Nyssølv, to Retter. Gjæt hvad vi fik igaar! Nei, det er umuligt, Du kan ikke gjette det: Bælling og Flæskeløge, veed Du, hvad det er for Noget? Men for Gud i Himlens Skyld, tal aldrig om det hjemme! Jeg døde af Undseelse, hvis mine Bekjendte fik det at vide. Det er intet Under, at jeg skammer mig, min Hals er saa mager, at jeg ikke længer kan gaae med nedringet Kjole. — Hvad synes Du om dette Tapet her, sidder det ikke udmærket?"

„Uffhyeligt, skævt, ud af Linie til begge
sider.“

„Hvor kan Du sige det? Det sidder for-
nligt. Jeg har selv tapetseret hele Værelset,
en gamle Baroness hjalp mig, jeg havde en stor
Kuffet og et langt Forklæde paa, som naaede
og lige op til Hagen. Det var morsomt.“

Saaledes vedblev Claudia at gjennemgaae
huuslige Livs Ulykker og Lidelser. Medens
hun trak Veiret, tog Graa Ordet, beklagede
hende og forbødte Jarlshad, hos hvem natur-
bøis Rilden til ethvert Onde maatte søges.

Der forløb to Timer saaledes. Da der
endelig ikke var flere Superlativer at finde eller
andre Gjenbordigheder at skildre, gik Graa en
Stund blang tankesfuld og grublende op og ned ad
Albet. Det var et af disse Diebliske, der
vakte hans store Ideer.

„Sæt Dig hen og skriv!“ udbrød han.
„Nei, lad være, det behøves ikke. Naar det
gælder om at frelse sin Sjæl fra Døden, naar
et eneste Barns timelige og evige Vel staaer
paa Spil, saa faae Ordene Binger, saa be-
høves der ingen stunderet Tale. Jeg veed, hvad
jeg har at sige.“

Lidt efter gik Portdøren op. Der kom en
mand gaaende ind i Gaarden. Han havde en
og brun Frakke paa, et Par uhyre Træsko-

støbler og en gammel graa Hat, bulet, falmet, og hvis Sligge hang ned over Dineue. Hvad der bidrog til at gibe ham et endnu mere affræklende Ydre, var, at hans hele Dragt fra Hoved til Fod var overstænket med Beer, som om man havde taget ham op fra en Grav. Han gik hen til Vandtruget ved Brønden og vaskede sine Hænder.

Claudia stod ved Vinduet. „Der kommer min Baron!“ sagde hun. „Hvad synes Du? Er det ikke grusomt?“

„Det er forfærdeligt!“ udbrode han; „det overgaaer jo enhver menneskelig Forestilling. Til en saadan Mand har jeg kastet Dig bort, Du fine, Du yndige Perle!“

„Vær dog ikke altfor streng imod ham!“ sagde hun bønlig.

„Han skal ibetmindste vide, at han har en Mand, en krænket og bedraget Fader for sig,“ svarede Konsulen.

Da Jarlstad lidt efter kom ind i Stuen, havde han fuldstændig skiftet Dragt. Den krænkede Værdigheds Mine og det Alvor, hvormed Graa væbnede sig, forsvandt lidt efter lidt for den sjenkyllige Glæde og Hjertelighed, hvormed hans Svigersøn modtog ham. Jarlstads hele Afsærd mod Claudia gav desuden et Indblik, noget forstjælligt fra hendes egne Stilsdringer,

et var den samme milde Røst, der, hver Gang
 en vendte sig mod hende, syntes at antage en
 endnu blødere og inderligere Tone, mere sørg-
 lodig maaskee end før, de samme vaagende og
 ærlighedsfulde Bine, der vedbleve at følge
 hende overalt og dølede paa hende, som om de
 vilde udforske enhver af hendes Fornødenheder.

Claudia havde ombyttet sin rødtærnede
 aabe med et prægtigt graat Kastortørklæde,
 og hun indhyllede sig ligesaa omhyggeligt
 i den før.

„Du fryser!“ hviskede han. „Der er ogsaa
 lidt herinde.“ Dermed forøgede han Baalet
 i Kaffelobnen. Noget efter gik han hen, hvor
 han sad, og fæstede en aftagen Bladueskrog fast
 i Posten. „Det trækker lidt,“ hviskede han.
 Da Baronessen aabnede Døren til Spisestuen,
 og Jarlstenen en Fodpude ind med og lagde den
 paa Claudias Stol. Disse ubehagelige Op-
 mærksomheder bleve hende i Stilhed, fordrings-
 løst, uden at afbryde Samtalen, og vandt i
 Betragtning derved, at Claudia modtog dem, ikke
 som Noget, der fulgte af sig selv, men som
 Noget, hun syntes at være daglig vant til.

Konsulen lagde nøie Mærke til Alt. End-
 nu havde det ikke været muligt at finde no-
 gen Leilighed til at give sit fulde Hjerte Luft.
 Han besluttede at opstøtte Angrebet til siden.

Denne Middag kom der tre Netter paa Bordet. Jarlstad star for. Han rakte Konsulen den faldte Tallerken; Graa bød den først til Claudia. Jarlstad smilede.

"Claudia spiser ikke Vender," sagde han. "Jeg har noget Særstilt til hende."

Dermed star han Brystet af to Brødfugle, som laae ved Siden af Venderne, og lagde dem paa Claudias Tallerken.

"Det er min Sønns Morgenbestilling at skaffe disse Fugle tilbeie," bemærkede Baronessen. "Han gennemstrøiser Moser og Rjør for at faae fat paa dem."

"Jeg trænger til Bevægelse," svarede Jarlstad.

Der blev bragt et Fad med Kartofler omkring. Jarlstad satte dem fra sig, uden at byde Claudia. Graa vilde rette denne Uopmærksomhed og rakte hende Fadet. Jarlstad smilede atter.

"Claudia holder ikke af Kartofler," sagde han. "De ere heller ikke saa gode, som de skulde være." Derefter satte han en Afsiette med Syltetøi hen foran hende.

"Jeg troer tilsidst, at Claudia bliver forvænt," bemærkede Konsulen med et Smil, hvorunder han søgte at dølge disse to Nederlag.

"Forvænt!" gjentog Jarlstad forundret.

"Hvorfor mener De? Har ikke Enhver af os en Lyst og sin Tilboielighed?"

Efter Borden skænkede Claudia Kaffe, det var hendes eneste Hønsgjerning, men den blev ogsaa udført med særdeles Næde. Efter at have skænket til de to Herrer, satte hun sig ned ved Faderens Side.

"Skal Du lille Staffel Ingenting have?" bourgte Graa, idet han tog hendes Haand og kysede den.

"Claudia holder ikke af Kaffe," sagde den gamle Baronesse, som i dette Øieblik kom ind i Kjøkkenet og satte en forsvaellig Kop thjælde og to smaa Sukkerbrød foran hende. Den Kaffe, vi faar tilkjøbt her i Egnen, er heller ikke videre god," tilføiede hun.

"Seg kan ogsaa godt hjælpe mig med Thjælde," forsikrede Claudia.

"Claudias Kopper ere de smukkeste," sagde Konsulen til sig selv. "Der en rød Bort og Guldkant om dem, de Andres ere kun flet og et hvide."

Medens han anstillede denne Betragtning, gik Døren op, og en gammel Uolskarl kom ind i Stuen. Han havde taget sine Træsko i Haanden, og standsede et Øieblik forlegen, før han begynde med Armene, gik hen til Jærkstad.

"Hvad vil Du, Terkel?"

Hundredre Mar, af Poul Rual.

„Smedens Løs er bernebe og spørger, om de maae laane Husbonds Heste og den blaa Vogn i Eftermiddag.“

„Den blaa Vogn,“ tænkte Fader og Datter og saae paa hinanden.

„Vi kunne ikke godt undvære Hestene paa Bløiemarken,“ svarede Jarlstad. „Gik til dem, at det faaer at vente til en anden Dag.“

„Ja, vi komme dog til at lade ham faae dem,“ bemærkede Karlen. „Konen er falden ned fra Halmloftet og har forslaaet sig skammelig, og nu skal han ind til Byen efter Doktoren.“

„Det er en anden Sag,“ sagde Jarlstad uden Betænkning, „saa maae vi opsætte vor Bløining. Træk Vognen ud og spænd for!“

„Hun spørger, om jeg kan faae Lov til at kjøre for dem?“

„Ja vist! See at komme afsted saa hurtigt, Du kan!“

Karlen gik. Da han kom til Døren, standsebe han og sagde:

„Husbond seer vel ned til dem siden, det bad hun om. Hun skal være kommen slem tilfælde.“

„Jeg skal see derned,“ svarede Jarlstad; „skynd Dig blot med at faae spændt for.“

Karlen gik. Konsulen reiste sig fra Bor-

Jarlstads aabnede Døren til Dagligstuen, Claudia fulgte dem. Den gamle Baronesses berimod ikke tilskynde. Aneede hun maaskee, det var det vigtige Dieblis, hvori Slaget de begynde?

Konsulen rømmede sig; derpaa traadte han foran Jarlstad, gav sit Ansigt et høitideligt tryk og sagde: „Nu, Baron, have vi To et Forsord at tale sammen. — Hvad er det for sørgeligt og kummerfuldt Liv, De her berømmer stakkels lille Claudia? Det var ikke De lovede mig, da vi skiltes udenfor Kirken Dør, ikke den Lykke, hun med Rette kunde have Fordring paa.“

Jarlstad betragtede ham ufravendt. Han var ikke til at blive overrasket ved denne Indsigelse.

„Har Claudia beklaget sig over mig?“ spurgte han i sit dæmpede og rolige Sprog.

„Troer De, at det behøvedes? Vidner denne triste og sørgelige Bolig, hendes bleger og disse matte Dine, — for saa straalende, saa fulde af Tillid til Fremtidens Lykke jeg siger, vidner ikke alt dette tilfirsækkeligt, hvad hun lider?“

Claudia reiste sig for at gaa; Jarlstad tog sin Haand paa hendes Skulder.

„Blid kun, Claudia,“ sagde han blidt;

„det vi tale om angaaer jo Dig, Du maa gjerne høre det.“

„Farskab!“ vedblev Konsulen, „See paa hende! Læser De ikke Elbelsen skrevet i ethvert Træk af dette yndige Ansigt, ved De virkelig ikke, at hun føler sig ulykkelig, fatter De ikke, at hun gaaer tilgrunde?“

„Jo,“ hvistede han endnu mere væmpet, „der har været Diebliske, hvori jeg frygtede det. Jeg haabede paa Fremtiden, jeg har stræbt at gjøre det saa godt, som jeg kunde, for Claudia.“

„Men er det da en Egn at leve i, er dette et Sted at føre hende til?“

„Jeg kjender intet bedre. Her er kolbt, her er mørkt, her er øde, siger De, men jeg er født her, mine Forældre have boet her før mig, derfor holder jeg af det. Det indeslutter mine lykkeligste Minde, derude, i Grenene af det gamle Bæretæ, har jeg lært at læse, nede ved den lille Dam har jeg nydt og levet mit rigeste Liv, og da vi ijsor byggede Huse sammen, De og jeg, var det, for at jeg kunde tjene Penge til at frede om Alt her, og da jeg førte Claudia herover, var det, fordi jeg vidste, hun vilde finde en Moder, der altid har forstaaet at offere sig for Andre, leve og virke for Andre, fordi jeg troede, at Stilheden, Freden og Størheden her

vilbe fylde Claudias Sjæl, som den fyldte min, og bibringe hende andre Indtryk af Livet, end dem, hun kjendte fra Kjøbenhavn, og da jeg ægtede at modtage Deres Penge eller hendes Bærb, var det, fordi jeg ikke vilde spise Andres Brød eller leve i Bærbstthed om Afhængighed af Andre, fordi en Mand's Bærb i mine Dine æroer paa, at han virker for sig selv, handler for sig selv og bliver sin egen Lykkes Staber."

"Alt dette kan være Grunde for Dem selv, men ikke for min Datter, siden de ikke have gjort hende lykkelig."

"Jeg frygter for, at De har Ret," sagde hun med et sorgmodigt Blik paa Claudia. Det var min Feil, at jeg holdt mig overbevist om, at det Liv her, som Gensomheden giver Anledning til, vilde virke heldigt paa Claudia, det var en endnu større Feil, at jeg kunde bilde mig ind, at min gamle Moder og jeg skulde være istand til at erstatte Alt, hvad jeg drog hende bort fra: Slægt og Venner, Tilhørligheder og de Udspredelser, hun er vant til, og som hendes Ungdom sætter Pris paa, — men det sandt, der gives saadanne Diebliske i vort Liv, hvori vi med Følelsen af en ærlig Villie og en redbon Lyft troe at kunne Alt, mægte Alt, — jeg har erkjendt denne Feil, og jeg for-

ger over den, hvergang jeg seer, hvad Claudia mangler i sin Hylle."

Der var Noget i Jarlstads Ord og i den dæmpede, veemodige Røst, hvormed han talede, som forvirrede Konsulen. Han havde ventet en Retfærdiggjørelse, han mødte en Selvanklage, hvorledes skulde han kunne angribe Den, der forud erklærede sig for overbunden? Han var beredt paa at forsvare Claudias Sag, det var Jarlstad, der paatog sig denne Uleilighed. Efter nogle Dieblisses Taushed vedblev han i en Tone, der var nedstemt fra dens første Pathos:

"Siden De selv indrømmer denne Felt, har jeg Intet videre at sige derom. De kender mig, Baron! Jeg er ikke den Mand, der blander mig i Andres Anliggender eller lægger Haand mellem Dø og Blod, men De kan ikke fortænke en Fader i, at han værner om sin Datters Hylle. — Jarlstad! min Ven! min Søn! Dette Barn er engang groet fast til mit Hjerte med Alt hvad der er kjærligt og hengibent i det, jeg har i mange Aar kun arbejdet med Tanken paa hende, jeg lever kun i hende, hendes Hylle, hendes Sjælefred er min, hendes Sorg vil lægge mig i min Grav. I det Hjem, De tog hende fra, har hendes Dine aldrig fældet en Taare."

Da Graa sagde dette, var han dybt be-
 roget, han vendte sig til Elden og holdt sit
 kommetørklæde for Dinene. Claudia sad sam-
 sentret ved Vinduet med Hovedet begravet i
 et store Shabl. Hun hulkede højt. Jarlstad
 stod op og ned ad Gulvet, hans Smerte fandt
 et Udtryk, røbede sig ikke ved nogen Yttring.
 „Hvad mener De, der er at gøre?“ spurgte
 han lidt efter.

„Claudia maa forlade dette Sted, maa
 snart herfra, heller idag end imorgen, hun holder
 det ikke ud længer. Hun gaaer tilgrunde.“

„Nei, jeg holder det ikke ud,“ gjentog
 Claudia, idet hun slog Tørklædet tilbage og
 så dem sit grædende Ansigt. „Det er virke-
 ligt sandt.“

„Naar De nu hører hende selv sige det,“
 sagde Graa, „kan der saa være Noget at be-
 tænke sig paa. Hun er Dem jo kjær, De hol-
 der af hende, ikke sandt?“

Jarlstad lagde sin Haand paa hendes Ho-
 ved, men svarede ikke.

„Det vidste jeg nok,“ sagde Graa, „jeg har
 allerede seet flere Beviser herpaa i den korte
 Tid, jeg er her. De er den samme ædle og
 ærlige Sjæl som den Aften, jeg første Gang
 lagde hendes Haand i Deres. Lad os da komme
 snart, Børn! min Vogn holder for Døren,
 Hestehundene venter, af Poul Rasmussen.“

Jarlstads Bogn vilde jeg sige, det skulde jo være min Overraskelse til Eder. Paa de nødvendigeste Klædningsstykker ind og følg med, saa vil Alt blive godt."

"Ja, De har Ret," svarede Jarlstad, og hans Læber fittrede krampagtigt under den lange fortsatte Kamp. "Det vil vist være godt for Claudia at rejse, men jeg maa blive tilbage, jeg kan ikke følge med."

"Hvorfor ikke?"

"Min Moder er meget svagelig, hendes Liv hænger i en Traad, Claudia veed det, Lægen har anbefalet mig den største Marvaagenhed og Omhu, hun trænger til mig, jeg maa blive og frede om hende."

"Claudia forlob dog mig," sagde Konsulen, "sit Hjem og Alt for at følge Dem, kan De nu ikke gjøre det Samme for hende?"

"De vidste, at De vilde finde aabne Arme, saasnart det behagede Dem at drage til os; hvor skulde min Moder tye hen? Hun vilde savne mig, men ikke kalde mig tilbage, jeg veed det. Hun forstaaer kun at lide og tie. Da jeg var syg, sad hun ved min Seng, naar jeg trængte til Noget, undværede hun for at give mig, skulde jeg nu glemme Alt? — Det kan De ikke mene."

"Saa maa Claudia og jeg rejse alene, der

ikke Andet for. Jeg er ogsaa søagelig, jeg
 ikke taale at gaae op ad Trapperne. Læ-
 ne raade mig til at bruge Badene ved Fær.
 tager min Datter med mig."

"Vil Du det, Claudia?" spurgte Jarlstad
 standsede foran hende.

"Fader mener jo, at det er til mit Bedste,"
 rede hun uden at turde høre sit Ansigt op
 de to Dine, som hvilede paa hende.

"Ja, ja, da!" sagde han, "det er vel og-
 det Bedste. — Det skal være, som Du
 ter."

"Her er kun Tale om en Fraværelse for
 kort Tid," bemærkede Graa, "nogle Maane-
 , maaskee lidt længer. Det er jo ingen
 skæmsse."

"Skæmsse!" gjentog Jarlstad. "Net,
 ved jeg nok. Saa stor er min Synd mod
 Claudia da ikke heller."

"Det er altsaa afgjort og bestemt, og nu!
 I vide, at jeg er en resolut Mand, der ikke
 ber af Opsættelser, iaften passer Claudia det
 nødvendige af sit Tøj sammen, imorgen tidlig
 e vi herfra."

Jarlstad svarede ikke, han stod med Hovedet
 ret til Vinduesposten.

"Ikke sandt!" vedblev Graa, "derom ere
 enige?"

Han vedblev at tie.

„Tal dog lidt!“ sagde Claudia, idet hun gik hen til ham. „Du gjør mig saa bange ved at staae og tie stille. Er Du saa bedrøvet over at skulle miste mig?“

Han skjulte sit Ansigt ved hendes Bryst. „Nei! nei!“ hvisttede han. „Din Fader har Ret, Du bør, Du maa reise. Det er, som det skal være.“

Da han havde sagt dette, forlød han Bærelset.

Aftenen kom. Graa havde været nede i Kroen for at give Radvsten Ordre til at afhente ham næste Morgen tidlig; derefter spiste han til Aften og gik iseng, taus og alvorlig, og især meget anstrængt af alle denne Dags Begivenheder.

Varlstad havde lukket sig inde i sit Værelse. Claudia hørte ham gaae op og ned ad Gulvet, medens hun selv var beskæftiget med at pakke et Udvalg af sine Klæder ned i en stor Kuffert, tage det Altsammen op igjen og pakke ned paany. Hun græd, sank sammen paa Sengen, trykkede Ansigtet ned i Puderne for at skjule sin Hullen; hun ansaae sig for den Ulykkeligste af alle Levende og var fuldkommen overbevist om, at disse Lidelser vilde bræbe hende, det var umuligt Andet, hun vilde ikke overleve næste Dag.

en led virkelig denne Nat; det var den første
 de Sorg, hun nogensinde havde prøvet, den
 endt hende ogsaa aldeles uforberedt, den boiede
 hende til Jorden.

Det blev Nat. Claudia var endnu langt-
 færdig. Det var koldt derinde. Hun havde
 et Sengens Puder om sig og sad og stirrede
 i Lyset, grædende, grublende, men mærk-
 elig nok, hun glemte denne Gang sig selv
 kun at tænke paa ham, hans Ord, hans
 Sorg, hans hele Udfærd under det foregaaende
 smfulde Optrin. Nu skulde de altsaa stilles,
 og det Slutningen paa alle hendes Forhaabninger
 fristende Dromme? Han havde ikke bedet hende
 at blive, han ønskede endogsaa denne Skils-
 kse.

Hun listede sig hen til hans Dør, sagte,
 løst, for Alt i Verden maatte han ikke ane
 . Bestandig hørte hun disse afmaalte Trin
 henfor. Han sov altsaa ikke heller, det var
 da en Trøst. Han blev ved at vandre op
 ned i Værelset.

Tiden gik, Claudia havde talt ethvert Stkke-
 g denne Nat; det var, som om hun frygtede
 Morgenen, og den bragte hende dog kun
 skyldelsen af, hvad hun nøgling havde ønsket.
 aanelystet faldt ind i Stuen, blegt, blaaligt
 koldt. Hun erindrede sig et andet Maane.

fin, der havde lyst ned over en knælende Mand, som med sænket Hoved, med frøgt som og bærende Røst hvistede sin Kjærligheds Haab og dens dybe Længsler i hendes Øre. Hvilken Modsatning mellem dengang og nu. Havde han da stiftet hende siden? Svigtet, hvad han lovede? — Det faldt hende for første Gang ind i dette Dieblil! — Havde hans Røst ikke bevaret samme Snderlighed, har ikke hans sidste Ord denne Eftermiddag, hans Smerte, hans Taushed Vidne om hans Kjærlighed?

Maanelyset blev blegere, Morgenens gryede, Dagen, Glædesmissen. Ude i det gamle Pæretre sang Støren, længer tilbage, mellem de rødbrune Hedebanker, der i denne Grastrand tog sig ud som et uhyre bølgende Tæppe af Fløil, hævede sig en Lærke, sang, sang, sang igjen og kaldte paa de andre.

Da Klokken slog fem, hørte Claudia en Bogn komme hørende udenfor Porten. Rudsten smeldede med Vidsten for at tilkjendegive sin Nærværelse. Lidt efter viste Konsulen sig, rebe til at tage bort. Han stod og talte med Rudsten. I Karlstads Bærelse var det blevet stille, hun hørte ham ikke længer gaae derinde.

"Nu sover han!" hvistede hun; "han er rolig, han finder sig i Alt, jeg lille Stakkel er den Eneste, som lider."

Hun listede sig atter hen til Døren, aab-
 de den forsigtigt og saae ind.

Sarlstad sov ikke, som hun formodede. Paa
 eggen ligeover Døren hang Claudias Portrait
 Regemstørrelse, et af Monies's bedste Arbe-
 de, talende ligt. Sarlstad knælede ned foran
 Billedet; han havde bøiet sit Hoved og skjulte
 sigtet i sine Hænder. Ved hans Side stod
 den gamle Baroness, alvorlig og taus; hendes
 Hånd hvilede paa hans Hoved. Ingen af
 dem mærkede, at Døren blev aabnet. Pludselig
 rejste Sarlstad sit Hoved op mod Moderen.
 Claudia havde aldrig seet et Ansigt saa ligblegt
 som et saa grændseløst Udtryk af Smerte.

„Hun reiser fra mig,“ udbrød han, „Bog-
 er der — hun kommer aldrig mere tilbage.“

„Hvem veed, om I ikke Begge ere bedst
 med dem,“ svarede den gamle Dame. „Det
 Du hidtil har fort, var ikke til din Gynst.“

„Men jeg elsker hende,“ hviskede han. „Mo-
 der, hører Du! Jeg holder saa ubestribelig af
 hende! Alt stilles er for mig, som om mit Hjer-
 te briste.“

Claudia havde hørt hvert et Ord. I det
 samme øjeblik gik hun paa den anden Dør. Kon-
 sten traadte ind, rejselædt, smilende, hilsende,
 med en stor ny Meerstumpipe i Haanden.
 Sarlstad var sprungen op, Baronessen sad paa
 Strehundrede, og af Poul Munk.

en Stol; ethvert Spor af det nylig foregaaende Optrin var udslettet. Strax efter viste Claudia sig i Døren. Hun havde ogsaa sit Reisetoi paa.

„Daguen er der,“ hittede Graa, „vi maae afsted!“

„Skal det nu være?“ sagde Jarlstad.

„Det er jo til Ederes fælles Bedste,“ vedblev Konsulen.

„Det troer jeg ogsaa,“ sagde den gamle Baronesse.

Jarlstad havde ikke hørt disse Ytringer, hans Dine vare ufravendt hestede paa Claudia.

„Saa nu vil Du reise fra mig?“ sagde han.

„Nei, jeg vil ikke!“ raabte hun grædende og idet hun slængede sine Arme om hans Hals.

„Jeg vil blive hos Dig!“

„Men Claudia, min Datter!“ udbroød Graa. „Betænk dog —“

„Ja, det nytter ikke, hvad Du siger,“ vedblev hun, „jeg bliver dog alligevel. Seer Du da ikke, at han vil døe den Uhyggelige, hvis jeg reiste fra ham. Han meente ikke et Ord af al den fornuftige Snak, han stod og sagde igaar. Tal lidt, Du! Er det ikke sandt, hvad jeg siger, Du kan ikke leve uden mig!“

Jarlstad var sunken ned paa en Stol; hun rev Silkehætten og Raaben af, sprang op paa hans Skjød, trykkede sit Hoved ind imod hans Skulder, smilte og sagde:

„Er Du nu rigtig sjæleglad, fordi Du
er Lov til at beholde mig?“

Konsul Graa stod maaltos ligeoverfor dem.
En Time efter hørte han alene bort fra
garden, og det ovenikjøbet i en yderst slet og
muelbogs Leiebogn. Da alle hans Over-
velser glippede og strandede paa Claudias faste
Nie, holdt han en lille Tale, hvori han med
valgte Ord tilkjendegav dem, at han gav
er, men tillige fordrede, som den eneste usra-
nelige Betingelse, at de skulde modtage hans
ve, den nye Bogn, Rudsten, Tjeneren og de
te sorte Heste. Rarlstad var ikke meget for det.

„Hverken Bognen, Hestene eller Tjeneren
sse til alle vore øvrige Omgivelser,“ sagde han.

Claudia derimod var henrykt; idag fandt
n Alt fortræffeligt; hun sprang op i Bognen,
ppebe i sine smaa Hænder, lænede sig tilbage
de bløde Silkepuder og paastod, at det var
yndig Bogn, netop efter hendes Smag.

Altjaa beholdt de den.

VII.

To Læremesteres Moralfilosofi.

Samme Eftermiddag sad Claudia inde i
aronesjens Værelse med den gamle Dames
xender i sine.

„Du har talt haarde Ord om mig imorges,” sagde hun. „So, jeg hørte det godt. Du maa vide, at jeg stod og lyttede ved Døren. Fortjener jeg virkelig saa streng en Dom? er jeg saa skyldig, som Du sagde? hvorfor har Du da aldrig før gjort mig opmærksom derpaa?”

„Vilke Du have forstaaet mig, hvis det var steet?”

„O, ja vist! kan Du tvivle derom? Jeg forstaaer Alt, hvad der hører med til Karlstads Stykke. Du er saa stor, saa elskelig, jeg er en lille Tøsse, som Ingenting veed, det mærker jeg nok, men jeg er ung, og jeg vil gjerne lære. — Søde Moder! sig mig, hvad jeg har at gjøre.”

„Gjør ham lykkelig, saa vil Du selv blive det.”

„Men gjør jeg ham da ikke lykkelig?” spurgte Claudia i høi Grad forbauset.

Baronessen rystede paa Hovedet.

„O, tal, tal!” bad hun med sin indsmigrende og bønlike Røst, „Moder, hjælp mig, sig mig Alt, følg Intet, lad dette være Skriftemaalets Time! Du skal faae at see, hvor gjerne jeg retter mig efter dine Raad.”

„Nu vel da, siden Du ønsker det, siden Du selv forlanger det, saa hør mig, men husk

, Claudia, at om det, jeg siger, endogsaa
es Dig strengt og uflaansomt, saa maa Hen-
en undskyld mig, det er din allerbedste Ven-
e, det er din Moder, som i dette Øieblik
er til Dig."

Claudia høiede hødmagt sit Hoved og hef-
te sine varme Læber paa Baronessens Haand.
Den gamle Dame vedblev:

„Du gjør ham ikke lykkelig, Du maa for-
ne det, erkjende det, for at gaae en heel anden
end hidtil. Du har bestandig været vænnet
at leve for Dig selv, for dine egne Glæder,
afald og Tilbøieligheder, uden at søge at
gøre Noget for Andre. Du betragter kun Livet
en Gave, det er mere, mit Barn, det er
en Opgave. Du forlanger Hensyn af alle
Andre som Noget, der var din Ret, Doffre,
bestandig Doffre, Du modtager dem ogsaa, men
hvor Du til Gjengjæld? — Ved Du ikke,
man i denne Verden kun kan gjøre Fordring
at faae, i Forhold til hvad man giver?"

„Al nei!" svarede Claudia sørgmodig, „jeg
habet slet Ingenting, jeg har bestandig brømt
re end jeg tænkte, jeg har søgt Lykken og
det Sorgen."

„Vist ikke. Hidtil har Du kun søgt din
et, her har Du fundet din Pligt. Velen til

den første gaaer igjennem vort Hjerte, den anden igjennem vort Hoved."

"Men tidligere, Moder, var jeg dog lyflig og tilfreds med Alt."

"Tilfreds! — ja, fordi Alt boiede sig efter din Villie, forenede sig efter dine Ønsker, men saaledes vilde det umuligt kunne blive ved bestandigt. Lykkelig! — Kæft et Bilk tilbage paa dit Liv, hvori bestod det, Du kalder Lykke? Hvor komt, hvor overfladist var det ikke? Er Lykken da Bynt, er den en hyppig, ørkesløs Tilværelse, eller bedøvende Udspreddelser? Du fandt alt dette forberedt, ventende paa Dig, derfor høilede disse rige og herlige Gæver, Gud har givet Dig, uden Anvendelse, uden Udvikling, som Seil, der hængte slappe ned fra Masten. Hvem levede Du for, hvem arbejdede Du for, hvem har Du været til Velsignelse?"

"Men det trætter mig at arbejde, det træder mig, hvorfor skulde jeg arbejde, naar jeg ikke har det nødig?"

"For at udvikle de Kræfter, Du nu savner, og som Du saa høilig trænger til. Kun igjennem Virksomheden gaaer Veien til vor Lykke. — Jeg holder ikke af at stille den Gne frem som et Mønster for den Anden, vi have Alle vore Feil, men betragt Casper, han virker, han særdes, for sig selv og for Andre, og vinder derved

st og Fortrøstning; uden Arbejde vilde han
 le sammen i den Sorg, som thnger paa
 n."

"Du mener i den Sorg, som jeg voldes
 a. — Jeg forstaaer Dig nok!" vedblev hun
 bende og kastede sig til Baronessens Brøst.
 , Moder! hvor jeg dog er uheldig!"

"Vist ikke, Claudia; i dette Dieblis troer
 tvertimod, Du er paa den bedste Vej til
 le. Søg at blive til Noget; veeb Du ikke
 re, saa følg din Husbonds Fodspor, nebe i
 dsbghen velsigne de ham, de the til ham i
 es Nød, de klynge sig til ham. Opsøg dem,
 lide uden at have Klager for deres Smerte,
 deres Sorger til dine, det er et Skridt
 nad, det er at samle Skatte for sin Sjæl,
 Bibelen siger."

"Men hvorledes skal jeg bære mig ad der-
 ? Jeg bryder mig ikke om disse Menneſter,
 es Sorger ere ikke mine, de bevæge mig ikke,
 timod, Billebet af deres Armod og den
 ahed, som omgiver dem, støbe mig bort."

"Saaledes var det hidtil i dit indholdes-
 , egoistiske Liv, Du førte, jeg veed det nok,
 udia, det er det Færlige ved latter Medgang,
 erfloed og det, Du før forstod ved Lykke, at
 fløve og forstener; men nu har Sorgen
 et Dig, nu ere Taarerne komne, Ulykken
 Hestubrede Kar, af Poul Runo.

gør blød, den vil aabne dit Hjerte, din egen Smerte vil lade Dig forstaae Andres og give Dig Lyst og Trang til at mildne den. Det er en af vort Kjønns herligste Bestemmelser."

"Troer Du saa, han vil holde mere af mig?" spurgte hun hen i Veiret.

"Mere, nei, det er umuligt, hans Feil er tværtimod den, at han holder for meget af Dig."

"Kan det være en Feil?" spurgte Claudia.

"Det ansaae jeg for et Fortrin."

"Den sande Kjærligheds Natur er at bære over med hverandres Brøst, men ikke at gøre os blind for den. Mere vil han ikke holde af Dig, men det vil derimod bringe Dig nærmere til ham, det vil lære Dig at indsee, at i ethvert godt Forhold maa Alt være fælles, Sorgen saabelsom Glæden; hidtil har Du ikke deelt hans Sorger, Du har ikke bekymret Dig om dem, ikke heller om hans Glæde, hans Tilværelighed, Du kender dem neppe, Du har aldrig begrebet, hvad en Husfru burde være, det er en Feil. Giv Agt paa hans Smag, hans Dasse og Billie, lær at boie Dig for dem, staa Dig en Part i hans Tilværelse, gør Dig til en Deel af ham selv."

"Men hvorfor skal jeg alene boie mig?"

"For at finde det, Du søger. Det er ikke saa svært, som Du troer. Lad mig hviste det

dit Dre, saa at Ingen hører min Hemmelighed:
 a Rindes største Magt berøer ikke saameget
 a at kunne modstaae, som paa at kunne gibe
 er. Hun er som Sivet, veed Du nok, det
 ier sig for Stormen, men det retter sig igjen,
 andia, efter Stormen, naar undertiden Egen
 inties, fordi den ikke forstod at bøie sig.
 u har saa let ved at følge den Vej, jeg her
 tegner, din Aand besidder saamegen Frihed,
 amegen Røgt, dit Hjerte rummer saamegen
 arme og Hengivenhed, at Du vil kunne bringe
 t, Du nu anseer for Offre, naar Du veed, at
 t gøres nødlig."

"Ja, det kom vi vel nok ud af," sagde hun
 tørrede sine Øine, „men jeg har i den sidste
 id levet med en hemmelig Frygt for, at han
 le mere brød sig om mig, at jeg ikke længer
 ar det for ham, jeg havde været for, det gjorde
 ig især uløstelig."

„I denne Tilstaaelse indrømmer Du jo
 de de Fæll, jeg nylig har nævnet. „Jeg deer,"
 ger Du til Dig selv, saa luffer Du Dinene
 g lader Dig rives bort af Strømmen uden
 gjøre et eneste Forsøg paa at naa Land. —
 randsen ligger for dine Fødder, og Du tager
 n ikke op. Du, som i din Ungdom, Skjøn-
 d og Ynde har alle Vaaben til at seire."

„Har jeg virkelig," sagde hun, for hvem disse sidste Ord lode som Musil.

„Eet skal Du blot mærke Dig nøie, lad aldrig oftere et Dyrtrin som dette sidste berøre Eders Forhold. En lille Splid gjør Intet, siger man, Forsoningen, som følger efter, forstærker blot Baandet, Du har hørt det, Du har læst det, men tro det ikke, mit eget Barn! Det er som en Haand, der berører Sommerfuglens Vinger, den udsletter de fine Farvers Skjønhed og bringer dem aldrig mere tilbage. Det er et Saar, I tilføie hinanden, som maaskee læges igjen, men dog altid lader et synligt Ar tilbage."

Claudia stængede sine Arme om den gamle Baronesses Hals, kyskede hende og hvilede:

„Jeg vil følge alt det, Du raader mig til, Du skal faae det at see fra denne Time, jeg vil blive Alt, hvad Du forlanger, naar Du blot vil hjælpe mig og rette mig, naar jeg feiler, og saa rose mig lidt, blot en lille Smule, naar jeg gjør det godt."

„Jeg behøver ikke at hjælpe Dig," svarede Baronessen, „kæmp, mit Barn, kæmp selv, stol først og fremmest paa din egen faste Villie, stol ogsaa lidt paa Gud, i hver en Nød bliver han tilbage, som naar man feiler paa Soen

seer Vandet spinde omkring sig. Himlen er altid."

Det var to Maanedre efter Konsulens Begreb. Claudia havde fulgt sin Solgermoders Raad. Hun bestfæstigede sig. Hun fik et langt Organsforflæde paa, gik i Kjøkkenet, tog Deel Alt og bragte Uorden og Forvirring i Alt. saaledes gik det i fjorten Dage.

En Formiddag kom hun ind i Baronessens Værelse med Taarer i Øinene.

"Nu maa jeg ikke være længer dernede. Gamle Marie Køllepige har vilst mig ind. Hvad synes Du, Moder? Hun siger, at det er godt for mine hvide Hænder. — Jeg vil saa gerne gaae i Kjøkkenet, især i Mellestuen, det virkelig sandt, men Alt, hvad jeg rører ved, sort dernede. Jeg bruger næsten et Par Uger hver Dag. Det kan nu være det samme, thi jeg har opdaget, at Sylland dog er et Fortrin for Kjøbenhavn, det, at man kommer nærmere ved Randers; men naar jeg har været lidt dernede, kan jeg hele Dagen efter mærke Tørverøgen, den sætter sig i mit Haar og mine Klæder, er det ikke afstøjeligt? Hvad skal jeg gjøre derved?"

Baronessen smilede, rystede hende og sagde: "Vi maa se at finde paa noget Andet." Dagen efter fik Claudia en Bunkel hjemme-

gjort Lærred ind, hvoraf der skalde syes Haandklæder, Lagener og Bistestykker. Hun begyndte at somme dem med en utrolig Flid. Der gik een Dag bort, og der gik flere. En Eftermiddag kaldte hun paa Rudsten, lod spænde for den nye Vogn, det var hendes Eiendom, og førte ned til Landsbyen. Ingen paa Gaarden anede, hvad hun vilde der. Hun talte heller ikke derom til Nogen. Da hun kom hjem, var hun særdeles vel tilmode. Hun ilede ind i den gamle Baronesses Værelse og sagde:

"Nu har jeg gjort en god Gjerning. Jeg har været ned i Landsbyen og opført tre af de fattigste gamle Røner. De komme herop til mig imorgen."

"Hvad vil Du dem?"

"Jeg deler alt mit Østøi ud til dem og skaffer dem derved Noget at fortjene. De gamle Staller bleve saa glade og lysede min Haand, da jeg lovede dem Arbeide. Saa hører jeg hver Dag ned og seer, hvorledes de udføre det. Du skal med, vi kjøre begge To og spille Jordbær hos Lundinspekturen. Jeg vil saa gjerne selv se, men det stive og haarde Lærred gjør ondt i mine Fingre. Ikke sandt, søde Moder, den lille Fortjeneste kan man da gjerne unde bløse fattige Menneſter. Jeg vil gjerne selv betale dem af mine egne sammen sparede Penge."

Dermed blev det. Efter at have forsøgt sig
 i Håndt i Kjølken og Gyltue, fandt Claudia
 en ny Idee. Nede i Landsbyen boede der
 en Smed, som foretog Glasen for Ambolten.
 Hun slog sin Hustru og jeg af og til hende og
 børnene ud af Huset. Konen gik op paa
 Gaarden og besøgte sig. Claudia talte med
 smeden, foreholdt ham det Urigtige i hans
 Arbejde og gav ham ti Rigsdaler, for at han
 vilde forbedre sig. Manden lovede Alt, hvad
 hun forlangte, svor helligt og dyrt paa, at han
 nu af skulde modstaae enhver syndig Fri-
 velse, drak samme Aften Pengene op i Kroen
 og jog derefter Hustru og Børn ud af Huset
 igen. Da der ikke var Noget at gjøre ved
 Manden, tog Claudia sig af hans Familie.
 Hun skaffede Konen Bestjæftigelse og købte
 Klæder til hendes fire smaa Børn. Ikke nok
 dermed, men hun lod Børnene hver Dag komme
 op til sig paa Gaarden i deres nye Klæder,
 lede og strilledes med dem og lærte dem at
 læse Bogstaver. Førend de fik Lov at komme
 ud til hende, maatte gamle Maria anvende det
 smukke Vand og Sæbe til deres Ansigt og
 hænder.

Det var et melsommeligt og trøstende Ar-
 bejde for Claudia, men denne Gang blev hun
 Seirherre. Først vilde hun lære den ældste af
 trehundrede Aar, af Poul Mun.

Bigerne at spille, det var umuligt, disse smaa, tykke Fingre vare allerede krogede og stive, Børnet havde besuden ikke den ringeste Sands for Musik, saa lod Claudia det beroe med selv at spille for hende. Instrumentet kom atter igang, til Afvevling sang hun ogsaa for dem, men hver Dag blev der spet og læst, og hver Dag var Claudia i et hyperligt Humour, især henimod den Tid, Læretimerne vare tilende.

En Morgen sad hun inde i Havestuen, foran de aabne Døre, omringet af de fire smaa Børn. Denne Gang gik Alt uheldigt, Synningen var slet, Strikningen ikke bedre, de lærte Bogstaver fra igaar vare allesammen glemte. Claudia skjændte, Børnene græd, hun selv sad fortvilet og med Taarer i Øinene.

Porthunden gæbede. Der kom Fremmede til Gaarden. Claudia gik til Vinduet og saa to Ryttere standse deres Heste foran Døren. Den Eine var en Bondeskarl, klædt i en menig Dragonuniform. Han stod med Huen under Armen, medens han hjalp sin Ridsagerske af Hesten, en Dame, i lang lyseblaa Ridestole, kort, rød fløis Trøje, besat med hvide Snorer, og en lille flad Militairhue paa Hovedet. Claudia udfødte et Forundringsraab og aabnede Døren. Det var hendes Veninde, hun her saa

for sig, Damen med de gode Raad fra Ottos
Butik.

„Er det virkelig Dig?“ udbrød hun,
Charlotte!”

„Fru Grenkrone, om jeg maa bede, jeg
har nu været gift med min Ritmester paa
hvende Maaned. Jeg skal fortælle Dig Alting
iden. Kan Du give os Kvarteer en Times
Tid, mig og min Slave? Vi skulle ned til
Manøuvren i Holsteen, hele Eskadronen holder
udenfor Vhen.“

Hestene bleve trukne i Stalden, Claudia
fulgte Ritmesterinden ind i Stuen.

„Nu kan I lægge Eders Tøi sammen og
gaae hjem, Børn,“ sagde hun. „Det er gaaet
vermaade godt idag, og nu er det nok for
denne gang.“

Børnene vilde nødig forlade Gaarden for
Kaffetid. „Vi ere jo først nylig komne,“ be-
mærkede den Ældste.

„Ja, det faaer at være nok alligevel,“
sagde Claudia, „imorgen begynde vi igjen.“

Børnene gik, Ritmesterinden saa sig om
og aabnede Dørene til de næste Værelser.

„Naa, her boer Du altsaa, Ulykkelige!
Midt i en Sandbørken, borte fra alle fornuftige
Bæsenes! I disse Værelser tilbringer Du din
Tid med at holde Skole for Vanderbørn. Det

er ræbsomt! Kan jeg faae Noget at spise? Jeg er ganske fastende; jeg sov forlænge imorges, og saa maatte vi affied uden at faae Thee. Lidt Slinke, lidt Spielag, hvad Du har; et stort Glas Mabeira, tilnød et lille Glas Rognak; men det maa være i en Fart, min Engel! Naar han blæser Appel, maae vi tilheft og affied igjen. Der er ved Gud ingen Snal om det. Kom, sæt Dig ned, lad mig rigtig see paa Dig. Ja, kien er Du endnu, og det er nogle søde Dine, Du har, men, Herre Jesus, Claudia, er det et Liv at føre? Skal det være det omtalte Slot, hvor vi vilde holde Bal og Maskerade? Er det at reise udenlands og tilbringe Vinteren i Nizza?"

Det var ikke muligt for Claudia at komme tilorde. Beninden udbrod:

„Nei, saa har jeg gjort det bedre, Du! Grenkrone er sær i mange Punkter, gyselig sær, det er jo alle Herrer, men jeg forstaaer at tage ham. Ja, Du sidder og seer paa min Dragt. Du maa vide, at jeg er bleven en fuldstændig Dragon. For vi reiste fra Kjøbenhavn, vilde det gale Menneſte have, at jeg ſkulde gaae hele Kavalleriskolen igjennem; er han ikke mageløs? Og jeg gik den igjennem, saa jeg bærer Mærker deraf mit hele Liv. — Kommer hun snart med den Smule Frokost, eller ſkal Du ſelv lave

a? — Naa, der er hun endelig! — Hvem
 er den gamle Dame, vi mødte ude i Forstuen?
 Din Svigermøder? — Sikk'et Ansigt! Man
 kommer jo til at fryse ved at se paa hende.
 Hvor var det nu, vi slap? Saa maatte
 jeg da gaae Kavalleristolen igjennem, der hjalp
 mig igen Hæren Møder: fort Gallop, strakt Gallop,
 hele Volte, store Volte, hele Hesteexercisen.
 Den Dag skulde vi sætte over Barrieren, halv-
 den Fod, Du! Jeg vilde ikke til det, men
 Frenkrone svor paa, at jeg skulde. Naaba!
 det vi sætte over, raaber han: Hop, Lotte!
 jeg giver Hesten et Smæk med Bidsken. Jeg
 oppede ogsaa, kan Du troe, for Hesten slyngede,
 og over Hovedet paa den og slaar i Falbet
 af mine prægtige Fortænder ud. Er det
 ikke vædsomt? Han blev da frygtelig tilmode,
 men Du vel kan tænke Dig, men det skulde
 godt forslaae. Saa maatte jeg op til Bram-
 sen. — Men vi To bleve da snart færdige.
 Han sagde, at jeg hvinede. Saa tog jeg min
 hat paa og gik fra ham op til Jansen. Han
 er mageløs. Han kaldte mig une fleur de
 printemps og satte mig disse to prægtige Tæn-
 der ind. Men Du kan troe, efter den Dag blev
 Frenkrone vænned af med sit: Hop, Lotte! —
 Du maa gjerne give mig en lille Draabe Røg-

nat, hvis Du har den ved Haanden, blot saameget som et godt Fingerbol fuldt; din Ma-deira er noget slaa."

Claudia hentede en Karaffe. „Hvor boer Du?" spurgte hun.

„I Aarhus. Det skal være saadan en morsom By, sagde de; jeg finder den rædsom. Ingen Udspredelser, daarlig Komedie, Borgerne og de Militaire leve hver for sig. Officererne gaar paa Klubben hver aften og lade os sidde hjemme og skotte os selv."

„Gaar din Mand ogsaa paa Klubben?"

„Ja, naturligtvis! Hvorfor skulde han være en Undtagelse? Men han forlader mig kun de sex Aftener om Ugen."

„Og den syvende?"

„Den syvende har vi Spilleselskab hjemme hos os. De maa jo fordrive Tiden med Noget, og Spil er da ikke det Værste."

„Jeg synes dog."

„Ja, Du taler som Du har Forstand til, min lille Dueunge! Tak Du din Skaber, at Du boer i en saadan Udvik, hvor der ikke lever andre end Vilde. Det er altid godt for Noget. Grenkrone har et varmt Blod, han er slyg, lidenskabelig, saasnart han seer et kront Ansigt, er han borte. Det er Domernes egen Skyld, de ere jo som gale efter de Uniformer."

forrige Maaned var der en Historie med en
og Skuespillerinde, som begyndte at vække en
Opsigt, men saa bleve vi indfaldte til Ma-
noren; naar vi komme hjem igjen, haaber jeg,
Frøkenen er reist sin Vej, saa er det glemt!"

"Hvorledes finder Du Dig da deri?"

"Første Gang, jeg mærkede det, flyttede
jeg; det var for en vis Huusjomfrues Skuld
renover os; anden Gang tog jeg paabeie, gav
mig til at skraale og holdt et frygteligt Hus.
Seed Du, hvad han gjorde? Han tog mig
under Hagen, kysede mig og sagde: „Stab
dig ikke, min Engel! Det Hele betyder flu
gending!" — Er han ikke kostelig? — Og
det betyder virkelig heller Ingending, det har
jeg selv de bedste Beviser paa. Jeg kender en
Sekondlieutenant deroppe — her er da In-
nen, der staar og lurer efter, hvad vi tale om?
— et lille nydeligt Menneske, en Figur, Du,
som stobt; han har fundet paa at gøre mig til
Ideal, han tilbeder mig, forguder mig! Han
skriver Noder af for mig og synger med mig.
Forresten skriver han ogsaa Andet end Noder.
En Aften, da vi gik fra Komedie, fælder jeg et
ummenlagt Stykke Papir heftet fast til Erme-
sløvet af min Kaabe. Seed Du, hvad det var?
Det yndigste lille Digt, man kan tænke sig.
Deri skriver han, at han mangler Ord til at
Begyndende var, af Poul Munk.

fremstamme, hvordan hans Hjerte staaer i
 Flamme, og at Himlens Sol og Maane maae
 Straaler fra mine Dine laane, og en heel Deel
 mere, som jeg nu ikke vil sige. En Aften, da
 vi tog fra Klubbal, jeg saa godt ud, det sandt
 da Alle, bliver han ved at plage mig for en af
 mine Handsker saa længe, til jeg var nødt til
 at forbarme mig over ham. — Herre Gud, en
 brugt Handske! Da skalde Du have seet hans
 Ølle, den Stakkel! — Ja, Du betragter mig
 saa forbausset, mit Lam! Der er Ingenting i
 det, det veed Gud der ikke er! Jeg giver ham
 ikke mere, end hvad der netop behøves for at
 holde ham ilide. Det er et Spil med Regne-
 penge. Det morer saalænge det staaer paa,
 det holder En i Aande, det er det Hele."

Claudia sad maalløs ligeoverfor disse Skil-
 bringer, hendes Afsyn udtrykte den døbeste For-
 bauselse.

"Veed Grenkrone alt dette?" spurgte hun.

Veninden saa lidt paa hende; derefter brast
 hun i Latter og svarede:

"Hvor kan Du tænke noget saa Gensfoldigt
 og Hjerteløst. So vift, nu løbe vi om! Jeg
 skalde forraade en Andens Hemmelighed, stifte
 Ufred mellem to gode Venner, lade det komme
 til Duel mellem dem!"

I dette Dieblis løb et Hornsignal udenfor Gaarden.

„Nu blæser han allerede Appel, det Dyr!“ udbrød Ritmesterfruen, „men jeg tør nok blive lidt endnu. Jeg vil først høre, hvad Du egentlig tager Dig for, og hvorledes Du og din Baron faaer Tiden til at gaae i denne Røverrede. Kan Du huske den Beskrivelse om dit fremtidige Hjem, Du gav mig oppe i Butiken, da vi sidst talte sammen. Det er rigtignok blevet til noget heelt Andet; men hvad skal man sige til det, mit Barn! Skuffede blive vi Alle!“

I det Samme stal Dragonen sit Hoved ind igjennem det aabne Vindue.

„Hørt Fruen et, the de blæst?“ spurgte han frimodig.

„Jo vist gjorde jeg, men det haster ikke saa stærkt, Rasmus!“

„Na jou endda! hues En no' et sidder aap, aa de gelik, saa drauer a aften mee bægge Bæster. De odret Ham sjæl mee te. Hon la da bliub saalæng hon tælles.“

Efter denne Forklaring drog Dragonen sig tilbage og traaf Hestene frem i Gaarden.

„Han er ræbsom, Du, men jeg maa afsted. Vrenkrone bliver rasende, naar han stal vente. Farvel, min søde Claudia! det er Synd for dit yndige Ansigt, at det skal lyse her i

dette Bildnis, uden at blive paaffjænnuet af Nogen. Naar vi brage tilbage fra Maneuvren, skal jeg faae gamle General til at holde Rastdag her og indkvartere hele Staben paa din Gaard. Det skal blive en morsom Dag, kan Du troe, vor Eskadron er beljendt for sine smukke Officerer. Du skal ogsaa faae min Tys at see, men ikke et Ord derom, Claudia, jeg stoler paa Dig! Kys mig! Hils din Baron og det gamle Winterlandskab, din Solgermama, fra mig. Tak for Frokosten! Jeg troer, jeg skal have mig endnu et lille Glas Madeira til Afsted. Farvel!"

Claudia blev siddende i Sofaen længe efterat Veninden havde forladt Gaarden, grændende, sammenlignende, greben af Rædsel og Modbydelighed. Det Indtryk, hun modtog af denne Sammenkomst, indeholdt en endnu bedre Lære end Skriftemaalet hos den gamle Baronesse.

VIII.

Hvad Bildtithvens Kvinde spaaede.

Der gik et halvt Aar. Det blev Sommer og Efteraar. En tidlig Morgen, i September Maaned, kom en Mand hørende med Ekstrapost til Jarlstads Gaard. Det var Konsul

Gras. Ligesom sidst fleg han af Vognen uden-
for Porten, han vilde atter overrasse. Denne-
gang kom han tillige med en fast og urokkelig
Beslutning, at tage Jarlstad og Claudia med
sig, for at han kunde faae de omtalte Bjerge
amt Paris og Rhon at see. Nu vilde han ikke
vænte længer. Han havde i den sidste Tid
ebnlig faaet Breve fra Claudia, temmelig lange
og liolige Breve.

„Hun har det bedre nu, det er ligesom om
hun begynder at finde sig i sin uhyggelige Stil-
ing,“ sagde han til sig selv. „Det kan hun
ikke mig for. Det er mine Formaninger,
denne, om jeg selv maa sige det, særdeles gri-
pende Tale, jeg holdt for Baronnen, der har
faaet ham til at gaae i sig selv og indsee,
hvilkte Hensyn han skylder en Dame som Clau-
dia. Til Paris og Rhon skulle de med alligevel!“

Den første store Overraskelse ved dette Be-
læg var imidlertid forbeholdt Gras selv. Da
han kom ind i Porten, blev han staaende lige-
som forstenet over det Skuespil, som fremstillede
sig for ham.

Hele Gaarden var belagt med Halv.
Rundt om i dette var der opreist smaa Hytter
og Skure af Bogsjæl, Draglister, Bordplader
og Kommoder. Overalt, hvorhen Diet vendte
sig, mødte det desuden opstøbet Bohave, Bøls-

ter af Sengelæder, Kjøkkentøj og Volskredstaber, hvoraf Noget var forfuldet og viste Spor af Ilden.

Det Livlige og Berlende i dette Stuespil blev forøget ved en Mængde Hørs, Faar og Grise, som spadserede om mellem smaa Ribinger af strigende Bønderbørn, der legede eller sloges i Halmen, og ved nogle gamle Mænd og Koner, som sad og soledede sig mellem Hytterne.

Konsul Graa stod ligeoverfor denne Fremstilling i sin Reisetaske, med den store Meerstumspibe i Haanden og med et Ansigt, der udtrykte en talende Forbauselse.

„Men Du min Himmerigs Gud!“ sagde han til sig selv. „Hvad er dog alt dette? Uhyggelige Olandia, eneste Datter, i saadanne Dm-givelser maa Du leve. Det seer jo endnu langt værre ud end sidst.“

Med disse Tanter vadede han op mellem Halmen til Stuehuset. Det var ikke nødvendigt at banke paa, alle Døre stode aabne, alle Værelser vare opshulte med Bohave. Inde fra et af dem lød en svingende Sang, en selvgjort forvirret Melodi, lidt falsk maaskee, men et klart og jublende Udtryk for en lykkelig Stemning. Graa lyttede, smilede, han kjendte den Slags Melodier, dens Toner naaede til hans Hjerter og foregøglede ham Billedet af en lykkelig Dat-

ter, som hjemme fløi omkring fra Bærelse til Bærelse og opfyldte Luften med sin Tabel.

Han gik efter Lyden og kom ind i Dagstuen.

Der stod Claudia i en lys Morgentjole, Haaret i et hvidt Net ned over Nakken, friskt, nydelig som altid og med det omtalte Knips- lingsforflade om sig. Hun var væbnet med en lang Knib, en uhyre Stabel af flaaet Smørrebrød stod foran hende, den hun med største Iver vedblev at forøge. Da hun saae sin Fader, udstødte hun et Skrig, lastede Kniben paa Bordet, Smørrebrødet paa Gulvet og fløi ham imøde. Det Smil, der hullede over hende, det straalende Udtryk i hendes store Dine var et tydeligt Kristemaal for ham. Hun var lykkelig.

„Men mit kjære Barn!“ udbrød han. „Nu spørger jeg Dig ligesom sidst: Hvad er dog alt dette, som her gaaer for sig?“

„Ja, vil Du tænke Dig, Fader! iforgaars var her Ildløs nede i Landeshøjen, en forfærdelig Ildløs, vi fik den først slukket iafes, elleve Gaarde og Huse ere brændte. Er det ikke mageløst morsomt? — Gud forlade mig min Synd!“ tilføiede hun med en komisk Bevægelse af Angst og saae sig om til alle Sider, „jeg mener, var det ikke rart, at Jærkstad tog alle Ildbrødre Her, af Poul Poul.“

disse fattige, huusvilde Folt herop til os paa Gaarden. Jeg hjalp med dernede. Jeg redede det hyndigste lille bitte hvide Lam og min Kones fire smaa Børn."

"Din Kones Børn? hvad vil det sige?"

"Min Smedekone, hende, jeg har taget mig af. Nu skærer jeg Smørrebrød til dem Allesammen om Morgenens, og om Middagen, Du, saa bærer gamle Maria Maden ind i en Kjedel, saa faaer jeg en uhyre stor Trastee og øser op til dem i Kar og Fæde. Du kan troe, jeg har travlt. Kom, kast den tofsede Pibe og hjælp mig lidt, nu skærer jeg Ost af, og Du skal lægge paa. Vist saa! naar jeg nu siger, at Du skal!"

"Gud velsigne Dig, mit kjære Barn!" sagde Konsulen, idet han gav sig til at lægge Ost paa Smørrebrødet. "Du er altsaa lykkelig?"

"Lykkelig! Jeg er sjæleglad, hvor er det muligt Andet? Alle Menneſter ere saa gode mod mig."

"Og Baronen?"

"O, Fader! Fader! — Ja, Du vidste rigtignok, hvem Du valgte mig. Hans Liv, hans Tanke, al hans Glæde er lyttet til mig, han vilger ikke fra mig. Og saa seer han paa mig og følger mig med disse Øine, der indeholde

en Betsignelse, en Lovsang, som intet Ord kan udtrykke. Men han taler ogsaa, — en lille Smule! — Ved Du, hvad han hvisttede til mig iafte? „Du groer op over mig, Claudia, som en Palme, bestandig større og større, men det kan være det Samme, i Skyggen af Dig finder jeg mit eneste Paradis.“

Der kom en gammel Tjenestepige ind af Døren med en ny Stabel Brød.

„Her forestiller jeg Dig gamle Maria,“ sagde Claudia, „Husets Perle! Havde vi ikke hende, saae det galt ud for os. I Førfstningen jog hun mig ud af Kjøkkenet, men nu bager hun Pandelager til mig og forkjæler mig paa sin Viis, ligesom Du gjorde.“

Maria stod og saae ned for sig under denne Fortælle. Hun smilede og sagde:

„Man maa nok nødes til at være god imod hende. Der er ikke saadan en Guds Engel til paa denne Verdens Jord.“

„Synes Hun det?“ sagde Konsulen. „Ja, jeg vil ikke sige Hende imod, Maria, for jeg mener netop det Selvsamme, men der har Hun Lidt til at kjøbe sig et nyt Baand for, naar Hun kommer til Marked.“

Med disse Ord tog Graa fem Rigsdaler op af sin Tegnebog og gav Maria dem. Den gamle Pige blev blodrød.

„Na nei! aa nei da!“ sagde hun og roste frem og tilbage med Overtroppen.

„So vift, Maria!“ sagde Claudia, „behold kun Pengene. Moralen heraf er, at Hun blot behøver at rose mig for at faae Fader i godt Humeur.“

Maria tog Pengene og gik.

„Forresten har der været stor Strid mellem Jarlstad og mig igaar,“ vedblev Claudia, „men jeg vandt, Du, — det gjør jeg altid. Han meente, at vi kun skulde give disse stakkels Menneſter *Ol* efter Middagsmaden, men jeg sagde, de skulde have Kaffe. Da han ikke gav efter, gik jeg hen og kyssede ham og sagde, at de skulde alligevel have Kaffe, for jeg vilde selv beløfte det af mine egne furt sammenſparede Penge. Nu har jeg brugt de trehundrede Rigsdaler, Du gav mig, da vi skiltes fidsst, maa jeg bede om nogle flere?“

„Det bliver der vel Raad for,“ sagde Graa, som bestandig sølte sig mere oprømt ved Alt, hvad han hørte. „Men hvor er Baronen?“

„Baronen gaaer her udenfor paa Algeren og pløier til Rug,“ svarede Claudia, idet hun drog sin Fader hen til Vinduet. „Jeg har maattet stille Wordet herhen, for det er en Af-tale mellem os, at hvergang han hører op ad Algeren imod Vinduet, skal jeg nikke ud til ham,

ellers kan han ikke leve. Naar jeg glemmer det, staaer han og raaber op til mig."

Konsulen soae ud, der gik Jarlstad med Tommen om Halsen, med boiet Ryg over Bloven. Han var iført en gammel Kofte og graa Vadmel's Beentklæder, som endte i et Par store Støvler. En bulet og bredskygget Hat hang ham ned over Ansigtet.

"Ja, han seer rædsom ud, Du, ikke sandt? men det kan ikke være anderledes. — Du ligner en Valnød, min Ven! sagde jeg til ham igaar, en sthg Skål udenom en herlig Kjerne. Forresten har jeg stor Medlidenhed med ham i disse Dage. Siden Ildbranden fandt Sted, ere alle vore Bærelser optagne, som Du her seer, naturligvis mine undtagne, der faaer Ingen Løb at sætte sin Fod. Veed Du, hvor Jarlstad boer imedens? Gjæt engang! Ude i Løden, der sover han paa den blotte Jord mellem to Knipper Halm, for at gjøre Plads til to fattige smaa Unger, som ligge syge og forbrændte inde i hans Stue."

Konsulen stod og saae ud af Vinduet. Han faldt i dybe Tanker.

"For jeg reiste hjemmefra, gennemsøgte jeg en Bunkke Papirer," sagde han. "Blandt disse fandt jeg et gammelt Haandskrift, som indeholder en lang Historie om mine Forfædre.

Markværdig nok! Deres og Familien Gyl-
dings Skjæbne har i en lang Arrække været
knyttet til hinanden. Jeg kommer til at tænke
paa det idag. En Dame af min Familie havde
lidt Uret af en Gylbing, maastee var denne
Dame adelig, det er høist sandsynligt, ialfald
spillede hun en stor Rolle hos Familien Ranzau,
maastee tilhørte hun ogsaa kun en af disse rige
Patriciere, som for nogle hundrede Aar siden
spillede den overlegne Rolle i Kjøbstæderne.
Nok er det, hun var som sagt bleven fornærmet
af Ridder Casper Gylbing, en haard og hjerte-
løs Mand, og spaaede ham og hans Familie
Rød og Ulykker fra Slægt til Slægt, indtil
den Sidste af dem laa med Hovedet saa lavt
som den Fattigste og gik med bøiet Ryg og
søgte efter Føde. Denne Spaadom seer jeg
idag opfyldt for mine Øine. Er det en Til-
fældighed, eller skal jeg holde det for et lykkeligt
Varsel? Inden i Laden ligger Casper Gyl-
ding paa Straa, medens han aabner sin Stue
for den Fattige, der gaar han ude, den
Sidste af sin Slægt, med bøiet Ryg og
søger paa Jorden efter Føde."

"Det skal Du holde for et lykkeligt Var-
sel," svarede Claudia, "Spaadommen er op-
fyldt paa Et nær. Han derude er ikke den
Sidste af sin Slægt."

Med bløse Ord tog hun Graa ved Haanden, løste sig hen til en lukket Dør og aabnede den forsigtig for ham.

Det var hendes Sovestue. Derinde stod en Bugge, og i Buggen laa et lille sovende Barn, smilende og med foldede Hænder.

„Det er min Døt!" hviskede hun, „min lille Jens Caspar, men Du kommer ikke ind. Han sover!"

I dette Øjeblik trædte den gamle Baronesse ind i Stuen.

„Spørger Du mig nu, om jeg er lykkelig," vedblev Claudia, „saa seer Du derinde mit Svar; men vil Du vide, hvem jeg kan talke om, at Alt er blevet saa lykkeligt om mig, saa er det hende, som kommer her, min egen Moder. Hun har gjort det Altsammen. Hun viste mig den Vej, jeg skulde gaa, den eneste, der førte til min Lykke. Hun hjalp mig, naar jeg tog fejl, hun støttede mig, naar jeg blev trætt."

Claudia stod med sin Haand i den gamle Dames og med sit Hoved lænet op til hendes Bryst. Baronessen smilede, det var et lykkeligt, sjæleglad Smil. Tårerne faldt i hendes Øjne, medens hun sagde:

„Ja, jeg har hjulpet Dig — en lille Smule — men det blev kun fuldbragt, fordi Gudsende var, af Poul Munk.

Du selv vilde det. — Nu, da I ere lykkelige, mit Hjertes Børn, er ogsaa min Gjerning her-
nede tilende. Jeg har ikke mere at bestille."

"Stig ikke det, Deres Naade!" sagde Graa
bevæget. "De og jeg har endnu det tilbage,
at leve i vore Børns Lykke. — Men hvad bli-
ver det saa til med vor Rejse?" spurgte han,
for at give Samtalen en anden Retning.

Claudia gik til Vinduet. Jarlstad kom
hjørende op imod Huset, han skulde hen og
nikke til ham.

"Hører Du ikke, hvad jeg siger?" vedblev
Graa. "Hvornaar skulle vi saa rejse til disse
omtalte Bjerge og til Paris og Rhon?"

"Eh!" sagde Claudia og lyttede. "Det
talder derinde, min Dreng er vaagnet."

"Men Rejsen, Rejsen Du!"

Claudia slængede begge sine Arme om hans
Hals, hendes Dine siraalede, hendes Afsyn bar
Præg af en usigelig Lykke.

"Naar Jens Caspar striger," hvisttede hun,
"troer Du saa, at jeg har Tid til at tænke
paa Rejsen?"

"Jeg faaer vist aldrig Paris eller Rhon
at see," sagde Konsulen, idet han fulgte efter
hende.

Derved er denne Fortælling endt. Til
 Slutning et Skriftemaal for „den gunstige
 Cæsar“, som det hed i gamle Dage. Da „Fire-
 hundrede Aar“ blev begyndt, var Planen den,
 at To skulde udarbejde hver sin Deel af det
 givne Stof, og den ubekjendte Poul Munk
 blev valgt til at bære det fælles Mærke. Det
 gik med denne Plan som med to Rejsende, der
 drage samme Vej, uden at have den samme
 Tilbøielighed, det samme Syn for, hvad de
 møde: den Ene drøler, hvor den Anden vil
 fremad, den Ene lægger Vind paa det, den An-
 den overseer; Tanken, Sproget, Stilen blev
 forskjellig, fortsagt, Enheden manglede. Føl-
 gen var, at de To bleve til Een, der fortsatte
 og endte Alt, ligesom han havde begyndt Alt.
 Denne Ene foretrækker nu at fremstille sig
 under sit eget Mærke, som en gammel Soldat
 golder af den Fane, han engang er vant til
 at kæmpe under; den har ført ham til Neder-
 lag, men ogsaa til Seire. Dette Navn, dette
 Mærke underskriver jeg som Cæsarens
 særdeles ærbødige

Carit Etlar.

